ut que deferť a lege. ut cū nullus ē tutoꝛ per teſtamentū tunc qui ꝑmo loco debet ſuccedere huic ab īteſtato teneť ſuſcipe tutelā huiuſmōi. Itē datiua. ut quādo nullo tutoꝛe dato ī teſtamēto. uel nō extātibꝫ cōſanguineis ad tutelam idoneis iudex ex officio ſuo dat tutoꝛem. Et durat tutela uſqꝫ ad ꝯplemtū. 14. an. pupilli. ⁊ inde incipit cura que durat uſqꝫ ad. 25. annū. A. Dicta differentia tutelaꝝ poniť etiā ī ſū. lib° 2°. ti. 8. q. 2. ſm glo. Ray. Et hec materia late tractať in Inſti. de tute. per totum cū multis ſequētibꝫ ti. uſqꝫ in finē ꝑmi libꝛi. B

Utꝝ clerici teneanť ſuſcipe aliquaʒ tutelā. R° ſcd̄m Io. diſ. 86. c. fi. Nullam coguntť recipe. legitimam tamen poſſūt recipe ſi volunt. ut ī dicto. c. fi. Et eſt hoc ꝓuilegium clericoꝛū ꝗ licet poſſint ſuccedere alicui ab inteſtato. nō tamen teneneť recipere tutelā. lʒ in laicis aliud obtineat. C. de legit. tuto. Auten. ſicut hereditas. A. Pꝛedicta nō. glo. in dicto. c. fi. Notanť etiam in ſū. in dicta. q. 2. ſm glo. Ray. Glo. etiā in dcō. c. fi. dicit ꝗ clerici non poſſunt teſtamētariā nec datiuā recipere per. c. Cypꝛianus. 21. q. 3. quod bene facit. B

Utrū epūs uel monachus poſſit recipere tutelā. R° ſcd̄m Io. vbi ſ. Eps uel monachus etiā volēs nō poteſt recipe tutelā legitimam. ut in Auten. de ſanc. epiſ. §. deo aūt amabiles. Vel dic ꝗ illi autētice derogať ꝑ illud decretū diſ. 86. ꝓuenit. ita ꝗ ſi velint poſſint recipere legitimā. ſꝫ nō datiuam uľ teſtamentariā. Sed ad tutelaʒ cōem miſerabiliū ꝑſonarū omnes clerici uľ monachi teneneť. ut in dicto. c. ꝓuenit. ⁊. 88. diſ. c. ꝑ°. ⁊. c. epūs gubernationem

A. Ibi diciť. Epūs gubernationē pupilloꝝ ⁊ viduaꝝ ac peregrinoꝝ nō ꝑ ſe ipm ſed per archipꝛeſbyterū aut archidyaconū agat. Et h̄ tex. facit ꝗ epūs nō poteſt admīſtrare tutelā etiaʒ legitimā per ſeipm. Et ita poteſt intelligi dictus. §. deo aūt. Per alios aūt ſic. Et ita intelligať. c. ꝓuenit. vbi etiam glo. nōt que ⁊ in iſto. §. habenť. Notanť etiam in dicta. q. 2. ſm Ray. Et addit glo. eius ꝗ monachi ſeu alij religioſi poſſunt recipe tutelā miſerabiliū perſonaꝝ ⁊ etiaʒ legitimā de conſenſu tn̄ ꝑlatoꝝ ſuoꝝ. ⁊ nō al̄. 12. q. 1. n̄ dicať. B

Turpe lucrū vide ſ. elemoſina ꝑ°. §. vlť. ⁊ ⁊ ſ. reſtitutio ꝑ°. §. an ꝑſt. A. ⁊ ibi de h̄ latiꝰ in additione. B

Vana gloria. require ſup̄ gloꝛia vana. Item de veſtibꝫ. ī. veſtis. A ⁊ latius ſ. oꝛnatus. ī additione. B

Vaſallus diciť ille q habet feudū ab aliq̊. ut ſ. feudū.

Velatio virginuʒ vide. ī. virginum conſecratio. §. ꝑmo.

Venatio vtruʒ ſit licita. R° ſm Hoſti. Venatio ſi fiat tpe quo debēt homines eſſe in eccleſia ⁊ oꝛare ē oībꝫ interdcā. 86. diſ. §. an putas. ꝯ ꝯſe. diſ. 3. irreligioſa ⁊. diſ. 5. ieiuniū. Et ītellige niſi eēt neccītas. ut ſi fames vrgeret uľ beſtie vaſtarēt hoīes uel ſegetes. C. ꝯ fer. l. 3. A. Idē ī ſū. li° 3°. ti. 29. q. 12. ſcd̄m Hoſti. B. Alijs aūt diebꝫ licita eſt laicis. A. s. ꝓ carnibꝫ ⁊ pellibus

habēdis. al' nō ſcd'm Ray. 7 Goff. ut ī
dcā. q. iz. B. ſed clericis illicita. tamē
cauſa ſanitatis 7 recreationis eēt lici-
ta niſi eēt nimis frequētata aut clamo
roſa. ex' de cle. vena. c. p̊. 7. z°. A. In
his. c. et in. c. p̊. ex' ne cle. uel mo. ſatis
datur q̄ oībus clicis indifferenter vena
tio interdicit' ſiue cū canibꝰ ſiue cū auibꝰ
licꝫ aliqui ſenſerint ſine iurl tn̄ auctori
tate q̄ clerici qn̄qꝫ poſſent cauſa recrea
tionis venari. ut ī dcā. q. iz. B. Epīs
vero oīno ꝓhibita ē. ut ibidē nōt pſta
cōtra venatores clericos. 86. diſ. c. qui
venatoribꝰ. 7. c. ſe. A. Dic clarius ut
nōt glo. 86. diſ. qui venatoribꝰ. ſuper
v̂bo. venatoribꝰ. q d' 7 poſitū ē s̈. ferie.
§. 6°. in additione. Predicta etiā tan-
guntur in dcā. q. iz. B

Utrū ſerui teneant' obedire dn̄is ve
nari volentibꝰ tpibꝰ ꝓhibitis. R° ſm
xv. Non tenent' ſerui obedire dn̄is in
rebꝰ illicitis quale eſt hoc cōtra illud.
Primū querite regnū dei. Idem ī ſū.
eo. ti. q. 13. Videt' tamen q̄ excuſentur
a peccato in talibꝰ ſi cogunt' ꝑ iuſtum
metū. ut s̈. ferie. §. 8°.

Venditio. Utrū lice-
at vendē
arma. venena. ornamēta taxil-
los. ſcachos. ſerta 7 huiuſmōi. vide s̈.
negociatio. §. 5. 7 ſequētibꝰ. De auro
alchimico s̈. emptio. §. 5°. ī medio. De
venditione facta ſub modo vel ſub cō
ditione. s̈. donatio p̊. §. 5°. Utrū liceat
emere uel vendere nūc ad certū termi
nū dande rei vel dandi precij. 7 mlta
talia vide. ī. vſura 3°. ꝑ totum. 7 ſup̄.
emptio.

Veneficium vide s̈. maleficiū. 7 s̈. ſortile
gium z°.

Veniale peccatum vide s̈. peccatū 3°.

Verberatio vide ſup̄.
ꝑcutere.

Veſtis Utrū circa exteri-
orē apparatū ve-
ſtiū ſiue aliorum huiuſmodi.
poſſit eſſe virtus 7 vitiū. R° ſm Tho.
ſcd'a ſcd'e. q. 169. In rebus exterioribꝰ
pōt eſſe peccatuꝫ īmoderantie dupliciter
Uno mō ꝑ cōparationē ad cōſuetudi-
nē hoīuꝫ cū quibꝰ aliqs viuit. Unde
dicit Aug. 3°. confeſ. Que ɔtra mores
hominū ſūt flagitia ꝓ morū diuerſita-
te fugienda ſunt. ut pactū inter ſe ciui
tatis 7 gentis cōſuetudine uel lege fir-
matū. nulla ciuis aut ꝑegrini libidine
violet'. Turpis eſt enīꝫ omnis ꝑs vni-
uerſo ſuo nō ɔgruens. Alio modo pōt
eē īmoderatio ex īordinato affectu mē
tis. ex quo qn̄qꝫ ɔtingit q̄ homo nimis
libidinoſe talibꝰ vtat'. 7 hoc ſiue ſm cō
ſuetudinē eoꝝ cū quibꝰ viuit. ſiue etiā
p̄ter conſuetudinem eoꝝ. Contingit
autē iſta inordinatio affectus tripliciter
q̄ꝫtū ad ſuꝑhabundantiā. Uno modo
ꝑ hoc ut homo ex ſuꝑfluo cultu veſtiū
gloriā hoīuꝫ querat. prout. s. veſtes 7
alia huiuſmōi homini pertinent ad or
natū quēdā. Unde Greg. dicit ī ome-
lia. Sūt nōnulli qui cultum ſubtiliuꝫ
precioſarūqꝫ veſtium non putant eſſe
peccatum. quod videlꝫ ſi culpa nō eēt
neq̄qꝫ ſermo dei tam vigilant exprime
ret q̄ diues qui torquebatur apud in
feros byſſo 7 purpura īdutus fuiſſet.
Nemo quippe veſtimenta precipua uel
precioſa. s. excellentia ſtatum ꝓpriuꝫ
niſi ad inanem gloriā querit. Alio mō
ſcd'm q̄ homo ꝑ ſuꝑfluū cultū veſtiuꝫ

querit delicias ſm ꝙ veſtes ordinant̃
ad corporis fomentum.3° modo ſm ꝙ
nimiam ſollicitudinē apponit ad exte-
riorem cultum veſtiū etiam ſi non ſit
aliqua inordinatio ex ꝑte finis. Ex ꝑte
quoq; defectus poteſt eſſe duplex inor
dinatio ſcd̄m affectum. Uno modo ex
negligentia hoīs qui non adhibet ſtu-
diū vel laborem ad hoc ꝙ exteriori cul
tu vtat̃ ſm ꝙ oportet. Unde phus 7°
ethicoꝝ. dicit ꝙ ad mollicieȝ pertinet
ꝙ aliquis trahat veſtimentuȝ ꝑ terrā
ut nō laboret eleuando ipm̄. Alio mō
ex eo ꝙ ipm̄ defectū exterioris cultus
ad gloriam ordinet. Unde dicit Aug⁹
de ſermone dn̄i in monte. Nam non ī
ſolo reꝝ corporaliū nitore atq; pompa
ſed etiam ī ipſis ſordibus 7 luctuoſis
eſſe poſſe iactantiam. 7 eo periculoſio-
rem quo ſub nomīe ſeruitutis dei deci
pit. Et phus dicit ꝙ ſuperhabūdantia
7 defectus inordinatus ad iactantiam
ꝑtinent. A .De hac materia ornatus
tam viroꝝ q̄; mulierū 7 veſtiū 7 aliaꝝ
rerū latius dictū eſt ſup̄. ornatus. ī ad-
ditione magna. B

¶ Utꝝ aliquibꝫ liceat vti vilibus. aut
ſemper ſit peccatū. Rc° ſm Tho. vbi ſ.
peccat qui viliori bus veſtibꝫ vtitur q̄;
ceteri ſi hoc faciat ꝓpter iactantiam uł
ſuperbiā ut ſe ceteris ꝑferat. Uitium
eniȝ ſupſtitionis eſt. Si autē hoc faci-
at ꝓpter macerationem carnis. uel hu
miliationē ſpūs. ad virtutē tempꝛātie
pertinet. Precipue autē competit vili-
bus vti his qui alios verbo 7 exemplo
ad penitentiā hortant̃. ſicut fuerunt
ꝓphete de quibus apl̄s dicit ad Heb.
xi°. Circuierunt in melotis 7 pellibus
caprinis. Et glo. Math. 3°. dicit. Qui
pniam p̄dicat habitum pnīe ꝑtendat.

¶ Utꝝ conſtituti in dignitatibus uel
miniſtri altaris debeant vti precioſio-
ribus veſtibꝫ. Rc° ſm Tho. vbi ſupra.
In eis nō eſt vitioſuȝ ſed potius debi-
tum ad ſignificandā excellentiam ſui
miniſterij uel cult⁹ diuini. A .Iſtud
ſed potius debitum. non eſt verbum
Tho. ut patet per eundē ſcd̄a ſcd̄e. q.
169. arti. p°. ad fi. Poteſt tamen veriſi
cari inquantum ꝯpetenter deceat. ma-
xime ut deputata ad diuinū cultū ſint
mūda 7 nitida. ut ex̄ de cuſto. eucha.
c. relinqui. B .De veſtibus 7 ſacer-
dotum paramentis ꝯſecratis habes ſ.
ꝯſecratio 5°.

¶ Utꝝ mulieri liceat vti veſte virili
Rc° ſm Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 169. Nō. naȝ
cultus exterior ut predictū eſt in. §. p°
ꝯpetere debet conditioni perſone ſm
conſuetudinem cōem. 7 ideo de ſe viti
oſum eſt ꝙ mulier vtat̃ veſte virili uł
econuerſo. Quod 7 ſpecialiter ꝓhibet̃
Deut°. 22°. qa gentiles tali habitu vte-
bant̃ ad idolatriā. Poteſt tamen hoc
quandoq; fieri ſine peccato ꝓpter aliq̄;
neceſſitatem. uel cauſa occultādi ſe ab
hoſtibus. uel ꝓpter defectum alterius
veſtimēti aut aliud huiuſmōi. De or-
natu vero mulierum ſup̄. ornatus. A
7 ibi latius in additionibus. B

Uicarius.

In quibꝫ caſibꝫ qs poſſit eccleſie per vicariuȝ de-
ſeruire. Rc° ſm Hoſti. Regulariter re-
ſidere debet. ut dictū eſt ſupra. reſidē-
tia. §. pſt. 7 vlt. A .Et melius in pͥn
cipio. B .Poteſt tamen in caſibus ꝑ
vicarium deſeruire. Primus eſt rōne
occupationis. Hac occaſione excuſat̃
ep̄s qui in eccleſia cathedrali habet ali
quem loco ſui. 7 ipſe in camera ſua dic
horas 7 poſtea expedit occurrētia. Hoc
idē ītelligo de q̄libet legitīe occupato

ex̄ de cele. miſ.c.p̄. Debet tñ ep̄s cele-
brare i eccl̄ia die dñico. 7 aliis pcipuis
feſtiuitatib⁹ niſi excuſet nccītas. 7. q.
i. tēporis. in fi. 2⁹ eſt rōne ſtatuti ſiue
ↄſuetudinis. ar. ex̄ de conſti. cū oēs. in
fi. 3⁹ ē rōne p̄uilegii ſiue diſpēſationis
ex̄ de fi. preſby. pponſuit. Huc caſū fre
quēter ↄcedit papa hñtib⁹ pluralitatē
bñficiorū. 7 addit. dū tñ cura aīarū nō
negligat̄. 7 eccleſiis faciat per vicarios
idoneos deſeruire. Et nō q̄ h̄ caſus cū
p̄cedenti nō h̄z locū ſi eccl̄ia fuerit ꝑui-
toꝛib⁹ deſtituta. ex̄ de cle. nō reſi. cum
ad hoc. Ex q̄. n. ↄſuetudo cepit eē ir-
rōnabilis 7 eccleſie onetoſa tenēda nō
ē. ex̄ de ↄſue. c. p̄. 7 fi. 4⁹ qñ ep̄s h̄z ſub
ſe hoīes diuerſorū rituū 7 līguarū. Nā
illis h̄z per vicariū deſeruire. ex̄ de offi.
ordi. q̄m. 5⁹ qñ quis h̄z p̄bendā ī eccle
ſia cathedrali cui āneKa ē eccleſia pro-
chialis. Nā talis ī eccl̄ia cathedrali de-
ſeruiet. 7 in āneKa deſeruiet p vicariū.
ex̄ de p̄ben. extirpāde. §. q ȯo. 7. c. ex-
poſuiſti. 6⁹ ē rōne defectus ſiue debili
tatis ſupueniētis. 7. q. i. c. p̄. ex̄ de cle.
egro. c. p̄. plt̄. 7 vlt̄. 7⁹ qñ neceſſario h̄z
pficiſci. ut q a cruce ſignat⁹ ē. ex̄ d̄ voto
c. fi. A. Et ibi p̄z q̄ h̄ eſt verū qñ p cle-
ricorū ſuorū abſentiā eccleſie enoꝛmit̄
nō leduntr̄. 7 ipi clerici poſſūt terre ſcē
vtiles eē v̄bo pariter 7 exēplo. B. Et
ſilr̄ qñ pficiſci h̄z vtilr̄ 7 honeſte. ut cā
ſtudiorū ſiue pegrinatiōis. 7 de licētia
p̄lati. ex̄ de cle. non reſi. relatū. de ↄſe.
diſ. 5. nō optet. Aliq ponūt plures ca
ſus ꝫ iſti videnr̄ eē p̄ncipalioꝛes. A
q a 7 alii ad iſtos poſſūt reduci. 7 oēs ad
h̄ gnāle. videl3 qñ rōnabilis vrget ne-
ceſſitas. ex̄ de re. iud̄. q d̄ nō ē. 7 p̄ōt col
ligi ex his q nō. in ſū. li° p̄. ti. 7. q. 30.
vbi 7 ſup̄dicta oīa ponunt̄ ꝫm Hoſti.
Goff. 7 Vl.

Quis ē vicarius ppetu⁹? R°. Talis ē
q curā h̄z eccl̄ie cuius vicarius ē. ex̄ de
offi. vi. ex pte. A. Melius dic q̄ ille
ē ppetu⁹ vicarius q ↄſtituit̄ auctoꝛita
te epi. 7 nō ad tp̄s. ex̄ de offi. vica. ad
h̄. 7 iſte habet curā eccl̄ie. 7 reliq̄ que
ſequūt̄. B. Vñ q̄ſi ius h̄z ī eccl̄ia. ex̄ d̄
fide inſtru. ppetuus. Et hñs ppetuā
vicariā aliā habere nō p̄ōt. ex̄ de offi.
vica. p̄uideas. ex̄ de reſcrip. poſtulaſti.
A. In dcō. c. p̄uideas. dr̄ q̄ nullus p-
mittat̄ hr̄e plures vicarias ſimul. nec
diſtīguitur int̄ ppetuā 7 nō ppetuā.
B. Nec ſine cā p̄ōt amoueri. extra de
offi. vica. ad h̄. Itē ſi talis vicari⁹ acci-
piat aliquā eccl̄iam cū cura pdit vica-
riā. Et d3 habere. 25. ānos. 7 pmoueri
ad ſacerdotiū ſicut ſi eſſet rectoꝛ oꝛdi-
narius. Ar̄ p̄uatus ē. ut ī cle. q̄ de eccle-
ſiis. ex̄ eo. A. Et ibi p̄z q̄ h̄ ē verū quo
ad vicarias ppetuas pꝛochialiū eccl̄ia-
rū. B. De oꝛdinario aūt rectoꝛe hr̄
s̄. eccleſia 2°.

Vtrū p̄lati poſſint vices ſuas ſub an-
nuo cenſu ↄcedere. R°. Nec ep̄s nec ar
chidyacon⁹ nec alius p̄lat⁹ h̄ p̄ōt. extra
ne p̄la- vi. ſu. c. p̄. 2°. 73°. Cū. n. tale iuꝫ
ſpūale ſit nō ē dubiū q̄ p eo aliqd da-
re uel recipe ſymonia ē. A. ꝫm Ray.
qui 7 addit. Vbi aūt aliqd dat̄ vl̄ tenet̄
nō p iuriſdictiōe. ꝫ in ſignū ſubiecti-
onis antiq̄. nō ē ſymonia. ut ex̄ de reli.
do. ↄſtitud̄. 7 in ſū. li° p̄. ti. 2. q. i. B
S3 q̄ ep̄s ↄmittat alicui pure 7 ſimplr̄
vices ſuas. 7 tali vicario ↄſtituat ſala-
riū. nō eſt pctm̄. ꝫ potius ad h̄ tenetur
i2. q. 2. caritatē. Et ut dicit Hoſti. ſi-
cut p ↄmiſſione iuriſdictiōis nō licet
recipe certā pecūie quātitatē. ita mul
to min⁹ licet recipe q̄ra3. i. ptem puēt⁹
A. Predcis con. Goff. 7 Inno. addēs
q̄ ſi pꝛelatus ſic diceret. tu exercebis

iuriſdictionē talē. ⁊ ego ꝑ ſalario tuo dabo tibi centū. ⁊ dabꝫ mihi totū lucꝝ licitū ē. ut in dicta. q. i. B

¶ Utrꝫ rector eccleſie poſſit ↄductori fructuū ↄmittē vicariā ſiue curā aiaꝝ vide ſ. ſymonia 4º. §. pẜt.

¶ Utrꝫ vicarius ecclie poſſit alteri cōmittē vices ſuas. Rꝫ. Nō pōt. niſi ſicut ⁊ delegatꝰ ſubdelegare. de q̊ vide ſ. delegare. §. pẜt. Vicariꝰ q̊qꝫ epiſ nō poſſet alti ↄmittē abſolutionē a pctīs. ⁊ alia q̄ ī dcō. §. dicūt̄. q̄ ītelligēda ſūt ꝙ nō pōt ex iure cōi. ſ bn̄ pōt ex ſpāli ↄmiſſione. ut hr̄ ſ. ↄfeſſor p̊. §. an̄ pẜt. ī fi. A. Con. predictis Albricus. B

Vidua

Quot mōis dr̄ vidua? Rꝫº ſm Al. Quatuor modis. Nā ē q̄dā vidua corpore. ſ ī honeſta mente. i. Thimoth. 5º. Vidua q̄ ī delicijs ē viuēs mortua ē. Et eſt vidua corpe ſ nupta mēte. hꝫ ↄpat̄ ↄiugad. Et ē vidua corpore ⁊ mente. ⁊ d̾ talibꝫ apłus. i. Thimoth. 5º. Viduas honora q̄ vere vidue ſūt. 4º etiā mō dr̄ vidua qn̄ tal̾ē ṫreno auxilio deſtituta. A. Et ſic ē vidua mēte ⁊ corpe ⁊ ṫreno auxilio ꝓpt̄ pauptatē. cui debet̄ ſubſidiū ab ecclia. ſm eūdeꝫ Al. ⁊ ī ſū. liº 3º. ti. 34. q. 287. B Et iſtꝫ duobꝫ vltimis mōis dcīs viduis debet̄ fructus 60ꝰ. d̾ q̊ hr̄ Math. 13º. Nā v̊ginibꝫ ↄpetit fructꝰ cētesimꝰ. ⁊ ↄiugatis tricesimꝰ. ut ⁊ Tho. ponit in 4º. diſ. 49.

Vindicatio

vtrꝫ ſit licita. Rꝫº ſm Tho. ſcd̾a ſcd̾e. q. 108. Dicēdū ꝙ ſi ītētio vīdicanꝫ ferat̄ ꝑncipalit̄ ī malū altiꝰ d̾ q̊ vindictā ſumit. ⁊ ibi q̄eſcat nō ē licita. q̄a hꝫ ptinet ad odiū q̊d repugnat caritati q̄ oēs homines debemꝰ diligē. Nec excuſat̄ aliqs ꝙ odit odiētes ſe. hꝫ. n. eēt vīci a malo q̊d apłus phibet. Ro. 12º. Si v̊o ītentio vīdicanꝫ ferat̄ ꝑncipalit̄ ad aliq̊d bonū. puta ad emēdatioēꝫ peccāꝫ. vel ſaltē ad correctionē eiꝰ. ⁊ q̄etē alioꝝ. ⁊ ad iuſticie ↄſeruatioēꝫ. ⁊ dei honoreꝫ. pōt vīdicatio eē licita. alijs ſeruatꝫ debitis circūſtātijs. hec Tho. ſ. ꝙ fiat ꝑ illū cui licꝫ utputa ꝑ iudicē. obſuato in oībus iuſto ꝓceſſu. ⁊ iuſta ↄdēnatioē. A Nā ⁊ ī cāis iuſtis ſuādꝰ ē iuris ordo. ex̄ de ſen. exco. ſacro. B. Qn̄ maloꝝ īiurie tollerāde ſūt. vide ſ. patiētia. §. 2º. Et quō ītelligat̄. q̄ te ꝑcuſſerit in vna maxilla ⁊c. ibidē. §. 3º. Qualit̄ etiā vindicandū ſit aduerſus multitudīeꝫ. vide ſ. correctio p̊. §. pẜt.

Virginitas

quid ſit. Rꝫº ſm Amb. ī libº de v̊ginitate. Virginitas ē exꝑs ↄtagiōis ītegritas. Scd̾m v̊o Aug. ī liº de nuptijs ⁊ ↄcupiſcētia. Virginitas ē ī carne corruptibili ꝑpetua īcorruptiōis meditatio. A Et ex his pꝫ ꝙ v̊ginitas ītegritas ē carnis atteſtas īcorruptioēꝫ mētꝫ. ut ī ſū. liº 3º. ti. 3. q. 18. vbi etiā ꝑdcā ponūt̄. Et dr̄ ꝑpetua. vt nullo vnq̄ꝫ tꝑe interuenerit etiā mētal̾ corruptio. al̾ ꝑ illo tꝑe fuiſſet amiſſa ⁊ n̄ eēt meditatō ꝑpetua. B

¶ Utrꝫ violentiā paſſe amittat v̊ginitatē. Rꝫº ſm Tho. ī 4º diſ. 33. Que ꝑ violētiaꝫ corrūpunt̄ ſiue ab hoīe ſiue a demone incubo v̊ginitatē nō amittūt. ſi q̄ꝫtū poſſūt renitant̄. ⁊ q̄ꝫtū poſſūt ↄſeruent corpꝰ a corruptioē. uł ſaltē mēteꝫ a ↄſenſu. Idē Al. A. a cubon q̊d ē ſolidū dr̄ cubꝰ bi. ⁊ ē q̄dā figura ſolida certe altitudinis. lōgitudinis. ⁊ latitudīs ſm Catholicō. Forte ē q̊ddā ſignū nigromanticū. Et idē q̊d hic nō. ī ſū. eo. ti. q. 23. Tales tn̄ nō ↄſectāt̄ int̄ v̊gīes

vt in .c. ſe. §. p̊. B

Vtrū ſola mēte poſſit amitti ỽginitas R̷° ſm Tho. ſcda ſcđe. q. 152. Cōtingit inīdū ex actu mēđ cogitātis de corru/ptiōe carnis ⁊ intēdend delectationeʒ ipius expiri. q; calor excitet̃ ⁊ ſemē di/ſtillet. ⁊ tūc ſine dubio ỽginitas ē amiſ/ſa. Si aūt corruptio ſiſtat ī actu mētis ↄſentiend. amittit̃ qdē ỽginitas ſm il/lud formale qđ hʒ ī mēte. nō aūt rōne eiꝰ qđ ē mãle ī ipa. Vñ tal' nō pōt dici ỽgo niſi mãlit̃. Et iō hͨ ỽginitad amiſ/ſio pōt recupari. nō aūt illa ī q̄ etiam illud qđ ē mãle ſubtrahit̃. A. dic cla/rius q; etiā ſola mēte amittit̃ ỽginitas ſtñ recupabil' ē. qa mã ſeu obiectū hꝰ ỽtutis manet. s. incorruptio carnis. iō cū redit ad ipm volūtas redit ⁊ ỽgini/tas. ut pʒ ī Johe euāgeliſta. quē de nu/ptijs volentē nubē vocauit dn̄s ut dic Dieroꝰ. Quocūqʒ aūt mō qs volūtarie pfectā ꝓcuret pollutionē. pdit̃ irrecu/pabilit̃ ỽginitas ſm Al. Tho. Vl. ⁊ glo. Ray. ut ī ſū. eo. ti. q. 24. B

Vtrū puelle ī annis puerilibꝫ aliqd carnale ↄmittētes pdāt ỽginitatē. R̷° ſm Al. Rō. qa nō ē ī eis ↄſilij delibera/tio. nec etas patit̃ talē delectatiōis īpe/tū. A. Hoc forte veꝝ añ ſeptēniū cuʒ nōdū ſūt doli capaces. al' ſecꝰ. Vñ Vl. dic q; ỽginitas amittit̃ nō ſolū p quē/cūqʒ actū p quē pollutō volūtarie ꝓcu/rat̃. ſʒ etiā qñ ſine eo delectatio coitus pficit̃. ſicut faciūt illi q añ etatē ul' tp̄s ſemīs p ſuiipſoꝝ turpe actū hꝰmōi de/lectationē ī ſe pficiūt ul' ab alijs ī eis hͨ fieri pmittūt. Alij tñ alit̃ ſentire vidē/tur. ut ī ſū. eo. ti. q. 19. q̊ꝝ dictū pōt in/telligi reſpectu etađ īfantie. ut tactū ē ītē ſm Vl. lʒ aliq dixerit ỽginitatē re/cupabilē qñ ↄplet̃ delectatio ſine pol/lutiōe ꝓpt defectū etađ. tñ ↄ̃triū veꝝ ē qa corruptio ñ ē ex pollutiōe niſi rōne ↄiūcte ſibi delectatiōis a q̄ oīmodam īmunitatem ducit virginitas. ut ī ſū. eo. ti. q. 24. B

Vtrū a patiētibꝫ fluxū ſemīs pdatur ỽginitas. R̷° ſm Tho. ſcda ſcđe. q. 152. Semīs reſolutō ſi ꝓueīat p̄ter ꝓpoſitū mēđ ul' ī dormiēdo. ul' p violētiā illatā cui mēs nō ↄſentit q̄ʒuis cato delecta/tionē expiat̃. ul' etiā ex īfirmitate. ut ī his q fluxū ſemīs patiūt̃. nō pdit̃ ỽgi/nitas. qa tal' pollutio nō accidit p īpu/diciciā quā ỽginitas excludit. A. Con. Al. dicēs. qa ſūt q̄dā q̄ ad ſimplicē aſpe/ctū viri ul' ad locutionē ul' ad ↄfeſſiōeʒ etiā cū ſint ī ꝓpoſito ſcō. ul' nolētes pec/care diſtillationē hūoris ſentiūt. ⁊ ta/les nō [illegible]rrūpūtur. eo q; nō fit ex ꝓpoſi/to nec volūtate ↄpleta. Sʒ tñ ſuadēdū ē eis q; ſe tēperēt a viroꝝ aſpectu ⁊ ↄfa/bulatiōe. ut ī ſū. eo. ti. q. 21. B

Vtrū cognite ī ebrietate ul' ſōno per/dāt ỽginitatē. R̷° ſm Tho. ī 4°. diſ. 33. Sicut p pollutionē in ſōno nō amittit̃ virginitas. ut nūc dcm̄ ē. ſilr̃ rō ē de mlr̃ibꝫ q̄ in ebrietate ul' dormiētes a viris cognoſcūtur. niſi forte hac ītenti/one iuerit dormitū ut a viri cognoſce/rētur. A. ul' etiā ſi pꝰea placēt eis fuiſ/ſe cognitas. ſicut ⁊ đ pollutiōe noctr̃na dic Vl. ut ī ſū. eo. ti. q. 22. ⁊ poſitū ē s̄ pollutio. ī p̄ncipio. ī additiōe. B

Virginū ↄſe/

cratio. Quare ſolꝰ ep̄s virgi/nes conſecrat? R̷° ſm Tho. ī 4°. diſ. 38. Sicut p matrimoniū carnale repreſen/tatur mrĩmoniū ſpirituale inter xp̄m ⁊ eccleſiā q̄tum ad fecunditatē. ita p velationem virginū repſentatur ideʒ mrĩmoniuʒ ſpirituale q̄tū ad eiꝰ inte/gritatem. ut pʒ p oīa que ibi ꝓferunt̃ ⁊

cerãt. Et ꝓpter hoc ſol⁹ eṗs virgines
velãdo deſpõſat. nõ ſibi ſ3 xp̃o q̃ſi ſpõſo
panympho⁹ ⁊ amic⁹. Et qa ĩtegritatis
ſignificatõ plene põt eẽ ſolũ ĩ ɔtinẽtia
virginali ſ3 ſemiplena ĩ viduali. ꝓpt h
viduis dat̃ aliqđ velũ. ſ3 nõ cũ illa ſo‑
lẽnitate qua virginib⁹ datur. A. Idẽ
in ſũ. li°. 3°. ti. 3. q. 14. B

¶ Vtrũ violent̃ corrupte debeãt cõſe‑
crari. R° ſm Al. Lic3 tales ṽginitatē
nõ amittãt nec ṽginitat̃ aureolã. non
tñ ɔſecrant̃. Et rõ ẽ. qa ĩ illo actu diffi
cile eſt ita teneri q volũtas nõ alliciat
aliq̃lẽ ɔſenſũ. Vñ cũ de pleno diſſenſu
ɔſtare nõ poſſit eccłie. iõ ſtatutũ ẽ ut
tales hũilit̃ abſtineãt a ɔſecratiõe. 32.
q. 5. ille familie. ⁊. 15. q. 1. ſi qs ñ itat⁹
Con. Tho. ĩ 4°. diſ. 33. ⁊ ſcđa ſcđe. q. 152.
A. Idẽ ĩ ſũ. eo. ti. q. 18. ad finẽ. B

¶ Vtrũ poſſint ɔſecrari occulte corru‑
pte q̃rũ ɔſecratõ ſine ſcãdalo ĩtermitti
nõ põt. R° ſm Tho. ĩ 4°. diſ. 33. Occul‑
te corrupte. ſiue a viris. ſiue alio q̃cũq3
mõ nullaten⁹ velãde ſũt. qa ꝓpt ſcan‑
dalũ vitandũ nõ debẽt ſacra eccłie uel
ſacramẽtalia variari. S3 ſicut qdã di‑
cũt põt aliq̃ cautela adhiberi ad vitan
dũ ſcandalũ. ut. s. illa q̃ nõ ſũt đ ſuba
ṽginal̃ veli fiãt. ut ẽ accẽſio candelarũ
⁊ h⁹mõi vitat̃ occulte illis q̃ ſũt đ ſub
ſtãtia. puta ṽba q̃ dicũt̃ ĩ veli ĩpoſiti‑
one: ⁊ q nomẽ ṽginitat̃ ĩ caſtitatẽ mu
tet̃. ⁊ hui⁹mõi. Con. Al. ſilr̃ ⁊ Hoſti. ⁊
Goff. Nec ẽ tenẽda ſentẽtia đ. q̃ ali‑
ud dicit. A. Idẽ ĩ ſũ. eo. ti. q. 17. vbi
etiã addit̃ q carne corrupte ex diſpẽſa
tione epĩ uel eius cui ſup h vices ſuas
ɔmiſerit p̄nt ſuſcipe moniũ veli ṽgina
lis. nec h ip̃m licet ſine diſpẽſatiõe. ſ3
velũ ṽginũ nullo mõ licet ſuſcipe. Et
ſubdit. Caue tñ tibi a glo. hic q̃ aliud
dic. etiã glo. Ray. q occulte corrupte

añ ɔſecrationẽ uł poſt debẽt hũilit̃ ab
ſtinere ab h⁹mõi officiis q̃ ſolis ṽgini‑
bus ɔſecratis ſolent ſm ɔſuetudinem
monaſterii ɔpetere donec cũ eis fuerit
ſup h p epm̃ diſpẽſatũ. Nõ tñ h⁹mõi
ṽgĩes ɔſecrate ordinẽ aliquẽ hñt. B

¶ Vtrũ ĩ ɔſecratiõe ṽginũ det̃ grã. R°
ſm Tho. ubi s̃. In ɔſecratiõe virginũ
ſicut ⁊ in vnctione regũ ⁊ h⁹mõi bñ‑
dictiõib⁹ aliis dat̃ gratia. niſi ſit ĩpedi
mentũ ex pte ſuſcipiẽtis. Sed h tamẽ
nõ dicũt̃ ſacrã. qa nõ ſũt ĩſtituta ad cu
rationẽ morbi pctĩ ſicut ſũt ſacrã. A
Idẽ ĩ ſũ. eo. ti. q. 16. B

¶ Quo tpe poſſit fieri ṽginũ ɔſecra‑
tio? R° ſm Hoſti. in die epĩphiarũ. ⁊ ĩ to
ta ebdomada reſurrectiõis. ĩ natalib⁹
apłorũ. ⁊ in dieb⁹ dñicis. ſ3 tñ ĩ neccita‑
te puta lãguore ĩminẽte poſſũt q̃libet
tpe ɔſecrari. 20. q. 1. deuotã. ex đ tẽpo.
ordi. c. p°. A. Con. Goff. ut in ſũ. eo.
ti. q. 15. B

Vis ⁊ met⁹.

Vis eſt maioris rei ĩpet⁹ q repelli nõ
põt. ff. q met⁹ cã. l. 2. De metu aũt qd
ſit. vide s̃. met⁹. §. p°. Vtrũ liceat vi vi
repellẽ hẽs s̃. bellũ. p°. §. 6°. et s̃. excõi‑
catio 2°. §. 2°. ṽ. 9°. ⁊ s̃. homicidiũ p°. §.
5°. Que ẽ vis uł met⁹ excuſans. ⁊ me‑
tus q cadit in ɔſtantẽ virũ s̃. met⁹. §.
2°. ⁊ quõ ĩpediat mrĩmoniũ s̃. impedi
mentum. x°.

Viſitatio.

Archieṗs eṗs ut ali
us plat⁹ viſitãs eccłias. p° ꝓpo
net ṽbũ dei. ⁊ q̃ret de vita ⁊ ɔuerſatiõe
miniſtrãtiũ ĩ eccłiis abſq3 coactiõe iu‑
ramẽti ſ3 ſalubrit monẽdo. Si q̃s inue
nerit ĩfames. ſi ipe nõ ẽ ordiati⁹ denũ
ciet ordiatio. Notoria ſi ĩuenerit corri
gat. A. cũ ſup his merito notari poſſit

ordinatiorꝝ negligētia. cū examīatiōe
non egeant. ut in. c. quod ſequit᷑. B
ex̄ de cenſi. romana. lib° 6°.

Utrū viſitans poſſit recipe ꝛ exigere
ꝓcurationem a locis viſitatis. R°. Dic.
extra d̾ cenſi. romana lib° 6°. Et poteſt
recipere a volente dare pecuniam pro
ſūptibꝫ moderatis diebꝫ quibus viſi-
tat. ſ; nō licet niſi vnam ꝓcurationem
recipe vna die etiā ſi plura loca viſitet
ꝛ quilibet loc⁹ ſit ſufficiens. ex̄ de cēſi.
felicis. lib° 6°. Et ſi ep̄s viſitet ꝑ alium
viſitati etiā tenent᷑ miniſtrare expēſas
iſti viſitanti. ex̄ de offi. or. ſi ep̄s li° 6°.
Sed ep̄s nil prorſus pōt exigere ab his
q̊s nō ꝑ ſe viſitat ut ibidem dicit᷑.

Utrū viſitans poſſit recipe pecuniā;
R°. Si ipſi uel ſui familiares recipent
pecuniā uel munera p̄ter id quod nūc
dictū eſt. ſeu etiā ꝓcurationē; recipet
nō viſitando. ip̄e tenet᷑. A .s. recipi-
ens. ut in. c. exigit. de quo. ī. B .du-
plū reſtituere illi eccleſie. A .s. a qua
eſt receptū. ut ibi. B .ī. mēſem. alio-
quin epi ꝛ ſupiores differētes ſic reſti-
tuere ſunt interdicti ab ingreſſu eccleſie
inferiores ſūt ſuſpenſi ab officio ꝛ bn̄-
ficio quouſq; plenarie ſatiſfaciant. ꝛ
nulla remiſſio hic valet. A .s. eorum
quibꝫ faciēda ē reſtitutio. ut in. c. qd̾
ſequit᷑. B .ex̄ de cenſi. exigit. li° 6°.

Quō ꝛ quotiens archieps poſſit ꝓ-
uinciā ſuam viſitare? R°. pmo tenetur
viſitare diocesim ꝓpriam erga eccl̄ias
maiores ꝛ minores ꝛ earꝝ ꝑſ̄os ſaltem
cōuocando de plibꝫ locis ad vnū con-
gruū. Poſtea licet ei viſitare ſuffraga-
neos; ꝛ eorū; dioceſes. ſed vna dioceſi
viſitata in toto vel in parte nō pōt ad
eam viſitandam reuerti niſi oēs ꝛ ſua
iterꝝ fuerit viſitate. A .s. quas ſecure
viſitare poterit etiā ſi iam denuo fue-
rint viſitate. ut in. c. romana de quo. ī.
B . Sed ſi forte aliqua eccleſia viſita-
te dioceſis indiguerit iterꝝ prius predi
ctis alijs viſitari. tūc poteſt redire ad
illā ſi a dioceſano fuerit reqſitus. uel
de ꝯſilio ꝛ aſſenſu omniū ſuffraganeo
rū. aut maioris partis. aut ſi difficulta
tem adhibuerīt ꝯfident petat᷑ licentia
a papa. Sed poſt viſitationē oīū; dio-
ceſum licitū eſt ei viſitationē iterare.
prius tamē reqſito ſuffraganeorꝝ cōſi-
lio ꝛ deliberatiōe. ꝛ diffinitione ip̄ius
ſuper hoc habita corā eis. A .s. ip̄ius
archiep̄i. etiā ſi ſuffraganei nō ꝯſenti-
ant. ut patet ex tex. ꝛ glo. dcī. c. roma
na. ꝛ hic ſequit᷑. B . Que ſunt redigen
da in ſcriptis. ꝛ tunc poterit viſitare
etiā ſi nō inueniat ſuffraganeorū; aſ-
ſenſus. ita tn̄ ꝙ illa loca prius viſitet q̄
in priori viſitatione nō fuerunt viſita
ta. A . niſi magis ſit alijs viſitationis
officium oppoꝛtunū. ut ī. c. de quo ſta-
tim. B . Hec oīa extra d̾ cenſi. roma
na. lib° 6°. Et hanc formam etiam ep̄s
viſitans ſeruabit. ut ibi dicitur. A
Ibi etiā dr̄ de alijs p̄latis ordīatio iu-
re ſuos ſubditos viſitātibꝫ. ſaluis ſup
hꝫ rōnabilibꝫ ꝛ approbatꝭ religioſorꝝ co
ſuetudībꝫ ꝛ reglaribꝫ inſtitutꝭ. B . Vi
ſitari debent ꝑ ordinarios monaſteria
mōialiū etiā exēpta. ut s̄. exēpt⁹. §. fi.

Ueſtiu. Uitia capitalia
ſunt. 7. ab vna
radice ꝓcedentia. Nam ſ̄m
doctrinā Gregl. 31° moraliū. radix to-
tius mali ē ſuꝑbia. ꝛ d̾ hac naſcūt. 7.
vitia. s. Inanis glīa. Inuidia. Ira. Tri
ſticia. Auaricia. Gula. ꝛ Luxuria. De
īani glīa ſ̄m eundē. 7. filie oriūtur. s.
īobediētia. iactātia. hypocriſis. ꝯtētio
ꝑtinacia. diſcordia. nouitatū; preſum
ptio. De inuidia naſcunt᷑. 5. s. odium.

ſuſurratō.detractio.exultatio ī aduer
ſis ꝓximi.⁊ afflictio in ei⁹ ꝓſpis. De
ira naſcunť.6.s. rixe.tumoꝛ mentis.
ↄtumelie.clamoꝛ.indignatio.⁊ blaſſe
mia. De triſticia ſiue accidia oꝛiūť.6.
s.malicia.rancoꝛ.puſillanimitas.de
ſperatio.toꝛpoꝛ erga precepta.vagatō
mentis circa illicita. De auaricia naſcū
tur.6.s.ꝓditio.fraus.fallacia.piuriū
inquietudo.⁊ cōtra miſericoꝛdiā ob
duratio coꝛdis. De gula oꝛiunť.5.s.
īepta letitia.ſcurrilitas.īmūdicia.mul
tiloqū.⁊ hebetudo ſenſuū. De luxuria
naſcunť.8.s.cecitas mentis.incōſide
ratio.inconſtātia.p̄cipitatio.amoꝛ ſui
odiū dei.affectus p̄ntis ſeculi.hoꝛroꝛ⁊
deſperatio futuri. Dec Greg⁹. De ma
teria vitij habes s̄.peccatū.⁊ s̄.crimē.

Vitiat⁹ corpe

Multa vitia coꝛpoꝛalia olim ī
veteri teſtamento repellebant oꝛdinā
dos. ut patȝ Leuit.21°.ut ſi aliquis ha
bebat grandē uel paruū uel toꝛtuȝ na
ſum.ſi gibbum.ſi lippitudinē.iugem
ſcabiē.impetiginē.uel ponderoſus. ꝟ
iſta hodie nō repellunt.7.q.i.qualiť.
in fi. A .Ibi nō videtur bene ꝓbari
hoc. ſed potius ex eo quia īſtituta fue
rūt in figura.ut patet in.c.ſequētibus
A .niſi foꝛte ſ̄m aliquam ſignificati
onē intellecta.ut diſ.49.hinc ⁊ enim
7.c.ſacerdotes. Et ſcd̄m ꝙ ponit Ray.
quicūqȝ culpa ſua vitiatus eſt coꝛpoꝛe
repellitur ab oꝛdine.qui vero ſine cul
pa nō repelliť niſi ſcandalū timeať ex
nimia defoꝛmitate.vel periculum ex
nimia debilitate. A .Con.Vl.vt in
ſū.lib°3°.ti.18.q.i.ad finem. Et hoc nō
ītelligitur de oī coꝛpoꝛis vitio. ꝟ de no
tabilib⁹ de qb⁹ in ſequētib⁹ tangiť. B
¶ Quid de mutilatis vtꝝ poſſint oꝛdi
nati? R°. Mutilati ſponte ſine iuſta cā
ut ex indignatione.īpatientia.uel ſu
perbia indiſtincte in quocūqȝ mēbꝛo.
ſiue a ſe ſiue ab alio.repellūtur a ꝓmo
tione.⁊ deijciūtur ꝓmoti etiā ſi crede
bant ſe obſequiū pꝛeſtare deo.ut quia
ſe caſtrauerunt.extra eo.ſignificauit.
A .Et ibi nōt glo.ꝙ eṗs poteſt cū tali
bus diſpenſare quando putabāt ſe deo
obſequiuȝ pꝛeſtare.in alijs tamē a miſ
ſa. B .ut dictum eſt s̄.homicidiuȝ.5°.
§.fi. Et ſcd̄m Inno.idem eſt ſi nō ami
ſit mēbꝛum totum.ſed talem partem
que defoꝛmitatē generaret vnde ſcan
daluȝ eſſet.extra eo.c.p̄mo.uel etiam
inhabilē redderet ad officiū exequen
dum.extra eo.Thomas. Si vero ex iu
ſta cauſa.puta ꝓpter lepꝛe periculum
aliqui fecerunt ſibi membꝝ aliqđ am
putari ſeu amputauerunt ne alia ſana
putreſcerēt.hi ſi membꝝ erat occultuȝ
uel etiaȝ manifeſtū ſed paruū.utputa
vnus digitus.nō de illis cū quibus fit
ſignū crucī.nō repellūtur nec deijciūť
Siſiter ſi taliter ſint nati uel inuiti ſic
mutilati ſunt.aut caſu foꝛtuito cū da
rent operā rei licite. Secus ſi rei illicite
diſ.55.ſi quis abciderit.⁊.c.qui ꝑteȝ
⁊.c.ſi quis a medicis.⁊.c.eunuch⁹.⁊
c.ſi quis ꝑegritudine.⁊.c.latoꝛ.⁊.c.
p̄cepta.⁊ extra de coꝛpoꝛe vitia.ſignifi
cauit.⁊.c.ex ꝑte. Si aūt ex culpa ſua
incidiſſet in modicā defoꝛmitatem.ex
miſericoꝛdia toleratur in ſuſceptis.s.
ex diſpenſatione eṗi ſ̄m Inno.⁊ Ber.
A .Ad hoc facit.c.i.ex̄ de coꝛ.viti. B
Si aūt membꝛū erat magnū ⁊ manife
ſtū etiā ſi ſine culpa ſua amiſit qs.ipe
ditur a ꝓmotione ꝓpter defoꝛmitateȝ
⁊ ſcandalū.⁊ ſi ꝓmotus eſt oȝ ceſſare a
miſſa ⁊ alijs ſolennibus officijs ꝓpter
eandem cauſam. A beneficio tamen

nō remouebit᷑.q̄a nō d; addi afflictio
afflicto. diſ.55.ſi euāgeliſta.7.q.i.cū
percuſſio. dabit᷑ tamen ſibi coadiutor
ſi tale beneficiu; eſt cui ipſe deſeruire
nō poſſit. ex̄ de cle. egro.c.z. A .Idē
in ſū.lib°z°.ti.p̊.q.4z. ubi etiam pat;
ſcd̄m Hoſti. ꝙ iſte qui ſine culpa ami-
ſit mēbrū ſolum ꝓhibet᷑ a miſſa 7 ſo-
lēnib⁹ officijs.nō aūt ab alijs ſacerdo-
talib⁹ que poſſit exercere.ut penitenti
as dare 7 ſimilia.ex̄ de cle.egro.p̄ſ by-
terū.Item ſcd̄m Goff.quādo dubitat᷑
vtrū deformitas generet ſcandalū re-
curritur ad arbitriū ep̄i.extra eo.c.z°.
Item ſcd̄m Ray. ꝙ vbicūq; ſcandalu;
ſuſcitat᷑ ex homicidio vel deformitate
alicuius. ſi talis etiam caſus eſſet in q̊
de iure poſſet promoueri uel miſtrare
in ſuſceptis debet tamen ꝓpter ſcanda
lū ceſſare. Et ꝙ clericus etiā cā medi-
cine non debet ſe mutilare l; etiam ſit
cirurgicus niſi īmineat neceſſitas 7 ali
us deſit. B

Utrū claudus nāliter 7 alij h⁹mōi
poſſint ꝓmoueri.R°.Claudu; admit-
tit cōſuetudo. niſi talis ſit ꝙ ſine bacu
lo ad altare ſtare non poſſit.ar. de cōſe.
diſ.i.nullus.7.diſ.45.diſciplina.Ce-
cū uel habentē ī vno oculo maculam
que generet deformitatem nec ius nec
cōſuetudo admittit. extra eo. cum de
tua. A .Tamen ſm glo.Ray.habens
maculā ī oculo facilius ꝓmouet᷑ in re-
ligione q̄ꝫ in ſeculo.ut in dicta.q.4z.
vbi predicta nō.ſcd̄m Ray.qui etiam
addit. ꝙ ſilr̄ nō admittit᷑ habens ma-
nū aridam. B .De ſacerdote leproſo
vide ſ̄.lepſus.§.fi.De gibboſis ſcien
dū ꝙ nō repellunt᷑ ab ordinib⁹ niſi ni
mia ſit debilitas aut deformitas. Qui
habet ſex digitos ī pede ꝓmouetur.7
ſm Hoſti.etiā ſi in manu.uel ſi habet
digitos cōiunctos dūmodo ex his nō
ſit impedimentū in uſu membri.ff.de
edili.edic. l.idem offilius. A . Idem
in ſū.eo.ti.q.43.7 ſe.ubi etiā pat; ꝙ le
proſus ad ſacros ordines nō debet pro
moueri.ſ; ſi p̄us fuerit ꝓmotus poteſt
aliquādo miniſtrare.ut 7 dicit᷑ in dcō
§.fi. B

Quid de furioſis lunaticis 7 caduc
R°.ſm xb̄. Nullus talis debet ꝓmoue-
ri etiā poſtq̄ꝫ fuerit liberatus.ſ; ſi ꝓmo
tus fuerit ex toto liberat⁹.poterit exe-
qui officiū ſuū. Si v̊o non oīno ex to-
to.ſed frequenter ei accidit.oīno deb;
ceſſare ab officio miſſe.7.q.z.in lr̄is.
Idē ſi raro ſed cū ſpume iactatione 7
vocis confuſione. Si v̊o raro 7 ſine ta
libus.nō ꝓhibetur ab officio miſſe dū
tamen habeat iuxta ſe aliquē ſacerdo-
tem.ut ſi ille cadat uel deficiat iſte ſup
pleat. 7. q.i. illud. Quāto aūt tēpore
debeat expectari ad ꝓbandū tales vtrū
ſint liberati 7 qualit᷑.colligit᷑ ꝙ per an-
nū.33.diſ.coīter. Alibi p.30.dies.7.q.
z.c.fi. Sed 7 p̄ōt dici ꝙ tēpus ꝓbatio-
nis arbitrariū eſt penſatis ꝯditionib⁹
morbi 7 perſone. A .7 dignitatis ſm
eundē xb̄. 7 in ſū.eo.ti.q.45. vbi hec
notant᷑. B

Quid d̄ demōiaco? R°.ſm xb̄. Eodē
mō talis nō debet ꝓmoueri ul̄ ordīari
7 ſi ordinat⁹ erat etiā lib̄ t⁹ miſſa; ce-
lebrare nō debet.niſi plene 7 īdubitā-
ter curat⁹ ſit.33.diſ.cōit᷑. 7.c. vſq; adeo
A .diūcto.c.clerici.ea.diſ. Nec etiā nō
ī dcā.q.45. B .De tp̄e aūt expectatō-
nis dicēdū ut ī ꝓxīo.§.dcm̄ ē. De illo
aūt q nullo mō p̄ōt bibere vinū. hēs
ſ̄.ordinādus.§.18°. A .Poti⁹ vr̄.v̄.
ī.§.16°. vbi habet᷑ ꝙ talis nō ē ordinā
dus.qd̄ 7 nō ī dcā.q.4z.ad fi. B

Epiſcopus ſenio vel valitudine

coꝛꝑali grauatus. uel alr̃ adeo ĩpeditus ꝑpetuo ꝙ officiũ ſuuꝫ nequeat exercẽ. poteſt de conſilio ſui capituli vł maioris partis aſſumere auctoꝛitate aplica vnũ vel duos coadiutoꝛes ad officiuꝫ exequendũ. Si vͦo eps fuerit demens tunc caplm uel due ipſius ꝑtes vnum uel duos coadiutoꝛes ei aſſument eadem auctoꝛitate. Qꝫ ſi epũs grauatus ut dictũ eſt pꝛi⁹ nollet ſumere nec habere coadiutoꝛẽ. licꝫ a capitulo req̄ſit⁹ ſit. nihil per caplm innouet᷑. ſed in hoc caſu ⁊ etiã in caſu quo eſſet demens capitulũ ſignificet pape conditionẽ eiuſdẽ epiſcopi ⁊ ecclie. Poꝛro coadiutoꝛ ꝑdictus debet de pꝛouentibꝫ p̄latoꝛuꝫ recipere ſũptus moderatos ab alienatione abſtinẽdo. A .s. qualibet bonorũ eccleſiaſticoꝝ tã eccliaꝝ ꝙꝫ ipſoꝛum p̄latoꝝ. ut in. c. paſtoralis. de quo. ĩ. B .Et que dcã ſũt de epo hñt etiã locũ in ſupioꝛibus pꝛelatis. extra de cle. egro. paſtoꝛalis. li° 6°.

Vnctio extrema.

Extrema vnctõ ſacrm ẽ q̄ ꝑtingit ad effectũ q ẽ curatõ mo. bi peccati. ut ex verbis Iac. vlti. ca° p3. A Et de hac latius ſ̃. ſacramentũ. in pn°. 7. §. p̊. 7. 2°. B .Et eſt vnũ ſacramẽtũ licꝫ plures actiones ſint de eius ꝑfectione. que tamen ꝯueniũt ad vnũ ſignificandũ ⁊ cauſandum. Hec eſt ſnĩa Tho. in 4°. diſ. 23. A .Et ſic vnũ ſunt vnitate ꝑfectionis ⁊ finis etiã ẜm Pe. ⁊ Al. ut in ſũ. li° 3°. ti. 24. q. 139. B

¶ Que ẽ materia huius ſacramenti? R° ẜm Tho. ubi ſ̃. Materia eſt oleum oliue ab epo conſecratũ. ⁊ tale oleum ⁊ eius ꝯſecratio ſunt d̾ neceſſitate hui⁹ ſacramẽti. A .Con. Pe. ut in ſũ. eo. ti. q. 141. B

¶ Que eſt foꝛma huius ſacri? R° ẜm Tho. ubi ſ̃. Foꝛma ẽ oꝛatio deꝑcatiua dicendo. Per iſtã ſanctã vnctionem ⁊ ſuã piiſſimã miſericoꝛdiaꝫ indulgeat tibi dñs quicq̄d deliquiſti per viſum ⁊c. Verba etiã ĩdicatiui modi que ẜm moꝛẽ quarũdaꝫ ecclíaꝝ ꝑmittunt᷑ oꝛationi. nõ ſũt d̾ ſu͛ba ſacri. ut ꝑmittẽdo ſic. Vngo hos oculos oleo ſanctificato ĩ noĩe pris ⁊ filii ⁊ ſpiritus ſancti. A Con. Pe. ⁊ Al. ut ĩ dcã. q. 141.

¶ Quis effectus extreme vnctionis? R° ẜm Tho. vbi ſ̃. Effectus eius pͥncipalis eſt quedã ſanatio ſpũs q̄ datur ꝯtra quandã debilitatẽ uel ineptitudinẽ que in nob̃ relinquit᷑ ex pctõ actuali uel oꝛiginali. ꝯtra quã debilitatem hõ roboꝛat᷑ ꝑ hoc ſacramentũ. Et quia hoc robur gratiã facit que ſecũ nõ ꝯpatitur peccatũ. idõ ex ꝯſequẽti ſi iuenit peccatũ aliquod veniale uel moꝛtale q̄ ad culpam. tollit ipm dũmõ nõ ponat᷑ obex ex parte recipientis. Secũdarius etiam effectus ẽ ſanitas coꝛꝑalis. Hãc tamen non inducit niſi ſcdm ꝙ expedit ad finem pͥncipalem. s. ſpiritualeꝫ ſanationem. ⁊ tunc ſemꝑ eam inducit dũmodo nõ ſit impedimentũ ex parte recipientis. Et licet in ipſo fiant multe vnctiones. vltima tamen ẽ foꝛmaliſ reſpectu oĩuꝫ p̄cedentiũ ⁊ agit ĩ v͛tute eaꝝ. ⁊ idõ in vltima vnctione gratia infundit᷑ que effectũ ſacramenti pꝛebet. Caracterẽ aũt h̃ ſacramentũ nõ impꝛimit. quia ꝑ ipm non deputat᷑ homo ad aliquod ſacꝝ agendũ uel ſuſcipienduꝫ A .Ideꝫ ĩ ſũ. eo. ti. q. 142. B

¶ A quibꝫ conferri debet vnctio extrema? R° ſcdm Tho. ubi ſup. A ſolis ſacerdotibus. nec alius poteſt inungere etiam in articulo neceſſitatis. Sacerdos autem ꝯferre poteſt pꝛeſente vno

clerico ⁊ etiã ſolus ĩ nccitate ſm Ber. ⁊
Hoſti. A .hoc vltimũ clare habet̃ in
c. qſiuit. ex̃ d̾ v̾bo. ſig͡ſ. Et idẽ qd̾ in B.
§. nõ. ĩ ſũ. eo. ti. q. 43. vbi etiã dicit̃ ꝙ
laicus q̃q̃ poſſet ĩ nccitate auxiliari in
B ſacerdoti ei reſpõdendo. B
¶ Quid faciendũ ſit ſi ſacerdos infra
vnctionẽ deficiat? R° ſm Tho. ĩ 4°. diſ.
23. Si iã aliq̃ ptes iuncte ſũt. qd̾ factũ
ẽ iterari nõ debet. ß vnctiões q̃ reſtãt
p aliũ ſacerdotẽ ↄpleant̃. Jd̾ Al. ⁊ Pe.
A. Jd̾ ĩ ſũ. eo. ti. q. 140. B
¶ Quib⁹ ↄferẽda ſit extrema vnctio
R° ſm Pe. nõ niſi adultis ĩfirmis. in
periculo mortis ↄſtitutꝭ ex ipa ĩfirmi-
tate. vñ nec dat̃ eũtib⁹ ad bellũ aut na
uigãtib⁹ ſeu his qui mox occidẽdi ſũt
q̃a tal' mors nõ ĩminet ex defectu nãe
ß ex euentu fortune. His aũt q̃ p̄ ſenio
deficiũt etiã ſine actuali ĩfirmitate dat̃
pueris nõ. q̃a nõ hñt ĩfirmitatẽ ſpiri-
tualẽ ↄtractã ex pctõ actuali. nec diſ-
poſitiõez deuotiõis habere poſſũt ad B
ſacramen tũ. Con. Tho. vbi ſ. A .q̃a
ſicut nec eucharistia dꝫ dari pueris. ita
nec hoc ſacramẽtũ ſm eoſdẽ. ut in ſũ.
eo. ti. q. 144. B
¶ Vtrũ extrema vnctio debeat dari fre
neticis ⁊ amẽtib⁹. R° ſm Pe. Si ĩ ſa-
na mẽte ↄſtituti ñ petierĩt. nõ dꝫ dari
Si v̾o petierĩt. dari debet. Tñ hic addẽ
dũ ſm Tho. ⁊ Al. ꝙ ill' furioſis ⁊ amẽ-
tib⁹ p̄cipue dari nõ dꝫ q̃ v̾iſilr ſacr̃o
poſſunt facere irreuerentiã p aliquam
imũdiciã. niſi ipi haberẽt lucida int̃-
ualla ĩ q̃b⁹ ſacramentũ recognoſcerẽt.
A. Jd̾ ĩ ſũ. eo. ti. q. 145. B
¶ Que ptes corpis inũgi debeãt? R°
ſm Al. Pe. ⁊ Tho. Jnũgunt̃ inſtrumẽ
ta q̃nq̃ ſenſuũ tanq̃ p̄me radices pec-
candi. Oculi ꝑpt̃ viſũ. Aures ꝑpt̃ au-
ditũ. Nares ꝑpt̃ odoratũ. Labia ꝑpter
guſtũ. Manus ꝑpt̃ tactũ. q̃ maxime
viget ĩ pulpis digitoꝝ. Pedes v̾o ꝑpt̃
vim motiuã. Renes v̾o ꝑpt̃ vĩ appeti-
tiuã a q̃buſdã ĩungunt̃. Jtẽ ĩ mutilatꝭ
aut cecis debẽt ĩungi loca magꝭ ꝓpinq̃
A. Jd̾ ĩ ſũ. eo. ti. q. 146. B
¶ Vtrũ vnctio extrema poſſit iterari?
R° ſm Tho. ĩ 4°. diſ. 23. Jterari poteſt
ſine aliq̃ ĩiuria ſacr̃i. q̃a nõ hꝫ effectum
ꝑpetuũ eo ꝙ ſanitas corpis ⁊ mẽtis q̃
ſũt effectus eius amitti poſſunt. Jn ea-
dẽ quoq̃ egritudine iterari põt ſi p̊ q̃-
dẽ ſit ĩ piculo mortꝭ ⁊ euadat ac etiam
poſtea recidiuũ patiat̃. q̃a erit q̃ſi alia
ĩfirmitas. ⁊ ſilr ſi ſit egritudo diut̃na
ut hydropiſis. q̃a tũc dꝫ fieri qñ v̾r p-
ducẽ ad piculũ mortꝭ. ⁊ ſi illũ articulũ
euadat eadẽ infirmitate durãte. ⁊ po-
ſtea ad ſimilẽ ſtatũ reducat̃. iterũ põt i-
ungi. q̃a iã ẽ alius infirmitatꝭ ſtatus.
q̃uis ſit eadẽ infirmitas. A .Clarius
dic ſm eundẽ Tho. ꝙ ſi ĩfirmitas eſt
breuis, nõ debet iterari niſi ĩfirmitate
curata. q̃a al' nõ d̾r a ſtatu illo recedẽ.
Si v̾o infirmitas ẽ diuturna fit qd̾ hic
d̾r. Et con. Pe. Al. aũt. dic ſic. Sine p-
iudicio puta ꝙ ſi vltra annũ remanet
morb⁹ poſt acceptã vnctionez iterari
poteſt vnctio. Et cã h⁹ eſt. q̃a nõ iudi-
cat̃ idẽ morb⁹ numero qui ẽ ſcd̾m pfe-
ctam mutationẽ ſupioꝝ. Si tñ ab ali-
quo ſcõ patre uel a dño papa aliud in
hac q̃one determinatũ inuenit̃ magis
iudicarem illi ſnĩe ſtandũ q̃ mee. ut ĩ
ſũ. eo. ti. q. 147. B

Volũtas.

Vtrũ hõ teneatur ↄformare volũtatẽ ſuã volũ-
tati diñe in volito. R° ſm Pe. ĩ 4°. diſ.
48. Scd̾m ſenſualitatẽ ñ tenemur nec
etiã voluntate naturali. q̃a determinatũ
ẽ ad vnũ. A .i. ad repugnãtiã carnis

7 ſpūs ad p̄liū. Gal. 5. Caro. n. ↄcupiſ
cit aduerſus ſpiritū ⁊c. B. ß volūta-
te delibata id qδ deus vult abſolute 7
ↄgruit nos velle tenemur velle. Qδ
vō nō cōgruit noƀ velle. q̄zuis ſit bo-
nū ī ſe. nō tn̄ q̄ ad nos. 7 iō nō vult de⁹
illud nos velle nec velle tenemur. Sa
tis con. Thō. ī p̊ma ſcδe. q. 19. dicēs q̄
tenemur conformari formalit̄. s. q̄ hō
velit ī cōi iuſticiā dei 7 ordinē nature
ſeruari. ß mat̄ialiter cōformari nō te-
nemur. ut ī morte p̄ris 7 h⁹ mōi. A
Dic clari⁹ ſm eū. Pe. q̄ volūtas delibe
rata duplex ē. qa q̄dā ē ↄditionata. 7
ī hac nō tenemur ↄformari. nec. n. vo
lēdo ↄ̄triū ↄditionalit̄ diſcordam⁹. qa
ß nō ē velle ſimplr̄. ß volūtate abſolu-
ta tenemur ↄformari ī volito. ß non ī
q̊cūq3. Aut. n. ignotū ē noƀ. 7 tūc nō
tenemur illud velle. Aut noƀ notū ē.
7 tūc diſtīguendū ē. quia aut de⁹ nō
vult illud abſolute 7 ſimplr̄. ut ſnīam
ↄminatiōis quā aliq̄n mutat q̄n meri
ta mutant̄. 7 ß nō tenemur velle. Aut
de⁹ vult illud abſolute. 7 ß aut ↄgruit
noƀ velle. aut nō. Aliq̄n. n. ſm Aug.
aliqd vult de⁹ qδ nō ↄgruit nos velle
ut p̄re3 noſtr̄ mori. Et aliq̄n congruit
vni velle aliqd qδ nō ↄgruit alti. Il-
lud vō qδ de⁹ vult 7 ↄgruit noƀ bonū
ē ī ſe 7 bonū ē noƀ. vn̄ de⁹ vult illud
nos velle. 7 iō tenemur illud velle. Il
lud vō qδ nō ↄgruit noƀ q̄zuis ſit bo-
nū ī ſe. nō tn̄ q̄ ad nos. iō nō vult de⁹
illud nos velle. Vn̄ ſup illud p̄s. rcōs
decet collaudatio. glo. dic. Cōgruit ut
qδ de⁹ vlt̄ te velle tu velis. ut ī ſū. li°. 3°.
ti. 33. q. 4. Et ſic breuit̄ tenemur ↄfor-
mari volūtati dei formalr̄ 7 nō mālr̄. i.
velle ī genē qδ de⁹ vult. 7 eo mō quo
vult. ī ſpē aūt inq̄3tu3 ſit noƀ notū. B
Vtrū volūtas 7 op⁹ exteri⁹ ſit vnum

peccatū. R. s. peccatū p̊. §. p̊.
Votū p̊ coiter qd ſit?
R°. ſm magi
ſtrū ſnīar̄ ī 4°. diſ. 38. 7 Hug.
de ſancto victore. Votū ē teſtificatio
q̄dā ꝓmiſſiōis ſpōtanee q̄ deo 7 de his
q̄ dei ſūt fieri debet. Et hec diffinitio
eſt voti exp̄ſſi. quod 7 in facie eccleſie
obligat. ut dicit Pe. Theologi vero ſic
diffiniūt. Votū ē ↄceptio melior ꝓpo
ſiti animi deliberatione firmata. Et ß
eſt diffinitio voti taciti. A. Vel ſm
Ray. votū eſt alicuius boni cū delibe-
ratione deo facta ꝓmiſſio. ut ī ſū. li°. p̊.
ti. 8. q. 1. Et iſta vr̄ clarior. Nā 7 ad vo
tū reqrit̄ ꝓmiſſio. ut in. §. ſe. 7 q̄ ſit de
re bona. 22. q. 4. in malis. B. Et lic3
aliqδ votū tacitū fiat ſanctis. tn̄ ꝓpt̄
deū fit eis. A. Nā ꝓprie votū fit ſoli
deo. ſanctis vō ꝓpter deū. 7 p̄latis ſeu
aliis recipientib⁹ fit loco dei. 7 nō ip̄is
ß deo ſm Thō. ſcδa ſcδe. q. 88. arti. 5. B
¶ Que reqrūt̄ ad votū? R°. ſm Thō.
vbi s. Tria ex nccītate. p̊ qdē delibera
tio. 2° ꝓpoſitū voluntatis. 3° ꝓmiſſio
in qua ꝑficit̄ ratio voti. Supaddunt̄
aūt quandoq3 alia duo ad quandam
voti cōfirmationē. s. ꝓnūciatio oris.
7 teſtimoniū aliorū. Solū g̊ ꝓpoſitu3
nō obligat. A. Aduertendū q̄ hic ca
pitur deliberatio ꝓ cogitatione. 7 ꝓpo
ſitū ꝓ deliberatione. Nam 7 anteq3 qs
deliberet oportet cogitare. ꝓpterea 7
votū vocat̄ cōceptio deliberatione fir
mata. ut ſtatim patuit. Itē ſufficit ad
votū etiā ſola mētalis ꝓmiſſio que ob
ligat deo intuenti cor. lic3 nō hōi qui
iudicat ſolū que foris ſūt ſm Thō. ſcδa
ſcδe. q. 88. arti. p̊. B
¶ Quot ſūt ſpēs votor̄? R°. Due. Nā
q̊dā ē votū ſimplex. 7 q̊dā ē ſolē-
ne. ut habet̄ s. ī pedimentū. 4. §. p̊. Et

gdẽ grauiꝰ peccat, q frãgit votũ ſolẽ-
ne.diſ.27.ſi,vir.27.q.i.vginibꝰ.7.c.
vgines.Sʒ qđ dr̃ ex̃ q cle.uel vo.rurſꝰ
s.ꝙ votũ ſimplex nõ minꝰ obligat q̃ʒ
ſolẽne.exponendũ ẽ ſm Tho.ubi s̃.ꝙ
vtriuſqʒ trãſgreſſor mortalit̃ peccat.
A.Con.Ray.7 glo.Ber.7 Inno.ut
i ſũ.eo.ti.q.8. B.Eſt 7 alia diuiſio
votoꝝ.s.ꝙ aliud ẽ puꝝ ſiue abſolutũ
ut cũ qs abſolute 7 ſine cditiõe vouet
Aliud ẽ cõditionatũ ut cũ addit̃ ſi hoc
erit uel illud. A.Hoc fuit dcm̃ Ray.
ut in dcã.q.8. B
Vtꝝ vouẽs teneatur ſtatĩ adĩplere
Rñ° ſm xv.Si votũ ẽ abſolutũ tenetur
ſtatĩ cũ põt.niſi vouẽdo aliud ĩ mẽte
habuerit.Et datur ei tẽpꝰ ad arbitriũ
boni viri ad diſponẽdũ vt votũ ĩpleri
poſſit.Et de ĩplẽdo dr̃ Deut° 23°.Cum
votũ voueris dño deo tuo.nõ tardab̃
reddẽ.qa reqret illud dñs deꝰ tuꝰ.7 ſi
moratꝰ fueris reputabitur tibi ĩ pctm̃
Vñ ſm Tho.in 4°.diſ.24.ſi is q voue-
rat ĩtrare religionẽ timet ex mora ĩpe
dimentũ.tenet̃ nõ differre. A.Idem
i ſũ.eo.ti.q.9. B.Vide de hꝫ cãu s̃.re
ligio.3°.§.3°.Si vo votũ ẽ cõditionatũ
vide.i.§.13°.qui ĩcipit.Vtrum votum
conditionatum.
Vtꝝ votũ licitũ ſp obliget.Rñ° ſm
Tho.ĩ 4°.diſ.38.Sic.niſi ꝙ qcqd votũ
faciendũ ĩpediret ſi pus eẽt etiã voto
facto aufert obligationẽ. A.Hoc verꝝ
qñ illud qđ pꝰea aduenit legitĩe ſeqt̃.
Vñ licʒ votũ 7 ĩgreſſũ religiõis ĩpedi-
at mr̃imoniũ cſũmatũ ſi pcedat.ut in
c.ex publico.ex̃ de conuer.cõiu.nõ tñ
ĩpedit ſi ſeqtur.ut ĩ cle.eos.de conſan.
7 affi. B.Vñ ſi qd poſſibile cũ vouet̃
fiat pꝰea ĩpoſſibile.tollitur obligatio.
ut ſi qs diues vouerit edificare eccliãʒ
quã poſtea paupertate ſupueniẽte pficẽ

nõ poſſet.nõ obligatur.Hoc tñ ſic ẽ ĩ-
telligendum.ꝙ ſi factꝰ ẽ oĩno ĩpotens
abſolutus ẽ a toto.Si aũt ex pte ita ꝙ
totũ pficere nõ põt.tunc remanet ob-
ligatus ſolũ ad id qđ põt. A.Idem i
ſũ.eo.ti.q.4. B
Vtꝝ vota q̃ fiũt ĩ anguſtijs obligẽt
Rñ° ſm xv.Mulieres ĩ ptu vouẽtes uel
qcũqʒ alij ĩ anguſtia cſtituti ſi habeãt
deliberatã ĩtentionẽ obligãdi.ſe.obli
gati ſũt.ar.27.q.4.ſũt q opes. A.Idꝫ
ĩ ſũ.eo.ti.q.2.ad fi. B.Secꝰ ſi ſubito
7 ĩdeliberate. A.niſi poſtmodũ cfirma
uerit.ar.ex̃ đ regl.iur.rati.li°6°.Et qa
difficile ẽ diſcernẽ vtꝝ factũ ſit mẽte
deliberata vel nõ.piculoſũ ẽ illud ſemp
nõ ĩplere.maxime quia bonaꝝ mẽtiũ
ẽ ibi culpã timere vbi culpa minime
repetitur.ex̃ de obſerua.ieiu.conſiliũ.
7 diſ.5.ad eius. B
De q̊ debet fieri votũ? Rñ° ſm Tho.
ſcđa ſcđe.q.88.Votũ nõ poteſt fieri đ
malo.nec de ĩdifferẽti.ſʒ tm̃ de bono 7
ad qđ qs al'non tenetur.Illud aũt qđ
ĩ aliq̊ euẽtu ẽ bonũ.7 ĩ aliquo malum
nõ obligat niſi ꝑ euẽtu bono.ut votũ
Iepte.Iudicũ xi°. A.Iſte Iepte vt ibi pʒ
vouerat deo ſacrificiũ offerre de eo qđ
ſibi a victoria reuertẽti pmũ occurrẽt
egrediẽs de domo eius.Et id quod ĩ hꝫ
§.nõtur in ſũ.eo.ti.q.3. B
Vtꝝ liceat vouere nimiã carnis ma
cerationẽ.Rñ° ſm Tho.vbi s̃.Si ĩpa ex
voto ꝑmiſſa ſit ĩplẽda ẽ rõnabilit̃.ita
ꝙ nã nõ nimis grauet̃.Sʒ qa in his q̃
ad ſemetĩpm ptinẽt de facili hõ fallit̃
idõ talia vota cgruẽtius ſm arbitrium
ſupiorũ ſunt ſeruãda uel ptermittẽda
ita tñ ꝙ ſi magnũ grauamẽ imineret.
7 nõ eẽt facultas recurrẽdi ad ſupiorẽ
nõ deberet homo votũ obſeruare. A
Idẽ in dicta.q.3. B

¶ Quid ꝺ voꝺ ſtulꝺ? Rᷓ° ſm Tho. vbi ſ. Vota ſtulta vt ꝺe nō ꝑ̄ctinādo caput ī ſabbato ⁊ ſilia potiꝰ ſūt ꝺeridēda q̄ȝ obſeruāda. Et addit. Al. q̄ȝ etiā ſi ꝓ honore ſcōꝝ fiāt. ſeruāda nō ſūt. quia ſilitudinē quandā hn̄t cū idolatria. A Joꝺ ī ꝺcā. q. 3. ad fi. B

Vtꝝ expediat vouē. Rᷓ° ſm Tho. vbi ſ. Sic. ꝺū tn̄ rōnabilit̄ fiat votū. q̄a ꝑ h̄ voluntatē nr̄aȝ ī mobilit̄ applicamuſ ad bonū. A. Joꝺ ī ſū. eo. ti. q. 6. B

¶ Vtꝝ meliꝰ ſit aliq̄d face ex voto q̄ȝ ſine voto. Rᷓ° ſm Tho. ubi ſ. Sic. ꝑ treſ rōnes. p̊. q̄a vouē ē actꝰ latrie q̄ ē nobiliſſima v̊tꝰ. Illud aūt q̄ꝺ opat̄ a nobiliori v̊tute meliꝰ ē. 2° q̄a q̄ vouet plꝰ ꝺeo ſe ſubijcit q̄ȝ q̄ n̄ vouet. 3° q̄a ꝑ votū voluntas ī mobilit̄ firmat̄ ad bonū. Facere aūt aliq̄d ex volūtate firmata ꝑtinet ad ꝑfectiōeȝ v̊tuꝺ. ut pȝ ꝑ phm 2° ethicoꝝ. A. Joꝺ ī ſū. eo. ti. q. 7. B

¶ Quō ꝑ votū ipediant̄ ſpōſalia ſiue mrimoniū hēs ſ. īpeꝺimētū 4°. §. 2°. A. ꝯiūcto p̊ncipio. B. Et vtꝝ votū ſit magꝭ obligatoriū q̄ȝ iuramentū. ſ. iuramentū p̊. §. 7°. B

¶ Vtꝝ votū cōditionatū obliget. Rᷓ° ſm Ray. ſiue ꝯditio ſit generalis. ut ſi vixero. ſi potero. ſi ꝺeus voluerit. q̄ ſꝑ ītelligūt̄ etiā ſi nō apponāt̄. 27. q. 2. btā maria. ſiue ſpālis. puta ſi ītrauero lōbardiā ibo ad ſcm̄ Marcū. uł ſi filiꝰ meꝰ fuerit libatꝰ faciā h̄ uł illud. ſi ꝯditio nō extiterit. nō obligat̄ q̄s ex voto alꝰ ſic. 32. q. 8. nō ſolū. ex̄ ꝺ cōdi. appo. veꝝ. ex̄ ꝺe teſti. ſpo. oli cām. Et ītelligas nō obligati ſi tota obligatio ponebat̄ ī euentū ꝯditiōis. Et iteꝝ niſi ꝓpt̄ ſcādalū tollendū īplendū ſit votū. ex̄ eo. magne. ex̄ ꝺe ꝯuer. ꝯiu. ex ꝑte. circa fi. Con. Inno. ⁊ Hoſti. A. Joꝺ ī ſū. eo. ti. q. 68. vbi ⁊ ponit̄ exēplū ꝺe ſcādalo qn̄ votum ē publicū ⁊ ꝯditio nō expſſa ſed in corde retēta. B.

¶ Quid ꝺ voto q̄ꝺ fit ex ꝺuabꝫ cāis? Rᷓ° ſm Ray. Si q̄s vouit ex ꝺuabꝫ cāiſ ut puta ire ad ſanctū Jacobū q̄a ibi putabat īuenire germanū ſuū. ⁊ ꝓpt̄ reꝺimēda peccata ſua. ī h̄ cāu q̄ȝuis ſciuerit germanū ſuū ꝺeceſſiſſe etiā anteq̄ȝ iter arripiat. nihilominꝰ tenetur ꝓpt̄ aliā cāȝ ſi nihilominus ſe ītēdiſſet obligare. A. h̄ vr̄ potiꝰ fuiſſe ꝺcm̄ xv. glo. eiꝰ q̄ȝ Ray. ut ī ꝺcā. q. 68. ad finē. B

¶ Quid ſi q̄s emiſit ꝺuo ꝺiuerſa vota Rᷓ° ſm Tho. ī 4°. ꝺiſ. 38. Si vtrūq̄ȝ ē cōpaſſibile cū alt̄o vtrūq̄ȝ ꝺȝ ſeruare niſi forte auctoritate ſupioꝝ votū p̄cedēs ī melius ſequēs ꝯmutet̄. A. s. ī aliud q̄ȝ illud q̄ꝺ ſil̄ vouit. cū ad illud oīno teneat̄ rōne voti ⁊ nō ꝯmutatiōis. B Si aūt ābꝫ vota ſint ſil̄ incōpaſſibilia ꝺebet ſeruare quod maius ē. ⁊ ꝺe miori ſcꝺm arbitriū prelati ſatiſfacē. A Joꝺ ī ſū. eo. ti. q. 83. B

¶ Vtꝝ pr̄ moriens poſſit iniūgē filio quē cōſtituit herede vt īpleat votum eiꝰ. Rᷓ° ſm Ray. Votū ꝑegrinādi non pōt pr̄ iiūgē filio quē ꝯſtituit hēdem niſi ⁊ ipe filius approbaret. ex̄ eo. licet. Sȝ pecuniariā ſatiſfactionē bn̄ pōt iniūgere. ex̄ ꝺe vſu. tua. ⁊ ꝺe ſolu. c. p̊. Qui etiā ſm Hoſti. ſi filiꝰ vult eē hēs tenet̄ īplere vota patris. A. s. q̄cūq̄ȝ ſcꝺm eunꝺē Hoſti. ⁊ ī ſū. eo. ti. q. 69. B. ſi hēditas h̄ patiat̄. ⁊ maxie ſi ſpōte ſuſceperit. ut ī ꝺcō. c. licet. Si aūt non vult adire nō tenet̄. q̄a nec heres ē niſi forte ꝓmiſerit. q̄a tūc ſi ī oī caſu ītellexit ꝑſonā ſuā obligare ꝺȝ ſeruare. ſ ſi ꝓmiſit tanq̄ȝ heres ⁊ pꝰea mutato ꝯſilio ab hēditate abſtineat nō tenet̄. ex̄ ꝺe elec. venerabilē. §. fi. Et ſic pōt intelligi. c. licet. Sȝ q̄cūq̄ȝ hēditatē adierit obligat̄

ex͂ de ſolu.c.p̊.7.ex͂ de vſu.tua.ita tñ ꝙ ſi votū trāſmatinū ſit ⁊ aliqs ipediat̃ morte uel alio ipedimēto cogit̃ alīj cō mittere.ut Inno.dic. Qui etiā ſi non omittat heredes cōpelli poſſūt ut uel ipſi cōpleant uel ſubſidiū ſiue expēſas quas teſtator uel ipi facturi eēnt exhi beant. Secus tñ ſi vouerat nō ꝓ ſubſi dio ſ ꝓ deuotione videndi trā ſanctaꝫ q͂a tales ſupueniēte impedimēto non tenent̃ ire uel mittē. A .q͂a ī voto ſub intelligit̃.ſi potero.ſm eūdē Inno.ut in dcā.q.69.vbi h̃ nō. B .Qꝫ tranſ greſſio voti eſt maius pctm̄ q̄ꝫ trāſgreſ ſio iurameti.vide s̄.iuramētū p̊.§.7°.

Voti 2° qs vouē pōt vel nō. Utꝝ

eps poſſit vouē. Rͦ ſm Hoſti. Nō pōt ſine lnīa pape votū emittē per qd diſſoluat̃ vīculū mr̄imonīj qd eſt int̃ ipm ⁊ eccleſiā ſuā.ex͂ de regu.licet Itē nec aliud per qd g̃ue p̄iudiciū fiat eccl̃ie.ut de lōga pegrinatiōe ⁊ hmōi. ex͂ eo.magne. Votū tñ abſtinētie ⁊ ele moſyne emittē pōt.ar.7.q.i.clemens. ex͂ de teſta.relatū.2°.§.licet aūt. A. Et breuit̃ qdlibet votū eps facē pōt ꝑ qd p̄beat bonū exemplū.q͂a ad hoc tenet̃ ex͂ de voto.magne.§.p̊.ſm eundem Hoſti.⁊ ī ſū.li°.p̊.ti.8.q.24. B

¶ Utꝝ q ſūt ſubiecti volūtati alterius poſſint vouere. Rͦ ſm Tho.ſcda ſcde. q.88. Nullus pōt ſe firmit̃ obligare ad id qd ē in volūtate alterius. Quicūqꝫ aūt ē ſubiectus alicui.q̄ꝫtū ad illud ī quo ſubiectus ē nō ē ſue ptātis.⁊ iō nō pōt ſe ꝑ votū firmit̃ obligare ad id ſine cō ſenſu ſupioris. Nō tñ peccat vouendo ut hic.i.§.pl̃t.

¶ Utꝝ pueri poſſint vouere. Rͦ ſcdm Tho.vbi s̄. Pueri añ annos pubtatis duplici rōne vouē nō pñt.p̊.quia ut ī pl̃ibꝫ patiūt̃ rōnis defectū. Hoc tñ cō tingit ī aliqbꝫ accelerari.2° q͂a ſūt ī po teſtate pentū.⁊ iō eoꝝ vota nō habēt effectū. Et ſm xv.ſi pr̃ uel tutor p̊mo ꝯdixit ⁊ poſtea cōſenſit nō reuiuiſcit votum. A .Idē q̊ ad h̃ vr̃ notari ī ſū. eo.ti.q.31. Sꝫ in oībꝫ q̄ in h̃.§.ꝯtinēt̃ melius videt̃ dicendū.ut s̄.religio.in p̊ncipio in additione. B

¶ Utꝝ filiusfamilias poſtq̄ꝫ ꝑuenit ad pubtatē vouē poſſit. Rͦ ſm Tho.ſcda ſcde.q.88. Is qui venit ad annos pub tatis.ſi ſit libē ꝯditiōis eſt q͂dē ſue po teſtatis q̄ꝫtū ad ea q̄ ꝑtinēt ad ſuā ꝑſo nā.puta ꝙ ꝑ votū obliget ſe religioni vel ꝙ mr̄imoniū ꝯhat. Nō ē auteꝫ ſue ptātis q̄ꝫtū ad diſpēſationē domeſticā vñ circa hoc nō pōt aliqd vouē qd ſit ratū ſine conſenſu pr̄is. A .Idē etiā ī alījs ꝑ que p̄iudicaret̃ iuri patrie po teſtatis.ut ī abſtinētījs ⁊ pegrinatiōi bus ⁊ hmōi.ī qbꝫ nō pōt filius vouē niſi ꝑegrinationē trāſmarinā ī ſubſi diū terre ſancte.ex͂ de voto.c.ex multa §.ꝙ aūt.ſm Hoſti. Et h̃ verꝫ ē niſi pr̃ ꝯſenſerit expreſſe uel tacite.s.nō ꝯdi cendo.ſm Inno.⁊ ī ſū.eo.ti.q.33. B Et idē ē de filia q̄ ē in domo pr̄is ſine eius conſenſu.ut dr̃ Numeri.30.

¶ Utꝝ ſeruꝰ poſſit vouē. Rͦ ſm Tho. ubi s̄. Seruus ē in ptāte dn̄i etiā q̄ꝫtuꝫ ad ꝑſonales opationes. Vñ nō pōt ſe voto obligare ad religioneꝫ ꝑ quā ab obſeq̄o dn̄i ſui abſtrahatur. Idem de pegrinatione ⁊ ſil̃ibꝫ. A .In alījs aūt ī qbꝫ nō p̄iudicatur dn̄o pōt ſeruꝰ vo uere.ut de dicendo orōnes ⁊ ſiſia ſm Tho.⁊ Pe. Et ſm Hug̃.pōt etiā inui to dn̄o vouere ꝯtinentiā ⁊ renūciare ꝓprījs.ut in ſū.eo.ti.q.63.ad fi. Et de ſeruis q̊ ad ingreſſū religionis dictū ē s̄.religio 2°.§.3°.⁊ 4°. B

¶ Utꝝ religioſus poſſit vouē. Rᷣº ſm
Tho. ubi ſ. Cū nullū tēpus exceptū ſit
ī q̊ ꝑlatꝰ nō poſſit ſubditū circa aliqd
occupare. iō nullū votū religioſi fir-
mū ē niſi de conſenſu ꝑlati. qa non eſt
ſue poteſtatꝭ. Unū ⁊ ſm Ray. ſi vouerit
nō dꝫ exeq ſine licētia ꝑlati ne forte ſu
per eū aliȷ ſcādaliȥent̃ ſi eoꝝ ꝯſuetudi-
nes voluerit excedē. uel ne detur occa-
ſio euagādi. zo. q. 4. mōachū. §. veꝝ
4i. diſ. qſqs. Addit etiā Inno. ꝙ ſi vo-
ueret dicere pſalmū uel aliaꝫ orōnem
vbi nullū ꝑiudiciū ꝯtingere poſſet. ſer
uet votū qa licitū eſt. Sꝫ dictū Tho. ve
rius vr̄. A. Immo vtrūqꝫ verū eſt.
qa Inno. loqtur ī caſu q̊ in nullo dero
gat̃ obie ꝑlatoꝝ ⁊ obſequȷ̄s religiōis
ſeu paci. B. Seruandū ē etiā votum
ſtrictioris religionis. ad quā ſi trāſire
velit ⁊ nō ex leuitate uel iactura ſui or
dinis. ſ ex dīna inſpiratiōe. dꝫ liçīam
petere a ꝑlato. ⁊ poſtea ſiue fuerit ꝯceſ-
ſa ſiue nō pōt tranſire. ex̄ de regu. licet.
Et hūc caſū habes ſ. religio. 5. §. ꝑ̊. A
⁊ ī ꝑ̇ncipio. ⁊ hec nōtur in ſū. eo. ti.
q. z5. B

¶ Utꝝ clericus poſſit vouere. Rᷣº ſm
Hoſti. Sine licētia ſui ꝑlati nō pōt vo
uere ꝑegrinationē. de ꝯſe. diſ. 5. non
oꝫ. ex̄ eo. magne. §. veꝝ. nec aliud vo-
tū ꝑ qd̕ oporteat relinqre eccliaꝫ ſuam
ex̄ de renū. admonet. ſ vouē pōt religi
onē īrrate. A. facit. c. due ſūt. 19. q.
z. B. vl̕ aliqd̕ votū nō ꝑegrinatiōis
ſ caritatis. abſtinētie uel orōnis facere
Dicūt etiā qdā ꝙ votū ultramarinuꝫ
pōt facere ſine licētia prelati. ex̄ eo. ex
multa. c. plt̕. ⁊ c. fi. Aliȷ aūt ītelligunt
de licētia ꝑlati uel ſedis apl̄ice. ex̄ d̕ cle.
nō reſi. fratnitati. ⁊ ī ꝑdicto. §. veruꝫ.
Nā ⁊ clici maxīe bn̄ficiati ſine licentia
epī ꝑegrinari nō debēt. ut ī dcō. c. ma-
gne. A. Idē ī ſū. eo. ti. q. z5. Et ve-
rius vr̄ ꝙ clericꝰ ſine alia licētia poſſit
facē votū ultramarinū ſi ītre ſcē poſſit
eē vtilis ꝑ ſe uel ꝑ alios ſecū ducēdos.
ut ī dcō. c. ex mlta. §. fi. ⁊ dcō. c. fi. B

¶ Utꝝ pſone q̄ ſūt ſubiecte alterıꝰ vo
lūtati peccēt vouēdo. vtputa vxor. ſer
uus. filiuſfamilias. monachꝰ. ⁊ hꝰmōi
Rᷣº ſm Tho. ubi ſ. Licet votū hꝰmodi
ꝑſonaꝝ nō ſit firmū ſine ꝯſenſu ipſoꝝ
qbus ſubiȷciūt̃. nō tn̄ peccāt vouēdo.
qa in eoꝝ voto ītelligit̃ debita ꝯditio.
s. ſi ſuis ſuꝑioribꝫ placuerit. A. Idē
in ſū. eo. ti. q. 33. B

¶ Utꝝ pater. tutor. maritus. abbas. ⁊
hꝰmōi peccēt reuocādo votū ſubiecto
rū ſibi. Rᷣº. Nō peccāt. ſ vtūt̃ ſuo iure
a deo ⁊ canone ſibi ꝯceſſo. nec vouētes
peccāt nō iplendo. 33. q. 5. voluit. ⁊ c.
manifeſtū. A. Idē in ſū. eo. ti. q. 3z.
ſm Inno. Hoſti. ⁊ xv. Predicti tn̄ pec
cant ſi ſine cā iuſta reuocant qd̕ prius
conceſſerint. dcō. c. manifeſtū. Et ſilr̄
peccare videnť ſi ſubiectoꝝ votis ꝯtra
rationē ⁊ eoꝝ bonā ꝯſcientiā ſeu mali
cioſe reſiſtāt. cū arbitriū ⁊ ꝑtās ſemꝑ
videat̃ ꝯceſſa ad iudiciū boni viri. ff.
ꝓ ſocio. l. ī ꝓpoſita. ⁊. l. ſe. ⁊. xi. q. 3. ꝑui
legiū. B. De voto aūt vxoꝝ. vide in
c. ſe. ⁊ in alio īmediate.

Votū zº de voto ꝯiu-
gū ī cōi. Utꝝ
vxor vouere poſſit. Rᷣº ſcdm
Ray. Si vxores emiſerit votū abſtinē
tie uel ꝑegrinatiōis. uel cōtinētie. uel
qdcūqꝫ aliud nō debēt auctoritate ſua
ꝯtrauenire. ſ viri ꝑn̄t irritare etiam ſi
an̄ mrīmoniuꝫ ꝯtractū emiſerāt votū
33. q. 5. voluit. Probabilior videt̃ opi.
Hugͦ. 33. q. 5. manifeſtū. s. ꝙ vir illa ſo
la vxoris vota reuocare pōt q̄ ipſa iple
re non poteſt ſine ſcandalo viri. ut de

ieiunijs. de ſurgẽdo ad matutinas. ⁊
hꝰmõi. Alia vͦo nõ. ut ſi vouẽt ꝙ daret
aliqd de ꝑpͦo ubi ꝯſuetudo ẽ ꝙ mulier
hr̃e pōt bona parafernalia. uel ſi voue-
rit aliquã orõnē. ⁊ hꝰmõi. A. Dictū
etiã Ray. pōt ſm hoc ĩtelligi. Et qd̕ dr̃
de voto ĩtelligit̃ etiã de iuramẽto. ut ĩ
ſū. li° ꝑ. ti. 8. q. 35. ⁊ ſe. B. Nõ tñ ꝙ
nõ petet debitū. ut ĩ ſe. §. dr̃. A. Im-
mo bñ pōt alter ꝯiugū facẽ votū d̕ nõ
exigẽdo. ut expſſe hr̃ in. c. qdã. ex̃ de
ꝯuer. ꝯiu. ⁊ tenet Hug. ut in ſū. eo. ti.
q. 37. B. Nec ꝙ nõ ꝯſentiat adultio
qa non pōt fieri votū de eo ad qd̕ quis
alˀ tenet̃. ut dr̃ ſ. votū ꝑ. §. 7°. A. Ve-
rū ẽ ut ſit eiuſdẽ obligationis cū voto
ſupͣ ad quã alˀ nõ obligat̃ ſꝫ maioris
videlicꝫ tã ex ꝑma cã. puta nõ furãdi.
qͣꝫ ex ſecūda videlꝫ voti. Nam ꝑmiſſio
etiã ſup obligatione ꝓcedẽti nõ tollit
obligationē ſꝫ adducit nouã. C. d̕ no-
uat. l. fi. vñ bñ valet votū de nõ ꝯſen-
tiẽdo adultio ſm Hug. ⁊ ĩ dcã. q. 37. B

Utrū alter ꝯiugū poſſit vouẽ ꝙ non
petet debitū. Rͦ ſm Tho. in 4°. diſ. 32.
Unus nõ pōt ſine ꝯſenſu altius vouẽ
ꝙ nõ reddat debitū. qa hꝫ eẽt ſacrificiū
offerre de alieno. Et ſi tale votū factū
fuerit nõ debet ſuari. qn etiã ſm Pe.
ĩ vouẽdo mulier peccauit. Sed de peti-
tione debiti qdã dicūt ꝙ vnꝰ pōt vouẽ
ſine cõſenſu alterius. qa ĩ hꝫ uterqꝫ ſui
iuris ẽ. Alij dicūt ꝓbabiliꝰ ꝙ nõ. quia
nimis onerosū fieret mr̃imoniū alteri
quẽ ſꝑ oporteret ſubire uerecundiã in
petẽdo debitū. A. Pe. ⁊ Ray. etiam
ſentiūt cū ꝑma. s. ꝙ ꝯiūx pōt vouere
ꝙ nõ petet. Et ſatis facit dcm̃. c. qdã
de ꝯuer. ꝯiu. Al. vͦo ait ꝙ nõ dꝫ aliqs
hꝫ vouẽ. qd̕ ſi vouerit credo ꝙ ꝑ epm
pōt diſpẽſari. ⁊ iniūcta pñia arguẽdꝰ
ẽ d̕ ſtulticia. ut ĩ ſū. eo. ti. q. 43. B

Utrū ꝯiūx ſi dederit licentiã ꝯiugi
ꝙ voueat caſtitatẽ poſſit datã lĩiaꝫ re-
uocare. Rͦ ſm Tho. in 4°. diſ. 32. expo-
nẽdo lr̃am. Si expſſe ꝯſenſit ⁊ lĩiam
dedit. nõ pōt votū cū ꝯiuge emiſſū re-
uocare. 33. q. 5. §. fi. A. Con. Al. Et
addit̃ Pe. ꝙ aut dedit lĩiam ĩ facie ec-
cleſie q̃ſi ĩ iudicio. ⁊ tūc ñ pōt reuocare
Aut ĩ ꝑuato. ⁊ tūc añ vſū lĩie reuoca-
re pōt. ſꝫ nõ pꝰea. ut ĩ ſū. eo. ti. q. 45. B
Si aūt vir ad tẽpus diſſimulat vxoris
votū. ⁊ pꝰea habita deliberatiõe reuo-
cat. mulier nõ tenet̃ implẽ. Con. Al.
Sꝫ addit Inno. ꝙ etiã ꝯiūx q dat lĩiaꝫ
vouẽdi. ſi ipe nõ voueat ĩpedit̃ exigẽ
debituꝫ. ar. ex̃ de ꝯuer. ꝯiu. c. ꝑ. Idem
Hoſti. ⁊ Ber. A. Idẽ in dcã. q. 45. B
Alia vͦo vxoris vota ĩ qbꝰ reqrit̃ ꝯſen-
ſus viri. vir etiã pꝰqꝫ ꝯſenſit reuocare
pōt. ut in ꝑdcõ. §. fi. ſꝫ tñ peccat reuocã-
do qd̕ ꝯſenſit. 33. q. 5. manifeſtū. Uxor
tñ obedire viro debet. vt ibi habet̃.

Quid ſi ambo ꝯiuges ĩ domo voue-
rūt ꝯtinẽtiã ⁊ alt̃ velit frangẽ? Rͦ ſm
Ray. Si ambo pari cõſenſu emiſerunt
votū. tūc etiã ſi maritus velit penitere
⁊ votū frãgẽ. ipa inſtant̃ dꝫ ꝑſeuerare
ĩ voto qd̕ fecit. 33. q. 5. qd̕ deo. ⁊. c. vna
ſola. ⁊. c. manifeſtum. ⁊. §. ex ꝑmiſſis.
Con. Inno. ⁊ Hoſti. addẽs ꝙ ꝓpt̃ huꝰ-
mõi votū vtriuſqꝫ ñ pōt vnꝰ ſine lĩia
alterius religionẽ ĩtrare. A. Idẽ ĩ ſū.
eo. ti. q. 46. Et addit̃ ſm eoſdẽ. Non
ob. ex̃ de iure iurã. tua nos. vbi ꝓmiſ-
ſio facta ĩuicẽ etiã cū iuramẽto de non
ſe petẽdo. ſ. admoniti nolūt ſeruare ca-
ſtitatẽ nõ artat eos. qa ibi nõ fecerunt
votū continentie. B

Utrū ĩ votĩ ꝑficiendis uľ dimittẽdis
vir ⁊ vxor ad paria iudicent̃. Rͦ ſcdm
Ray. Q̃tum ad votū ꝯtinẽtie ſm oẽs
vir ⁊ vxor ad paria iudicãt̃. 32. q. 1. ſi

qs vxorē.7.q.5.p̄cepit.7.c.xp̄iana.In
voto aūt abſtinētie dicūt qdā q cum
vir caput ſit mulier pōt tale votū facē
īuita vxore.33.q.5.mā̄ifeſtū.7.c.no
luit.7.c.h imago.Qđ intelligendū ſm
Hug.niſi.p tale votū fieret vxori p̄iu
diciū ī debito reddēdo.qđ ſatis videt
ꝓbabile p iura p̄dicta.ut p.c.ſi qs vxo
rem.7.c.p̄cepit.7.c.xp̄iana.In voto
vͦo pegrinatiōis dicendū q neut diu-
gū altero īuito pōt facē.ar.27.q.2.ſi
tu.23.q.5.q deo.Fallit h ī voto hiero
ſolymitano.qđ ī fauorē tre ſancte 7 fi
dei xp̄iane pōt vir ſine lnīa vxor facē
7 īplere.Vxor tn̄ ut ꝯſentiat ē attenti⁹
admonēda.ex̄ eo.ex multa.Vel ſi nō
vult remanere ſeq̄t vir.ex̄ eo.q ſup.ī
fi.Con.Inno.ſilit 7 Hoſti.dicēs q p̄-
ter votū vltramarinū neut diugū pe-
grinari pōt ſine cōſenſu altius.imo ſi
aliq̄ ꝯſenſit pōt reuocare q̄uis.peccet
h Inno.tn̄ q̄tū ad modicā pegrinatio
nē etiā ſine voto ꝓpt diſponendā do-
mū.ul etiā q̄tū ad trā̄ſferendū domi-
ciliū alio.vr tenēda ſnīa.Tho.ī 4°.diſ.
38.ubi dicit q ī diſpoſitiōe dom⁹ 7 in
regimīe vite mulier ſubiecta ſē viro 7
nō ecōuerſo.7 iō ī talib⁹ vir pōt ſine li-
cētia vxoris vouere.ſ nō eꝯ.Et đ hoc
etiā hēs.ī.uxor.§.4°.A.Verū ē q ad
maritū ptīet gubernatio dom⁹.23.q.
4.duo iſta.iō ſup his pōt vouē.7 etiā
ſine voto pegrinationē ad dictā gub-
nationē neceſſariā facere.ar.l.2.ff.de
iur.om.iu.Et idē qđ ī h.§.nō.in ſū.
eo.ti.q.61. B

¶ Vtz vir timēs de īcontinētia vxor
poſſit facē votū ultramarinū.R° ſm
Tho.ī q̄libet.Ea q̄ ſūt ncc̄itatis nō ſūt
p̄termittēda ꝓpt ea q̄ ſūt ꝓpe volūtat
Vn̄ 7 dn̄s Math.15°.rephēdit pharīſe
os q dicebāt p̄termittendū mandatū
dei de honoratione pentū ut aliq̄ obla
tiones volūtarie deo offerrēt.Ex ne-
ceſſitate aūt viro īminet ut gerat curā
vxor.qa caput mulier vir ē.ut dr̄.i.
Cor.xi°.Sꝫ q accipiat crucē ad trā̄ſfe-
rendū ſe ultra mare ſubiacet ꝓpe volū
tati.Vn̄ ſi vxor ſit talis q̄ ſeq nō poſſit
7 de eius incōtinētia timeat.nō ē ꝯſu-
lendū ei q accipiat crucem 7 dimittat
vxorē.Sec⁹ aūt ſi vxor volūtario ꝯti-
nere ꝓponat.uel ſi velit 7 poſſit ſequi
virū.Con.Al.dicēs q vir vxor timēs
piculū meli⁹ facit nō pegrinari etiā p
ſubſidio terre ſancte. A.Idē ī ſū.eo.
ti.q.62. B.Vxor q̊q; īuito viro ſm
Hoſti.pōt votū hieroſolymitanū emit
tere.Sꝫ tn̄ ſi ſit ſuſpecta uel nimis iu-
uenis nō exeq̄tur pſonalit.ſ votū re-
dimet eo q īhabilis ē ad eundū.ex̄ eo.
q ſup his.§.rurſus.Si vͦo pceſſit in
dieb⁹ ſuis 7 n̄ ē ſuſpecta.vadat.nec vo
tū redimat maxīe ſi tal ē q poſſit ſecū
bellatores ducē. A.Et ſi nō pōt ducē
votū oīno ē redimendū.ut ī dcō.c.ex
multa.in fi.Et iō vͦbū maxīe hic ē ſu-
pfluū.ut pꝫ p eundē Hoſti.7 ī ſū.eo.
ti.q.63. B.De voto viri qđ fit reci-
piēdo ordinē ſacrū.vide ſ̄.ordinatio
diugatorū.De voto vͦo diugū circa re-
ligionē hic ſtatim ſeq̄tur.

Votum iiij°s.diu-
gū cir-
ca religionē.Vtz alt diugato
rū poſſit ſe voto obligare ſiue ingredi
religionē ſine alio.R°.Si nō interuenit
carnalis copula pōt alt vouere 7 igre-
di religionē etiā īuito alio.ex̄ đ ꝯuer.
ꝯiu.verū.7.c.ex publico.Poſtq̄ vero
interuenit carnalis copula.ſi vult reli-
gionē ītrare 7 vxor ītret ſilt.uel ſi iā
ē antiq̄ ita q nō ſit ſuſpecta de īconti-
nētia.det lnīam viro 7 ipa promittat

ꝑpetuā ɔtinentiā. ⁊ ſic pōt vir īttare. aliť nō. ex̄ de cōuer. ɔiu. cū ſis p̄ditus. ⁊ c. vxoratus. Eodē mō ſi vxor vult trāſire ad religiōe; viro ī ſeculo remanēte. A. Et ſi p̄dcā forma nō obſuet̄ nō videť valē religionis īgreſſus q̊ ad ſepationē m̄rimonij iā ɔtracti. ſ; bene ad īpedimentū m̄rimonij ɔtrahendi ſi fact⁹ ē cū voto caſtitat̄ exp̄ſſo uľ tacito. puta aſſumēdo habitū cū intētiōe abſolute relinquēdi ſeculū. ex̄ ꝺ ɔuer. ɔiu. c. p̊. ⁊ c. ex pte. cōiuncto. c. ſtatuimus. ex̄ de regu. Et idē qꝺ h̄ nō. ī ſū. lib° p̊. ti. 9. q. 38. ſm Ray. ⁊ p̄e. Et adu̅ūt ꝙ p̄fatū votū ɔtinentie oꝫ fieri in manu ſeu p̄ntia ep̄i. qa ſm xv. h⁹mōi maiora negocia nō debēt expediri per minorē q̄ꝫ p ep̄m uel aliquē de mādato eius. Si tn̄ p aliū fieret īferiorē. ⁊ alr̄ rite factū eēt. nō deberet ꝓpť h̄ ab ep̄o reuocari. ⁊ peccaret ſi de facto reuocaret. maxīe ſi cōſuetudo loci eēt ꝙ talia p minorē q̄ꝫ p ep̄m expediret̄. ut ibi. B

¶ Sꝫ nūqd alť ɔiugū an̄ carnalē copulā poſſit trāſire ad heremū uľ ad recluſoriū. uľ vouē in domo ꝑpetuā cōtinētiā! R° ſm xv. Nō pōt. niſi obliget ſe ad regularē obſeruantiā. ⁊ ad iſta tria ɔſitata q̄ ſunt ī q̄libet religiōe. s. ad cōtinentiā. ad renūciationē ꝓpoꝝ. ⁊ obiam. ar. ex̄ de ɔuer. ɔiu. ex pte. in fi. A. Idē in ſū. eo. ti. q. 39. ſm Tho. Ray. ⁊ Inno. B

¶ Pone ꝙ vxor fecit votū ɔtinentie ad tēpus ⁊ iterī maritus fecit ſe religioſū! R° ſm xv. Debet induci ad īttandū monaſteriū. aut ſi nō ē ſuſpecta ꝙ voueat cōtinentiā. Si ad h̄ induci nō pōt poterit reuocare maritū. niſi ipſa nō ignara iuris tacuit q̄n maritus religionē ītrauit. qa tūc ſm q̄ſdā cogetur religionē ītrare. uel ɔtinentiā vouere nō ex̄ n̄s ſuſpecta. A. Hoc affirmant idē xv. ⁊ Hugꝰ. Addit tn̄ xv. ꝙ ſi maritus interī moriať an̄q̄ꝫ vxor fecerit cōtinētie votū ſeu fuerit īgreſſa religiōe; potīt vxor ad ſcꝺa vota trāſire. ut ī ſū. eo. ti. q. 40. Sꝫ certe h̄ caſu vr̄ ꝙ oīno poſſit reuocari maritus etiā ſi vxor exp̄ſſe cōſenſiſſet. ut in. c. p̊. ex̄ de cōuer. ɔiu. ⁊ ibi glo. B

¶ Quid ſi cōiunx an̄ carnalē copulā; dic ſe velle īttare religionē ⁊ ꝑcraſtinādo differt! R° ſm Ray. Ep̄s debet ſtatuē tēpus īfra qꝺ īgrediať. q̊ elapſo ſi nō fuerit īgreſſus cogať p excoīcationē ſatiſſacē cōiugi. Siue. s. debitū cōiugale. §. p̊. A. Idē ī ſū. eo. ti. q. 41. B

¶ Quid ſi tmino elapſo īgrediať monaſteriū! R° ſcꝺm Ray. Nihilomin⁹ ſi īgreſſus fiat an̄ carnalē copulā valebit. ar. ex̄ de ɔuer. ɔiu. ex publico. Et ſicut dicit Hoſti. coniūx relictus ī ſeculo expectabit intrantē religionē per annū. qꝺ ius cōcedit ei. ⁊ p̊uatus h⁹mōi tp̄is ɔmodū auferre nō pōt. z8. diſ. de his. poſtea q̄ remanſit in ſeculo pōt cū alio libere ɔ̄here. ut ī. c. ex publico. Simile s. īpedimentū p̊. §. z°. A Con. p̄e. ut ī ɔcā. q. 41. vbi etiā pꝫ ſm eoſdē ꝙ m̄rimoniū ſoluiť p ꝓfeſſione; exp̄ſſa; uľ tacitā ingrediētꝭ. ⁊ alť libere pōt ɔ̄here. iō dict⁹ ānus expectať niſi interuenerit interī ɔcā ꝓfeſſio. B

¶ Quid ſi vxori datū ē tēp⁹ ad īgreſſū. ⁊ interī marit⁹ eā p violentiā cog̊ſcit! R° ſm xv. Si m̄rimoniū fuerit factū de p̄nti. nō pōt īttare cōtradicente marito. qa ɔſūmatū ē m̄rimoniū. Idē Hoſti. A. Idē etiā p̄e. ut ī ſū. eo. ti. q. 4z. B. Et idē q̄ncūq̄ꝫ an̄ ꝓfeſſionem cog̊ſcať volūtarie a marito. A. s. dū ē in religiōe. ut ī ɔcā. q. 4z. B

¶ Quid ſi ābo ɔiuges ītrāt religiōe;

7 alteꝝ ul' ambos peniteat 7 velīt exire
añ ꝓfeſſionē? R° ſm Al. Niſi obſtet eiſ
aliud q̄ꝫ votū ꝓbatiōis ſicut ē ↄtinētie
ppetue. tales ſalua ↄſciā redire p̄nt ad
pores āplex⁹. A. Ideꝫ ī ſū. eo. ti. q. 47.
Nō tñ ſp vn⁹ ↄiugū pōt reuocare alte-
rū licentiatū ab eo. ut pꝫ. ī. §. 8°. B
¶ Quid ſi alt' ↄiugū īttauit religionē
ſine lnīa alterius. 7 alter repetit? R°
ſm Ray. tenet' redire ad ↄiugē niſi in
duobꝫ caſibꝫ. Vn⁹ ē. ſi illa q̄ repetit for
nicata fuerit. A. s. publice ſm eundē
Ray. 7 ī ſū. eo. ti. q. 49. Idē vr̄ ſi poſſꝫ
īcōtinēti ꝓbari. ar. c. ſolet. ď ſen. exco.
c. licet. li° 6°. Et qñqꝫ poſt ꝓbationē ſeu
ↄfeſſionē ī iudicio factaꝫ. tūc. n. res vr̄
notoria. ex̄ de coha. cle. 7 mu. c. ſi. B
7 ip̄e caſte vixit. A. s. ſp. Secus ſi p⁹
ↄtractū mr̄imoniū fuiſſet fornicat⁹ ante
īgreſſū religiōis ſiue p⁹. dū tñ añ ꝓfeſſi
onē. Poſt vō ſupueniēs fornicatio nō
irritaret ꝓfeſſiōeꝫ p̄us factā ſm Inno.
7 ī dcā. q. 49. B. Ita q̄ illa nō habeat
exceptionē ↄ illū. A. i. replicationē.
B. Alius ē. ſi forte int' eos fuiſſet lata
ſnīa diuortij ad ſepationē thori. 27. q.
2. agathoſa. ex̄ de diuor. ſignificaſti.
7. q. i. q̄ꝫ piculoſum. Vir aūt ſic vxori
reddit⁹ tenebit' reddē debitū. ſ; nō po
terit exigē ꝓpt' votum emiſſū. 33. q. 5.
vna. ex̄ ď ↄuer. ↄiu. īttauit. 7. c. placet
A. Et in his pꝫ q̄ hⁱ ē veꝝ qñ īgrediēs
fecit tacitū uel exp̄ſſū continētie votū
B. Qñ aūt vnus ↄiugū trāſit ad reli
gionē ꝓpt' fornicationē alteri⁹. ille qui
remāſit ī ſeculo potit poſt mortē īttād
ↄtrahē. q̄a nihil vouit. A. Hoc fuit
dictū Hoſti. 7 Inno. ut in dcā. q. 49.
Et addit Inno. Sec⁹ ē in ordinibꝫ. q̄a
nō pōt fieri ſubdyacon⁹ ī ſeculo rema-
nēs cū vxor adulterata ē in vita ea. Et
ē rō. q̄a vxor cuiuſlibet ī ſacris ordibꝫ

ↄſtituti tenet' ↄtinē p⁹ mortē ei⁹. 28.
diſ. q̄a ſūt. 7. diſ. 32. ſeriati. Sed certe
hⁱ iura loquunt' qñ ordinatio fit vxore
ↄſentiēte. Al' non fit ei p̄iudiciū. ut ſ.
ordinatio ↄiugatoꝝ ī p̄n°. Et iō ꝓpter
eandē rōneꝫ idē vr̄ 7 ī in ordinibꝫ qď 7
ī religiōe. s. q̄ maritus ad ſacros ordi-
nes ꝓmoueri poſſit qñ vxor publice
adult'ata ē. q̄a amiſit ius qď habebat ī
viro. ex̄ de diuor. ſignificaſti. ſm Ber.
in dcā. q. 49. vbi 7 ſubdit' q̄ aliq̄ ītel-
ligunt ꝓ dcm̄. c. ſignificaſti. de īgrediēte
monaſteriū. ſ; certe. c. illud generalit'
loq̄tur 7 īdiſtincte. B
¶ Quid ſi morit' vxor que traxerat vi
rū de monaſterio. q̄a ſine eius lnīa in-
trauerat? R° ſm Ray. Monēdus ē vir
redire ad monaſteriū. 7 ſi hoc nō facit
peccat. ar. 17. q. 2. nos nouim⁹. A. Hoc
ītelligendū qñ fecit votū religiōis uel
ꝓfeſſionē tacitā ſiue exp̄ſſam. al' nō co
geret' ad religionē. ut ī. c. ſtatuim⁹. ex̄
de regu. B. Nō tñ ē cogēdus ad peti-
tionē monaſterij. q̄a ꝓfeſſio quā fecit
nō ſolēnizat votū ꝓpt' īpedimentum
qď erat. s. ex vxore. ex̄ de ↄuer. ↄiu.
placet. Nec tñ pōt licite ↄtrahere cū alia
īpediēte tali ꝓfeſſione. ar. ex̄ de ↄuer.
ↄiu. ex p̄te abbatis. 7 ſi ↄtrahit pec-
cat. 7 dꝫ agē pnīaꝫ. ſ; mr̄imoniū tene-
bit. ar. ex̄ q cle. uel vo. tuti⁹. Nec a tali
vxore pōt exigē debitū ſicut nec a pri-
ma. Ep̄s q̊qꝫ pōt illū añq̄ꝫ cū alia ↄtrahat
cogere redire ad monaſteriū. q̄a ſi non
redit peccat mortalit'. A. Hoc vltimū
fuit dictum. H. ut pꝫ ī ſū. eo. ti. q. 50.
vbi 7 addit'. Sꝫ Goff. dic q̄ ſi vir abſēte
7 ignorāte vxore īttet religionē 7 ibi
ꝓfiteat'. 7 poſt mortē ab ea reuocet'. hoc
caſu poſt mortē vxoris vir potius eſt
monēd⁹ q̄ꝫ ↄpellēd⁹. ut ad mōaſteriū
redeat licꝫ h ſit ↄſultius ad ſalutē. ex̄

de ouer. diu. placet. Si aūt vnus diugū alīo sciēte 7 ꝯsentiēte cui⁹ tn̄ ꝯsensus nō sufficit etiā si ꝯtinentiā ꝑmittat nisi sibi couertat. 33. q. 5. q vxorem monasteriū īgrediat. 7 demū ad vxorē de monasterio reducat. puta qa suspecta ē. talis post mortē vxoris ad monasteriū redire ꝯpellit etiā si de facto ꝯtraxerit cū alia. qa ꝓfessio intuenit. nec defuit ꝯsensus vxoris. ex̄ de ꝯuer. diu. ex pte. 7 cum Goff. con. Hosti. ut ibi. B

¶ Pone q̄ vir sciēte 7 ꝯsentiēte vxore itrauit monasteriū. A. 7 fecit ꝓfessionē tacitā uel exp̄ssā. al' bn̄ posset ꝯtrahere. ex̄ de regu. ꝯsultis. B. 7 postea illa cū sit iuuenis 7 merito suspecta reuocat eū. qd faciet vir post mortē vxoris? R° ſm Ray. Cogit redire ad monasteriū etiā si de facto ꝯtrxit cū alia. qa ꝓfessio īuenit. nec defuit vxoris ꝯsensus. ex̄ de conuer. diu. ex pte. A. Hoc vr̄ potius fuisse dictū Goff. ut p3 i ocā. q. 30. Et aduertēdū q̄ h̄ casu nō sp̄ reuocatio pōt fieri. nec ex h̄ mr̄imoniū post ꝯtractū semp dirimit. Vn̄ sciendū ſm Ho. q̄ ꝑsona suspecta virū licentiās ad religioē; nō pōt ipm reuocare. s̄ tenet intrare religione si eā ꝯmode potuerit iuenire. Si aūt non pōt aut nō credebat se eē suspectā de incōtinētia cū tn̄ eēt. pōt lnīatu3 reuocare. qa nō recipitur apud deū illius viri ꝯuersio cuius seqtur ꝯiugalis federis ꝓstitutio. Hosti. vo dicit q̄ si vir inscia 7 iuita vxore itrauit. postea redditus ei non exiget debitū. nec ad scd̄a vota trāsibit. Si aūt d̄ ꝯsensu vxoris trāsiuit 7 ꝓfessus ē. si mulier nō ꝑmisit ꝯtinentia reuocari vir pōtit. Si aūt ꝯtinētiā ꝑmisit 7 iuuenis ē ꝯpellit itrare religionem. ex̄ de ꝯuer. ꝯiu. significauit 7. c. dudū. Al' si senex ē ꝑpetuā vouēdo ꝯtinentiā remanē pōt i domo ꝓpa ex̄ d̄ ꝯuer. ꝯiu. c. cū sis. 7. c. ꝯiugatus itantū q̄ si is qui remanet ꝯ̄hat mr̄imoniū nō teneret sicut nec mr̄imoniū eius q̄ ꝑpetuā ꝯtinentiā vouēs dedit viro lnīam ut ad sacros ordīes ꝓmoueret. 32. dis. seriatim. Solēnizat eni3 votum ī ꝓfessione vel in ordinatiōe absoluti. Et hoc intelligas scd̄m Jo. qn̄ mulier certificata fuit q̄ sibi perpetuo p̄iudicabat. Al' si simplex 7 iuris ignara nō itēdebat sic ꝑpetuo se obligare tenet mr̄imoniu3 ab ea ꝯ̄ctū. ar. ex̄ de ꝯuer. ꝯiu. veniens. Con. Goff. Et ex his p3 q̄ ꝓfessio lnīati aliqn̄ tenet. 7 aliqn̄ nō. Et p̄ casu mr̄imoniu3 p⁹ ꝯtractū dirimit. s̄ n̄ i 2° cū nō fuerit votū solēne sed simplex. 7 ió nō dirimit mr̄imoniū p⁹ ꝯtractū. ex̄ d̄ vo. 7 voti redēp. c. vno. li° 6°. Vn̄ 7 Jnno. dicit q̄ votū qd̄ fit vxore iuita ul' etiā volūtaria s̄ nō vouēte vel religionem intrāte. nō ē solēne. s̄ simplex. 7 ió īpedit mr̄imoniū ꝯtrahēdū s̄ nō dirimit iā ꝯ̄ctū. ex̄ de ꝯuer. diu. placet. Et q̄ si post īgressū tatū habuerit votū marito h̄ petēte tenet ingressus. 7 ipa cogitur itrare. Idē dicit si ipe vir p⁹ mortē vxoris porē īgressū q nō tenuit ratificat exp̄sse seu tacite. ar. ex̄ de his q̄ vi metus ve cā fiūt. c. p̄. Dic etiā q̄ itelligit ratificare etiā si p momētū ī religione steterit post mortē vxoris etiamsi eius mortem igrauerit. ut ī ocā. q. 30. Itē Jnno. ī. c. significauit. ex̄ de ꝯuer. ꝯiu. dicit q̄ lic3 ī p̄dictis casib; suspecta mulier cogat monasteriū itrare. n̄ tn̄ coget fieri monacha nec viuere monachalit. h̄ excepto q̄ ꝯpescet a vagatione 7 custodiet ne luxuriari possit. sub ꝯes. Fatemur tn̄ q̄ si mulier ē suspecta

anteq̄ꝫ admittat̃ ꝓfeſſio viri debet mu
lierē facē ꝓfiteri. Et ſic loqt̃. c. cū ſis.
ex̃ de cōuer. ꝯiu. Tamē ſi ſuſpecta ē vi
ri ꝓfeſſio ⁊ nō mulieris ſ̃tm̄ ꝑſtitit cō
tinētie votū. n̄ facēꝫ eā mō ꝓfiteri. Et
ſubdit. Aliꝗ tn̄ dicūt alit̃. s. q̄ hoc ipſo
q̄ dat lnīam viro ⁊ emiſit ꝯtinētie vo
tū pōt cogi ītrare monaſteriū ⁊ viuere
ſine ꝓpo ⁊ ſub obediētia. Et hꝫ tenēt
Ber. ⁊ Goff. p. c. q vxorē. z .q. 5. ⁊ pꝫ
ī dcā. q. 50. Forte dictū Inno. pōt ve
rificari qn̄ īuenit̃ monaſteriū ī q̊ talis
mulier poſſet ſine aliaꝝ ſcādalo ⁊ tute
cuſtodiri etiā non ꝓfeſſa. qa tūc ceſſat
rō ſuſpitiōis. ar. ex̃ de cōuer. cōiu. c. p̊
⁊ c. vxoratus. At obtineat ſnīa Goff.
⁊ Ber. cū alt̃ nō poſſit debite ꝯ̃ ſuſpiti
onē ꝓuideri. ex̃ de ꝯuer. cōiu. cū ſis. B

¶ Quid ſi vxor vi uel metu coacta de
dit viro lnīam intrādi? Rº ſm Hoſti.
Si fuit vis p metū q caderet ī ꝯſtantē
nihil nocet ei. 33. q. 5. notificaſti. niſi
forte poſt tēpus ipa ratificet. ex̃ q cle.
vel vo. īſinuāte. A. Con. xv. ⁊ addit
idē eē ſi īteruenſſet dolus. Et con. Ho
ſti. Goff. ⁊ Jo. ut ī ſū. co. ti. q. 52. B

¶ Quid ſi vxor ſine cuiꝰ licētia vir ī
trauit religionē vult īgredi. ⁊ maritꝰ
ꝯtradicit? Rº ſm Ray. Si vir iā edu
ctus ē de monaſterio ⁊ reſtitutꝰ vxori
nō pōt vxor illo īuito īgredi. 33. q. 5.
qd deo. Si aūt vir nō ē eductus tunc
ſm Inno. mulier ſi in īgreſſu viri cōti
nentiaꝫ vouit pōt īgredi monaſteriuꝫ
27. q. z. agathoſa. Si vō nō vouit. nō
pōt viro īuito īgredi. ⁊ īgreſſa pōt edu
ci. ar. ī dcō. c. qd deo. ſ3 nō pōt debituꝫ
exigē. ut ī dcō. c. qd deo. ex̃ de conuer.
ꝯiu. c. p̊. A. Ray. aūt dicit q̄ etiam ſi
nō fecit votū pōt īuito viro ītrare. 27.
q. z. agathoſa. ⁊. 33. q. 5. q vxorem. Et
con. Pe. Hoſti. ⁊ Goff. ī ſū. co. ti. q. 53.

Dictū iſtoꝝ pōt ītelligi qn̄ vir īgreſſꝰ
ligatus erat religiōi p votū uel p ꝓfeſ
ſionē expꝛ̄ſſam ſeu tacitā. Dictū vero
Inno. qn̄ nō erat ſic ligatus. licꝫ forte
p ſimplex votū teneret̃ ad ꝯtinentiaꝫ
ar. dci. c. quod deo. B

¶ Quid ſi ambo ꝯiuges fornicati ſūt
nūqd pōt alt̃ alt̃o īuito religionē ītra
re? Rº ſm xv. Nō pōt. ſicut ⁊ nōt Hug.
27. q. z. agathoſa. A. Et ſi ītrauerit
poterit reuocari. ſm eoſdē. ut ī ſū. co.
ti. q. 55. B. Qd credo verū eē ſiue
occulta fuerit ſiue publica vtriuſqꝫ for
nicatio. ſiue etiā altiꝰ occulta. A. Etiā
ipſius īgredientis. ut ī dcā. q. 55. B
alterius publica.

¶ Quid ſi vterqꝫ nō petita lnīa ab al
tero religiōeꝫ ītrauit? Rº ſm xv. Non
poterūt ſe īuicē repetē. qa neuter pōt
dicē ab alt̃o ſe ſpoliatū. ſ3 vterqꝫ ītran
do vr̃ renūciaſſe iuri qd habebat ⁊ iu
ri exigēdi debitū. iō votū vtriuſqꝫ te
nuit ⁊ quo ad debitū exigendū ⁊ quo
ad reddendū. A. s. ut nō poſſit exigē
nec teneat̃ reddē. Et id notat̃ ī ſū. co.
ti. q. 56. B

¶ Quid ſi vtqꝫ credēs alteꝝ mortuuꝫ
ītrat monaſteriū. nūqd compta veri
tate pōt alteꝝ repetere? Rº ſm Inno.
Siue ignorātes ſiue ſciētes alteꝝ viuē
īgreſſi ſunt monaſteriū. amboꝝ votuꝫ
ratificatū vr̃ p ꝓfeſſionē volūtariaꝫ ſi
ſecuta ē. A. Secꝰ aūt ſi nō ē ſecuta ꝓ
feſſio expꝛ̄ſſa ſeu tacita. qa tūc nō ſucce
dit obligatio. Et ita pōt ītelligi dictuꝫ
xv. q videt̃ cōtrariū dicē. ut in ſū. co.
ti. q. 57. B. Generalit̃ de voto ītran
di religionē plura ſ. religioꝫ.

Votū vꝰ quo ad com
mutationeꝫ
ſeu diſpēſationē. Vtꝝ ī votis
poſſit diſpenſari uel cōmutari. Rº ſm

Ray. Votū continentie nō cōmutatur maxie ꝑ epos. qa vix uel nunꝙ poſſet aliquid melius īueniri ī quo fieret cōmutatio. ut pꝫ Eccl. 26°. A. Ibi dicit Oīs ponderatio nō eſt digna aīe continentꝭ. Per papam aūt ex cauſa bene pōt fieri talis diſpenſatō etiā ſuper voto ſolēni ꝯtinentie. ut ſ. religio p̊mo. §. 14°. ī additiōe. Speculator aūt ⁊ aliqui alij tenent ꝙ etiā epūs poſſit diſpēſare ex cauſa ſup voto ſimplici ꝯtinentie. puta ne vouens labat in dānabilē fornicationē ſi eſſet iuuenis. ex q cle. uꝉ vo. c. veniens. ubi hoc tangit dominus An. de bu. ⁊ in. c. rurſus. eo. ti. ubi ad finē dicit. Et dato ꝙ epūs nō poſſit diſpenſare ī ꝯtrahendo. s. cū eo. qui vouit continentiā. diſpēſabit tn̄ ſup debito poſt cōtractū exigendo. Siſr etiā tenet Al. ꝙ epūs poſſit diſpēſare ſuper voto de non petēdo debitū cōiugale. ut ſ. votū 3°. §. p̊. in additiōe. B. Et nihilominus ſi quis poſt votū ꝯtinentie ſimplex cōtrahit mr̄imoniū. tenet ꝫ ꝯtrahēdo mortaliter peccat. Alia vō vota ſicut ⁊ ponit Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 88 poſſūt cōmutari. Nam ut idē ſubdit votū debet eē melioris boni. Id autē qd̄ vouetꝛ aliqn̄ eſt malū uel inutile uꝉ melioris boni impeditiuū. qd̄ eſt ꝯtra rōnem eius qd̄ cadit ſub voto. ⁊ ideo nccē eſt ꝙ determinetꝛ votū ī tali cāu nō eſſe ſeruandū. Et ſi qdē abſolute determinetꝛ aliqd̄ votū nō eſſe ſeruādū. dr̄ eē diſpēſatio voti. Si autē pro hoc qd̄ ſeruādū erat aliqd aliud īponatꝛ. dicitꝛ ꝯmutatio. Vn̄ minus ē votū ꝯmutare ꝙ in votis diſpēſare. Vtrūqꝫ tn̄ in poteſtate eccleſie conſiſtit. A. Idem ī ſū. li° p̊. ti. 8. q. 70. B

¶ Quis pōt in votis diſpēſare uel cōmutare? R°. Dyoceſanus epūs. ex eo. c. p̊. niſi in qbuſdā que ſūt ei expreſſe ꝓhibita. ut eſt votū continētie ꝑut dcm̄ eſt ſ. in p̄cedenti. §. A. Et ibi de hoc melius in additiōe. B. Itē votū terre ſancte. ex eo. ex multa. Adde etiam de voto viſitandi limina aploꝝ Petri ⁊ Pauli. ſiſr ⁊ beati Jacobi. In qbꝫ ſolus papa diſpēſat. ⁊ ita obſeruat curia. A Non ē ergo cōſulendū hoībꝫ ſm̄ q̊ſdā ꝙ dent ſuas pecunias q̄ſtoribꝫ ſeu nūcijs hoſpitaliū. quia fallūt ⁊ decipiunt hoīes. Nam cū redēptio taliū votoꝝ debeat fieri cū auctoritate epī. qa ita dicitꝛ in lr̄is papalibꝫ. alitꝛ. n. ſm̄ predictos fieri nō poteſt. vide ſ. q̄ſtuarij. §. ult. B. Vtꝝ aūt in voto ꝯtinentie poſſit papa cū clericis ⁊ religioſis diſpenſare. vide ſ. religio p̊. §. 15°. q incipit. vtꝝ cum religioſis. A. Et ibi de hoc ī additiōe. Et ſi minor epō d̾ iure cōi non pōt diſpenſare ſuper votis. ut ⁊ ſentit glo. in. c. p̊. ex de voto. ſiſr ⁊ Ray. ut in ſū. eo. ti. q. 71. ubi etiam pꝫ ſm̄ Al. ꝙ epī pn̄t diſpenſare in oībus votis in quibus expreſſe nō ſunt prohibiti ſicut in voto terre ſancte. Item dicit ꝙ nō poteſt diſpēſare in votis ꝑpetuis. q̄ ſunt religionis ⁊ huiuſmōi.

¶ Vtrū prelati pro libito ſuo poſſint in voto diſpenſare. R° ſm̄ Tho. ubi ſ. Sicut prelatus nō poteſt precipe malum. ita nec impedire bonum. s. opa virtutis. Sed ad prelatum ſpectat diiudicare quid ſit magis virtuoſū. Et ideo in manifeſtis diſpenſatio prelati nō excuſat a culpa. puta ſi diſpenſaret cum aliquo ſup voto de igreſſu religionis nulla apparente cauſa. Si aūt eēt cauſa apparēs ꝓpter quam ſaltem ī dubiū verteretꝛ. tunc poſſet ſtari iudicio prelati diſpēſantis uꝉ cōmutantis. nō tamen iudicio ꝓprio niſi eſſet aliquid

manifeſte illicitū. aut nō poſſet qs fa-
cile ad ſupiorē recurrere. A .Idem in
ſū.eo. ti.q.81. B

¶ Sꝫ q̄ ē cā ſufficiēs ut diſpēſet ī vod
uel ut omitti poſſit votū? R° ſm Al. ī
4°. Sufficiēs cā ē paupertas. ut ſi vouit
ieiuniū ⁊ mēdicās nō īuenit hora vna
A .i.tpe ꝯgruo ad ſuſtinēdū ieiuniū
B .q̄tū ſufficiat. Siſr ⁊ īfirmitas.ut
ſi vouit abſtinentiā a vino ⁊ a carnibꝫ
⁊ īcurrit languorē ⁊ hꝰmōi. A .ut ſi
vouit n̄ comedē carnes. ⁊ cū mēdicat
nō dāt ei niſi carnes uel ea q̄ ſūt carni
bus cocta. q̄ ſi nō comedat inedia ꝯſu
mer̄ ſm eundē Al. ⁊ ī ſū.eo.ti.q.82.B

¶ Sꝫ quō dꝫ fieri ꝯmutatio voti? R°
ſm Ray. Debet ſupior hr̄e ꝯſideratō-
nē ad facultates vouend ⁊ expēſas q̄s
factur⁹ erat ſi votū īpleuiſſet. ⁊ etiā ad
laborē ⁊ ſilia. A .Iſta ſilia nō ſūt ni-
ſi ſi ꝯſiderent̄ expēſe ī eundo morādo
⁊ redeūdo ſilr cū labore.ut ī ſū.eo .ti.q
73. B .Et ſi votū erat Hieroſolymita
nū ſeu alr̄ ꝯ̄ hēticos ⁊ īfideles.oīa ſine
diminutione trāſmittat.ex̄ eo.magne
⁊.c. q̄ ſup his. In aliis aūt pegrinati-
onibꝫ.puta ſancti Iacobi ⁊ ſilīū.eedē
expēſe ꝯſiderāde ſūt. ⁊ ī alios pios vſ⁹
ꝯuertēde.ex̄ eo.c.p̊.7.c.ſcripture. Sꝫ
⁊ ad locū pegrinatiōis mittē hꝫ obla-
tiōeꝫ quā ibi erat factur⁹. Sꝫ h̄ vltimū
ītelligendū ē de honeſtate nō de necci-
tate. Nā neqꝫ decretales allegate aliqd
dicūt de hꝰmōi oblatiōe.nec illi eccl̄ie
p h̄ ē acqſitū aliqđ ius.ut ī .c.ſe.§.4°.
In voto aūt abſtinētie habēda ē ratio
aſpitat ⁊ alioꝝ q̄ ī voto ꝯphēſa fuerūt
Id ꝯ affluētia vouēd.ex̄ eo .c.p̊. Unde
cuidā comiti q vouiſſet q̄ ſingulr̄ ſexd
feriis ī pane ⁊ aq̄ ieiunaret.nō ſufficēt
ꝓ ꝯmutatiōe ꝯſtruē vnū altare. ⁊ alle
gat hic Ray.ex̄ eo .pe rpēdimus. Que

decretalis nō ē ī moderna ꝯpilatiōe.ſ
ī pori q̄ currebat eo tpe q̄ Ray.ſūmaꝫ
ꝯpoſuit.ut dictū ē s̄.nouicius.§.3°. A
Predcīs cū Ray.con. Hoſti.ut in dcā
q.73. B

¶ Poe q̄ qdā hn̄s aliena īcerta vouit
ea ī ſubſidiū terre ſancte.nūqd tale vo
tū pōt ab epo cōmutari? R° ſcdm xx.
Nō credo q̄ ſine lnīa pape poſſit ea in
alios vſus vertē. A .etiā ſi īgrediat̄ re
ligionem.ſm eūdē xx. etiā ī ſū.eo.ti.
q.74. B

¶ Utrū votū ꝯ feſtādo ī ſabbato ſemp
ſit mūtādū. R° ſm xx. Mutari pōt.ſ n
ē neccē q̄ mutet̄.qa licitū ē.niſi forte p
ſona ſuſpecta eſſet q̄ vellet iudaiçare.
A .Immo vr̄ ſp mutandū. Nam ſab-
batū ſolēniçare ꝓhibemur niſi aliud
feſtū ī eo ꝯcurrat ne iudaiçare videa-
mur. de ꝯſe.diſ.3.c.p̊.7.c.puenit. Itē
qa h̄ ut plurimū fit ad aliquā ſuſpſti-
tioſaꝫ obſeruantiā q̄ oīno ꝓhiberi dꝫ.
26.q.7.nō obſeruetis.7.c.ſe. B

Votū vi°

quod ſol-
uit̄ p igreſ
ſum religiōis. Et generaliter
qdē oē votū ſiue tre ſancte ſiue aliud
ꝯmutari pōt in votū religionis etiam
ſine arbitrio ſupioris.qa illud īdubi-
tanter melius ē.ex̄ eo.ſcripture. A. Id
ī ſū. li° p̊.ti.8.q.73. ſm Ray. ⁊ Tho.
B .Sꝫ tn̄ de aliq̊ rege ſiue īpatore uel
alio ꝑpotēte q feciſſꝫ votū terre ſancte
ex q̊ pēderet totus exercit⁹. uel etiā de
aliq̊ q vouiſſet p alīq̊s annos eē in tali
ſubſidio cū centū uel mille militibꝫ ⁊
ſilibꝫ.ubi ꝓbabilr̄ dubitat̄ vtꝝ ꝑpōde
rari debeat cōis vtilitas uel p̊uata. cre
do q̄ papa ꝯſulēdus eēt. A .Id in ſū.
eo.ti.q.75.ſm xx. B

¶ Sꝫ qd ſi qs vouit magnā quātitatē
pecunie ī ſubſidiū terre ſancte. nūqd

liberat⁹ ē p ingreſſū religiōis? R° ſm
xb. Quis ſi vouit ire libatus ſit a labo
re eundi uel aliū mittēdi. nō tn̄ libat⁹
ē q̊ ad pecuniā quā vouit. nec pōt tale
votū p aliū q̄ꝫ p papā ſolui vl' ꝯmuta-
ri. A. Jdē ī ſū. eo. ti. q. 76. B.

¶ Quid ſi qs ꝓ pr̄e uel ꝑ mr̄e ſuſcepit
votū iplendū. nūqd libatus ē p igreſ
ſū religiōis? R° ſm Tho. ī q̄libet. Ex q̊
īgreſſus ſufficit ꝓ ſe. ſufficit ⁊ ꝓ pr̄e ⁊
mr̄e ſua. etiā q̄ꝫuis in īgreſſu de h̄ nihil
itenderit. A. Pōt etiā votū īplere d̄
lnīa p̄lati. ſm eundē Tho. ⁊ ī ſū. eo. ti.
q. 79. B

¶ Quid ſi quis vouit magnā elēyam
oſ̄re paupib⁹ ī gn̄ali. uel etiā ī ſpāli.
aut ꝙ cōſtruēt monaſteriū. nūqd libe
ratur p īgreſſū religiōis? R° ſm xb. Si
ex tali ꝓmiſſione ue ꝑ voto acqſita eēt
actio alicui ul' aliqb⁹. qa forte donauit
uel ꝓmiſit eis. nō libat' niſi de ꝯſenſu
illoꝝ. Secus ē ſi nulla ē acqſita actio.
qa nulli donauit nec ꝓmiſit nec ſe ob-
ligauit aliqb⁹. ſ3 tm̄ deo. qa tūc liberat'
p ingreſſū. A. ſi ītendat illud minus
votū ī h̄ mai⁹ ꝯmutare. ſm eūdē xb.
ut ī ſū. eo. ti. q. 80. Et vr̄ h̄ ītendē niſi
ꝯ̄riū intendat. ut pōt colligi ex dictis
Tho. ⁊ eo. ti. q. 79. ⁊ s̄. §. ꝓxio. B. dū
tn̄ fiat auctoritate epī. ll2ō. n. credo ſuf
ficere auctoritatē ꝓpa3. Sufficit etiam
lnīa abbatis. ut ī ſe. §. A. xb. aūt vr̄
dicē ꝙ ī hoc nō ſufficiat lnīa abbatis.
ut ī dcā. q. 80. Sed certe ī iſto cāu nō
vr̄ nccīa lnīa epī nec abbad ſm Ray. ⁊
Tho. ut in ſū. eo. ti. q. 73. ⁊ s̄. ī p̄ncı̊.
huius. c. ⁊ h̄ q̊ ad vota tp̄alia. In aliꝭ
aūt vr̄ reqri diſpēſatio. ⁊ ꝙ p̄latus reli
giōis poſſit diſpēſare. ut dr̄ ī. §. ſe. B

¶ Utrꝝ abbas uel p̄lat⁹ poſſit abſoluē
religioſos a votis factis an̄ īgreſſū. R°
ſm Ray. Jpſa religio ī ipo īgreſſu ſol-
uit h⁹modi vota. qa ſoluit iuramentū
vtputa mr̄imonij ⁊ h⁹mōi. ex̄ d̄ regu.
ſane. 19. q. 2. due. ex̄ eo. ſcripte. Et di
co p̄cipue ſi ipe in īgreſſu itendebat cō
mutare. Addit Tho. ī q̄libet. ꝙ cū obe
diētia ſit maximū votoꝝ pro oī voto
ſufficiētiſſime recōpenſat. Et qa īgre-
diens religionē nihil pōt retinere ſibi
ꝓpe volūtatis. nullū votū ꝓp̄a volun
tate factū retinē o3. ſ3 id o3 oñdere p̄ri
monaſterij. ⁊ ſe ī h̄ eius ſubijcē volūta
ti. A. Tho. clari⁹ dic ſic. ꝙ l3 qdā di-
cant ꝙ monachus eo ipo ꝙ ꝓfeſſus eſt
abſoluit' ipo iure ab oī voto qd̄ fecit ī
ſeculo. tn̄ quia ī h̄ nūq̄ꝫ vr̄ expſſe facta
diſpenſatio niſi ī tēporali voto. tutius
vr̄ dicēdū ꝙ cū obediētia ſit maximū
votoꝝ p oī voto ſufficiētiſſime recom
pēſat. Et qa īgrediēs religionē nihil
pōt retinē ſibi ꝓpe volūtatis. nullum
votū ꝓp̄a volūtate factū retinē o3. ſ3
illud debet p̄ri oñdere monaſterij ⁊ ſe
ī h̄ eius ſubijcere volūtati. Un̄ nō vi-
deo ꝙ ipſe ſit ipo iure ab oī alio voto
abſolut⁹. niſi a tēporali. puta a pegri-
natiōib⁹ ⁊ ſilib⁹. de q̊ loqr̄. c. ſcripture
S3 volūtate ſui ſupioris pōt oē aliud
votū reſpuere uel tenē. niſi ſit īcōpaſ
ſibile aliꝭ obſeruātijs religiōis uel ca
ritati fraterne. Itē Hoſti. ī dcō. c. ſcri-
pture. dicit ꝙ tutius eſt ꝙ diſpēſet'. In
ſua aūt ſūma dicit ꝙ ſi intrādo ītende
bat ꝯmutare id ad qd̄ p̄mo ſe obliga-
uerat. in nullo remanet obligatus. Si
vero hoc non intendebat recurrat ad
abbatem qui ſecum poterit diſpenſa-
re. ⁊ ſine cuius licentia hoc non poſſet
exequi. Si tamen talis p̄mo votum tē
porale adimpleret ⁊ poſtea religione3
intraret. tuti⁹ faceret. ar. extra de ſpō.
commiſſum. ut ⁊ nota. in ſū. eo. ti. q.
78. Et dr̄ ingrediēs ītēdere ꝯmutare

ſemper quādo contrarium non intēdit
vt ⁊ ī precedenti.§.tactū eſt. B

Uſura p̄ coīter quid ſit.R°ſcđm Ray. Uſura eſt lucrū ex mu-
tuo pacto debitū uł exactū. A .Con.
Inno.ex̄ eo.c.p̊. B .Nō.n.puto vſu
ram ſi gratis oblatū gratis accipitur.
ar.14.q.4.vſura diſ.18.de eulogijs.i.
q.2.ſicut.Unde Goff.ſic diffinit.Uſu
ra eſt quicquid ſorti accedit intētione
precedente vel pacto. A .Nā ſola in-
tentio facit vſuram.ex̄ eo.conſuluit.
de quo in.§.ſe.Et dicit̄ lucꝝ ad differentiam
intereſſe.Nam licet vltra ſortem nō poſ
ſit accipi lucrū tamen intereſſe ſic. puta
ſi vnus tenet rem meā mala fide.⁊ dat
mihi in pignus pro mutuo ſibi a me fa
cto.poſſū dicte rei fructus vltra ſortē
retinere.qa h̄ nō ē lucrū ſ; intereſſe.⁊ iō
retinē poſſū.ex̄ de feu.c.p̊.⁊ ex̄ eo.c.
p̊.⁊.c.cōqſtus.Et lȝ hec capitula loqnt̄
de rebꝫ eccłie.tamē idē eſt ⁊ ī rebꝫ ſecu
lariū.ut ⁊ nōt glo.in dcō.c.p̊.đ vſuꝛ.
Ex mutuo aūt dicit̄.qa in hoc contractu
ꝓprie cōmittit̄ vſura.Deut°.15°.ibi.Si
audieris vocē dn̄i dei tui ⁊c.Facit etiā
c.i.14.q.3.Itē Luc.6°.Mutuū date ⁊c.
⁊ ex̄ eo.conſuluit.Et eſt mutuū contract⁹
in quo quis aliquid dat receptur⁹ nō
idem in numero.ſ; tantundē in gnē
ſuo.Et dicit̄ ex eo ꝙ de meo fiat tuū
qa mutuans transfert dn̄iū in eū cui
mutuat.⁊ fit in rebꝫ que cōſiſtunt ī nu
mero.pondē uel menſura.ut.l.2.ff.
ſi cer.pe.Et cōmittit̄ vſura ī iſto cōtra
ctu quādo aliqd recipitur vltra ſortē
nō obſtante ꝙ mutuās ſuſcipiat ī ſe ī
aliq̊ caſu ſortis piculū.ex̄ eo.nauigāti.
Et licet in mutuo ꝓprie cōmittat̄ vſu
ra.tn̄ idē eſt etiam in alijs contractibꝫ
rōne eqpollentie.ut in emptione ⁊ vē

ditione ad terminū.videlicet quādo
venditur t̄minus ſeu tempus.ut in di
cto.c.nauiganti.Et ideo huic diffini-
tioni videtur addendū.lucrū ex mu-
tuo uel eqpollenti.Pacto dicitur.qa
ſi aliquid detur ſine pacto ⁊ gratis nō
eſſet vſura.ut ⁊ pretactū ē.Exactum
dicitur.quia etiā ſi ſine pacto aliquid
extorqueat̄ vſura cōmittit̄.quia qcqd
accedit ſorti vſura eſt.14.q.3.pleriq;.
Et ut dictū eſt etiā ſola intētione vſu
ra cōmittit̄.ex̄ eo.conſuluit.Et ī pdictis
oībus poteſt colligi.ꝙ vſura ē lucrum
ex mutuo uel eqpollēti pacto uel intē
tione debitū uel exactū. B
Utrū ſola ſpes lucri faciat vſurā.R°.
Sic.ex̄ eo.c.p̊.⁊.c.conſuluit.14.q.3.ſi fe
nerataueris.Qđ intelligit̄ ſm Goff.qn̄
pncipaliter cauſa mutuādi ponitur in
expectatione lucri uel emolumēti.Ał
ſi pncipalit̄ moueatur ad mutuandū
ꝓpter caritatē ⁊ tamen credit ꝙ ille re
tribuet.nō ē vitioſū.ar.77.diſ.ī ſingul
59.diſ.ſi officia.⁊.61.diſ.qd ꝓderit.
Cū.n.qs mutuū dat libalit̄ licite pōt
debitorē ſibi nālit̄ obligari ad ātidota
ex̄ đ teſta.cū ī officijs.ff.đ peti.here.ſ;
⁊ ſi lege.§.conſuluit.Con.Inno.⁊ Ho-
ſti. A .Con.etiā glo.ī.c.conſuluit.ex̄ eo.
⁊ nō.ī ſū.li°2°.ti.7.q.i. B .Qn̄ vō ſub
ſpe recipiēdi mutuat pecūiā.pcipue ſi
ał nō erat mutuatur⁹ qcqd p⁹ea etiā
gratis accipit vſura ē ſiue ſit pecunia
uel alia res.⁊ ſiue cōſiſtat in dādo ſiue
ī faciēdo aliqd.14.q.3.c.p̊.2°.et 3°. A
Hic grat' accipe ītelligit̄.i.ſine vlla ex-
actiōe ſm eundē Ray.⁊ ī dcā.q.i.nō
tn̄ cū liba volūtate cōcedētis.ał n̄ tene
ret̄ ad reſtōnē.licȝ intētio recipiētis
fuiſſet vitioſa.qa in concedendo magis
attendenda eſt voluntas cōcedentis ꝙ
accipiētis.in Inſti.de obli.q̄ ex delic.

naſ. §. placuit. ī fi. vbi vr̄ hoc clare de
terminari. vbi dicit̄ ꝙ 7 ſi credat qs rē
ſibi cōmodatā īuito dn̄o ſe cōtractare
dn̄o aūt volente id fiat. furtū nō com-
mittit̄. Ecce g̊ quō manifeſte tollitur
qa licȝ volūtas accipientis ſit vitioſa.
tn̄ vitiū tollitur per volūtatē domini
rei q̄ nō eſt vitioſa. Pro hoc etiā facit.
quia reſtō, non debet fieri niſi damnū
paſſo. ex̄ d̄ re. iur. pctm̄. li° 6. 7 Leuit.
5°. 7 Numeri 6°. Sed hec ꝯcedēs nō ē
paſſus aliquod dānum. cū ex mera vo
lūtate cōceſſerit. g̊ ſibi nō dȝ fieri aliq̄
reſtō. Cum igit̄ vitiū fuerit ī ſola intē
tione. ad purgationē ſufficit ſola ꝯtri-
tio. ex̄ de ſymo. c. fi. Nō ob. l. ſed 7 ſi.
ff. ſi cer. pe. vbi dicitur ꝙ ſi volui tibi
rem donare. 7 tu credebas tibi mutuo
dari. nō efficit̄ tua ante cōſūptionem
qa hec intētio recipientis 7 cōcedend
diſcordabāt. Sȝ in cāu nr̄o nō ſic. ſed
potius cōcordāt cū concedēs velit da
re 7 recipiēs accipe. Itē, nō ob. c. conſu
luit. ex̄ eo. qa ibi loqtur qn̄ vſura cō-
mittebatur nō ſolū ꝓpt ſpē credito-
ris. ſ; etiā ꝓpt nō liberā volūtatem
debitoris. iō ibi dat̄ reſtō. Al' ſec9. ut
pȝ ex p̄dictis. Et clare 7 formalit fa-
cit qd̄ habet̄ s. reſtō p̊. §. plt. In du-
bio aūt niſi aliud ſaltem ex manifeſtis
cōiecturis appareat p̄ſumit̄ mutuū ac-
cipiēs ea ītētione aliqd dare q̈ mutuū
p̄ſtans mutuauit. ut ſi ex caritate p̄ſu-
mat̄ 7 ille dediſſe ex caritate 7 libera
voluntate. Al' ſecus. nā vnuſqſq; p̄ſu-
mitur aliquid dare eo mō quo accepit
ff. man. l. ſi v̊o nō remunerādi. §. idem
papinianus. vbi dr̄ ꝙ qn̄ aliqs rē ſim-
plicit ꝯcedit p̄ſumitur donare illi qui
prius donauerat ſibi. B

Utrū hō poſſit pro pecunia mutua-
ta aliquā cōmoditatē accipe. R° ſcd̄m
Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 78. Sicut ſi aliquis
pro pecunia mutuata uel ꝓ q̄cūq; alia
re que vſu ꝯſumitur accipit pecuniam
ex pacto exp̄ſſo uel tacito. peccat ꝯtra
iuſticiā. ita etiā qcūq; ex pacto tacito
uel exp̄ſſo accipit qdcūq; aliud cuius
p̄ciū pecunia menſurari poſſit. ſilr̄ pec-
catū īcurrit. ſ; tn̄ ſi accipiat aliqd non
quaſi exigens nec quaſi ex aliq̄ obliga
tione tacita uel exp̄ſſa ſ; ſicut g̈tuitum
donū. nō peccat. qa anteq̄ȝ pecuniam
mutuaſſet licite poterat aliqd̄ donum
g̈tis recipe. nec peioris cōditionis effi
cit̄ ꝑ hoc ꝙ mutuauit. Itē licitū ē pro
mutuo exigē, ſeu recipe recōpēſatiōem
eoꝝ que pecunia nō mēſurant̄. utputa
beniuolentiā 7 amorē eius cui mutua
uit vel aliud hui9mōi. A. Idē in ſū.
eo. ti. q. 2. B

Utrū pro pecunia mutuata poſſit li-
cite peti munus a lingua uel ab obſe-
qo. R° ſm Tho. vbi s. Sicut nō licet
expectari uel exigi mun9 a manu pa-
cto tacito uel exp̄ſſo. ita nec mun9 a lī-
gua uel ab obſeqo. qa utrūq; pecunia
extīari pōt. ut pȝ ī his q locāt opas ſu-
as q̄s manu uel līgua exercēt. Si vero
mun9 a līgua uel ab obſeqo nō q̄ſi ex
obligatiōe rei exhibeat̄. ſ; ex beniuolē
tia que ſub extimatione pecunie non
cadit. tūc licet h̄ accipe. exigere 7 expe
ctare. A. Idē ī ſū. eo. ti. q. 7. B

Sȝ q̄re ē pctm̄ accipe vſurā? R° ſm
Tho. ubi s. Accipe vſurā ꝓ pecūia mu
tuata ē ſm ſe īiuſtū. qa vēdit̄ id qd̄ nō
ē. Ad cui9 euidētiā ſciēdū ē ꝙ q̄dā res
ſūt q̄ꝝ vſ9 ipaꝝ ē ꝯſūptio. ſicut vinuȝ
ꝯſumim9 vtēdo eo ad potū. 7 panē ad
cibū. vn̄ ī tlībȝ n̄ dȝ ſeorſū ꝯputari vſ9
rei a re ip̄a. ſ; cuicūq; ꝯcedit̄ vſ9 ex h̄ ip
ſo ꝯcedit̄ res. 7 ꝓpt h̄ ī talibȝ ꝑ mutuū
trāſfert̄ dn̄iuȝ. Si qs v̊o ſeorſū vendēt

vinū.7 ſeorſū vſū vini. venderet eān
dē rē bis. uel vēderet id qđ nō ē. Vn̄
manifeſte p̄ iniuſticiā peccaret. Et ſilr̄
rōne iniuſticiā cōmittit q mutuat vinū
aut triticū petēs ſibi duas recōpenſati
ones. vnā q̄dē reſtitutionē eq̄lis rei.
aliā vō p̄ciū vſus qđ vſura dicit̄. Que
dā vō ſūt q̄ꝝ vſus nō ē ipius rei cōſū-
ptio. ſicut vſus domus ē īhabitatio. n̄
aūt diſſipatio. 7 iō in talibꝰ ſeorſū pōt
vtrūq; cōcedi. puta cū aliq̄s tradidit
alt̄i dominiū domus reſuato ſibi vſu
ad aliqđ tēpus. uel ecōuerſo. cū q̄s cō-
cedit alicui vſū domꝰ reſeruato ſibi do
minio. Et ꝓpt̄ h̄ hō licite pōt accipe p̄-
ciū ꝑ vſu domus. 7 p̄ter hoc petere do
mū cōmodatā ſicut p; ī cōductiōe 7 lo
catione domus. Pecunia aūt ſm̄ pħm
5° ethicoꝝ. 7 ī p̊ politice. p̄ncipalit̄ eſt
inuēta ad cōmutatiōes faciēdas. 7 ita
ꝓprius 7 p̄ncipalis vſus pecunie ē ipiꝰ
conſūptio ſeu diſtractio ſm̄ q̄ ī cōmu
tationes expēdit̄. 7 ꝓpt̄ hoc ſm̄ ſe ē il-
licitū ꝑ vſu pecunie mutuate accipere
p̄ciū qđ dr̄ vſura. Et ſicut alia iniuſte
acq̄ſita tenet̄ hō reſtituē ita pecuniam
quā ꝑ vſurā accepit. Q; aūt lex moſay
ca cōceſſit iudeis accipe vſurā a gētibꝰ
ꝑmiſſū fuit ad vitandū maius dānū
s. ne a iudeis deū colētibꝰ vſuras acci-
pēt ꝓpt̄ auariciā cui erāt dediti. Et ad
dit Wil. q̄ illa acceptio vſure a gentibꝰ
int̄ q̄s iudei habitabāt potius erat rei
ſue recupatō q̄; vſura. q̄a illa t̄ra iudeiſ
tota data fuit a dn̄o. A. Idē ī ſū. eo. ti.
q. 3. S; ſaluo meliori iudicio p̄fate rō-
nes efficaces nō vident̄. q̄a cuilibet p;
q̄ etiā ī rebꝰ mutuabilibꝰ differt vſꝰ a
rebꝰ. ſicut ſub̄a ab actu qui exercet̄ ī ea
Et ſi dicatur q̄ nō dr̄ differre ex eo. q̄a
in ipo vſu ɔſumit̄ ſub̄a tota. Rndetur
q̄ l; cōſumatur reſpectu ſpēi ſeu īdiui-

dui. nō tn̄ reſpectu generis. Nam res
mutuabiles recipiūt fūctione; ī genē
ſuo. ff. ſi cer. pe. l. 2. Et hoc etiā ī iure
claꝝ ē. q̄ ita ɔſtituitur vſus ī rebꝰ vſu
conſūptibilibꝰ ſicut ī nōcōſūptibilibꝰ
đ q̄ hēt Rºica ſpāl. ff. đ vſufruc. ea. re.
q̄ vſu. conſu. Itē nec vr̄ efficax alia rō
s. q̄ pecunia īuenta ſit ad cōmutatio-
nes. ſ; potius ēptiōes faciēdas. ff. de cō
trahē. emp. l. i. q̄a iſta rō nō ē gn̄ālis
Nō. n. ſe extēdit ad alias res mutuabi
les 7 ī q̄bꝰ vſura cōmittitur. ſicut 7 in
pecunia. Preterea iſta rō facēt q̄ ꝑ pecu
nia mutuata nō licēt aliq̄d accipe. cuiꝰ
tn̄ oēs 7 ipe Tho. tenēt ɔ̄triū. ut p; ī. §.
ſe. Vn̄ alij doc. vt nōt Inno. ī Rºica ex̄
eo. ponūt alias rōnes. Itē 7 ꝑ Criſo.
videtur alie aſſignari. 86. diſ. eijciens.
circa mediū. S; q̄a taliū diſcuſſio ē ꝓli
xa 7 nō multū neccīa. breuit̄ dico q̄ ſi
diligent̄ īſpiciatur. iſta vr̄ ꝓpe rō. q̄a
ſatis ɔ̄ caritatē 7 nālem cognationē ē.
vt pro vſu rei momētaneo aut nāliter
īfructuoſo cū ꝑiculo accipienti q̄lis ē
vſus reꝝ mutuabiliū p̄ciu; recipiatur
Vn̄ 7 pħus rōne nāli motus dicit ī p̊
politice. q̄ vſuraria acq̄ſitio pecuniaꝝ
ē maxime p̄ter naturā. ut 7 pōit Tho.
ſcđa ſcđe. q. 78. arti. p̊. Nec ob. ſi acci-
piens mutuū lucretur ex pecunia mu
tuata. q̄a tale lucrū potius attribuitur
īduſtrie ꝑſone q̄; pecunie. ar. l. 3. ff. ad
l. falci. S; ſūma oīu; rōnū ē q̄a deꝰ ſic
voluit 7 vſuras deteſtatꝰ ē ī veti 7 no-
uo teſtō. ex̄ eo. ſuꝑ eo. 7 iō alia rōe; q̄-
rere n̄ expedit multū. Nā Ro. xiº. dr̄.
O altitudo diuitiaꝝ ⁊c̄. Ad qđ etiā fa
cit. ff. đ legi. l. n̄ oīu;. 7. l. iō. b. S; ad
h̄ rn̄dēt iudei dicētes q̄ nō ꝑmiſit deꝰ
vſuras ꝓpt̄ illos. ſ; ꝓpt̄ alias gētes. De
illis enim mandauerat. q̄ nec ſerua-
rēt ī vita. Iō ſolutio Tho. melior vr̄.

¶ Utrū ꝯcedē pecuniā ſignatā ad oſtē
tationē vel ad ponēdū pignori ſit vſu
ra. R̄ꝫ° ſm Tho. ubi s̄. Talē vſū pecu-
nie licite qs vēdē poſſet. ſicut hō licite
vēdit vſū vaſoꝝ argēteoꝝ. qa retinet
ſibi dñiuz. Idē Hoſti. 7 habet̄. ff. cōmo
dati. l. 3. §. pſt. 7 l. ſe. A. Id etiā nōt
glo. in. c. ꝯqſt⁹. ex̄. eo. 7 id nōt̄ ī ſū. eo.
ti. q. 4. B

¶ Quō aliq conati ſūt pbare ꝙ vſura
nō eēt pctm̄! R̄ꝫ°. Dicebāt qdā ſic. Cuꝫ
creditor mutuat pecuniaꝫ ſuā debitor
obligat̄ ei ad recōpenſandū. ex̄ d̄ teſta.
cū in officijs. Ergo 7 hāc obligatiōeꝫ
pōt creditor deducē ī pactū uel ſaltem
ſpare ei⁹ effectū. Sꝫ ſciendū ꝙ qcūqꝫ h̄
ptinacit̄ tenēt eēt hētic⁹. ut ī cle. ex gui
ex̄ eo. Ad illud vō qd̄ ī ꝯ̄riū obijcit̄. di
cendū ſm Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 78. ꝙ ille
q accipit mutuū ex debito iuſticie nō
tenē ad plus recōpenſandū q̄ꝫ mutuo
accepit. A. ſꝫ ſolū obligat̄ ī q̄tū cōmo
de pōt ex q̄dā nāli eqtate q̄ nō pōt de-
duci ī pactū. nec etiā pncipalit̄ ſpari.
ar. ex̄ de ſymo. tua nos. B. Vn̄ ꝯtra
iuſticiā ē ſi ad pl⁹ reddendū obliget̄.

¶ Utrū ꝯmittat vſurā q ſub eo pacto
matuat ut ille ſibi remutuet. R̄ꝫ° ſcd̄m
Tho. vbi s̄. Pro pecunia mutuata ni-
hil exigendū uel expectandū ē. niſi be
niuolētie affectus q ſub extimatiōe pe
cunie n̄ cadit. Ex illo aūt pōt procedē
ſpōtanea mutuatio. Repugnat aūt ei
obligatio ad mutuū faciendū ī poſteꝝ
qa etiā talis obligatio pecunia extima
ti poſſet. 7 idō licitū ē ꝙ mutuāti vnuꝫ
ſil̄ mutuet̄ aliud. ſꝫ nō licet obligare de
bitorē ad mutuū ī poſteꝝ faciēdū. Id
nō. 14. q. 3. ſi feneraueris. in glo. Con.
Hoſti. A. Con. etiā xb. 7 Goff. ut ī ſū.
eo. ti. q. 22. B

¶ Quid ſi dn̄i molēdinoꝝ mutuent
piſtoribꝫ ita ꝙ molāt ſolū ī eoꝝ molē-
dinis! R̄ꝫ° ſm xb. Uſurā ꝯmittūt. Acci
piūt enī vltra ſortē aliqd qd̄ ꝯ̄ſiſtit ī
faciēdo. 7 auferūt debitoribꝫ libtatem
molendi vbi voluerīt. Si tn̄ ipi debi-
tores propt̄ h̄ nō fūt dānificati. nō te-
nent̄ illi dn̄o ad reſtōnē aliquā niſi q̄-
tenus extimari deberet libtas molēdi
vbi volebat pēſatis circūſtātijs labor̄
7 expēſaꝝ. A. Talis libtas pro nihilo
extimanda vr̄ q̄tū ad reſtōnem qn̄ ex
eius adēptiōe nullū ſecutū ē dānū. in
cui⁹ recōpēſationē reſtō faciēda ē. ex̄
de iniur. c. fi. Puto etiā ī h̄ cāu. ꝙ ſi mu
tuū accipiēs n̄ dānificet̄ nec poſſit dā
nificari nō ꝯmittat̄ vſura. cū etiā pro-
mutuo poſſit aliqd recipi ſeu exigi qd̄
nō mēſuratur pecunia. ut s̄. §. 2°. Et
h̄ cāu ul̄ ſili qd̄ accipit̄ pecunia nō mē-
ſurat̄. nec ex pte mutuū recipiēt̄ cū in
nullo dānificet̄. nec ex pte mutuāt̄ cū
nihil plus recipiat q̄ꝫ qd̄ ex locatione
rei ſeu opaꝝ ſuaꝝ mereatur. Et multo
minus vſura ꝯmittit̄ ſi mutuū accipi
ens nō dānificet̄ nec obliget̄ ad molē-
dum vl̄ ſile. ſꝫ ſolū accipiat mutuū ret i
nendū q̊uſqꝫ ad molendinū mutuant̄
moluerit propt̄ p̄dcās rōnes. 7 qa mu
tuās pōt tēpus ſui mutui limitare. ff.
ſi cer. pe. l. vnū. Al̄ īnumerabil̄ multi-
tudo eēt vſuraria cum fūdi hodie nō
poſſint ſine mutuo locari. Immo hoc
cāu vr̄ poti⁹ ḡuari ꝯditio mutuāt̄ q̄ꝫ
recipiētis ſi diligent̄ inſpiciatur.

¶ Quid de creditoribꝫ q termino ve-
niēte ſolutiōis, nolūt cōcedē prorroga
tiōeꝫ t̄mini niſi data ſibi pecūia vl̄ alio
eqpollēti! R̄ꝫ°. Tales etiā ſi nō expſſe
exigūt vſurarij ſūt. ex̄ eo. ꝯſuluit.

¶ Sꝫ nūqd ē vſura ſi qs dederit. x. vl-
nas pāni palijs x. vlnis ī futō dādis!
R̄ꝫ° ſm xb. Ueri⁹ iſte ꝯ̄c⁹ ē pmutatōis

ꝙ mutui. ⁊ iõ nõ cadit vſura hic. A
qa ſm eundē xv. ĩ mutuo menſura re-
ſtringit̃ ad modios ⁊ lagenas ⁊ alia va
ſoꝝ genera qbꝫ mēſurari ſolēt liqda ⁊
ḡna. ut ĩ ſũ. eo. ti. q. iꝫ. vbi ⁊ nõ. qꝺ h̃
dr̃. B. Poſſet tñ fieri ĩ fraudē vſura-
rũ. vide hũc caſũ hic. ĩ. diffuſi⁹. §. zi°.
q ĩcipit. nũqd ꝯmittit̃. A. Et ibi pꝫ ꝙ
tũc h̃ dr̃ fieri ĩ fraudē vſuraꝝ qñ dãs
apponit conditionē ex q̃ conſequit̃ ali-
quã meliorationem. B

¶ Utrꝝ vſurarij ſint ĩfames. R°. Scdm
leges diſtĩguendũ ē. ꝙ aut qs ē ita vſu
rarius ꝙ exercet ĩpbũ fenus. i. ꝙ poſt
tminũ etiã de vſurario lucro ꝓuentuꝫ
ꝯputat ⁊ petit vſuras. aut etiã ſi exer-
cet vſurã cēteſimã. i. ꝙ in capite anni
vſura adeq̃tur ſorti. ⁊ iſti tales ĩfameſ
ſũt. 3. q. 7. ĩfames. ĩ fi. C. ex q. cau. ĩfa.
irro. l. ĩpbũ. A. In hac lege nõ ſoluꝫ
dr̃ de vſuris vſuraꝝ ⁊ de vſura centeſi-
ma. ſ etiã de oĩ ĩprobo ⁊ illegitimo fe-
nore ut ibi pꝫ p glo. Et hodie oĩs mod⁹
ē illegitimus. ut. ĩ. §. qd de legibꝫ. Et
ſic hodie etiã iure ciuili oĩs vſurarius
ē infamis. qꝺ ⁊ dr̃ nõre Bar. in dcã. l.
ĩpbũ. ⁊ dñs An. de bu. in. c. Raynu-
tius. ex̃ de teſta. ⁊ p h̃ fuiſſe determinatũ
ꝙ ſi frater meus ĩſtituiſſet vſurariũ he
redē ego poſſũ rũpe teſtm̃ p q̃relã ĩof-
ficioſi. C. de inoffi. teſta. l. frēs. ⁊ ꝙ
ſic de facto ꝯſuluit ⁊ obtinuit. B. Sed
ſm iura canonica ĩ q̃libet vſura ꝯmit-
tit̃ pctm̃ mortale ⁊ ĩcurrit̃ ĩfamia. 6.
q. i. ĩfames. maxĩe ſi publici ſũt vſura
rij. Nã ⁊ teſtamēta eoꝝ ĩpo iure ſunt
irrita. ex̃ eo. ꝙꝙ. li° 6°. A. Et ibi patet
ꝙ hoc ē veꝝ niſi dederit ſatiſfactioneꝫ
ſeu cautionē ſcdm formã ibi poſitã. B

¶ Utrꝝ dona ⁊ exẽnia licite poſſint reci-
pi ab vſurario data. R° ſm Ul. Sic niſi
ppt h̃ efficiat̃ ñ ſoluēdo. Nã q tũc reci
peret ab eis. teneretur eis reſtituē uel
illis a qbꝫ ĩpi acceperũt. Sec⁹ itaqꝫ ſi ha-
bēt alia p̃ter vſuras. ⁊ p h̃ nõ efficiunt̃
nõ ſoluēdo. A. Dic ꝙ ab vſurario ma
nifeſto penitus nõ poſſũt recipi oblati
ones. Itē nec res q̃ꝝ dñiuꝫ nõ trãſfert̃
ĩ vſurariũ pñt recipi ab vſurario ma-
nifeſto. ſiue nõ manifeſto. de q̃ ĩ ſe. §.
dicet̃. Itē nec aliquid recipi põt ĩ frau
dem creditoꝝ. de q̃ ſ̃ teſtõ p̊. §. iꝫ° ĩ ad-
ditiõe. v̊. itē null⁹. B

¶ Utrꝝ ĩ vſura trãſferatur dñiuꝫ. R°
ſm Ul. Sic. cũ ⁊ oĩs volũtaria datio fa
ciat trãſferre dñiuꝫ. Nã vſure dantur
volũtate ꝯditionata. ſ. qa poti⁹ vlt ali
qs vltra ſortē dare ꝙ mutuũ nõ accipe
re. Con. glo. 14. q. 4. ſi qs vſurã. A
Idē ĩ ſũ. eo. ti. q. 15. Sꝫ qa ſup iſto pũ-
cto pēdet ĩtellectus ad cognoſcēdum
vtrꝝ ⁊ qñ recipiēs rē ab vſurario tene-
atur ad reſtõneꝫ. ſciendum ꝙ ſup iſto
puncto ſũt varie opĩones. Aliq nãqꝫ
tenēt ꝙ recipiēs rē ex vſura acq̃ſitã ab
vſurario oĩno teneatur ad reſtõnem.
Et h̃ vr̃ tenē dñs Laurēti⁹ de florētia
ĩ ſuo tractatu de vſuris pte. z. q. 59.
ſm opi. Hoſti. ĩ ſũ. de pe. ⁊. re. dicens
ꝙ filij nõ hñtiuꝫ niſi de vſuris uel ſi hñt
reſpectu acq̃ſitoꝝ ex vſuris. ⁊ etiã vxor
nõ pñt recipe alimēta de bonis pater-
nis uł mariti. ſicut nec de rebꝫ rapꝺ ni-
ſi in caſu extreme nccitatꝭ. Hoc idē te-
nēt nõnulli theologi dicētes ꝙ dñiuꝫ
reꝝ ex vſura acceptaꝝ ñ trãſfert̃ ĩ vſu-
rariũ. p. c. ſi qs vſurã. 14. q. 4. vbi dr̃.
Si qs vſurã accipit rapinã facit. ⁊ p. c.
qd dicã. ea. q. ⁊ cã. vbi dĩc Aug⁹ ꝙ re-
ceptũ ex vſuris male vtiqꝫ poſſidetur. ⁊
vellē ꝙ reſtituēr̃. Et qꝺ male poſſidet̃
alienũ ē. Iꝺ vr̃ ſētire glo. Ber. ⁊ Inno.
ĩ. c. cũ tu. ad fi. ex̃ ꝺ vſuris. vbi vidētur
ponere caſũ qñ ex pecũia vſuraria res

emit̾ inter alios ſpeciales ĩ qbꝫ res em-
pta ex pecunia aliena efficit̾ illius cuiꝰ
erat pecunia ⁊ ſic ĩnuũt ꝙ pecunia vſu
raria ſit aliena ⁊ nõ vſurarij. Et in illa
opĩone ẽ Ala. ut dicit Ber. in dcõ. c.
cũ tu. Itẽ ꝓ hac. ex̾ de vſuris. c. qa fere
vbi accipiẽs oblatiões ab vſurarijs co
git̾ reſtituẽ. Sꝫ in cõtrariũ facit. quia
valde dignũ ẽ ut res volũtate dñoꝝ
trãſferant̾ in aliũ. ĩ Inſti. de re. diui.
§. ꝑ traditionẽ. etiã ꝑ voluntatẽ nõ li
berã. qa volũtas coacta volũtas ẽ. ff.
qđ me. cã. l. ſi mulier. §. pſt. Et h̾. s. ꝙ
trãſferat̾ dñiũ ĩ vſurariũ vr̾ tenẽ glo.
ĩ dcõ. c. ſi qs vſurã. Et Inno. in. c. mi
chael. ex̾ eo. ubi dic ꝙ vſurariꝰ uel eiuſ
heres nõ tenet̾ ex delicto. ſꝫ ex ꝯtractu
cõditione indebiti. uel ſine cã. quaſi
nõ debitũ accepit. ul̾ ſine cã. ⁊ ſic pſup
ponit trãſlatũ dñiũ. qa oĩs cõditio eſt
ꝑſonalis actio. ⁊ nõ dat̾ ꝓ re ꝓpa niſi
ꝯſumptẽ. ſꝫ tm̃ ꝑ re nõ ſua ſꝫ ſibi debita. l.
fi. in fi. ff. vſufruc. queãdmo. ca. Itẽ
facit qđ pfatus dñs Lau. tenet ĩ dicto
tractatu. q. 72. ubi dicit ſm opinionẽ
federici ꝙ filia dotata a patre vſura-
rio nõ tenet̾ ad reſtitutionẽ. etiã ſi alia
bona pr̃is nõ ſufficiãt. Qđ põt ĩtelligi
verũ qñ filia fuerit dotata ex alijs q̃ꝫ ex
acqſitis ꝑ vſurã. ⁊ eo tpe q̊ pr̃ erat ſol
uendo. vt ex ĩfra dicẽdis colligi poterit.
Itẽ ꝙ trãſferat̾ dñiũ tenet Pl. ut ĩ ſũ.
dcã. q. 15. Ad ꝯtrariã põt dici. Et p̊ ad di
ctũ Inno. ĩ. c. cũ tu. ꝙ ibi nõ loqt̾ affir
mando. ſꝫ opĩones recitãdo. Et ad di-
ctũ. c. ſi qs vſurã. põt dici ꝙ ibi vocat̾
rapina nõ ꝓpe ſꝫ q̊dã largo genere lo-
quẽdi. q̃ſi oĩs mala acceptioꝰ dicat̾ rapi
na. ut ibi vult glo. ⁊ ſentit Inno. ĩ di-
cto. c. michael. vbi dicit ad rẽ vſurariã
dari actionẽ nõ ex delicto ſꝫ ex ꝯtractu. ⁊
ſic nõ eſt ꝓpe rapina. Et eodẽ mõ põt

dici ad. c. qd dicã. s. ꝙ ibi q̊dam largo
mõ dr̃ alienũ ꝓ eo q̊ qs male vtit̾. ſicut
⁊ dans elemoſynã alienũ tollẽ aſſerit̾
47. diſ. ſicut hi. Et ad glo. Ber. ⁊.
Ala. in dcõ. c. cũ tu. põt dici ꝙ nullo iu
re ꝓbat̾. ĩmo eã reꝓbat dñs Anto. de
bu. ibidẽ ſm Jo. an. in. c. q̃ꝫ q̃ꝫ. de vſuris
liᵒ 6ᵒ. lꝫ forte Jo. an. alit̾ alibi poſuerit.
ſꝫ p̊ma vr̃ magꝭ iuri adherere. Et ad. c.
qa fere. põt dici. qa ibi ẽ ſpeciale ĩ obla
tionibꝫ ut nõ poſſint accipi. nõ qa vſu
rarij nõ poſſint alienare. ſꝫ ut id in eoꝝ
vituperiũ cedat. ſicut ⁊ ĩ ſiſti. licꝫ qs ſit
diſſidẽs in ꝑplo. i. faciens diſcordias.
põt tñ res ſuas alienare. ſꝫ nõ oblatio-
nes facẽ. 90. diſ. oblatiões. Et h̾ ĩtelli
gẽda vident̾ de oblatiõibꝫ ad ſacrifi-
ciũ ſeu ad altare ob reuerẽtiã ſacramẽ
torũ ⁊ ꝓpt̾ ſcandalũ vitandũ. ut in ſiſti
ponit Tho. ſcđa ſcđe. q. 32. arti. 7ᵒ. đ ac-
qſito ꝑ meretriciũ. dicẽs ꝙ inde poteſt
fieri elemoſyna. ſꝫ nõ oblatio ad altare
uel ſacrificiũ ſm illud Deutᵒ. 23ᵒ. Non
offeres mercedẽ ꝓſtibuli. Vñ ſcđa opi
nio fuit eoꝝ q licet non negarẽt dñiũ
regularit̾ ĩ vſurariũ transferri. tñ dixe
rũt oẽs res vſurarij obligatas ad reſti
tutionẽ vſuraꝝ. Et iõ ꝙ qñcũqꝫ efficia
tur ñ ſoluẽdo. recipiẽtes res ab eis ad
reſtõnẽ tenentur. ⁊ ꝙ res vſurarij ſic
obligẽtur. tenẽt p. c. cũ tu. ex̾ eo. Et h̾
tenet glo. ĩ. c. tua nos. ex̾ eo. quã mul-
ti doc. canoniſte tenẽt. ut ibi refert dñſ
Anto. de bu. Sꝫ certe dictũ. c. cũ tu. nõ
loqtur niſi de poſſeſſiõibꝫ ex vſura acq
ſitis. ⁊ iõ ut refert dñs Anto. in dicto
c. tua nos. Hoſti. magꝭ placet ꝙ ille tm̃
res ſint obligate que ꝓceſſerĩt ex vſuris
⁊ ſic ſaltẽ ꝓ illis teneãtur recipientes
ad reſtõnẽ ĩdifferent̾ qñ ꝑncipales ef
ficiũtur nõ ſoluẽdo. Et h̾ eſt tr̃ia opĩo
ꝓ qua facit ꝙ res tradite cũ nõ libera

volūtate dn̄i traſeūt adeo affecte. ut n̄
ſolum ille cui tradite ſūt ſ; etiā ali⁹ ad
quē puenerūt teneat̄ ad reſtitutionē;
l. metū. §. cū aūt. ff. q̄d met⁹ cā. Item
qa abſurdū ē plus iuris hr̄e ī re ſucceſſo
rē etiā ſingularē q̄ꝫ habuerit ille a q̊ ha
buit. ff. de re. iud. l. aliud. §. abſurduꝫ
ubi ponit̄ exēpluꝫ int̄ legatariū ⁊ teſta
torē. ut nō habeat plus iuris legatari⁹
q̄ꝫ habuerit teſtator. Item ꝓ hoc qa ſp
res tranſit cū conditiōe ſua. ff. de acq.
re. do. l. traditio. ⁊ de ꝯhen. emp. l. ali-
enatio. Sꝫ ꝯditio rei ex vſuris acq̄ſite
ē talis ꝙ nō pōt remanere apud vſura
riū. ḡ nec apud eū q̄ habuit ab vſura-
rio. Itē ꝓ hoc qa nō ē equū aliquē ſen-
tire cōmodū ex alieno dolo. ff. de eo ꝑ
quē fac. erit. l. fi. in pn̄°. Itē 4° loco aliȷ̄
ut Goff. in dc̄ō. c. cū tu. tenēt. ⁊ ꝙ do-
miniū trāſferat̄. ⁊ ꝙ res vſurariȷ̄ non
ſint obligate. reꝑhēdens Goff. Ala. q̄
ſ; tenuit ⁊ ſubdēs ꝙ ille ad quē tales
res puenerīt ad reſtitutionē nō tenet̄.
niſi habuerit ex cā lucratiua. ⁊ eo cāu
q̊ vſurarius nō ſit ſoluēdo. Et idē vr̄
nōr in ſū. in dcā. q. 15. Sꝫ Inno. ī di
cto. c. cū tu. refert opīones aliq̊ꝝ diſti
guētiū int̄ titulū oneroſū ⁊ lucratiuū
⁊ alioꝝ dicētiū nō debē diſtīgui. Dn̄s
v̊o Anto. ī eo. c. cū tu. circa finē. tenet
ꝙ dicte res vſurariȷ̄ nō ſint affecte nec
obligate. ⁊ idē tenet ī dcō. c. tua nos.
vbi etiā dicit ꝙ qcūqꝫ dicāt ꝯ̄riū dicāt
qa nullo iure ꝓbat̄. ⁊ obligatio nō dꝫ
poni a iure nō ītroducta. ff. de ꝑuati.
l. 3. §. fi. ⁊ hoc verꝫ vr̄. nō ob. ꝙ dictuꝫ
ē rē fieri affectā qn̄ dat̄ nō libera volū
tate. ꝑ. §. cū aūt. qa ibi loqt̄ qn̄ libtas
tollit̄ ꝑ metū. h̄ v̊o ꝑ cōmodū q̄d reci-
piens optat. ⁊ int̄ h̄ magna dr̄ia eſt. ⁊
iō cū nō ſit eadē rō ſtamus regule. ut
nō naſcat̄ obligatio niſi in q̄ꝫtū iure ca

ueat̄. Itē nō ob. ꝙ dcm̄ ē nō debē ma-
ius ius trāſire ad ſucceſſorem q̄ꝫ fuerit
apud auctorē ſiue dantē. qa hoc ē verꝫ
reſpectu q̄litatꝫ ipius rei adherētis. pu
ta qn̄ ē aliena uel altri obligata. Secus
qn̄ q̄litas ꝯcernit ꝑſonā. qa ꝑſonalis
actio nō ſeqt̄ fūdum ſiue rē. Vn̄ ſi vn⁹
vēdidit rē vni. lꝫ ipē habeat ncc̄ē illaꝫ
tradere. qa vēdidit. tn̄ ille cui poſtea
ipē tradiderit nō neceſſitat̄ ad iſtud.
C. de rei ven. l. q̊tiēs. vbi dr̄ ꝙ ſi quis
vēdidit rē duobꝰ. ille ē iure potior cui
ꝑ̇us tradita ē. tn̄ alteri vēditor ad int̄-
eē remanet obligatus. Itē nō ob. c. cuꝫ
tu. ex̄ de vſur. ubi dr̄ ꝙ ꝑ̄dia empta ex
vſura debēt vēdi ut pecunia reſtituat̄
creditoribꝰ a qbꝰ vſura accepta ē. Ex
q̊ tex. fūdati vidēt̄ illi q̄ dicūt h⁹mōi
res fore obligatas. qa ut ibi dicit dn̄s
Anto. de bu . fuit etiā de mēte Jo. an.
in. c. q̄ꝫq̄ꝫ. eo. ti. li 6°. ille tex. hoc nō ꝓ-
bat. Nā ibi dr̄ ꝙ vſurariȷ̄ reſtituant ſi
pn̄t. ⁊ ſi nō pūt vēdant̄ poſſeſſiōes ex
vſura acq̄ſite ad reſtitutionē faciendā
⁊ ſic nō hn̄t ncc̄ē res illas vēdē niſi qn̄
alit̄ nō pn̄t ſatiſfacē. Propterea ibi n̄ dr̄
ꝙ h⁹mōi poſſeſſiōes eēnt apud aliquē
ſingularē ſucceſſorē. ſ; poti⁹ apud ipoſ
vſurarios uł eoꝝ hēdes. Et nō mirꝫ ſi
qn̄ nō pōt alit̄ ſatiſfieri cogūt̄ res illas
vēdere. qa idē eēt etiā de rebꝰ ex vſu-
ra nō acq̄ſitꝫ. cū debitor hēat ncc̄ē ſatiſ
facere de oībꝰ bonis ſuis. Certe ſi bene
attēdat̄. ibi ꝯ̄riū ꝓbat̄. Nā ſi ille poſſeſ
ſiones fuiſſent obligate. q̄lit̄ fuiſſꝫ ne-
ceſſe illas vēdi cū ipē potuiſſent peti?
Immo nec potuiſſet licite alienari cuꝫ
res trāſeat cū onē ſuo ut ꝑ̄oſtēſū ē. Et
ſic malū ꝯſiliū dediſſꝫ ibi papa. Et ſic
ex ꝑ̄dcīs pꝫ ꝙ dn̄iuꝫ tegſtarit trāſfert̄ ī
vſurariū. ⁊ ꝙ nlle res ipi⁹ ſūt obligate
ꝓ vſurarū reſtōne. ſ; ꝑſonał tm̄ actio

ↄpetit ↄtra ip̄m. Sꝫ ad clarioꝛẽ p̄dicto
rũ ĩtelligentiã diſtĩguendũ eſt. ꝙ aut
res habite ex vſuris ſũt q̄ſite ꝑ pactuꝫ
legis ↄmiſſoꝛie. i. ꝙ niſi ſoluat̃ debituꝫ
ĩfra certũ tẽpus pignus ꝑdat̃. aut nõ.
Pꝛimo cãu nõ transfertur dñiuꝫ. qꝛ h̄
pactũ repꝛobat̃ ĩ pignoꝛe. C. de pac.
pig. l. fi. ⁊ iõ ex eo nõ p̄ot trãſferri do-
miniũ. qꝛ qñ aliq̄d ꝓhibetur. ⁊ oẽ il-
lud qđ venit ex eo uel ob id. l. nõ du-
biũ. C. de legi. Vñ accipiẽs res hꝰmõi
ſꝑ ad reſtitucionẽ tenet̃. cũ rẽ alienam
accipiat. Et h̄ cãu obtinet opĩo p̄ma.
2ᵒ cãu qñ res nõ ſũt q̄ſite ꝑ pactũ leg̃
ↄmiſſoꝛie. ſi vſuratius ẽ ſoluẽdo. nul-
latenus ad reſtitutionẽ tenet̃ q ab eo
rem accepit. etiã titulo lucratiuo. ut ĩ
ſũ. dcã. q. 15. Fallit hoc in oblationibꝫ
manifeſtoꝝ vſurarioꝝ. ut p̄oſtenſũ ẽ
ꝑ. c. qꝛ fere. ex̃ eo. Si v̂o vſuratius nõ
ẽ ſoluẽdo. tũc qui habuit ab eo rẽ titu
lo lucratiuo eo t̄pe q̃ iã nõ erat ſoluen
do. oĩno vr̃ teneri ad reſtitutiõeꝫ. Sed
ſi eo t̄pe quo accepit vſuratiꝰ erat ſol-
uẽdo nõ vr̃ teneri. lꝫ poſtea ſit factus
nõ ſoluẽdo. niſi foꝛte q̄s accepiſſet ac-
q̄ſitũ ex vſura. tũc. n. qñcũqꝫ vſuratiꝰ
efficiatur nõ ſoluẽdo talis obligat̃ ad
reſtitutiõeꝫ. Si v̂o q̄s habuit re titulo
oneroſo. tunc ſi aliq̄d recepit ſcient̃ in
fraudẽ creditoꝝ. i. ꝙ ꝑ h̄ debitoꝛ effici
atur minus potẽs ad ſoluẽdũ uł mag̃
habilis ad fugiendũ. tenet̃ ad reſtitu-
tionẽ. ał nõ. Et h̄ oĩa p̄ñt colligi s̃. re-
ſtitutio p̊. §. 13ᵒ. ĩ additiõe. v̂. ıte nullꝰ
Et ex his diligent̃ intuẽs p̄ot agnoſcẽ
q̃liter familia vſurarij uel vxoꝛ. ſeu fi
lij. ⁊ qcũqꝫ alij ab eo aliq̄d accipientes
ad reſtitutionẽ teneant̃. B

¶ Pone ꝙ laicus tenet ĩiuſte aliquaꝫ
poſſeſſiõeꝫ eccl̃ie ⁊ ĩpignoꝛat ip̄am poſ
ſeſſionẽ rectoꝛi eccl̃ie ipſius. nũq̄d iſte
rectoꝛ poſſit recipe fructꝰ illiꝰ poſſeſſiõiſ
vltra ſoꝛtẽ? Rᵒ ſ̄m Ray. Sic. nã ⁊ cl̃icꝰ
ĩ h̄ caſu nõ recipit vſurã. ſ3 recipit qđ ſi
bi debetur. ex̃ eo. c. p̊. in fi. Qđ aũt dĩc
Ray. ꝙ ĩ ip̄a decretali dr̃ ꝙ h̄ fit ut res
de manu laici redimat̃. q̄uis bñ dictũ
ſit. tñ eodẽ mõ q̄libet laicus poſſet re-
cipere fructus ſue rei ſeu aliꝰ qui ĩiuſte
teneret eã pignoꝛaret ſibi. vt nõ. in di
cto. c. p̊. A. s. ĩ glo. ⁊ ꝑ Vł. in ſũ. eo. ti.
q. 16. B. Al' v̂o fructus pignoꝝ ⁊ etiã
vſus in ſoꝛtẽ ↄputari dꝫ. ut s̃. pignus
§. 7ᵒ. A. Con. p̄dcĩs Hoſti. ⁊ Vł. ut in
dcã. q. 16. B

¶ Utꝝ vſure poſſint peti q̃ſi inteſſe.
Rᵒ ſcđm Ray. Sic. vt ſi fideiuſſoꝛ ſol-
uit vſuras creditoꝛi p̄ot eas repetere a
debitoꝛe. qꝛ nõ ſũt vſure ſ3 inteſſe. i. nõ
eſt lucꝝ ſ3 vitatio dãni. A. Idẽ ĩ dicta
q. 16. ſ̄m Ray. Hoſti. ⁊ Inno. Sꝫ aduer
tendũ ꝙ inteſſe nõ ſolũ ↄſiderat̃ etiaꝫ
ĩ h̄ circa dãnum emergens. ſ3 etiã circa
lucrũ ceſſans. ſ̄m dñm Anto. de bu. in
c. ſalubꝛit̃. ex̃ eo. de q̊ latiꝰ s̃. reſtitutio
p̊. §. 4ᵒ. in ſcđa additiõe. Et de h̄ etiaꝫ
dr̃ ad fi. hꝰ. §. ibi. ⁊ adde ꝛc. B. De
h̄ caſu Tho. ſcđa ſcđe. q. 78. dicit ſic.
Ille q mutuũ dat p̄ot abſqꝫ pctõ in pa-
ctũ deducere cũ eo q mutuũ accipit re-
cõpẽſationẽ dãni ꝑ quod ſubtrahitur
ſibi aliq̄d quod dꝫ hr̃e. hoc enĩ non eſt
vendẽ vſũ pecunie ſ3 dãnuꝫ vitare. Et
p̄ot eẽ ꝙ accipiẽs mutuũ maius dãnũ
euitet q̄ dãs ĩcurrat. Vñ accipiẽs mu-
tuũ cũ ſua vtilitate damnũ alteriꝰ re-
cõpenſat. Recõpenſationẽ v̂o dicti dã
ni quod ↄſideratur ex h̄ ꝙ de pecunia
nõ lucratur nõ p̄ot in pactũ deducere
quia nõ debet vendere qđ nondũ hꝫ.
⁊ p̄ot ĩpediri multiplicit̃ ab habendo
h̄ Tho. A. Hoc verꝝ ut fiat pactũ de lu
cro certo ꝓ ĩcerto. ał bñ p̄ot peti inteẽ

7 cōſequent᷑ in pactū deduci intereſſe lucri ceſſantis. ut tactū eſt 7 h̄ ſequit᷑. B Et adde q̄d idē Tho. dic ſcda ſcde. q. 62. q̄ ille q̄ detinet pecuniā alteriꝰ vr̄ eū dānificare īpediēdo ne adipiſcatur q̄d erat ī via hn̄di. 7 tale dānum nō oʒ ex eq̄ recōpēſare. tenet᷑ tn̄ aliquā recōpēſatiōeʒ facere ſm̄ ditionē pſonaꝝ 7 negocioꝝ. A .i. ſm̄ arbitriū boni viri. ut colligit᷑ in lod de q̄bꝫ ſeqtur. B Et circa hūc caſū facit quod dr̄. ī. §. 26°. q̄ incipit. ſ nūquid eſt vſura. 7 h̄ ī. poſt tres. §.

Pone q̄dā gener hꝫ recipe dotē a ſocero. mō ſocer dat ei ī pignus aliq̄s poſſeſſiones de q̄bꝫ gener pcipit fructus. Querit᷑ vtꝝ poſſit ſine vſura. vl̄ teneatur fructꝰ cōputare ī ſortē? Rẽ. Qn̄ maritus ſuſtinet onera mr̄imonij nō tenetur cōputare fructꝰ in ſortē. al̄ ſic. ex̄ eo. ſalubriter. 7. ff. de doli. excep. l. pr̄ A. Et oʒ q̄ iſta onera ſint certa. ſcd̄m dn̄m Anto. de bu. in dcō. c. ſalubrit᷑. 7 ſic nō poterūt fructꝰ retineri cū ſorte vltra īdubitatā oneꝝ q̄titatē. Item oʒ q̄ fructus ſubijciātur fortune. Unde ſi gener p dote ſoluēda certo die recipit cautionē 7 pmiſſionē cū pacto. q̄ interī certa q̄titas ſolui debeat p oneribꝫ mr̄imonij ſupportādis. talis cōuentio illicita ē 7 vſuraria. nō obſtāte dcō c. ſalubrit᷑. q̄a ibi dr̄ qn̄ p pignore data ē poſſeſſio. ſ ī caſu pposito aliud ē. Nā poſſibile ē q̄ ex poſſeſſione cuiꝰ fructꝰ ſubmiſſi ſūt fortune nullos hēbit fructus. 7 ſic nō hꝫ ita certū emolumētū ſicut ī caſu pposito. ſm̄ Hoſti. 7 Jo. an. 7 nōt dn̄s Anto. ī dcō. c. ſalubrit᷑. Itē oʒ q̄ dos ſit pmiſſa ſimplr̄. Nā ſi gener paciſceret᷑ de recipiēda dote ad certum terminū. 7 interī pciperet fructꝰ. dicti fructus cōputarent᷑ in ſortē. q̄a intereſſe nō pōt deberi ante morā q̄ n̄ pōt adeē durāte t̄mino ſcd̄m dn̄m Anto. ī loco ubi ſ. Et addit. Idē dico ī re pignorata cuius fructus ſūt certi. q̄a forte illa res ē locata ad affictū uel pēſionē. uel talis res ē domus quā gener locat 7 recidit pēſionē. ſ. q̄ oēs iſtos fructus tenet᷑ gener cōputare in ſortē. Et ſic igr̄ dico h̄. c. ītelligēdū qn̄ dos fuiſſet ſimplicit᷑ pmiſſa. poſtea cū nō ſolueretur ad cautelā genero ſit pignorata poſſeſſio. ut ſi dicat gener. Ego ſuſtineo onera mr̄imonij. da dotē. 7 ſocer dicit. nō poſſū. tunc ſi gener dicat. ſaltē ſuſtineas onera mr̄imonij. iſto cāu pōt gener dictos fructus p intereſſe recipe. dū tn̄ onera mr̄imonij certa ſint. 7 ſic ītellige iſtā materiā. hec ille. B

Pone q̄ gener dictā poſſeſſionē cuꝫ oī iure q̄d ibi hꝫ cōcedit alteri recepta ab eo ſūma q̄ ſibi p dote debebat᷑. nunq̄d poterit ille lucrifacere fructus pceptos ſicut poterat gener? Rẽ° ſm̄ xb. Si gener aīo donādi trāſferat totū ius q̄d habebat ī pignore. 7 h̄ facit nō ppter pecuniā quā recipit ab eo. ſ q̄a diuitꝰ uel amicus eius ē. 7 ille amicus nō ut lucret᷑ fructus mutuat pecuniā. ſ ppt caritatē aut grām. abſq̄ꝫ piculo vſure pōt fructus lucrifacere. al̄ nō. A .q̄a nō eſt iſte cōtctus pprie mutuū. niſi ſit cōuentū q̄ gener teneat᷑ numerātū reddere pecuniā ſi voluerit ille repetē. in q̄ caſu vſura eēt ſi ille vellet lucrifacere fructus ſm̄ eundē xb. 7 in ſū. eo. ti. q. 17. B

Quid ſi poſt mortē viri heredes eiꝰ obligant vxori poſſeſſionē p dote. nūquid fructus cōputabūtur in ſortem? Rẽ° ſm̄ Hoſti. Dicas q̄ ſic. ff. de ſolu. titia. Idē Inno. Sit ḡ cauta mulier. ut nō recipiat rē ī obligationē. ſ ul̄ faciat

eā diſtrahi. uel recipiat ī ſolutū. ff. de
re. iudi. a diuo pio. alioqn fruct⁹ exte
nuabūt ſorte. A. Jd in ſū. eo. ti. q. 18.
Predcis etiā con. Jo. an. 7 dns Anto.
de bu. in. c. ſalubrit. ex eo. B

¶ Utrū uſure ſint licite rōne more. Rº
ſm Ray. Sic. utputa debuiſti mihi cē
tū. 7 qa in termino non ſoluiſti opor-
tuit me accipe pecuniā ſub uſuris. tu
teneris mihi reſtituere illas uſuras ſi
ſolui. uel libare me ab ipa obligatiōe
A. ſi nō ſolui ſm eundē Ray. 7 in ſū.
eo. ti. q. 16. B. ex de fideiuſ. puenit.
7 c. cōſtitutus. tūc. n. petunt qſi interē
ut ī pcedēti. §. 16º. dictū ē. qui incipit
utrū uſure poſſint peti. Et hoc licet. 14.
q. 4. qm̄. 7 idē nō. ibi. 7. 12. q. 2. ſi qs
de clericis. Idē Hoſti. A. Con. etiam
Goff. ut ī dca. q. 16. qa iſto caſu ñ ſūt
uſure ex pte petentis. ſ; uerū intereſſe.
cū agat de dāno uitando. B

¶ Nūquid cōmittit uſura qñ abſolu-
te credit pecunia p ſili pecunia. ul' res
pro re. ut granū p grano. 7 h⁹mōi? Rº
ſm xº. Si uerſiſile ē q pecunia uel argē
tū uel alia res erūt cariora tpe redditi-
onis q ſint nūc tpe datiōis. 7 creditor
illā pecuniā nō erat ſeruatur⁹ uſq; ad
tēpus illud. uſura eſt. Si uo erat ſer-
uaturus. ut ſic ſeruādo lucraret. diſti-
gue. qa ſi creditor aufert debitori lib-
tatē ſoluendi qñcūq; uelit. uſura eſt.
qa pſumitur q iō crediderit ut debito
rē oneraret piculo. 7 ſe exoneraret. ſed
ſi concedat ut reddat qñ uelit. nulla
uſura ē. A. Si tñ corrupta ītentione
hᵒ faciat ut ſe exoneret a piculo ſeruan
di. peccat. nō tñ credo eū teneri ad re-
ſtituendū lucrū. lic; hᵒ eēt ei ɔſulendū
ī pnīa. uel q daret paupibꝫ. ſm eūde;
xº. 7 ī ſū. eo. ti. q. 19. B. Siſt nō ē uſu-
ra qñ uerſiſilr dubitat utrū argentum
uel res alie debeant ualere plus ul' mi-
nus. ex eo. nauigāti. A. Con. Ul. ut ī
dcā. q. 19. B

¶ Quid ſi qs mutuet pecuniā receptu
rus ad certum terminū alrius generis
monetā uel ī alio loco. uel aliam rem
Rº ſm Hoſti. Si hoc iō facit ut ī exti-
matione lucret. uſurarius ē. A. Sec⁹
ſi nō facit ad finē lucri. ſ; ad obſequm
recipientis. tūc. n. licite pōt recipe re;
ſm extimatione; tpis 7 loci qñ 7 ubi
faciēda ē ſolutio. ff. ſi cer. peta. l. uinū
B. ſicut 7 hi qui de nūdinis ī nūdīas
mutuāt. 7 q;tūcūq; ſub ſpē uēditiōis
uel alrius ɔtractus pallieт. qcqd acce-
dit ſorti uſura ē. ex eo. ɔſuluit. 14. q.
3. pleriq;. 7. q. 4. ſi qs clericus. A. Jd
ī ſū eo. ti. q. 20. Et hec faciūt p cābiis
ut qcqd cāpſor p cābio accepit ultra
q; dederit excepto moderato lucro. qd
pōt cōputari ex labore 7 ſūptibꝫ nego
ciatiōis. de q ſ. negociatio. §. 3º. ī addi-
tione. uſurariū iudicet. Et ex his po-
terūt diſcerni q cambia ſint illicita. B

¶ Quid ſi pena appoſita ē in ɔtractu
mutui nūqd pōt peti abſq; uſura? Rº
ſm Ray. Si pena fuit a iudice īpoſita
pter puniendā ɔtumaciā debitoris.
qa nō ſoluit in tmino cū poſſet. nō eſt
uſura. ar. 23. diſ. q;q;. ff. de iudi. q au-
ctoritate. A. Melius facit. l. i. ff. ſi qs
ius di. nō obtēp. Et pdcīs con. Inno.
in. c. ſuā. ex de pe. 7 hᵒ multo magꝭ ob-
tinet ī pena legali. in Auten. ɔtra qui
ppriā. C. de nō nu. pe. 7 ſic nō pſume-
ret pena ī fraudē uſurarū. etiā ſi iudex
diceret q debitore nō ſoluēte mutuu;
poſt ſtatutū tminū ſingulis menſibꝫ
uel ānis ſoluat tantū. nā hᵒ nō uenit ī
utilitatē iudicis. Itē qa pſumit iuſte
factum id qd fit a iudice. ff. de acqren.
poſ. l. iuſte. 7 mlto min⁹ pſumeretur

iſta fraus in pena poſita a lege. Et iō
videt̄ licite peti. ⁊ multo magis retine
ri poſſe pena a lege ſeu ſtatuto īpoſita.
ſi forte dicat̄ ꝙ ex cōtumacia nō ſoluē-
tis mutuū ſeu aliud debitū ſingul̄ mē
ſibꝫ ul̄ ānis tātū ſoluat ꝓ pena maxie
ſi hoc fieret ex pia cā. puta ꝯ nolentes
ſoluē dotē uel alia debita miſerabilibꝫ
pſonis. ut pupillis. mīoribꝫ. paupibꝫ
⁊ ſiſ̄ibꝫ. Aduertendū tn̄ ꝙ ſi dcā pena
apponeret̄ a iudice de conſenſu ptium
deberēt attēdi dieƈture q̄ ī hoc. §. ſub-
rogant̄. ac ſi pena eēt ꝯuentional̄ ⁊ nō
iudicialis. qa ī h̄ iudex magꝭ ſeqt̄ vo-
lūtatē ptiuꝫ q̄ꝫ ſuā. ff. de re iudi. l. ſi cō
uenerit. Jd puto ſi fieret ī iudicio col-
luſio. puta qa ptes fingerēt ſe litigare
⁊ tandē debitor pmittit ꝯtra ſe ſnīam
ferri. ut ſic creditor videat̄ eū hr̄e obli
gatū ex hac ſnīa ad tollendā ſuſpitio-
nē vſuraꝝ ſicut audiui intdū ꝯtigiſſe.
Plꝰ. n. dꝫ valē qd agit̄ q̄ꝫ qd ſimulate
cōcipit̄. C. plus valē qd agit̄. ꝑ totū.
Et ſatis pſumi pōt iſta ſiſ̄atio. qn̄ ille
in cuiꝰ fauorē lata ē ſnīa ſit vſurarius.
ſicut de ſiſ̄i in pena nōt Inno. ī dcō. c.
ſuā. ꝓpter qd audiui alicubi ſtatutuꝫ
fore ꝙ nō valeāt ſnīe late ī fauorē eoꝝ
qui ꝓbant̄ vſurarij. ⁊ bonū ē. B. Si
etiā pena d ꝯſenſu ptiū ſit ī ꝯƈtu appo
ſita. ad hoc. s. ut ſaltē metu pene debi-
tū ſoluat̄. vſura nō ꝯmittit̄. niſi a pn-
cipio fuerit pua intētio. ar. dcī. c. q̄ꝫ q̄ꝫ.
⁊ de arbi. dileƈti. Sꝫ tn̄ pſumit̄ ī frau-
dem ſi ille al̄ cōſueuit eē vſurarius. ff.
de acd. emp. ⁊ ven. l. iulianꝰ. ff. d pig.
ac. l. uel vniuerſoꝝ. Itē pſumeret̄ vſu
ra ſi ꝑ ſingulos menſes uel ānos dicat̄
pena cōmitti. ar. C. eo. Auten. ad hec
Sed tn̄ ī iudicio aīe ſtabit̄ eius ꝯfeſſi-
oni. Con. Hoſti. A. Con. Etiā Wl.
ut in ſū. eo ti. q. z3. Idē etiā nōt Inno.

ī. c. ſuā. ex̄ de pe. ⁊ dn̄s Anto. de bu. in
c. conqſtus. ex̄ de vſuris. B. Tamen
ī oī euentu nō vr̄ honeſtū petere penā
īmo etiā nec licitū qn̄ debitor ſine cul
pa ſua faƈtus ē īpotens ad ſoluendum
iō puniri nō dꝫ. A. licꝫ de ſubtilitate
iuris ciuilis aliud poſſet dici ꝑ. l. ad dieꝫ
ff. de v̂bo. obli. ubi dr̄. Ad diē ſub pe-
na pecunia ꝓmiſſa mortuo ꝓmiſſore
cōmittet̄ pena lꝫ nō ſit hereditas eius
adita. Nā cū hoc caſu nō poſſit puniri
cōtumacia que nō ē. illud qd acciꝑet̄
tolleret̄ ſolū rōne tpis. quod eēt mere
vſurariū. ⁊ iō nec ex cōuentione ptiuꝫ
nec ex aliq̄ lege ītroduci pōt. ut ī cle. ex
graui. ex̄ eo. Itē ſi debitor ſoluit ptem
debiti nō poterit exigi pena niſi ꝓ pte
nō ſoluta. ut nōt Inno. in dcō. c. ſuaꝫ.
Poſſet etiā eē ps nō ſoluta ita modica
ꝙ nulla etiam pena ꝯmitteret̄. dcō. c.
ſuā. vbi dr̄ ꝙ nō dꝫ exigi pena ab eo q
ꝓmiſit ſoluē. 40. ītra terminū ſub pe-
na. ⁊ ſoluit. 33. ſed debēt ſolū exigi. 7. i.
reſiduū ſortis. Aliq tn̄ ītelligūt illud
c. ī clicis q nō debēt īhiare ad iſta īho
neſta lucra. ut ibi dr̄. Sꝫ ⁊ ſi ītelligat̄ ī
clericis. tn̄ ⁊ ī laicis ſaltē ꝓ ſoluta pte
obſtabit petenti exceptio. ut ꝓxime di
ƈtū ē. Itē ⁊ ſi de iure ciuili pena ꝯmitte
retur nō obſtāte iuſto īpedimēto. tn̄
certū ē ꝙ ꝓpter tale īpedimētū poſſet
peti reſtitutio ī integrū. ff. ex qui. cau.
maio. l. i. B

Quid d eo q occaſione mutuādi la-
borē ſubit? Rꝰ ſcḋm Hoſti. Talis ī com
penſationē laboris fruƈtꝰ pignoꝝ vſq̄ꝫ
ad ꝯueniēs premiū facit ſuos. aut ali-
qd ꝓ labore licite percipit. extra de re.
eccle. nō alie. ad noſtra. A. Idē ī ſū.
eo. ti. q. z4. B

Quid de eo qui mutuat nauiganti
uel eunti ad nūdinas receptur⁹ aliqd

vltra ſoꝛtē ꝓ eo ꝙ ſuſcipit ī ſe ꝑiculū
i. ſi pecunias uel merces inde emptas
poꝛtauerit ſaluas. alias nihil recipiat
de ſorte? R. Sine dubio ē vſura. ex eo.
nauiganti. qa ꝓpt̄ hoc ꝙ ſuſcipiat ꝑi-
culū nō fit licitus ꝯtus vſurari⁹. s. ꝙ
poſſit recipe vltra ſoꝛtē. ſꝫ tn̄ foꝛte poſ
ſet recipe ꝓciū ꝑiculi. qa ſi nihil etiam
mutuaret ei. ⁊ ipe vellet ī ſe recipe ꝑi-
culū nauigantis. ut. s. ſi ꝑdat merces
uel pecuniā ꝑ ꝓmiſſoꝛe reſtaurabit ei.
certe iſte ꝓmiſſoꝛ licite ob hoc poſſet ꝓ
ciū recipe. ⁊ eodē mō ſi mutuat dūmō
nil plus exigat ī fraudē vſure. A. Hoc
etiā vr̄ tenere dn̄s Laurētius de floꝛē
tia. Sed iſtud vr̄ expſſe ꝯ dictū. c. na-
uiganti. ubi in iſto cāu dicit̄ adeē vſu-
ra etiā ſi id qđ recipit̄ ratione ꝑiculi
recipiat̄. ibi. pꝛo eo ꝙ ſuſcipit ī ſe ꝑicu-
lū ⁊c. Itē qa ſi haberet̄ reſpect⁹ ad mu
tuū nullū fuiſſet dubiū. ⁊ lex ſuꝑ īdu
bitabili poſita foret. qđ eſſe nō debet.
cū foꝛet ſuꝑflua. B

¶ Sed nunqd ē vſura ſi dū emerē uel
emere vellē merces. ⁊ tu ad tuā īſtāti
am feciſti me ceſſare a ꝑte emptionis.
ut tibi mutuarē. ⁊ ego dico. uolo ꝙ tu
reddas mihi tantū quantū eſſeꝫ ī tali
loco habiturus de mercib9 ſi eas illuc
deferrē. recipio tn̄ ī me ꝑiculū? A. i.
ꝯputato ꝑiculo ⁊ dubio euentu. Naꝫ
cū lucrū ſit īcertū nō pōt pōi reſpectu
ei⁹ ītereſſe certū ſcđm dominū Anto.
de butrio. ī. c. ſalubꝛit̄. ex eo. ⁊ iō non
fiet cōputatio ex eq̄. ſꝫ ex dubio euētu
penſatis circūſtantijs tā in hoc caſu ꝙꝫ
ī ſequēti. ut s̄. §. 15. B. R. ſm Ray.
Nō eſt vſura ſi recipit̄ īde lucrū ꝓdi-
ctū tanꝙꝫ intereſſe. Con. Hoſti. Et ſilr̄
ſcđm xō. ſi volebā emere terrā valētē
ſingulis annis. x. libꝛas. ⁊ ad īſtāriaꝫ
tuā ceſſaui ⁊ mutuaui tibi h̄ modo ꝙ
ſoluas mihi tantū ul̄ tantū ſicut red-
deret expedite illa terra deductī ſūptī-
bus ⁊ laboꝛe. ⁊ etiā ꝑiculo ſi quod eēt
Con. Hoſti. Et vide h̄ s̄. §. 16. q inci-
pit. vtrū vſure poſſint. ⁊ s̄. reſtitutio
p̊. §. 5. A. Et idē qđ in hoc. §. nō. ī ſū.
eo. ti. q. 28. ⁊. q. 30. B

¶ Quid de his q dāt nūc granū ⁊ h⁹-
modi vetus. ut poſtea recipiāt nouū?
R. ſm Ray. Vſurā ꝯmittūt. qa melio
rē rem recipiūt. quod ītelligit Hoſti.
qn̄ aliqs ꝓpter hoc facit ut illā melio-
ratione lucret̄. ex eo. conſuluit. ⁊. c. in
ciuitate. Si vero facit ne ſuū frumētuꝫ
ꝑeat. ⁊ inde accipiēti gratiā faciat. nō
cōmittit vſurā. Sed ⁊ tūc ſine dubio
excuſat̄ qn̄ ꝓſumit̄ ꝙ nouū debeat mi
nus valere. Secus ſi ꝓſumitur ꝙ plus
valebit. extra eo. nauiganti. A. Ideꝫ
in ſū. eo. ti. q. 42. ubi etiā appatet ꝙ il-
lud qđ hic ī fine dicit̄ fuit dictū xō. cla
rius ſic dicentis. s. ꝙ non audet iſtos
cōdemnare ſi ad hoc mutuent ut ſub-
ueniāt ꝓximo dūmō nō auferāt ei li-
bertatē liberandi ſe interim ſoluendo
veterē. uel ſi ꝓbabiliter dubitet̄ vtruꝫ
plus uel minus annona valitura ſit tē
poꝛe ſolutiōis. Sed ī hoc caſu dn̄s Pe.
de anchoꝛano. ī. c. vſuraꝝ. ex eo. li° 6°.
diſtīguit ſic. ꝙ aut ē veriſile ꝙ res mu
tuata nō erit ꝓcioſioꝛ tpe ſolutiōis. ul̄
de hoc ꝓbabiliter dubitat̄. ⁊ tūc nullū
ē vitiū. ex eo. nauiganti. Aut ē viſile
ꝙ erit ꝓcioſioꝛ. ⁊ tūc creditoꝛ aufert li
bertatē debitoꝛi interī ſe liberandi. ⁊
ē vſura. aut talem libtatē nō aufert. ⁊
vſura nō eſt. Sed ſi habuit intētioneꝫ
coꝛruptā. ut ſic a ꝑiculo conſeruādi ſe
releuaret. peccat. licꝫ n̄ ſit vſura. Et h̄
diffinitio īnitit̄ magne eqtati ſm Io.
cal. B

¶ Quid de legibus illis que ꝑmittūt

vſuras? R° ſcd̓m Ray. ⁊ dico breuiter
ꝙ nō valēt nec tenēt. Et hoc ꝓbo mul
tiplicit̄. Primo qdē ꝙ vſure ꝓhibite
ſūt auctoritate dei q̄ ſup oēs leges eſt.
Nā cū par ī parē nā habeat īperiū. ex̄
de elect. ī notuit. multo minus mīor ī
maiorē. ergo īpator t̄ren⁹ nō potuit cō
dere legē cōtra deū. De hac mā p̊s. 14°.
Qui pecuniā ſuā nō dedit ad vſuraȝ.
Et Luc. 6°. Date mutuū nihil īde ſpe
rātes. cū multis ſilibꝰ. 2° qa ſūt cōtra
naturalē iuſticiā. qa vēdit̄ id qd̓ nō ē.
ut ſ̄. in. §. 5°. dictū ē. A. Et ibi lati⁹
ī additiōe. B. Vn̄ nālit̄ illicite ſūt. ſ
ꝯ ius nāle nulla lex valȝ. diſ. 8. q̄ ↄtra
mores. ⁊ diſ. 6. §. his. 32. q. 7. flagitia
3° qa ⁊ in iure ciuili dicit lex ꝙ ſacre le-
ges nō dedignant̄ ſacros canones imi
tari ſpālit̄ ī mr̄imōijs ⁊ vſuris. ut dr̄
ſ̄. lex. §. plt. ⁊ āuplt. ⁊ habet̄ ī Autē.
ut cle. apud ꝓpri. epiſ. coll. 6. ſ ſcd̓m
canones nō poſſūt exigi. g̊ nec ſm le-
ges. 4° qa dicit īpator ſe amplecti q̄-
tuor ↄcilia vniuerſalia adeo ut p ea ſu
is legibꝰ derogeт̄. Sȝ in Niceno cōcilio
qd̓ eſt vnū de illis rep̄bant̄ vſure. diſ.
47. qm̄. Et ſic leges oēs ī hac pte abro
gate ſūt. Ille tn̄ q̄ pmittūt vſuras exi-
gi rōne īteſſe ul̓ more ſtare pn̄t ſi ſa-
ne ītelligant̄ ut dictū ē ſ̄. §. 15°. q inci-
pit vtꝝ vſure poſſint. ⁊. §. 19. qui īci-
pit. vtꝝ vſure ſint licite. A. Idē ī ſū.
eo. ti. q. 63. vbi tn̄ addit̄ ſm W. ⁊ Tho.
⁊ Hoſti. leges vſuras pmittētes nō eē
ſublatas licȝ obſeruāde nō ſint. Hāc
aūt qōneȝ tangit dn̄s Anto. de bu. ſup
Rica ex̄ eo. ⁊ refert Cy. ⁊ Ja. de bella
ptica. ⁊ plures iuriſtas modernos le-
gū doctores tenē ꝙ iura ciuilia poſſūt
pmittē ⁊ pmittūt vſuras. ſicut patet
ī mult̄ rubric̄ d̓ vſur̄. ff. ⁊. C. ⁊ ī mult̄
alijs ptibꝰ iur̄ dicūt nō ob ſtare ius di
uinū. qa lex hūana ex cā pōt diſtīguē
ius dīnū ut ī. c. q̄ ī eccliaꝝ. ex̄ de ↄſti.
⁊ glo. ī. l. fi. C. ſi ↄtra ius ul̓ vti. pub.
Et licȝ multa exēpla poſſent poni ſuffi
ciat vnū. Licȝ. n. ſcriptū ſit p̊s. 75°. Vo
uete. ⁊ reddite dn̄o deo vr̄o. tn̄ lex hu
mana qn̄qȝ ex cā pmittit votū nō red-
di ſ ī aliud mutari. ul̓ ī alio redimi. ut
pȝ ī titulo. ex̄ de vo. ⁊ voti redēp. p to
tū. Cām vō q̄re iura pmittūt vſuras
dicūt eē. qa hoīes ſūt ita paꝝ caritati-
ui. qa niſi pcipēt ex mutuo lucꝝ. pmit
terēt ꝓximū mori ex nccītate. ⁊ iō ad
euitationē maioris mali pmittūt vſu-
ras. qa de duobꝰ malis min⁹ malū eſt
eligendū. 13. diſ. duo mala. ⁊. c. nerui
⁊. ff. de re. iur̄. l. q̊tiēs. Dicūt etiā n̄ ob
ſtare ꝙ īpator ſe ſubijcit q̄tuor ↄcilijs
int̄ q̄ ē Nicenū ꝓhibēs vſuras. 47. diſ.
qm̄ multi qa dicūt ꝙ impator ſubijcit
ſe q̊ ad fidē ⁊ nō q̊ ad alia. Itē dicūt n̄
obſtare ꝙ ius canonicū ꝓhibet vſuraſ
qa illud obtinet q̊ ad clericos. uel ec-
cleſiaſtici iuriſdictōi ſubiectos. ul̓ ꝓhi
bet eo mō q̄ ius dīnuȝ. Et iō ſicut non
obſtat ius dīnuȝ legibꝰ vt dictū ē. ita
nec ius canonicū. Sed aduertendū ꝙ
p̄dicta ſūt exp̄ſſe ↄtra ſcripturā ⁊ vete
ris ⁊ noui teſtamēti. Vn̄ p̊s. 14°. dicit̄
Qui pecuniā ſuā nō dedit ad vſuraȝ.
Et Exo. 22°. dr̄. Si pecuniā mutuo de
deris populo meo paupi q habitat te-
cū. nō vrgeb̓ eū q̄ſi exactor. nec vſuris
opp̄mes. hec ibi. Et Luc. 6°. dr̄. Mu-
tuū date nihil īde ſperātes. qd̓ trāſfer
tur ex̄ eo. ↄſuluit. Iō lex hūana nihil
pōt. qa ve illi q ꝯdicit factori ſuo. Yſa.
45°. Nō ob. ꝙ lex hūana pōt diſtīguē
ſeu intp̄retari ius dīnuȝ. qa illud veꝝ
ē qn̄ ius dīnuȝ obſcurū ē. ul̓ ibi cā ma
nifeſta ad h̓ īducit. Al̓ ſeruat̄ regl̓a tit̄
qd̓ dr̄ Deut° 4°. Nō addetis ad verbū

qđ ego loq̄r vob̄. neq; auferetđ ex eo.
Sil'r vbi lex nō diſtīguit nec nos debe
mus diſtīguere. l. fi. C. de ꝯtrahen. emp.
cū mult' alijs. Nec ē hic alq̄ cā ad diſtī
guēdū. qa etiā nālis eq̄tas ꝓhibet vſu
ras. Vn̄ ſm ph̄m p̄mo politice. vſura
ria pecuniarū acq̄ſitio ē maxīe p̄ter na
turā. Preterea cā allegata nō ē ſufficiēs
qa cōtra illā nitit' auctoritas diūa. nō
ꝑ pmiſſionē ſ; ꝑ ꝓhibitiōe; 7 minatio
nē. ut patet Exo. xx.° Si pecuniā mu
tuo ꝛc. ut ſ. Et clari' Deut.° 15.° Si vn'
de fratrib; tuis ꝛc. Preterea circa ius di
uinū īterp̄tatio ꝓprie ſpectat ad ſedē
aplicā. adeo q̄ q illā nō ſeq̄tur oñdit
ſe īperitū 7 maliuolū 7 nō catholicū ſ;
hereticū. ut ait Hiero. 23. q. i. c. hec ē fi
des. Et ſedes aplica determinat q̄ pagi
na vtriuſq; teſtamēti indiſtīcte dete
ſtatur vſuras. ut dic Alexāder terti' ī
ꝯcilio latañ. 7 ex' eo. qa fere. ꝓpt' qđ eđ
iđ Alex. ī c. ſup eo. ex' eo. dic ſup h' nul
lā diſpēſationē poſſe fieri ꝑ hoīe;. Vn̄
ī decō. c. ſup eo. ait. Cū vſurar; crimen
vtriuſq; pagina teſtamēti deteſtet'. ſup
hoc diſpēſationē aliquā poſſe fieri nō
videmus. qa cū ſcriptura ſacra ꝓhibeat
ꝓ alterius vita mētiri. multo magis ꝓ
hibēdus ē q̄s ne etiā pro redimēda vi
ta captiui. vſurar; crimīe inuoluat'. h'
ibi. Ecce quō apte ꝯdicit p̄dictis hic
tex. 7 formalit' tollit' cā quā īpi allega
bāt iuſtā faciēde diſtīctiōis. v; ut ſub
ueniat' hoīu; neccītatib;. qđ h' dr' etiā đ
lege diūa valde ꝓhibitū. 7 iō nec ſm
illā nec ſm aliā poſſe ī h' diſtingui ius
diuīnū vl' canōicū. cui q̄ ad forū ꝯſcie etiā
īpator ſubiect' ē. 96. diſ. duo ſūt. Vn̄
alij dicūt. ut ſup dcā rubrica refert' dn̄s
Anto. de bu. q̄ vſura a legib; nō pōt ꝑ
mitti ī mutuo. qa ſcriptū ē. Mutuu;
date ꝛc. ſ; ī alijs ꝯtractib; ſic. ut. C. đ

rei vxo. ac. l. vna. §. exactio. ubi dr' q̄
ſi pecunia dotalis nō reddit' vxori p'
ſolutum mr̄imoniū īfra annū. exinde
ſoluet' tertia cēteſime ꝓ vſuris. i. omni
āno tertia ps centū pro cētenario. q̄ſi
ve. īt iſti dicē. q̄ ī alijs ꝯtractib; q̄; mu
tui lex diūa nō ꝓhibeat vſurā. 7 iō le
ge hūana poſſit ꝑmitti. S; h' ē falſū qa
idē eſt ī eq̄pollenti qđ ī mutuo. ut q̄n
rōne īmini aliq̄d plus ſoluit'. ex'. eo. c.
ꝯſuluit. 7. c. fi. 7. c. ī ciuitate. Iō Jacob;
đ Rauen. dic q̄ nullo caſu lex ꝑmittit
vſurā. niſi ꝯtra moroſū. i. cōtra illū q
cū poſſet nō ſoluit tēpore q̄ debebat.
Et hoc verū ē. quia nō ē hoc caſu ꝓpe
vſura ſ; potius ꝯtumacie pena. de q̄ ſ.
§. xx.° dictū ē. Et ſic ꝓprie loquēdo le
ges nec ꝑmittūt nec ꝑmittē poſſūt vſu
ras. Vn̄ glo. in Auten. ad h'. de vſuris.
dic q̄ īpator correxit ꝑ iura nouiſſima
oīa iura antiq̄ q̄ tractāt đ vſuris. 7 qa
ex q̄ ſubiecit ſe' cōcilio Niceno ī q̄ vſu
re ꝓhibentur ut dcm̄ ē. nō ē veriſil'e q̄
voluerit aliq̄d ſtatuere ꝯtra illud. C.
de ſū. tri. 7 fide catho. l. 2. vbi int' alia
ſunt hec verba. Nicene fidei dudu; a
maiorib; tradite. 7 diūe religiōis teſti
mōio atq; aſſertiōe firmate obſeruātia
ſꝑ manſura teneat' ꝛc. Nec ob. q̄ dicat'
hoc ītelligi q̄ ad fidē. qa 7 ad fidē ꝑti
net ſtare interp̄tatiōi eccleſie ſup ſcri
ptura. 7 int'p̄retata ē reiecta oī diſtīcti
one vtroq; teſtamento ꝓhiberi. ut ex
p̄dictis pat;. 7 nō tm̄ ſe ſubijcit īpator
q̄ ad fidē. ſed etiā quo ad oīa eccl'iaſti
ca. 7 ad forū ꝯſciētie ꝑtinentia. Vn̄ di
xit q̄ nō dedignant' leges ſacros cano
nes imitari. ī Autē. vt cle. apud ꝓpri.
epiſ. ꝯueniātur. p̄mū. §. ſi vero eccl'ia
ſticū. coll'. 6. Et velit nolit q̄ ad p̄dcā
ſubiect' ē pape. dicto. c. duo ſūt. ſ; di
uino iuri q̄ ad oīa. qa dicit deus. Ego

dn̄s 7 nō aliꝰ. Vſa. 45°. Un̄ 7 glo. ī dcā
Auten. ad hec. dicit ꝙ ſi etiā impator
voluiſſet nō potuiſſet ꝑmittē. qa ſeruꝰ
non pōt ꝯtra leges dn̄i ſui. Immo te-
nētes ꝙ aliq̄ caſu vſura ſimplex nō ſit
pctm̄ ſūt hētici 7 ut hētici puniēdi. ut
7 tenꝫ dn̄s Anto. de bu. in ꝑfato loco.
7 ꝓbatur in cle. ex gͣui. ď vſuris. B
Utrū liceat accipe mutuū ſub vſura
Rꝫ° ſm Tho. ſcda ſcde. q. 78. Nō licꝫ
īducere aliquē ad mutuandū ſub vſu
ra. Licet tn̄ ab eo q ꝑatus ē facē 7 qui
exercet vſuras mutuū accipe ſub vſurā
ꝓpter aliqď bonū. ut ē ſubuentio ſue
nccītatis uel alterius. ſicut etiā licet ei
q incidit ī latrones manifeſtare bona
q̄ hꝫ ad hͦ ut nō occidat'. q̄ tn̄ latrones
diripiēdo peccāt. Et ītelligit xp̄. nō ſo
lū de neceſſitate abſoluta. ſ3 etiā de ne-
ceſſitate vtilitatis. quā aliqs ꝯſeqtur
agendo negocia ſua. ſ3 hac ceſſante pu
ta cū accipetur ꝓpter ludū alee 7 hꝰ-
mōi. tūc ſm eundē accipe ad vſurā ē
peccatū mortale. A. Idē nō. in ſū. eo.
ti. q. 44. Sꝫ certe nō vr̄ iure ꝓbari ꝙ ꝑ
ſola cā vtilitatis liceat ad vſurā accipe
cū plus debeamꝰ pōderare dānū ſpiri
tuale proximi q̄ nr̄m tēporale lucrū.
s̄. ſcandalū. §. vtrū tēporalia. Nec di-
ctū vel rō Tho. ſe extēdit niſi ad abſo
lutā nccītatē videlꝫ ſine qua nō pōt cō
mode fieri. Et addit Inno. in. c. ſuper
eo. ꝙ nccītate īminēte extrema debet
ꝑmo qs induci ut gratis ſaltē ꝑ mu-
tuū ſubueniat indigēti. quod ſi nollet
īduci pōt ut ſub vſuris ſaltē hͦ faciat. 7
minus malū eligat videlꝫ vſurā potiꝰ
q̄ homicidiū. B
Utrū accipe ſub vſuris pro alio ſit li
citū. Rꝫ. Si hoc facio in ſeruitiū vſura-
rij. ut ipſe vel mutuet uel lucret'. tene-
or. qa fautor eius ſum. A. Hoc verū

reſpectu pctī. Ad deſtōnē aūt nō tene
or niſi fauerim vſurario ī exactiōe. ut
dicet'. ī. vſura. 5°. §. ꝑ. B. Si vō facio
in ſeruitiū accipiētis. tūc ꝑ illū modū
licet q dr̄ in ꝑcedenti. §. 7 maxīe ſi cā
mei mitiores vſure exigant' ab illo.
Sed qd ſi ego rogatꝰ ab illo q vult
accipe ſub vſuris fideiubeo ſiue ꝓmit
to pro ipo ad hͦ ut mitiores vſure exi-
gant'. nūqd ī hͦ caſu poſſū accipe aliqd
ab eo? Rꝫ. Nō. quia ſic eēꝫ ꝑticeps vſu
re ī ea ꝑte quā recipio. Aliȷ̄ cōtra. qa
vti fideiuſſione alicuius non eſt vſus
pecunie. ſicut nec vti pignoratiōe. Un̄
ſicut pro pignoratiōe rei mee poſſum
aliqd accipe. ut s̄. ī 6°. §. dictū eſt. ita
vr̄ ꝙ poſſim recipe pro fideiuſſione.
Sꝫ ꝑmū tn̄ tutius. A. Et hoc videt'
verius. quia acceſſoriū naturā ſequit'
ꝑncipalis. extra de re. iur. acceſſorium
lib° 6°. Sicut ergo nō licet ꝓ mutuo ali
quid accipe. ita nec pro fideiuſſione uł
obligatione que ſuccedit loco eius. Ui
detur. n. pecunia manu breui. i. q̄daꝫ
veloci intellectuali trāſitu mutuata fi
deiuſſori 7 a fideiuſſore debitori. uł eti
am ſine hoc ipſa fideiuſſio nō ē niſi ꝓ-
pter mutuū. 7 ſic accedit ad illud. 7 ſe-
qtur eius naturā. Nec ob. ꝙ fideiuſ-
ſor incurrit ꝑiculū ſi debitor efficiatur
nō ſoluendo. qa 7 hoc ꝑiculū incurrit
etiā ipſe ꝑncipalis creditor. 7 ꝓpter hͦ
nō pōt aliquid vltra ſortē recipe īmo
nō tm̄ ꝓpter hoc ꝑiculū. ſ3 etiā ſi cū hͦ
accipiat ī ſe ꝑiculū nauigationis uł iti
nerationis. propt' hoc nō pōt aliquid
vltra ſortem recipe. extra de vſuris. c.
nauiganti. ergo multo minus ipe fide
iuſſor acceſſorius. Nec ob. quod dictū
ē de re obligata ad pignorandū. quia
locatio eſt contractus ꝑncipalis 7 per
ſe. ſ3 fideiuſſio ē obligatō acceſſoria ad

pncipalem obligationē. B

¶ Utrū marito liceat recipe dotē a patre vxoris qui ē vſurarius. R° ſm xb. Si pater nō ſufficit ad ſoluendū ea q habet de vſuris. 7 maritus ſciens veritatē vel habēs ignorantiā craſſam contraxit cū filia. nō debet recipe dotē a tali patre. Si aūt nō putabat ſocerum eē vſurariū. uel alr eſſe ſoluendo. qui tamen nō erat. poteſt dotem in ſolidū recipere. licet poſtmodū ſciat veritatē ſm xb. Tutius tamē dr q ſciēs veritatē nō recipiat dotem. aut ſi recipit reſtituat illr quibꝰ pater tenebat. A. Hoc verū ſi accepit res ab vſurario p. l. cōmiſſoriā acqſitas. ut s. §. 13° in additione. v. & ad clariorē. alr nō videt teneri ſi habuit bonā fidem. cū recipiat ex titulo oneroſo. ſm eundē xb. 7 i ſū. eo. ti. q. 56. Et facit qd dictū ē s. reſtitutio p. §. 13° in additiōe. v. itē nullus. Si aūt in veritate ſocer de alijs bonis ē ſufficiēs ad ſoluendū. tūc genet indubitāter pōt dotē recipe. B

¶ Utrū liceat creditori recipe debitū qd ei vſurarius debet. R° ſcdm xb. Si bona fide credit ei pecuniā. ut ex illa cōmodū ſuū faceret 7 lucrādo forte ex ea ſe libaret. recipe pōt qd mutuauit etiā ſi ille alr nō ſufficit vſuras ſoluere. Si vo alia cauſa credidit. puta ad ludēdum in alea. uel ad dandū meretrici. aut hiſtrioni non debet debitū ab illo recipe qui nec vſuras extortas ſufficit reſtituere. A. Jd in dcā. q. 56. Et ſatis poteſt oprehendi ex dictis s. reſtō p. §. 13° in additione. v. itē nullꝰ. B

¶ Utrū illi qbꝰ debetur ex contractu uel quaſi. aut ex maleficio uel qſi poſſint hoc recipere ab vſurario. R° ſm xb. Sic dum tn̄ rem ipam vſurariā nō recipiāt. Et idē dicendū de quocūq raptore uel fure. A. Certe magna differentia eſt inter rē vſurariā per legē cōmiſſoriam nō qſitā 7 furtiuā ſeu raptam. Nam 7 talis res vſuraria recipi pōt. dūmodo nō in fraudē creditorū. ut colligit s. §. 13° i additione. B

¶ Quid de coītatibꝰ quarundā ciuitatū que dāt pecuniā ad vſurā? R° ſm Ray. oēs illi ciues quoꝝ auctoritate 7 conſilio fiūt. vſurarij ſunt. Et eodē mō ſi ciuitas ul coītas reciperet aliqd pignus 7 fructus eius nō cōputaret in ſortem. extra eo. conqueſtus. ar. 7. q. i. ſicut vir. 24. q. 3. ſi habes. ff. qd me. cauſa. l. metū. §. cum aīaduertendū. Jdē ē de his qui prohibere poſſūt 7 nō phibent. extra de ſen. exco. quante. A. Con. Hoſti. ut in ſū. eo. ti. q. 57. B Et licet oēs oſentientes. put dictum ē omittant vſuram. tamen ſm xb. nō tenent ad reſtitutōē niſi quātū ad eos puenit. uel quantū releuati ſūt ab expenſis quas feciſſent de ſuo. Jlli tamē qui pſtiterūt auctoritatē uel pceptū ad vſurā 7 huiuſmōi. ita q alr ciues n̄ feciſſent eam. in ſolidum tenentur. A Jd in ſū. eo. ti. q. 60. B

¶ Quid ſi iudeus accipiat vſuras a xpiano? R° ſm Ray. Mortaliter peccat. 7 pōt ab eccleſia opelli ad reſtōnē indirecte. s. ſubtrahendo coīonē xpianoꝝ. extra eo. poſt miſerabilē. ul ſaltē tales cohercēdi ſunt a pncipibus 7 etiā a prelatis pdicto mō ne exigant i moderatas vſuras. extra eo. qto. A Jmmoderata autem intelligit omnis vſura. ut notat glo. in dcō. c. quanto. cū ſit contra moderamen diuine iuſticie. extra eo. ſuper eo. Jdeo iudei cogi debent ad omnē reſtitutionē vſurarū ut in. de. ex graui. extra eo. que etiam intelligitur in iudeis. ut patet ibi per

glo.ſup v̄bo cenſura. A .Sȝ xp̄ianus licite recipit vſuras ab hoſtib⁹ contra quos iuſtū bellum gerit.maxīe ſi ſint īfideles.24.q.4.ab illo.quia accipit q̄d ſuū eſt. A .Et in dicto.c.ab illo. patet ꝙ hoc verū eſt reſpectu illarū rerū quas quis a talib⁹ hoſtibus poſſet etiā violenter rapere.7 non al'. ut 7 poteſt colligi ex notatis in ſū.eo. ti.q.67. B .De p̄ſtantijs que fiūt in ciuitatib⁹ vide.ī.vſura 3°.§.plt.7.fi.

Uſura x° circa aīalia. Utrū liceat locare animalia pro certo frumento vel alia re annua.R° ſm xv.Licitus eſt ɔtractus dūmodo conductor non grauetur ex īmoderata mercede. A .quia in contractu locationis que ē bone fidei.merces debet eē iuſta.7 cō ueniens arbitrio boni viri.ut.l.ſi in lege.ff.de loca. B .Licitum eſt etiam apponere pactū de dāno 7 lucro rei locate.ꝙ vtrūqȝ ſit cōmune.ꝟ nō liceret apponere pactum ꝙ dānum ſit ſolum conductoris niſi damnū quod eſſet ex culpa ſua. A .etiā leui nō aūt leuiſſima.cum contractus concernat vtilitatem vtriuſqȝ. ut ſ̄.locatio.§.3°.Poſſet etiā ex pacto conductor in ſe piculum rei ſuſcipe.extra d̄ depoſito.c.fi.vnde tale pactum nō facit contractū vſurariū licȝ poſſet fieri in fraudem vſurarū 7 forte ſic p̄ſumeretur ſi fieret a ɔſueto vſurario.ut in ſimili dictū eſt de pena.ſ̄.vſura p̄.§.22°.Poteſt etiaȝ tale pactū ex alio reſpectu q̄ȝ vſurarū contine re iniquitatem. Unde idē xv. dicit ꝙ pactū de cōmunicando dāno ul' cōmodo rei locate.iniquū eſt ex pte locatoris niſi ꝓbabiliter dubitetur vtrum locatoris uel conductoris melior aut deterior ſit conditio.uel niſi credatur ꝙ cōductoris nō ſit deterior conditio ī pacto tn̄ ꝓpoſito videt' ɔductori deterior cōditio q̄a vix aut' nunq̄ȝ pōt habē tantū cōmoduȝ de melioratione bouis q̄tuȝ poteſt habere de morte. Si tamē locator timens ne cōductor grauaret bouem. pactū apponeret firmiter ꝓponens ꝙ ſi bos ſine culpa ɔductoris periret nihil exigeret ab eodem.non credo ꝙ peccaret niſi ꝓpter eorū ſcandalū qui eius ignorarent intentionem.ut ī ſū.lib° 2°.ti.7.q.35. B

Quid ſi vn⁹ habeat.20.capita ouium.7 alius.x.7 coīcant eas ad inuicē 7 piculum 7 emolumentū 7 expenſas coīcant ꝓ rata.R° ſm xv. Non ē ɔtr̄ vſure ſ̄ ſocietatis.7 poſſunt etiam conuenire ꝙ de fetib⁹ recuperētur capita mortua. uel ꝙ de velleribus 7 pellib⁹ emantur capita ad augendū gregem. A .dum tamen ſeruet' equalitas inter eos.ita ꝙ ex huiuſmodi pacto non videatur eſſe deterior conditio vnius q̄ȝ alterius.ut in ſū. eo.ti.q.36.ſm eundem xv. Et facit.l.ſi non fuerint.ff.p ſocio. B

Quid ſi quis habens.20.capita tradat alicui cuſtodiēda 7 paſcenda ſub certa mercede uel ſub certa participatione ꝓuentuū gregis? R°. ſm xv. Si dominus tenet ſibi periculuȝ aīalium non eſt contractus vſure ſed locatiōis Secus ſi non retineret piculum ſ̄ īputaret conductori. A .Sed 7 ſi nō retineret ſibi piculū.nō ꝓpter h̄ eēt vſura nec hoc xv. dicit.ut patet in dcā.q.36. ſed poſſet continere iniqtatem aliam. vt dcm̄ eſt ſ̄.in p̄ncipio. B

Quid ſi quis habens.20.capita tradat alicui ruſtico cuſtodienda hoc mō ꝙ ſint firma. quia illa dat ei extimata tanto precio. 7 lucrū 7 dānum ſit tm̄

ruſtici? R°. ſcđm xb. Non eſt ꝯtract⁹ vſure ſed mutui. qa idem eſt ac ſi mutuaret ei pecuniam de qua emeret tot aīalia. A. Immo iſte ꝯtractus poti⁹ ē emptionis. quia extimatio emptionem introducit. ff. de iure do. plerūq; ⁊. ff. ſolu. ma. extimate. Et dicit dñs Ange. de pruſio. in ſuo tractatu de ſocietatibus addēs ꝙ hoc caſu tradens aīalia nihil aliud poterit petere niſi p̄ciū quicqd eni ſorti accederet vſura eſſet ex eo. ꝯſuluit. ⁊. c. ī ciuitate. niſi ēptoꝛ aīaliū fructus recepiſſet ex aīalibꝫ empris ⁊ moꝛam cōmiſiſſet in ſoluendo preciū. quia tunc venditoꝛ poſſet petere dictos fructus tanq; intereſſe. l. curabit. C. de ac. emp. quod etiā obtinet de iure canonico ⁊ de foꝛo conſciētie. ut nōt glo. ī. c. ꝯqueſtus. ex eo. B

Quid ſi quis dat certa capita ouiū extimata certo p̄cio hoc pacto ꝙ ruſticus nō accipiat prius aliquā vtilitatē donec qui dederit recipiat prius totā ſoꝛtē? R°. ſm xb. Iniquū eſt valde pactum. ſicut etiam ſi quis paciſcatur ꝙ anteq; ruſtic⁹ accipiat aliquid reſtaurabit de fetibus oīa moꝛtua. His eni pactis ē quaſi tradere oues īmoꝛtales. Et nota generaliter ꝙ qñ cōis eſt conditio. licitū eſt. Secus vbi melioꝛ videtur ꝯditio vnius q; alterius. A. Idē in dicta. q. 36. vbi ſm eundem xb. clarius ſic dicit̄. Et gnāliter verum eſt ꝙ vbi ꝓbabiliter dubitat̄ vtꝝ illius uel iſtius ſit deterioꝛ ꝯditio in foꝛma pacti adhibiti in ſocietate. nō ē peccatū vbi aūt ad arbitriū boni viri grauat̄ ꝯditio alterius. peccatū eſt ex p̄te grauantis ſi ſcienter hoc faciat. ⁊ tenetur ad reſtitutionē. Non poteſt tamē dari doctrina gnālis ſup huiuſmōi traditionibus animaliū ꝓpter varietatem traditionū ⁊ dolos qui a qbuſdā ſup talibꝫ excogitant̄. Itē dicit ꝙ in talibꝫ poſſūt qñq; cōcurrere contractus mutui ⁊ ſocietatis. ut cū habens. 20. capita tradit ea extīata alicui. puta ꝓ. 20. ſolidis. ita ꝙ teneat̄ ei reddē medietatem ſoꝛtis. s. x. ſolidos. qcquid ꝯtīgat poſtmodū de ouibꝫ. ⁊ tunc ꝓinde ē ac ſi creditoꝛ dediſſet ei mutuo. x. ex qbus ꝯparatis. x. capitibꝫ cōtraxiſſet ſocietatē cum creditoꝛe hñte. x. alia capita ita ꝙ ſint cōmunia. ⁊ ipi ſint ſocij ī periculo ⁊ ꝓuentibꝫ. in quo caſu ſi cōmodatiōe mutui grauet creditoꝛ debitoꝛē in cōtractu ſocietatꝭ. vſura ē. B

Quid ſi quis tradat oues monaſterio ⁊ ſub hoc pacto ꝙ de qualibet oue recipiat annuatī ſolidos duos. cū fructus eaꝝ valent longe plus. ſ; addit ꝙ etiā ſi omnes moꝛiant̄ ipe vult tantū fructū. ⁊ ſi valde multiplicēt̄ oēs ſint monaſterij? R°. ſm Hoſti. Dico ꝙ licitū eſt. nec pōt eccleſia reſtitutiōē petere ex quo in traditione leſa non fuit quamuis moꝛtalitas ſequatur. ⁊ hoc niſi oues īfecte eſſent ad moꝛtē parate ⁊ hoc ignoꝛauit monaſteriū. ff. de mino. l. verū. §. ſi locupleti. Conſulo tñ tradēti ꝙ in tali caſu ſentiat p̄tem dāni. A. Nam īſpecto lucro quod fecit monaſteriū in ouibus quas foꝛte longo tēpoꝛe hūerat ī ſolidum exigat uel remittat. uel patiat̄ ⁊ ſentiat partem damni. ſm eundem Hoſti. ut in ſū. eo. ti. q. 39. B. ne cū iactura mōaſteria velit locupletari. ex de re. iurꝭ. locupletari. lib° 6°. ⁊ caueat ſibi tradens. quia niſi conuentus conſentiat. nō tenetur monaſteriū de ouibꝫ abbati vel cellerario ⁊ huiuſmodi cū p̄dicto pacto datis. A. uel pacto cōſimili. ſcđm eun. Hoſti. ut in dicta. q. 39. B. extra de

depoſito.c.p̄. A .Ut aūt predicta cla
rius ītelligant͛.ſciēdū ꝙ aīalia q̄ndoq;
tradunt͛ ad ſolam cuſtodiā . uel.ad ali
quē recipientis vſū. ⁊ aliquādo reci-
piens aliqđ p̄ciu͂ recipit ꝓ mercede
aliquādo aliquod p̄ciū preſtat ꝓ vſu
Ideo interdū dicit͛ ↄductor. interdū
locator.ꝓpterea his vocabulis ꝓmiſcue
v.imur.l. veteres.cū.ſe. ff.de ac.emp.
⁊ in his ē purus ↄtractus locationis ⁊
ↄductiōis.ff. depoſiti .l.i. §.ſi qs ſer-
uu;. Aliquādo vero ꝓ cuſtodia aīaliū
recipit͛ pars ipoꝝ fructuū .⁊ hic ē cō-
tractus īnoīatus.pro quo datur actio
preſcriptis verbis ſiue in factum cum
nō intuenit pecunia.tamen idem iudi
catur de hoc qđ de locatione ⁊ ↄducti
one.dcō.§.ſi quis ſeruū.Et de his di-
ctum ē s̄.ī pncipio.⁊ latius s̄.locatio
Itē z° tradunt͛ qn̄q; extimata.ut lucꝝ
⁊ totū damnū ptineat ad recipientem
⁊ iſte eſt merus ↄtractus venditionis
ī quo poteſt aliqn̄ vſura intuenire.de
quo dictum ē s̄.§.3°.in additiōe.3° tra
dunt͛ aīalia ita ꝙ totū dn̄iu; trāſferat͛
in accipientē ſic ꝙ per eum meliorata
poſtmodū coīcentur. ⁊ iſto caſu nō ē
cōtractus ſocietatis. nā per ſocietate;
nemo deſinit eſſe dominus in totū rei
tradite.ſ; eſt cōtractus īnominat⁹. do
ut facias.ex quo oritur actio p̄ſcriptis
verbis ſiue in factum. ff. de p̄ſcrip.
ver.l. ſi tibi aree. Et ſi quidem melio
ramentū nō ſequatur videt͛ ꝙ res īte-
gra debeat reſtitui. quaſi cauſa data ⁊
cauſa nō ſecuta.⁊ ſic ſine cauſa accepta
fuerit. ff. de ↄdi.ſine cauſa.per totum
niſi inquantū ſine culpa recipiētis uel
ad eum ptinentiū res pierit uel deteri
orata fuerit. cum bone fidei poſſeſſor
non teneat͛ niſi inquantū ſit factus lo
cupletior. ſiue ex re pncipali. ſiue ex
fructib; eius. ff.de peti. here.l.vtꝝ.⁊
ſic deberent etiam reſtitui fructus rei.
habita diſtinctiōe vtꝝ fuit bone fidei
uel nō. ſi.vtꝝ ſteterit p eū qn ſeruaret
ↄuēta. de quo s̄. reſtitutio p̄.§.4°. cū
additionib;. Si vero melioramentu;
ſm ↄuentionē ſecutū fuerit.res coīca-
ri ⁊ ↄtractus ſocietatis ↄtrahi debet.
dcā.l.ſi tibi aree.Et exīde idem de hoc
dicet͛ qđ ⁊ de ſocietate. de qua .ī.tan-
getur.4° aīalia tradunt͛ in ſocietatem
Et hoc diſtiguendū. quia aliquando
ſūt aīalia groſſa ut boues ⁊ ſiles.aliqn̄
minuta ut oues ⁊ h⁹mōi. Si groſſa.ali
quādo trant͛ iextimata .aliqn extiata.
Si īextimata .aliqn̄ cum terra.⁊ aliqn̄
ſine terra. Si īextiata ⁊ ſine terra. aut
factū eſt pactū aliquod.aut non.pmo
caſu vr̄ ꝙ pactum ſeruandū ſit. C. de
pac.l.ſi paſcēda.quod ſane intelligen-
dū eſt.dūmodo ſit tale ꝙ arbitrio boni
viri eq̄litate; ↄtineat ↄſiderata quāti-
tate capitalis ex parte dātis. ⁊ extima
tione opaꝝ ex pte recipientis. Nam ī
iudicio ſeu cōtractu ſocietatis ſemper
arbitriu; boni viri verſari debet. ut q
plus ſocietati cōtulerit uel pecunie ul'
ope uel cuiuſcūq; alterius rei.ille plus
de lucro recipiat.ff. ꝓ ſocio.l.ſi nō fue-
rint. ⁊.l. ī ꝓpoſita. Sed ut clari⁹ hui⁹
rei veritas appareat aduertēdū ꝙ qn̄q;
pactū inter ſocios pōt fieri circa ipſu;
aīal ⁊ capitale quod in ſocietate inexti
matū poſitū eſt.qn̄q; circa fructus ei⁹
qn̄q; circa tempus quo ſocietas dura-
re debeat pmo caſu poſtq̄; inextimatū
datū eſt.nō videtur poſſe paciſci ꝙ pi
culū ſit alterius q̄; ipius qui inextima
tū dedit.cū regulariter ad ipm piculū
ptineat.ut dicit Bal.in dcā.l.ſi paſcē-
da. Et nōt dn̄s Ange. prefatus in ſuo
tractatu de ſocietatib;. Sed hoc poteſt

intelligi niſi tradens aīalia in alio gra
uaretur. puta qa recipiens nollet tene
ri de ꝑditione aīaliū niſi ꝓ parte. etiã
ſi culpa ſua perirent. ſicut contingit in
aliquib locis. Nam qui in vno graua
tur. ī alio releuari debet. ff. de re. iud.
ſm naturã. Item aliud videtur dicen
dū de capitali pecunie etiã ſcd'm eoſdē
doc. ut ſ. ſocietas. 2°. §. p̊. Et hoc forte
ideo. qa pecunia vel res ſilis ipſo vſu
ↄſumitur. ⁊ ſic in ipſa ſocietate totalit
exercetur. quod ſecus eſt in aīalibus
que ſic nō ↄſumunt ſed quãdoq; me-
liorant. Unde ſicut melioramentum
pertīet ad tradentē. ſic debet ⁊ piculu;
ptinere. dcã. l. ſm naturã. Item ſcd'm
eundē dn̄m Ange. vbi ſ. ut in hoc ca-
ſu equalitas ſeruetur. ī fine ſocietatis
illud aīal quod pro capitali poſitū eſt
p̄cipuum debet eſſe ipſius ponentis. ⁊
quodlibet pactū quod ↄtrafieret non
videt equalitatem ⁊ equitatē ↄtinere
⁊ ſic inualidū fore. Item quod dictū ē
recipientem nō teneri de piculo capi-
tal' fallit ſi illud euenerit ex culpa ſua.
quia tūc de illo in ſolidum teneretur.
l. cū duob. §. ſi in coeunda. ⁊. §. dã-
na. ff. ꝓ ſocio. Et ex his inqt p; ꝙ non
al' liceret ſocio qui aīal inextimatū po
ſuit paciſci ꝙ d' pmis fructibus capita
le ſuū retrahere poſſit. Si vero pactu;
fuerit circa fructus ut circa fetum uel
lac uel frumentū quod ex opera bou;
queri poſſet. ul' ex trituratione equa;
⁊ ſimilia. tūc ſi ↄuenit iuſte ↄſuetudi-
ni ſeruandū eſt. Si vō de ↄſuetudine
non appareat ↄtinere debet equitatem
arbitrio boni viri. ſ. ut ille plus reci-
piat qui plus ſocietati ↄtulit ſm eun-
dem Ange. ut ⁊ pretactū eſt. Sed ſi pa
ctū fuerit circa tēpus. tūc ſilit equi-
tas arbitrio boni viri ſeruãda eſt ſm

quã ↄſueuit ꝙ in aīalib groſſis quin-
quēnio talis ſocietas pſeueret. Nō ḡ
vr tutū per pactū minori tēpore ↄtra
hi preſertī in foro conſciētie. cum nō
videretur poſſe trãſire ſine iactura ul'
dãno alterius ſocio; ſm eundem. ad
quod etiam allegat quandam extraua
gantē ↄſtitutione; inter extraordina-
ria capitula feudo; de qua. ī. Et ſi int
partes nullū ſit pactū factū. tunc deb;
ſeruari ↄſuetudo loci. Na; inter ptes
actū videtur qd' ↄſuetū eſt. ff. d' edili.
edic. l. ꝙ ſi nolit. §. quia ſi aſſidua. ⁊ d'
aqua plu. arcen. l. ſi pus. §. recte placu
it. dum tamen ↄſuetudo ↄueniat arbi
trio boni viri. ⁊ nō al'. dicta. l. in propo
ſita. ff. pro ſocio. eo. ti. l. ſi non fuerint.
Si vero nec pactum nec ↄſuetudo ap
pareat hoc caſu qn̄ contrahitur ſocie-
tas ſu p aīalibus groſſis inextimatis ⁊
ſine terra. dicit ibidem dn̄s Ange. Re
perio quedam iura extrauagantia int
extraordinaria capitula feudo;. q̊ru;
vni Rica dicit. Conſuetudo ſocietad
iumēto;. Et ſic ſeqt ad lrã; ī nig. Si
qs dederit iumētū iure ſocietad. ille q
accepit d; tenē p qnq; ãnos ſi nihil di
ctū ē d' tpe. ⁊ oēs poledri debēt eē cōes
⁊ id qd' q̄ſierīt tpe trituratōis. ⁊ ī capi
te quīq; ãno; ſepat ſocietas. ⁊ ille q de
dit hre d; iumētu; añ pte;. ſ ſi ille q ac
cepit dedit tertiã. ſ. pte; p̄cij ī emēdo
iumentū. ſm glo. tūc iumēta ⁊ oīa pti
enda ſūt p mediū. Et ſi amiſerit iumē
tū culpa ſua. qa nō cuſtodierit. emen
dare tūc d;. ⁊ ſeqt alia Rica. Cōſuetu-
do ſocietad vacca;. Si qs dederit vac-
cã alicui ut habēt eã iure ſocietad. ⁊ n̄
dixerat d' tpe. d; eã tenē p qnq; ãnos.
⁊ oēs vituli debēt ptiri p mediū. ⁊ ille
q dedit vaccam d; habere eam pro ca-
pite ſaluo ſi nihil dictum eſt. ⁊ ille qui

ſuſcepit nō dedit de ſuo in ꝑcio vacce.
alioqn ſi partē precij dedit. dicit glo.
tertiā.per ea que ſ̈.dcā ſūt in iumentis.
Sequitur.oīa debēt partiri p medium
Et ſi is qui accepit amiſerit vaccā cul-
pa ſua quia cuſtodem non miſit uł nō
bene cuſtodiuit.7 ꝓpt̄ hoc vacca amiſ
ſa eſt.quia fures abſtulerūt uel lupus
eā comedit.debet emendare ſocio ſuo
Cuꝫ vero dicta aīalia inextimata dāt̄
cū terra.i. ꝙ quis dat aīalia omnia 7
terram.cū in dubio ut ꝑoſtenſū eſt to
tum piculū aīalium ptineat ad dn̄m
poſſet domin⁹ qui ponit boues 7 terrā
paciſci ut maiorem ptem fructuū t̄re
recipiat.cum ruſticus tm̄ operas pōit
niſi opera ruſtici 7 eius induſtria ma-
gis extimet̄ q̄ꝫ fructus qui venire poſ-
ſent ſimul ex bobus 7 terra. quia tūc
nō ſoluꝫ fructus terre equis partibus
ptiendi eſſent ſed etiam de ipſis ruſti-
cus plus haberet. dcā.l.ſi nō fuerint
ſm̄ eundem. Si autē dicta aīalia exti-
mata traduntur.tūc piculum caſu for
tuito int̄ ſocios ē cōe.l.cū duob᷒. §.
damna.ff.ꝓ ſocio.Et tenet Bal.in di
cta.l.ſi paſcenda.C.de pac. Aliqui tn̄
diſtīguere videntur. quia aut eſt dā-
num fortune.7 ꝓcedat quod dictū eſt
aut damnū nature. i. quod ꝓcedit ex
natura. Et hoc ptineat ſolum ad tra-
dentē aīalia. Sed certe hoc iure ꝓbari
nō videtur. Nec eſt ratio diuerſitatis
īmo cum meliorамenta etiaꝫ natura-
lia hoc cāu coīcentur. ut dicta.l.ſi non
fuerint.ꝯueniēs eſt ut ſilr̄ picula diui
dantur.nec mirū ſi hoc caſu ſit talis cō
municatio.qa extimatio ītroducit em
ptionē etiā in ꝯtractib᷒ in quib᷒ d̄ ſui
natura non tranſfertur dn̄iuꝫ.puta in
locatione.ff.locati.l.3. niſi ſit aliud ex
preſſe cōuentuꝫ. ff.de ꝯhen.emp.l.cū

māuſata.§.nemo.uł niſi ex ꝯſuetudi
ne aliud īducat̄. cū ut dcm̄ ē ītelligit̄
actū qd̄ ē ꝯſuetū.dcā.l. ꝙ ſi nolit. §.
qa aſſidua.ff.de edili.edic.dicta ĝ exti
matio introducit ī dubio ēptionē.ar.
l.extimate. ff. ſolu.ma. Et habetur ꝓ
inde ac ſi ille qui dat dicta animalia
mutuaſſet ſocio medietatē precij 7 ip
ſe poſuiſſet aliā medietatē. 7 coiter ab
īpis fuiſſent empta. Et ideo nō miruꝫ
ſi quilibet ꝓ rata de periculo tenetur
quādo ſine culpa alterius ſocioꝝ ꝓceſ
ſit.alı̄ illius ſolius erit dānuꝫ cuius cul
pa ꝯtigit. ut in dcō. §.damna. Circa
fructus autem 7 tempus quo ſocietas
durare debeat eadē dicenda ſunt que
7 dicta ſunt ſ̈ in ꝓximo cāu qn̄ inexti
mata tradunt̄.ut.s.ſemp equalitas ar
bitrio boni viri ſeruetur. p iura ibidē
allegata. Unde hoc cāu poſtq̄ꝫ qlibet
ſocioꝝ ponit tantundē reſpectu precij
aīaliuꝫ que extimata tradita ſunt. Et
ſocius ruſtic⁹ plus ponit reſpectu opa
rū 7 cuſtodie.nō videt̄ ꝙ fructus per
mediū diuidi debeant. Et ait dictus
dn̄s Ange. De hoc alı̄ dubitari.vidi.7
putatem arbitrio boni viri ꝯueniri ut
eq̄litas ſeruetur.ꝙ ſi talis cuſtodia 7
cura aīaliū quā ponit ſoci⁹ ruſtic⁹ fiat
aut fieri poſſet p infantes aut puulos.
quoꝝ ope non ſūt in magna extiatiōe
licꝫ alique ſint. tunc ſi aliquam vtili-
tatem ex aīalibus pcipit plus ruſtic⁹
ſocius q̄ꝫ alius. ut fimi 7 lutaminis q̄
veriſilr̄ cum opera paſtoris cōpenſari
poſſunt. iuſte fructus equaliter diui-
duntur. Si vero paſtoris opere quas
ponit ruſticus aut poni facit ſiue alij
ſumptus. puta palearum.feni 7 ſimi
lium excederent commoditatem luta
minis. tunc ut eq̄litas ſeruet̄ iuſte ru
ſtic⁹ an̄ ptē aliqd ꝓ paſtoris opa recipe

debeat quod equiualet ei qđ plus po-
nit. dicta. l. ſi non fuerint. alr ſi tradens
aīalia vellet equalem portiōem. vide-
retur velle preciū mutui facti ſocio de
precio medietatis ſortis. ⁊ ſic vſuram
ɔmitteret. cum quicquid accedit ſorti
vſura ſit. 14. q. 3. plerīqꝫ. Nec hoc caſu
poſſet quis per conſuetudinē ɔtrariā
excuſari in foro conſcīe cum iniquita-
tem ɔtineat. ⁊ ſocij damnū ⁊ iacturaꝫ
⁊ iuri fraternitatis non ɔueniat. cui
ſocietas ɔparatur. l. verꝫ. ff. pro ſocio.
Et ſi dicta animalia extimata tradunt
cū terra. ɔuenit ꝙ damnuꝫ ⁊ lucrū ſit
commune ⁊ fructus equali parte diui
dantur cum vnuſquiſqꝫ ponat parteꝫ
animaliū que coīcata ſunt p extimatō
nem. ut dictū eſt. ⁊ vnus ponat terraꝫ
⁊ alter equiualentes ponat opas ſcđm
eundem. Quo vero ad aīalia minuta
quādo ſuper ipīs ſocietas ɔtrahitur.
dicendū ꝙ obſeruande ſunt ɔuentio-
nes ⁊ cōſuetudines arbitrio boni viri
ɔuenientes ſm modū ⁊ formaꝫ circa-
animalia groſſa ſ̄. poſitos p eadem iu
ra. niſi ꝙ circa aīalia minuta videtur
ſocietas poſſe breuiori tēpore finiri. pu
ta ſpacio trium annoꝝ ut ſtatī patebit
Si vero nulla appareat ɔuentio ſeu cō
ſuetudo. repiunt̃ ſcripta aliqua iura
extrauagantia in fine vſuuꝫ feudoruꝫ.
quoꝝ vnius ſic incipit Rūbrica ſm dñm
Ange. Conſuetudo ſocietatū capraruꝫ.
Nigrū ſic ſequitur. Si quis dederit ca
pram aut pecudē iure ſocietatis. ille q
accepit debet tenere p tres ānos. ⁊ in
vnoquoqꝫ āno debet dare p capra. 12.
formaticos bonos ⁊ optimos p pecu-
de. 6. ⁊ medietas capretoꝝ ⁊ agnoruꝫ
debet eſſe cōmunis ⁊ medietas lane. ⁊
ille qui dedit caprā aut pecudem ante
partem debet eā habere. Et ſi ille qui
accepit dedit tertiā. tūc oīa ptiēda ſūt
per mediū. Sꝫ ſi ille qui accepit amiſe
rit culpa ſua. qa eam non cuſtodierit
ul' pecorile nō bene clauſerit. domino
tūc emēdare debet. ⁊ ut dictū ē bonos
formaticos dare debet: s. nō quidem
de vna mūctura. qa ſi dedi tm̄ vnam
pecudē uel vnā caprā. nō debet mihi
dare talē formaticū qualis poteſt fieri
de vna mūctura tm̄. ſꝫ tres aut q̄tuor
mūcture inſimul mitti debent. ut bo-
nus formaticus inde fiat. Qꝫ ſi dedi ali
cui. 20. aut. 40. pecudes. aut totidem
capras. debet ne mittere vnā munctu-
rā inſimul ⁊ facere vnū formaticū de
tota mūctura? Certe non. Sed medie
extimatiōis. ita ꝙ nō fraudetur q de-
dit nec qui accepit. Sed ſi agni uel ca
preti nati non fuerint đ vna aliqua ca
pra uel pecude. nō debet dare niſi me-
dietatē formatici quē daret ſi nati eſ-
ſent agni ul' capreti. Seqtur alia Rūbrica
Conſuetudo ſocietatis porcaꝝ. Si qs
dederit porcaꝫ alicui iure ſocietatis. ⁊
nō fuerit dcm̄ de tpe. tunc is q accepit
dꝫ eā tenē p tres ānos ⁊ oēs porcelli q
nati fuerīt ptiēdi ſūt p mediū in vno-
q̊qꝫ āno. uel ſi placuerit dño ⁊ ei q acce
pit tenē vſqꝫ ī capite triū ānoꝝ. debēt
oia ptiri p mediū etiā porcellos natos
đ porcell'. Et cū porca facit porcellos dꝫ
dñs facē adiutoriū ei q accepit. ⁊ ñ dꝫ
q accepit dare tertiā aut incōtrum. ⁊ ſi
amiſerit culpa ſua. qa porcellos nō bñ
clauſerit. ul' cuſtodē cū porcī nō bñ mi
ſerit. dꝫ dño emēdare. ul' caſū amiſſio-
nis dño dicē. 5° pncipalit̃ aliqn̄ aīalia
feminini generī tradūt̃ ad opiēduꝫ ab
aīalibꝫ maſcul' altiꝰ. q̊ cāu ſi appareat
ɔuentio ſeu cōſuetudo que non diſcre
pet a iudicio boni viri ſeruanda eſt. ut
ſepiſſime oſtenſum eſt. Qꝫ ſi hec non

apparea͂t.ſup hoc ē vna de p̄dictis ex-
trauagantibꝫ ſcd̄m dn̄m Ange. cuius
Rubrica eſt talis. Conſuetudo ſocietatis
iumentoꝝ. Si quis dederit iumēta co
operienda equo alicuiꝰ.oēs poledri de
bent eſſe cōmunes nati in illo anno de
iumentis illis.ptiendiq; ſunt ſm con-
ſuetudinem. ⁊ ille cuius ſunt iumēta
debet partiri poledros ⁊ mittē illi ele-
ctionem cuius eſt equus vtꝝ velit ac-
cipere poledrū an accipe partē precij.
6° aliquādo tradūtur aīalia nec appa-
ret quomō. p̄ſertim defūctis iā pnci-
palibus. ⁊ tunc ſeruāda eſſet ꝯſuetu-
do. cum illud qđ ē conſuetū inter par
tes videatur actū. ff. de edili. edic. ꝙ ſi
ſolit. §. qa aſſidua. ⁊ de aqua plu. ar-
cen. l. ſi prius. §. recte placuit. Si aūt
de conſuetudine nō appareret. tūc ſm
dn̄m Ange. in dubio preſumeret̃ con-
tractus īnoīatus. pro quo daret̃ actio
preſcriptis verbis. ⁊ in hoc eadē eēnt
ſeruanda que ſup̄dicta ſūt de ſocietati
bus ac ſi eſſet contracta ſocietas. Ego
puto ꝙ ex quo nō apparet quid actum
ſit ⁊ remanet indet̃minatū totū debe-
at reduci ad arbitriū boni viri. extra đ
offi. dele. de cauſis. ⁊. ff. pro ſocio. l. ſi
nō fuerīt. Cui arbitrio cōuenit ꝙ vni-
cuiq; detur ſibi debitū. ff. đ iuſti. ⁊ iur
l. iuſticia. §. iur precepta. Et ppterea
ꝙ tradens aīalia iſta recipiat cū oībꝫ
fructibꝫ ⁊ acceſſionibꝫ. illis exceptis q̄
ſine culpa recipientis depdita ſunt. cū
dicta aīalia fuerint tradentis. nec ap-
pareat ꝙ eoꝝ dn̄iū in aliū trāſtulerit
ar. l. fructus. ff. de rei ven. ſʒ receptori
aīaliū fiat ꝯgrua recompenſatio iuxta
exigentiā ſūptuū ⁊ laboris ſui. ⁊ hoc
actione mandati. ex q̊ p mandatū ſeu
impoſitionē dn̄i aīalia gubernāda ſuſ
cepit. ff. mandati. l. i. uel ſaltē actiōe

in factū ſiue p̄ſcriptis verb̄. ff. de pre-
ſcrip. v̂. l. z. Et ex his patere poteſt q̄
liter aīalia tradantur. ⁊ quō ſuper his
ſocietas ꝯtrahatur. ⁊ quid agendū ſit
⁊ vtrū in his ꝯtractibꝫ ꝯmittatur vſu
ra. quia regulariter non ꝯmittitur ni
ſi cū his cōcurrerit mutuū ſeu eqpol-
lens. videlʒ terminus cōceſſus ad ſol-
uendū. quoꝝ occaſione plus aliquid
recipiatur. uel niſi ſub p̄dictis ꝯtracti
bus cōtractus mutui pallıet̃. extra de
emp. ⁊ ven. ad nr̄am. Et lʒ vſura non
interueniat. poteſt tn̄ alia adeſſe iniqtaſ
videlʒ cū vnius ꝯditio plus grauetur
q̄ʒ alterius ptis ꝯtra boni viri arbitriū
De ſocietate vero cū pecunia q̄ merca-
tori ꝯceditur ad mercandū. vide s̄. ſo
cietas p̊. et z°. B

Uſuraꝝ° in emptiōi bus.

Quid
ſi emat̃ aliqd ut p̄ciū ſoluat̃
ad certū terminū? R°. Si ppt hāc dila
tionē res vendat̃ maiori pcio. licʒ talis
ꝯtractus nō ſit vſurariꝰ ex forma. eſt tn̄
vſurariꝰ ex fraude. A. Et etiā ex for-
ma qn̄ de hoc ꝯſtat. ex̃ eo. in ciuitate. ⁊
c. fi. B. Et iō vēditor tenet̃ q̄ ſʒ facit
q̄ſi vſurā feciſſet. niſi dubiū ſit ꝙ mer
ces vēdite tpe ſolutiōis debeāt plꝰ uel
minus valē. ex̃ eo ī ciuitate. qa tūc li-
cite poſſent vēdi tātū plꝰ q̄tū extiat̃
ꝙ plus debeāt valē tpe ſolutiōis. dico
ſi iſte vēditor nolebat vendere nūc. ſʒ
intēdebat ſeruare vſq; ad illud tēpus
ex̃ eo. nauigāti. Q. ſi fiat ecōuerſo. pu
ta dat nūc. x. ut circa autūnū reddant̃
ſibi tot mēſure frumēti uel vini. tunc
attendendū ē ꝙ lʒ nūc plꝰ ualeāt. vtꝝ
tn̄ qn̄ dari debent ſint valiture plꝰ vl̃
minꝰ. ſi v̂iſilr̃ dubitat̃ nō ē vſura. Si āt
extiat̃ ꝙ plꝰ valebūt. certe ēptor vſurā
ꝯmittit. ut ī dcō. c. nauiganti. A. Ad

meliorē ꝑdictoꝝ ītelligentiā hec tria
videnda ſunt. Primo qͣliter diſcernat̄
iuſtū ꝑcium reꝝ. Ad quod dicendū ꝙ
illud dicit̄ iuſtū ꝑciū reruȝ qđ in loco
cōīter de re īueniri pn̄ti ſolutione pōt
ff. ad. l. fal. l. ꝑcia. Quod qdam nō ir
rōnabiliter limitāt hoc eē verū. niſi ī-
pedimentū occurrat ex aliqͣrū malicia
puta vſurarioꝝ ſeu alioꝝ pecunioſoꝝ
vendentiū merces ſuas ad terminum
ut valeant aliqd plus lucrari. 7 boni
mercatores nō pn̄t vēdē merces ſuas
etiā iuſto ꝑcio. uel etiā ſi aliquis tyrā-
nus 7 potēs aliud adhiberet īpedimē
tū ſine rōnabili cā limitando ꝑcia uel
ꝓhibēdo merces alio deferri. Nā mali
cijs indulgendū nō ē. ff. de rei ven. l. ī
fūdo. 7 ex͂ de cog. ſpi. c. 2°. Itē iuſtum
ꝑciū ↄſideratur ſup mercantijs reſpe-
ctu laboꝝ 7 ſūptuū mercatorꝭ. ut ſ. ne
gociatio. §. 3°. in additiōe. Quod ītelli-
ge. niſi ī loco venditiōis aliud eēt cōe
ꝑciū nō introductū ex eoꝝ malicia. ut
dictū ē. ſ; ex ↄditiōe tp̄is ſeu negocia-
tionis. puta cū tp̄e meſſiū 7 vindemia-
rū ſoleāt frumētū 7 vinū mīori ꝑcio
valere. 7 idē in ſilib3. uel cū merces ex
habūdantia mīori vendūtur. 7 maio
ri ex occurrēte penuria. Nā cū merca-
tor poſſit ꝑciū augmētare ex varietate
locoꝝ 7 tēpoꝝ ex qͣ ꝑcia in eiſdē diuer
ſimode ſtatuūt̄. ita debet 7 minuere.
Precia enī ↄſideranda ſūt reſpectu lo
coꝝ 7 tēpoꝝ. nō ſolū ī augmētatiōe. ſ;
etiā ī diminutiōe. ff. ſi cer. pe. l. vinuȝ
7 de regꝭ. iur. l. ſm naturā. 2° vidēduȝ
ē quid ſi aliqs vēdit rem ad terminuȝ
ꝑ maiori ꝑcio de qͣ veriſilr dubitatur
vtꝝ tp̄e ſolutiōis ꝑcij ſit res maiori uł
mīori ꝑcio valitura. tn̄ vendēs putat
eā nō valiturā maiori qͣȝ nūc valeat.
an ↄmittat̄ vſura? R°. Inno. vr̄ tenere
ī. c. ī ciuitate. ex͂ eo. ſufficē ad ↄmiſſio
nē vſure ꝙ vēditor n̄ credat eā valitu
rā maiori. Et cū Inno. etiā trāſit dn̄s
Anto. đ bu. qđ veꝝ puto qͣȝtū ad pec-
catū. qͦ vō ad reſtōēȝ diſtiguēdū cre-
do. vtꝝ vēditor hͦ putauerit ex ꝓbabi
li diecta. 7 tūc teneat̄. an ex leui. 7 n̄ te
neat̄. ar. l. cū qdā. §. qd ĝ. ff. de acq rē.
here. vbi dr̄ ꝙ ſi hēs etiā ſolꝰ putat ad
eē īpedimētū adeūdi hēditatē. adire
nō pōt ſi iuſta rōne motꝰ crediderit.
Facit etiā ex͂ đ ſen. exco. īqſitiōi. In du
bio tn̄ ſi nō apparēt vtꝝ cōīt fuerit du-
biū veriſile. uel ſi res tp̄e ſolonis ꝑcij
fuerit plus valitura. uł ſi nō appareret
vtꝝ extiatio vēditorꝭ fuerit rōnabilis
uel nō. puto ꝙ iſte vēditor ad reſtōēȝ
teneat̄. ex qͦ nō putauit rem plus vali-
turā. qa in re ꝓpria qlibet eſt modera-
tor 7 arbiter. 7 ī dubijs tutior ps ē eli
genda. ex͂ eo. ī ciuitate. 3°. qd ſi propter
ꝑminū res plꝰ vēdat̄. n̄ tn̄ vltra ipiꝰ rei
valorē. an ↄmittat̄ vſura? R° ꝙ ſic. ex
qͦ rōne ꝑmini res vēdit̄ maiori. tn̄ ſād
exiſtīo ꝙ cū ꝓpt̄ hͦ n̄ excedat iuſtū rei
valorē nō ↄmittat̄ vſura. cū hͦ cāu nō
lucꝝ ſ; ↄſeqͥt̄ ſuū itereē. ex͂ đ vſu. c. fi.
Et ſi dicat nō poſſe ↄtīgē ꝙ ſi res vēit
pluri rōne ꝑmini n̄ uēdat̄ vltra valorē
iuſtū cū res tātū valeat qͣȝto pn̄ti ꝑcio
vēdi pōt. 7 ſic pn̄ti ꝑcio nō plꝰ īuenie-
bat. ſ; pluri ꝓpt̄ ꝑminū vēdidit. vltra
iuſtā extimatiōēȝ accepit. pōt rn̄deri
ꝙ hͦ nō ſeqͥt̄. Nā veꝝ ē ꝙ res tātū valȝ
qͣȝtū vēdi pōt. ſ. cōi curſu. nō vō ſingu
lari euētu. ut ſicut ille nō dr̄ iuſto pre
cio vēdē q rē ꝑcio maiori vēdit alicui
qͣȝ cōīt fieret alijs. forte qa ille ad rem
maiorē hȝ affectiōēȝ. uł qa ea magꝭ īdi
get. ff. ad. l. fal. l. ꝑcia. Ita dr̄ n̄ iuſto ꝑ
cio emē q mīori rē emit ab aliqͦ qͣȝ cōīt
ab alijs emeret forte propt̄ vēditoris

ncc̄itatē.uel qa nō pōt merces tāto tē
poꝛe retinere q̄ꝫto alij faciūt. ⁊ h⁹modi
Itē etiā.qa ex malicia alioꝝ pōt iuſtū
preciū īpediri. quod nocē nō debet ut
p̄oſtenſum eſt. B

¶ Quid de mercatoꝛib⁹ q h̄nt ꝑ ſtatu
to ꝙ qcūqꝫ emit ul' vēdit tales merces
ītelligat' talis uel talis dilatio ſol'onis
R̄c°. Si venditoꝛ ꝓpter hoc nō apponat
ad p̄ciū nō ē vſura.al' ſic.ut ex p̄ceden
ti.§.pōt nōꝛi. Rꝫ ſi poſt cōcoꝛdiā ⁊ de
p̄cio ⁊ dilatiōe velit ēptoꝛ nūc ſoluere
⁊ ſic de p̄cio minuere.pꝫ ꝙ p̄ma vēdi-
tio vſuraria ē.s.vltra p̄ciū.niſi foꝛte ta
lis minutio p̄cij fiat rōne alic⁹ intereſſe
de quo vide s̄.vſura p̊.§.16°.q incipit
s nūqd vſura ē. A. Pōt etiā eē ꝙ vē
ditoꝛ minuit de p̄cio ꝓpter ncc̄itatem
⁊ ſic potius ē iniqtas ex pte ēptoꝛis.
Vn̄ pōt q̄ri.an emptoꝛ h̄ caſu ↄmittat
vſurā cū minus ſoluat ꝓpter p̄matu-
rā ſol'onē. R̄c°. videt' ꝙ nō.qa plus ſol-
uere vr̄ q an̄ tēp⁹ ſoluit.ī Inſti.ð act.
§.plus. Sed iſte.§.lo qt' ī coacte ſol-
uente.qa tollit' ei facultas retinēdi reꝫ
tpe ↄceſſo.q̄nqꝫ etiā cū eius dāno.ſed
aliud ē ī ſpōte ſoluēte. Vn̄ ↄtrariū ve-
ri⁹ puto .qa aliqd certi lucri cape ꝓpt
p̄maturā ſol'oneꝫ vſurā inducit.ut ap
te pꝛobat' in .c.nauigāti.ī.§.p̊.ex̄ eo.
niſi foꝛte ſoluēs an̄ tēpus poſſet aliqð
iuſtum intereſſe pꝛetendere.ut s̄.vſu-
ra p̊.in p̄ncipio. B

¶ Quid ſi aliqs vēdat res ꝑ p̄cio qð
nūc currit. ⁊ addit pactū ꝙ ſi plus va
lebunt vſqꝫ ad paſca vult illud plus.ſi
v̄o minus valebūt nō vult min⁹? R̄c°
ſm Hoſti. Proculdubio ē vſurari⁹ iu
dicādus.cū ī pacto claudicet.ar.C.de
ſolu.l.plr̄.Con.Vl. A. Ið in ſū.li°2°.
ti.7°.q.21. Et h̄ intelligendū q̄n rōne
t̄mini apponeret' tale pactū.al' lꝫ adeēt

iniqtas alia.nō tn̄ vſura.cū nō aſſit mu
tuū uel eqpollens qð ad vſurā reqrit'
ut s̄.vſura p̊.in p̄ncipio. B

¶ Quid ſi vendā p̄diū tali ↄditione
ꝙ vſqꝫ ad tot ānos ſi reddā p̄ciū reha-
beam p̄diū? R̄c° ſm Ray. Dic nō ē mu
tuū.vnde nec vſura. ⁊ ēptoꝛ facit fru-
ctus ſuos qa venditio ē. Et h̄ ītelligas
niſi talis ↄditio facta fuerit ī fraudem
vſuraꝝ.qð pōt p̄ſumi ſi modicū ē p̄ciū
reſpectu valoꝛis rei.ex̄ de emp. ⁊ ven.
ad nr̄am. Itē ſi ſit ī pacto ꝙ reſtituat'
aliqd plus q̄ꝫ fuit p̄cium. A. Ið dicūt
doc. ut notat dn̄s Anto. de bu.ī.c.in
dyoceſi.ex̄ eo. B. ⁊ ēptoꝛ ↄſuetus ſit
feneratoꝛi.ex̄ ð pigno.illo vos. Ið Hoſti.
⁊ Ber. A. Idem ī ſū.eo.ti.q.25.vbi
idē dr̄ ſm eoſdē etiā ſi vēditio fiat tali
pacto ꝙ q̄ncūqꝫ ſoluat' p̄ciū a vēdito-
re uel eius herede reddat' p̄diū. Pre-
dictis etiā con. dn̄s Anto. de bu.ī di-
cto.c.cōqueſt⁹.ex̄ eo. ⁊ Inno.ī ocō.c.
ad nr̄am.addēs ꝙ paucitas p̄cij nō fa
cit p̄ſumere vſurā.niſi addat' alteri cō
iecture vꝫ ꝙ vēditoꝛ poſſit redimē. B

¶ Quid ſi quis emat fructus ſeu ſege
tes pꝛouēturas h̊ āno de agro ſemina-
to? R̄c° ſm xb. Nō eſt vſura ex foꝛma
ↄtractus. Pōt tn̄ fieri in fraudē vſura
rū.ut ſi veriſimile ē ꝙ fructus colligē
di etiā ↄputato dubio ꝙ poſſūt īpedi-
ri.valebūt tūc plus q̄ꝫ id quod nūc da-
tur. A. maxime ſi eſt talis pſona que
cōtractus h⁹modi ſoleat exercere. ⁊ re
ſtitutio eſt ei ī foꝛo penitentiali indi-
cenda ſm eundē xb. ⁊ ī ſū.eo.ti.q.26.
Et hoc debet ītelligi quādo īteruenit
p̄matura ſolutio. al' non eſſet vſura cū
non aſſit mutuū uel equipollens. ſed
alia fraus obligās ad reſtitutionē. B
Si autem ꝓbabiliter dubitatur vtruꝫ
plus uel minus debeant valere.nō eſt

vſura. Jõ Hoſti. ꝛ Wl. A. Jõ ĩ ocã. q.
26. B. Et eodẽ mõ dicendũ ſi emat
fruct⁹ ꝓuẽturos vſq₃ ad tres vl' q̃tuoꝛ
vl' pl'es ãnos. A. Jõ in ſũ. eo. ti. q. 27.
ubi etiã addit' ſm Ray. ꝙ ubi in foro
iudiciali ꝓcedit' ꝑ ↄiecturas. in pñiali
ſtatur ꝑtiũ aſſertiõi. Et idẽ dr eo. ti. q.
23. Quod ĩtelligo eẽ veꝝ niſi ex alia
ↄiectura oꝛiat' ſcãdalũ. qa tũc opoꝛtẽt
oĩo ↄ̃ ſcãdalũ ſatiſfacẽ. ex̃ de homi. ex
litteris ꝑ̊. de pur. cano. ꝑ totũ. B

Quid ſi qs emat a cõitate vl' a colle
gio monaſterio ſeu etiã a ꝓuata pſona
certos ãnuos redditus ĩ vita ẽptoꝛis
uel ad aliud qdcũq₃ tẽpus vſufructu₃
alic⁹ poſſeſſiõis. Rẽ ſm xñ. Nõ ẽ vſura
ex foꝛma ↄtractus. Poſſet aũt eẽ illici
tus ex ꝑte vẽditoꝝ. qa aſſumũt mãm
deſiderãdi moꝛtẽ ei⁹ aut ex ꝑte ẽptoꝝ
qa foꝛte nimis ꝑuo ꝓcio emit ꝓ̃ſatis
circũſtãtijs & diſſilitudĩe vite ei⁹ ꝛ q̃ti
tate ꝓcij. ꝛ valoꝛis ĩpius vſufruct⁹. Si
vo qñ emit' a ꝓuata pſona dicatur. ĩ vi
ta ĩpius vẽditoꝛis. eẽt tũc magis claru₃
q̃tũ ad hoc ꝙ nulli⁹ moꝛs deſideraret'
h̃ caſu. A. Jõ xñ. dic ꝙ lic₃ iſte ↄ̃ctus
nõ ſit vſurati⁹ ex foꝛma. cũ tñ h⁹mõi
reddit⁹ annu⁹ pſonalis ſit ſiue burſal'
ñ aũt ꝓdialis. credo lic₃ qdã legiſte di
cãt ↄtrariũ. ꝙ illicit⁹ ẽ ↄtract⁹. tu₃ qa
vẽditoꝛ faciliter poſſet deſiderare moꝛ
tẽ ẽptoꝛis. tũ qa nullũ ẽ emptoꝝ ꝑicu
lũ. ſicut ẽ ĩ fructib⁹ agroꝝ ꝛ vinearũ.
ut ĩ ſũ. eo. ti. q. 29. In his tñ vr̃ facien
da dr̃ia int' redditus iã ↄſtitutos ꝛ de
nuo ↄſtituẽdos. ut pꝫ ꝑ Jnno. ex̃ eo. ĩ
ciuitate. vbi etiã idẽ nõt dñs Anto. de
bu. foꝛmãs hãc qõne₃. Aliqs emit red
ditus certi fũdi ĩ ꝑpetuũ uel ad vitam
ſibi uel hẽdib⁹. dubitatur an ſit licitũ
Et lʒ ĩnqt opĩones ſint. tñ liciti ſunt
h⁹mõi ↄtractus ſm Jnno. ꝛ Jo. an. ſi

ue ematur reddit⁹ domus. ſiue pſone.
puta ruſtici vl' ſerui alt'ius. ſiue etiam
emat' actio ↄtra aliũ ↄpetẽs dato etia₃
ꝙ foꝛte mĩoꝛi ꝓcio vẽdatur q̃₃ valeat.
ꝛ dicũt h̃ verũ ſiue reddit⁹ ſit certus
ſiue ĩcertus. ſiue ĩ pecunia. ſiue ĩ alio.
ꝛ ſiue emãtur noĩa ↄſtituta ſiue etia₃
ↄſtituẽda. ꝛ lic₃ aliq̃ntulũ min⁹ q̃₃ va
leãt emãtur. nõ iudicatur ↄtract⁹ illi
citus. qa cõtrahẽtes pñt ĩ modico ſine
dolo tñ ſe decipe realit'. Cõſulit tamen
Jnno. xp̃i fidelib⁹ ꝙ ab h⁹mõi ↄtracti
bus abſtineat. s. ꝙ de nouo ꝓpt' h̃ ↄſti
tutũ redditũ vl' actiõe₃ emãt. Dicit tñ
ꝙ h̃ eſt penitus illicitũ. ꝙ ſi qs accepit
centũ a titio. uel obligatiõe₃ de centu₃
ut ĩpe conſtituat ſe debitoꝛẽ redditus
ãnualis maioꝛis quãtitatꝭ q̃₃ accepat.
Con. dñs Pe. de Ancho. ĩ. c. vſuraꝝ. de
vſuris li° 6°. vbi etiã dic. Quero ſi ↄſti
tui alicui pẽſionẽ certã ad vitã ꝓ certo
ꝓcio. an talis cõtractus ſit vſuratius?
Rẽt ſm Oldradũ. Hoſti. Jnno. Wicẽ.
ꝛ Goff. ĩ dcõ. c. ĩ ciuitate. ꝙ nõ. qa ſm
oẽs ꝓdcõs talis ↄtract⁹ ẽ licit⁹. qa tol
lit' ſuſpicio vſuraꝝ rõne ĩcertitudinis
Jdẽ etiã dic tenẽ Jo. an. Qdẽ puto limi
tandũ. niſi diſſilit' ſit emẽs plus ĩ futuꝝ
acceptur⁹. ar. c. fi. ex̃ eo. Jtẽ dic. Pone
ꝙ debitoꝛ vſurarij mutuauit ſocio pe
cuniã eo pacto ꝙ ipſe ſolueret vſuras
vſurario ĩ futuꝝ currẽtes. an talis mu
tuãs ſit vſuratius. Et Rẽt ſm doc. ꝙ
nõ. quod dicit verũ ſm Jo. an. quãdo
ex illa pecunia intendebat ſatiſfacere
vſurario. al' ceſſant rõnes doctoꝝ. Et
idẽ ſi tunc a ſocio cui mutuauit. vſuras
ꝑcipit. ad reſtitutionem tenetur. B

Quid de his q emũt a pauꝑib⁹ bo
ues uel oues q̃s illi foꝛte nõ habẽt ꝛ lo
cant eis? Rẽ ſm xñ. Si emptoꝛ ſcit uel
credit ꝙ vẽditoꝛ illa nõ habet ꝛ locat

eis ꝑ annua pẽſione. vſura ē. uel ſalteꝫ
in fraudē vſure fit. A .i. pſumitur.
ſm eūdem xv. ⁊ in ſū. eo. ti. q. 33. ⁊ ta-
les oīo tenent ad reſtitutionē. cū mer
cedē ſine cā receperit. s. ex eo qꝺ nō ē
ff. de condi. ſine cā. ꝑ totū. B .Si vo
credit eū habere ⁊ ſine fraude emit. nō
ē vſura. A .nec etiā pctm̄ qꝫdiu durat
bona fides ſm eundē. ⁊ ī dcā. q. 33. Et
addit. Idē credo de ementibꝯ fructus
terraꝝ a nō hn̄tibꝯ. hec ille. Et lꝫ ī pdi
cto caſu deſit aliqn̄ pctm̄ n̄ tn̄ deeſt ob
ligatio ad reſtitutionē ex q̊ pẽſionem
accipiūt ſine cā ut dictū ē. niſi inqꝫtū
poſſit ꝓbare aliqꝺ legitimū intereſſe. nō
tn̄ tenet vltra qꝫ ſit factus locupletior
qꝫdiu fuit bone fidei. ff. de peti. here.
l. vtrū. B

¶ Quid de his q nūc emūt certos eq̊s
tradēdos emptori ab ipo vēditore in
certis nundinis? R° ſm xv. Si emant
minori pcio qꝫ eſtiment eos ibi eē tūc
valituros. vſura ē. Si aūt ꝺ valore vi-
ſilr dubitet. n̄ ē vſura. A . Idē ī ſū. eo.
ti. q. 34. Et ītelligit h ſi intueīat pma-
tura ſolutio. al' nō eēt vſura. ex eo. na-
viganti. licꝫ poſſit eē alia īequalitas ad
teſtōeꝫ obligās. Sed qd ſi qs hn̄s pecu
niā volebat ire ad nūdinas ad emēdū
merces ex qbꝯ lucraret. ⁊ ego īdigens
pecunia mutuo illā recipio offerēs me
illā reſtituē cū lucro ſpato. nūqd cō-
tractus ſit vſuratius? R°. Inno. dic ꝙ
ſic. ſ Hoſti. tenet ꝙ tali mercatori ob-
ligatꝰ ſū ad intereſſe illius lucri qꝺ ex il
la pecunia erat veriſilr facturus. dū-
mō nihil fiat ī fraudē vſuratū. ⁊ talis
mercator dicto mō nō ꝯſueuerat pecu
niā tradere ad vſurā. Con. Ray. ut ⁊
pꝫ s. vſura p̊. §. 25°. Sꝫ ut nōt dn̄s Pe.
de ancho. ī. c. vſuratū. ex eo. li° 6°. Io.
an. tenet cū Inno. dicēs ꝙ intereē habet
ſolū locū pꝰ morā debitoris ⁊ non an̄.
Nā ſi an̄ poſſet qui mutuat ꝯuenire de
ſpato lucro. facile eēt mutuāti fingē
qꝺ vult cū ſua pecūia alio ꝓficiſci vbi
tātū lucrabit ⁊ illo reqſito fenꝰ exerce
ret. Iſtis aūt figmētis nō ē via apiēda
ex de diuor. qꝫto. Et h placet Io. cal. h
ille. Pōt dici ꝙ vbi ex q̄litate pſonarū
ceſſat ſuſpicio vſuraꝝ obtineat dictuꝫ
Hoſti. ⁊ Ray. qa intereē ꝯputari poteſt
ex iuſta cā nō ſolū pꝰ morā ſ etiā ante
ut pꝫ s. §. 5°. in additione. v. itē dicit.
Itē qd ſi qs a mercatore emeret merceſ
tāto carius quāto ī loco deſtinato eēt
viſilr vēditurꝰ. ⁊ ſic offerret verū pciū
cū ſpato lucro. an vēditor ſit vſuratiꝰ
R° ſm Inno. ꝙ nō. dūmō cōputatis
piculo ⁊ labore n̄ accipiat vltra id qꝺ
ī loco ī q̊ erat venditurus veriſilr lu-
craturus fuiſſet. qa q̊ iure pōt vēdere
carius ꝓpter dubiū tpis. ex eo. c. ſi. eo-
dē mō ꝓpt dubiū loci. ſūpto argumēto
ꝺ tpe ad locū. ff. ſi certū pe. l. vinū. Et
h placet Ray. Sꝫ ut nōt dictꝰ dn̄s Pe.
ꝺ ancho. ubi s. Hoſti. ꝯ. qa daret via
figmētis ꝯ dictū. c. quāto. Io. vo cal.
tenet dictū Inno. cū pciū ſtatī ſoluit
qa tūc ſpatū lucrū altiꝰ loci pōt mō p-
cipe emptor ſicut poterat creditor. Sꝫ
ſi h ptextu ſolutio pcij differatur. tūc
dictū Inno. tenet. quia de facili poſſet
fraus ꝯmitti. h ille. Pōt dici ꝙ intereſſe
ex eq̊ nō pōt pcipe ſ bn̄ ſm extimatō-
nem dubij euētus. ut s. vſura p̊. §. 15°.
vbi ex ꝯditiōe pſonaꝝ ceſſet ſuſpicio
fraudis. B

¶ Quid ꝺ his q emūt frumētū ⁊ vinū
⁊ hꝰmōi tpe q̊ colligit ut pꝰea vēdant
cariꝰ? R°. Hoc mltiplicit pōt fieri. p̊ qdē
ꝓpt cōe bonū. ſicut Ioſeph emit fru-
menta ut hēret vnde pvidēt ꝑplis ītē
tpe famis. ⁊ hoc meritoriū ē. 2° ꝓpter

ꝓuiſionē ſuā ⁊ ſuoꝝ.ſicut ſi aliqs nūc
emat timēs ne poſtea opoꝛteat eū cari
us emere pꝛo ſe ⁊ ſuis. ⁊ poſtea qa nō
īdiguit vēdidit ſicut coīter ī foꝛo ven
debat᷑. ⁊ h̾ licitū ē. 3° ꝓpt᷑ pietatē. ut
s. de lucro ꝓuideat pauꝑibꝫ. ⁊ hoc ite-
tū licet dūmō ita moderate hoc faciat
ꝙ coītas ꝑ cariſtiā nō ledat᷑. 4° ꝓpt᷑
exercēdā iuſtā cōmutationē ꝑ moduꝫ
mercationis. ut nō ītendat cariſtiam
inducere ſed potius ſuā artē ſiue nego
ciationē exercē. qđ potiſſime locū hꝫ
qn̄ hec ē ꝓpꝛia negociatio eius. ita ꝙ ꝑ
ſua opa recipit lucrū. ut dictū ē s̾. em
ptio. §. 4°. 5° ꝓpter auariciā. s. ut ca-
rius vendat nulla alia nccītate uel uti
litate pēſata. aut ut cariſtiā inducat ⁊
congreget. ita ꝙ hoīes cogant᷑ ab eo
emere. ⁊ ip̄e poſſet ad libitū vendere.
⁊ iſti tales enoꝛmit᷑ peccāt ut etiā dcm̄
ē s̾. emptio. §. 8°. Hec breuit᷑ ſūpta ſūt
de Ray. xv. Inno. ⁊ Hoſti. Et addit
Ray. ꝙ tales ꝓpt᷑ hoc nō ſūt cogēdi
ad reſtitutionē certe ꝑſone ſ̃ pauꝑibꝫ
Et ſ̃m xv. hoc ītelligit᷑ de honeſtate ⁊
ↄſilio. nō aūt de nccitate. A. niſi ex fa
cto eoꝝ alij foꝛēt dānificati. qa tūc te-
nent᷑ reſtituē dānificatis oīo. ex̄ de ī-
iur. c. fi. B. Et ītelligendū idē ſi qs
emat alia q̃ʒ victualia. ut aurū ul' argē
tū ⁊ h᷒mōi. ut de talibꝫ cariſtiā indu-
cat ⁊ ip̄e lucret᷑. Et de hac mā habes s̾
§. 4°. A. Id qđ in hoc. §. nōt᷑ in ſū.
eo. ti. q. 40. Predictis etiam con. doc.
cano. ut nōt dn̄s Pe. de ancho. in. c. ꝑ̊
extra eo. li° 6°. B

Pone. qdā habet recipe centum ab
aliq̄ ī certo termino. venit terti᷒ emēs
ip̄a iura ↄtra debitoꝛē pꝛo p̄cio nona-
ginta q̄ nūc ſoluit. nūqd emptoꝛ com
mittit vſurā? R°. Si iſte emit tantum
minus quātuꝫ vere ē intereſſe ſuū. aut
q̄ʒtū vere ē extimandū ſiue timenduꝫ
ne ille debitoꝛ ſoluat. aut quaten᷒ eſt
futurus laboꝛ rehabēdi nō ē vſura. Si
v̂o alit᷑ vult diminuē p̄ciū ſolū ꝓpt᷑
h̾ ꝙ nūc ſoluit. ſed ī futuro plus reha-
bebit. ē manifeſte vſura. A. qa ꝓpt᷑
p̄matura ſolutionē minoꝛi emit q̄ʒ ve
riſilit᷑ res fuerit valitura. ex̄ eo. c. fi. Et
ſic limitanda ſūt q̄ dicta ſūt s̾. §. 5°. de
emptiōe noīuꝫ. B. Et nō ꝙ tal' ēptio
iuriū p̄ſertim qn̄ de hoc īmineret liti-
giū ſi fiat pꝛo mīoꝛi p̄cio nō valet. nec
iſte emptoꝛ poterit plus petere ab ip̄o
debitoꝛe q̄ʒ ī veritate ſoluerit. etiam ſi
reſiduū fuerit ei donatū. C. mādati. l.
ꝑ diu̾ſas. ⁊ l. ab Anaſtaſio. qa pꝛo bo-
no cōi ſtatutū ē ne litigia emerent᷑ uel
mouerētur. A. Sꝫ ſi ceſſio iuriū fiat
ex vera ⁊ integra donatiōe valet ī to-
tū. al' nō valet niſi pꝛo ꝑte dati p̄cij.
Et hoc verū q̊ ad petitionē faciendā a
debitoꝛibꝫ ut obuiet᷑ litigijs q̄ poſſent
ꝑ h᷒mōi emptiōes occurrē. ut ī iuribꝫ
allegatis. Sꝫ q̊ ad emptoꝛē ⁊ vēditoꝛē
talis ↄ̄ctus bn̄ valet. cū noīa debitoꝝ
poſſint emi etiā p̄cio mīoꝛi q̄ʒ ſint ipſa
debita. ſeruata tn̄ eq̄litate. ut dicit do
minus Anto. de bu. ī. c. in ciuitate. ex̄
eo. ut pꝫ s̾. §. 5°. in additiōe. B

Ponē pōe. q̄dā coītas īdiget pecūia ⁊ ī-
pōit ciuibꝫ p̄ſtātiā. s. mutuo ꝓmittēs
⁊ obligās p̄ſtātibꝫ certa pig̊ra ⁊ certū
lucꝝ. nūqd p̄ſtātes ↄmittūt vſuram?
R°. Ex q̊ coacte faciūt ⁊ ꝓpt᷑ h̾ foꝛte
multā īcōmoditatē incurrūt. ita ꝙ ab
h̾ libēter ceſſarēt ſi poſſent. nō ē vſura
Sꝫ iux̄ h̾ ē alia dubitatio. videlicet ꝙ ſi
poſtq̄ʒ ciuis p̊m᷒ p̄ſtitit veniat ſecūd᷒
⁊ emat iura a p̊mo ꝓ mīoꝛi p̄cio eo ꝙ
nūc ſoluit ei. nūqd iſte ſecūdus ↄmit-
tit vſurā? R° ut ī p̄cedēti. §. dicitur.
A. Certe iſte ↄ̄ctus manifeſte apparet

vſurarius. cũ quicqd accedat ſorti in mutuo ſit vſura niſi affuerit verum ⁊ certũ intereſſe. qđ põt extimari etiã ex dubio euẽtu ſcḋm ↄditiones pſonarum ut s̃. vſura p̊. §. i5°. Nõ aũt põt poni ĩtereſſe certũ ꝑ ĩcerto. ut ibi pʒ. ⁊ notat dñs Anto. ĩ. c. ſalubrit. ex̃ eo. Nec excuſat a pctõ in h̃ cãu coactio ul' alia neceſſitas. ex̃ eo. ſup eo. ⁊ ꝙ me. cã. c. ſacris. Et ſi p̃ncipalis ẽ illicitus ſilr̃ ⁊ acceſſorius. ex̃ de re. iud. acceſſoriũ. li° 6°. Sed ſi coĩtas nõ accipit mutuo. ſed ita ut reddat acceptũ. lʒ ꝑ illo annuatĩ aliqd tribuat ſicut fit in ĩpreſtitis venetiarũ. ⁊ in mõtibꝫ florentie. ⁊ in locis Janue. Alius ẽ caſus ſup q̊ theologi ⁊ doctores dĩſa dixerũt. Sed ſaluo meliori iudicio cõtractus vr̃ licit⁹. cum ĩ hoc cãu nõ ſit mutuũ. ſ; potius venditio reddituũ ciuitatũ q̃ fieri põt. ut te tigi s̃. §. 5°. ⁊ nõ. doc. extra eo. ĩ ciuitate vbi ⁊ dñs Anto. addit. Et p̃dcã faciũt ad illud qđ venetijs ſepiſſime reuocatur ĩ dubiũ. Ibi. n. q hacten⁹ ↄtulerũt pecũias ĩ cõi deſcribũtᷣ ſingillatĩ. deĩde cõe rñdet eis q̊libet ãno ꝑ centenario qñq; qnq;. qñq; min⁹. ſ; capitale nũq̃ꝫ reſtituit ⁊ vocatᷣ ĩpreſtita. Et ille q hꝫ ĩ coĩtate dicta mille uel tria milia vendit alijs ius ſuũ ⁊ emolumentũ oẽ qđ pcipit. q̃ritur an iſte ↄ̃ctus ſit licitus. Et rñdet. Ex p̃dictis pʒ ꝙ ſic. qa recipit redditũ ĩ pecunia iã ↄſtitutũ. Itẽ idẽ redditus creſcit ⁊ decreſcit. ⁊ poſſꝫ coĩtas ĩ totũ abolere ſi vellet ⁊ nihil reſpõdere. Itẽ nõ ẽ q̃ſi maior reddit⁹ q̃ꝫ eẽt vni⁹ poſſeſſiõis ĩmobilis. ⁊ ſic vr̃ ꝙ licitus ſit ↄ̃ctus talis ꝑ p̃dicta iura ⁊ rõnes. h̃ ille. Idẽ etiã dic dñs P̃e. de ancho. in. c. vſuraꝝ. de vſuris li° 6°. Et ſubdit. Reperio tñ inter ↄſilia ffederici conſilio. z9z°. quẽdaꝫ theologũ diſputaſſe latiſſime qõneʒ iſtã. ⁊ ↄcluſiue tenuiſſe ꝙ q̊ ad tẽp⁹ ciues coacte mutuãtes coĩtati nõ ſit vſura cẽſenda ſi quid ꝑ illa ſorte coacte mutuata aliqd recipiãt. Ab ip̃is aũt emere talem redditũ ãnuuʒ vſura ẽ. Cuius rõnes ⁊ motiua nõ refero. qa iudicio meo đ iure efficaciter nõ concludũt. nec tollũt rõnes. ⁊ illa q̃ p doctores ſupius ſunt dicta. h̃ ille. Predicta pñt ĩtelligi vera niſi ciuitas ↄſtituat p̃dcĩs nouos redditus. forte ſi antiq in ſilibus uel alijs ſũt ↄſũpti. qđ nõ licẽt. qa h⁹mõi emi ñ pñt. ita ut qui eos vẽdit ad illos obligetᷣ. ut notatᷣ in dcõ. c. ĩ ciuitate. per doc. ⁊ nõt dñs P̃e. ĩ p̃fato. c. vſuraruʒ ubi q̃rit an ſit licita emptio reddituũ alicuius caſtri uel fundi ad certũ tẽp⁹ uel incertũ. puta ꝑ ſe ⁊ ſuis heredibꝫ. Et rñdet ſcḋm Jo. an. Inno. ⁊ Hoſti. in dcõ. c. ĩ ciuitate. ꝙ ſic. nec ſapit vſuraʒ qñ talis redditus erat iã conſtitutus añ ↄtractũ. puta cenſus. tributũ. pẽſio ⁊ ſilia. Secus ſi tpe ↄ̃ctus naſcatᷣ ſiue cõſtituatᷣ. Et idẽ dicit ĩ emptiõe noĩs ſiue actionis. ut actio iã nata ad mille poſſit emi ꝑ mĩori p̃cio. Patet g̊ ꝙ ꝑ p̃dictis ĩpreſtitis noui reddit⁹ ↄſtitui nõ poſſent. al' eẽnt illicita. ⁊ ſilr̃ forent illicita ⁊ ſup nouis ⁊ antiqs ſi ex ip̃is dãnificaretᷣ res publica q̃ eq ꝑatᷣ pupillo. C. de iure rei. pub. l. rẽ publicã. li° xi°. Vñ eius admĩſtratores nõ poſſunt eã dãnificare. nec factũ eoꝝ ĩ dãnũ rei publice valet. ff. đ decre. decuri. l. ambitioſa. ⁊. C. de tranſac. l. p̃ſes. Et ĩ his caſibꝫ põt ĩtelligi dictũ tenẽtiũ h⁹mõi imp̃ſtita nõ fore licita.

¶ Circa p̃dicta p̊ q̃ro. qd ſi aliqs non vult emere p̃diũ ſ; redditũ ex alterius p̃dio ꝑpt qđ p̃dij dñs ↄſtituit nouuʒ redditũ forte locãdo alicui perpetua

locatiõe ad certũ affictũ in pecunia uł
reb℈ alijs ↄſtitutũ quẽ vendit p̄dicto
an ↄtractus ſit licitus? R̷. Quidã di-
cant ꝙ ſic. qa hic ẽ pura emptio ⁊ vẽ-
ditio. ⁊ ſic põt fieri ſicut ſ̈. dictũ eſt de
emptiõe redditus iã ↄſtituti. Sed alij
ↄtra. qa nõ poteſt ita fieri fraus ĩ red-
ditu iã ↄſtituto ſicut in eo qui ↄſtitui
tur de nouo. Vñ dicũt ꝙ ex h᷒mõi cõ-
tractu nõ poteſt ꝑcipi vltra q̄ꝫ datũ ſit
Inno. in. c. ĩ ciuitate. ex̄ eo. nõ app̄ro-
bat nec rep̄bat. ſ; ait. Certe bene ↄſulẽ
dũ ẽ oĩbus fidelib℈ ꝙ ab huiuſmõi cõ
tractib℈ abſtineãt. s. ꝙ de nouo ꝓpter
hoc ↄſtitutũ redditũ uel actionẽ non
emant. Et ſubdit. Illud aũt penitus
videt̃ illicitũ ꝙ ip̄e idem qui dicit̃ em
ptor in ſe conſtituat redditũ ⁊ actiõeꝫ
qua ſe obliget ad plus dandũ in pecu
nia uel ſpecie q̄ꝫ accepit. Aduertendũ
ꝙ Inno. vocat hic emptorẽ illũ qui in
ſecundo contractu reſolutiuo p̄mi ex
pacto de redimẽdo emit qui in primo
fuit venditor. ut pꝫ ꝑ dñm Anto. de
bu. ibidem. de quo ſ̈. §. 5°. in additio-
ne. Nam appellationib℈ emptionũ. vẽ
ditionũ. locationũ. ⁊ ↄductionũ ꝓmi
ſcue vtimur. ff. de ac. emp. l. veteres. ⁊
l. ſe.

¶ 2° quero. qd ſi quis emit p̄diũ cuꝫ
pacto de redimendo vſqꝫ ad certũ tẽ-
pus uel qñcũqꝫ p̄ciũ reddat̃. ⁊ interiꝫ
emptor ip̄m locat venditori pro certo
affictu. an ſit licitũ? R̷. Prima facie cõ
tractus licitus vr̃. Nã licitũ ẽ vendẽ
ac etiã emẽ cũ pacto de redimẽdo ad
certũ tẽpus uel qñcñqꝫ. C. de pac. int̃
emp. ⁊ ven. l. 2. Sed verꝫ ẽ ꝙ ſub iſto
ↄtractu põt facilit̃ palliari vſura. ⁊ iõ
ex circũſtantijs põt p̄ſumi in fraudeꝫ
vſuraꝝ factus. p̊ ſi in loco ubi agitur
ↄſueuit h᷒mõi fraus in tali contractu
fieri. Nã p̄ſumit̃ actũ qđ eſt ↄſuetũ.
ff. đ edili. edic. l. ꝙ ſi nolit. §. qa aſſi-
dua. ⁊ de aqua plu. ar. l. ſi ꝑus. §. ſi re-
cte. 2° qñ etiã ſi ĩ loco nõ ſit ↄſuetum.
tñ ipſe ↄ̄hens ẽ vſurarius. qa p̄ſumit̃
id agẽ qđ ↄſueuit facẽ. ff. de pig̊. ac. l.
uel vniuerſoꝝ. ⁊ ex̄ de re. iud. ſemel. li°
6°. Et in ſili nõt Inno. s. ĩ pena apposi-
ta ab vſurario in. c. ſuã. ex̄ de pe. Et iđ
alij doctores. ut pꝫ ſ̈. vſura p̊. §. 22°. ĩ
additiõib℈. 3° ſi modicũ fuit p̄ciũ em-
ptiõis. uel factũ fuit pactũ de redimẽ
do ꝓ maiori p̄cio. ut ſ̈. §. 3°. cũ additiõi
bus. 4° ſi ex pacto cõmodũ uel ĩcõmo
dũ rei vẽdite excepto conſtituto affi-
ctu ꝑtineat ad venditorem eiuſdẽ rei
ↄductorẽ. Nã h᷒mõi ẽ ↄtra nãm em
ptionis. cũ re empta ſtatim cõmoduꝫ
uel ĩcõmodũ ad ip̄m debeat ꝑtinẽ em
ptorem. ff. de pi. ⁊ cõmo. rei ven. l. il-
lud. Et ſic põt p̄ſumi ĩ fraudẽ factum
p̄ſertim ſi ip̄e ↄductor ⁊ vẽditor non
poſſit ſe qñ voluerit ab obligatiõe h᷒-
modi affictus libare. cũ in effectu talis
cõtractus ſit q̄dã emptio redditus de
nouo ↄſtituti. ad quẽ ip̄emet ↄſtituẽſ
⁊ vendẽs obligat̃. qđ ẽ penit᷒ illicitũ
ut pꝫ ꝑ Inno. ex̄ eo. ĩ ciuitate. ⁊ in. §. p̄
cedẽti. cũ potius attẽdi debeat reꝝ effe
ctus q̄ꝫ v̂boꝝ variatio ſiue circuit᷒. ex̄
de cle. nõ reſi. c. relatũ. ⁊. C. man. l. ab
Anaſtaſio. ⁊ in. c. cũ qd. de re. iud. li°
6°. maxĩe cũ nõ ſit fraudib℈ cedenduꝫ.
ſ; obuiandũ. ex̄ de diuor. quãto. Item
ſi nulla adeſt vſurarũ fraus. cũ tale pa
ctũ ꝙ vẽditor teneat̃ recõducẽ ↄtine-
at ĩeq̃litatẽ ſi ẽptio facta ẽ p̄cio equa-
lẽti ipſi rei. cũ ⁊ rẽ habeat ꝓ precio. ⁊
ĩſup hanc obligationẽ que iudicat̃ ꝑs
p̄cij vltra preciũ ↄſtitutũ. ff. de ↄ̄hen.
emp. l. fundi ꝑtem. Et iõ ẽptor ĩ hoc
g̃uat venditorem vltra licitũ emẽdo

mīori p̄cio dicta obligatione ↄputata
⁊ ſic ad reſtitutionē tenetur. ut s̄. em
ptio. §. 2°. Itē poteſt p̄ſumi fraus vſu
rarū ſi quis ꝓpria p̄dia vendat ad h⁹
mōi ↄtractus faciendos. qa nō eſt ve
riſimile ꝙ intendat emere aliena q ꝓ
pria nō inutiliora vendit. cū hec ſint
cōtraria. ⁊ nemo preſumatur velle ex
incōtinenti contraria agere. l. non ad
ea. ff. de con. ⁊ demon.

¶ 3°. quero qd ſi quis vendat pecuniā
puta aurū pro maiori precio q̄ȝ ſit cōis
curſus? Rñ°. ꝙ ſi vendēs nō poteſt pre
tendere aliquod licitū interēſſe. puta la
boris ⁊ ſūptuū huiuſmōi negociatōis
vel īminens damnū ſeu ceſſationē iu
ſti lucri ſm̄ extimationeȝ dubiȷ̄ eue̅t⁹
illicite agit. cum hoc videatur q̊ddam
equalens mutuo vſurario. s. ex ſimpli
ci datione pecunie plus aliqd accipere
Et ſi nō eēt vſura ſaltem oīo eſt lucrū
illicitū cuȝ vendat rem maiori precio
q̄ȝ valeat. ⁊ ad reſtitutiōeȝ obligatur lȝ
emptori res fuerit nccia ſeu lucroſa.
ut s̄. emptio. §. 2°. Et ex h° pōt diſcer
ni q̄liter cambia poſſent illicite fieri. ß
apertius ⁊ magis illicite fiunt quādo
campſor p̊mo dat aliquā pecūie quā
titatem ut aliam maiorꝭ precȷ̄ recipiat
ſine intereſſe de quo dictū eſt. quia h°
caſu aperte eſt mutuū vſurariū cū mi
nus dederit ⁊ plus velit accipere lȝ ad
palliandū interponat̄ locus uel alius
fictus ↄtractus. ut s̄. vſura p̂. §. 22°.
Et ſic dupliciṫ cābia fiūt. videlȝ quia
aut cāpſor recipit maiorē ſūmaȝ ⁊ red
dit minorē. de quo dictū eſt ī p̊ncipio
§. aut p̊ dat minorē ⁊ poſtea recipit
maiorem. de quo nūc tactū eſt. Et ad
iſtos duos mōs gnāles oīa pticularia
cambia reduci poſſūt. ⁊ diſcerni vtrū
ſint licita. Nā illicitū videt̄ qcquid ꝓ
cambio accipit̄ vltra id qđ datur exce
pto p̄dicto legitimo interēſſe. ß

Uſura iiij° de vſurarȷ̄s manifeſtis.

Quis dicatur manife
ſtus. Rñ° ſm̄ Hoſti. Uno mō dicit̄ ma
nifeſtus per euidentiā facti puta quia
menſam tenet patam ad vſuras. ar. ex
de coha. cle. ⁊ mu. tua. ⁊. c. fi. Alio mō
ſi ſit de hoc in iure ↄfeſſus uel cōuict⁹.
Sed ſola fama nō ſufficit ut manifeſt⁹
dicatur. A. s. q̊ ad penas poſitas ↄtra
manifeſtos vſurarios. ex eo. quia ī oī
bus. ⁊ ex eo. q̄ȝ q̄ȝ. lib° 6°. Item vſurari⁹
dicit̄ manifeſtus poſt publicationem
Et ad publicationē faciēdā ſufficit ꝙ
vocatus confiteat̄. uel negans ꝑ teſtes
ↄuincatur. ex de coha. cle. ⁊ mu. c. fi.
⁊. c. tua. Sufficiūt etiā certa argumen
ta cū fama. puta qa apparent aliq̄ īſtru
menta facta ī ↄtractu pignoratōis ſeu
venditiōis. in quibus dicit̄ ꝙ fructus
nō debent computari niſi in ſortem.
extra eo. cum ī dioceſi. Et quāuis nul
lus appareat accuſator ſuꝑ hoc. tamen
ꝓcedat ep̄us ex officio ſuo qui poteſt
ↄpellere vſurariū ad reſtitutionem fa
ciendā ſm̄ eundem Hoſti. ⁊ in ſū. lib°
2°. ti. 6. q. 48. Et etiā dn̄s Anto. đ bu.
dicit in. c. quia in oībꝰ. extra eo. ꝙ ma
nifeſti vſurarȷ̄ dicūtur notorȷ̄. uel ↄ̄
quos eſt fama cū aliqbus indicȷ̄s. ⁊
poſtea ſunt publicati. ꝑ dictū. c. cum ī
dyoceſi. Et ibi etiā vr̄ hoc ſentire glo.
lȝ manifeſtuȝ ꝓprie dicatur qđ certuȝ
eſt ⁊ probari pōt etiaȝ ſi nō ſit notoriū
ß interdū ponitur ꝓ notorio. 2. q. i.
manifeſta. Et ibi đ h° glo. magiſtra. ß

¶ Que pena publicorꝝ vſurariorꝝ? Rñ°
ſm̄ Ray. Ip̄o iure ſunt excoīcati. nō di
co ſimpliciter ß quātuȝ ad tria. videlȝ
ꝙ nō debēt recipi ad coīonem altaris.

nec debent recipi eoꝝ oblationes. nec debēt recipi ad eccl'iaſticā ſepulrā ſi ī hͤ pctō deceſſerit. ex̄ eo. qa ī oīb9.

¶ Quid ſi ſacerdos recipiat oblatiōe manifeſti vſurarij? Rᵒ. Reddē ɔpellit' ex̄ eo. qa ī oīb9. Et ſm. Hoſti. dari ɔ; epo. ut ſm ei9 ꝓuidētiā reſtituat' illi a q̄ vſura extorta ē ſi īuenit'. alioqn pau pib9. ar. 20. q. 3. ɔſtituit. A . Paꝝ facit hͤ. c. ſ de hoc lati9 dictū ē ſ. reſtitu tio p̊. §. p̊. B . Et debet ſacerdos ma nere ſuſpenſus ab executiōe officij do nec ſatiſfaciat arbitrio epi. Eandē pe nam incurrit q eos tradit eccleſiaſtice ſepulture. in dcō. c. qa in oīb9. ſed ho die ſepelientes ſūt excoīcati ipō facto ut ī cle. eos ex̄ de ſepulturis.

¶ Que pena ɔcedentiū domos vſura rijs alienigenis? Rᵒ. Nec collegiū nec alia vniuerſitas aut ſingularis pſona debet pmittē q vſurarij alienigene. ſ. nō oriūdi de terris ipoꝝ publice vſu ram exercētes uel exercere volētes ha beant domos ɔductas ſeu alit' habitēt ī terris ſuis. ſ oēs īfra tres menſes ex pellendi ſunt de ipis terris. Itē nemo ɔ; eis locare uel alio titulo cōcedē ali quā domū ad fenus exercēdu;. al' ſi ſūt pr̄iarche. archiepi uel epi incurrunt ipō facto ſuſpēſionē. Si aūt ſūt mīores clerici ſingulares īcurrūt excoīcatiōe; Si ē collegiū uel vniuerſitas īcurrunt intdictū. Et ſi talē ſnīam p menſe; ſu ſtinuerint. A . ſ. aīo īdurato. ut ī. c. p̊. de q̊. ī. B . ex tūc t're ipoꝝ ſūt int dicte. q̄; diu ibi vſurarij morant'. Si ve ro ſūt laici. debēt p ordinarios eccl'ia ſtica cenſura ɔpelli. ex̄ eo. c. p̊. lib° 6°. A . Et ibi nōt dn̄s Pe. de ancho. q hoc intelligit' de vniuerſitate ſeu collegio tā eccl'iaſtico q̄; ſecl'ari ſm Io. 7 Archi. l; alīq intelligant ſolū de eccl'iaſtico.

Et addit. Nō ob. q ſm iſtū intellectū totus orbͤ eſſet intdictus. qa ē fatēdu; ita eſſe ubi iſta attemptant'. Et l; iſtud ſit rigoroſū. nō minus durū eſt q epi 7 prelati 7 mīores clerici ſint ſuſpenſi 7 excoīcati. ut dīc tex. Sed ɔ̄ iſta inqt remediū eſt q p̄lati hāc ɔſtitutionem frequētet faciāt publicari ſicut eis p̄ci pitur in. c. p̊. de loca. 7 de accu. ſicut olim. Et qa nec illa nec alia eis incūbē tia pagūt. pōt eis obijci id qd̄ nōtur d̄ re. eccle. nō alie. c. fi. ī his v̂ſib9. videl; Epi muti ſciūt iure ſuo male vti. Cu; ſint cornuti nō audēt cornib9 vti. hec ille. Itē pena hui9 capl'i obtinet ɔ̄ oēs vſurarios tā iudeos q̄; xp̄ianos. cū in diſtīcte loq̄tur. ſicut 7 cle. ex graui. ex̄ eo. que ɔprehēdit etiā iudeos. ut pat; ibi p glo. ſup v̂. cenſura. Ibi etiā idem tenē dr̄ Paul9 de eleaçarijs. 7 dn̄s Dn̄i cus de ſcō Geminiano ī. c. vſuraꝝ. ex̄ eo. lib° 6°. 7 dn̄s Lauren. de Floren. in ſuo tractatu de vſuris. q. 146. 7 Bal. ī quodā ɔſilio qd̄ incipit. Inter iudeos ubi dicit' q clericus iudeo locās domū ad publice fenerandū ipō facto ē excō municat9. p dictū. c. i. Et ſubdit q dr̄ qs locare iudeo ad fenerandu; ſi ſcie bat q talis conſueuerat publice fene rari. Nam ex qualitate pſone p̄ſumit' q ad hoc fecerit. ut. C. familie herc. l. ſi filius. 7. ff. de pigno. ac. l. uel vniuer ſoꝝ. Et preſumit' anim9 ex effectu. C. de iniurijs. l. ſi nō ɔuicij. Immo ſi loca tor a p̄ncipio hͤ neſciuit. ſtatī q ſciuit iudeū publice fenerari ɔ; eū de domo expellere. al' ad hoc ɔſentire videt'. Ꝫ. diſ. error. cū ſilib9. hec ille. B

¶ Quō vſurarij manifeſti poſſūt reci pi ad cōfeſſionē uel ad ſepulturā? Rᵒ. Non ſufficit q in vltima volūtate mā dent de vſuris ſatiſfieri. ſed ɔ; q uel de

ip̄is ſit ſatiſfactū ꝓut eoꝝ facultates patiunt̄.uel ſaltē ꝙ illis q̄bus facienda ē reſtitutio ſi p̄ſto ſint.aut alijs qui ill̄ pn̄t acq̄rere.uel illis abſentib9 ordinatio loci uel vices eius gerēti.aut rectori prochie ip̄ius vſurarij.corā aliq̄bus fide dignis idonee de reſtitutione ſit cautū ſiue ꝓuiſū.ita.s. ꝙ ſi quantitas ſit manifeſta illa exp̄mat̄.alioquin eſt moderanda arbitrio recipientis eam. Ip̄e tn̄ ſi ſcient̄ moderet̄ minorē tenet̄ ad reſtitutionē reſidui. Nullus intēē debet teſtamētis manifeſtoꝝ vſurariorū uel eos ad ꝯfeſſionē admittere uel ip̄os abſoluē niſi fecerīt ſatiſfactionē ut dictū eſt. Teſtamenta q̄q3 eoꝝ ipſo iure ſunt irrita. A .niſi p̄dcā fecerīt ut in .c.q̄d ſeq̄tur. B .ex̄ eo.c.q̄q3.li° 6°. A .Et ibi addit̄. Omnes aūt religioſos 7 alios q̄ manifeſtos vſurarios ꝯtra p̄ſentis ſanctiōis formā ad eccliaſtica auſi fuerīt admittē ſepulturā.pene in lateranenſi ꝯcilio ꝯ̄ vſurarios ꝓmulgate ſtatuimus ſubiacere. B

Uſura v° s.de ſeruiētib9.ꝓcuratoribus.fautorib9.⁊ familia vſurarioꝝ. Queritur ḡ quid de ſeruiētibus vſurariorū q̄ nihil habēt preter vſuras ? R° ſm̄ xv. Credo ꝙ poſſint licite accip̄e ab vſurarijs mercedē ſuam ſi ſeruiūt vtilit̄ ī licitis 7 honeſtis aut neceſſarijs. Nā vtilitas quā ꝯſequūt̄ vſurarij ex op̄e ſeruientiū ꝯp̄enſatur cū mercede quā dant ſeruientib9 illis nec pn̄t dici paup̄iores ꝓpter mercedē datā. cū loco mercedis habuerit commodū op̄aꝝ. Si aūt ſeruierīt in illicitꝭ nō credo ꝙ debeāt recip̄e mercedē de h9mōi. Idē de cultorib9 7 alijs eorum mercenarijs. A .De hoc plenius eſt dcm̄ s̄.reſtitutio p̊. §.13°.ī additiōe.B

Quid de eo qui conſuluit alicui ut feneret̄.uel qui mutuat gratis feneratori ut feneret̄.uel q̄ cōtrahit ſocietatē cū aliquo ad fenus exercendū. ul̄ qui mutuat vſurario ut feneret̄ 7 iſte p̄ticip̄et lucꝝ.nūq̄d oēs tales ī ſolidū tenēt̄ ? R° ſm̄ xv. Quidā dicūt ꝙ qui inducūt illos ad fenerandū q̄ al̄ nō erāt feneraturi.tenēt̄ ī ſolidū. Si vō al̄ eſſent feneraturi nō tenent̄ niſi quātū ad eos ꝑuenit. Et ſubdit. Ego credo ſine p̄iudicio ꝙ ī neutro caſu taliter īducētes teneant̄ niſi quātū ad eos ꝑuenit. Et quantū ad hoc conditio eoꝝ ē melior q̄3 eoꝝ qui p̄ſtant fauorē ī rapina uel ī furto. quia ipſi tenent̄ etiā ſi nihil ꝑuenit ad eos.7 hoc iō.q̄a rapina uel furtū fit ſimplicit̄ cōtra volūtatem dn̄i.ſ vſura ꝑuenit ad creditorē d̄ volūtate dn̄i. Nec inuenio iura dare actionē debitori cōtra h9mōi īductores ſeu fautores ad repetendum ab eis illas vſuras q̄s ipſi debitores ſoluerunt illis inductis. ſicut dāt actionē cōtra illos quoꝝ op̄e uel conſilio, fiūt furta uel rapine licet nihil ad eos ꝑueniat. A .Idē in ſū.lib° 2°.ti.7.q.61. B .Prima aūt op̄io tutior eſt ſaltem q̄n p̄ncipales nō eſſent ſoluēdo. Oēs enī tales īdubitant̄ ſunt ꝑticip̄es culpe. A .Nō tn̄ ꝓpterea tenēt̄ ad reſtōnem p̄ncipalit̄ ul̄ in ſolidū niſi inq̄3tū fuerint cā damni.ita ꝙ ſine eis datum nō fuiſſet. ut s̄.reſtitutio 3°. §.p̊. Dānū aūt dat̄ nō ī mutuo pecunie ſed in vſuraꝝ exactione.iō ꝑticipans in ſolo mutuo tenet̄ ad ſolū peccatū 7 nō ad reſtōē.niſi ex vſura accepti. Participans vō exactiōe ut in inueniēdo cautas fictiōes,uel al̄. bn̄ tenetur ad reſtōnem. Et ī hoc cāu ītelligatur ſecunda opinio. B

¶ Quid de eo qui accipit vſuras noīe
alieno ut tutoꝛ. curatoꝛ uel ꝓcuratoꝛ?
R° ſm Ray. Sicut ꝓhibet᷑ aliqs acci-
pere vſuras noīe ſuo ita ⁊ alieno. diſ.
46. ſicut non ſuo. Et ſi accepit alieno
noīe tenet᷑ ad reſtōnē ſi ille cuiꝰ noīe
accepit nō eſt ſoluēdo vel nō vult re-
ſtituere. Nam facientes ⁊ conſentien-
tes pari pena puniuntur. 2. q. i. votū
ī fi. Sed ſcd̄m ꝙ addit Hoſti. A .qui
etiā in ſupdictis cōcoꝛdat cum Ray.
eo. ti. ī ſū. q. 63. B .ille in cuiꝰ vtilita
tē vſū ē. ꝑ ⁊ pncipalit tenet᷑. alius in
ſubſidiū. ff. de eo ꝑ quē fac. erit. l. ex
hedicto. Et hec indubitant᷑ vera ſunt
de tutoꝛe curatoꝛe ⁊ ꝓcuratoꝛe. eo ꝙ
pſtant auctoꝛitatē talibꝫ. Secꝰ ꝺ eo q
nudū pbet miſteriū. ut dicet᷑ in. §. ſe.
Itē ſciendū ꝙ ſi ille ſoluit cuiꝰ noīe ac
cepte ſūt vſure ceteri libant᷑. A. Exce
ptis illis q ex vſuris aliqd habuerunt
ut ſ. reſtō 3°. §. 3°. Et id qd in h. §. nōt᷑
in dicta. q. 62. B

¶ Quid de illis famulis q de mādato
dnoꝝ dāt pecūiā ad vſurā debitoꝛibꝫ
⁊ ſuſcipiūt pꝰea ab eis? R° ſm xb. Si
nihil ad eos pueīt n̄ credo ꝙ teneāt᷑. ꝑ
ſecti ſi illi dn̄i al᷑ ⁊ ꝑ ſeipos exercēt vſu
ras. uel ꝑ alios exercerēt ſi nō ꝑ iſtos
A. Idē in ſū. eo. ti. q. 63. Qꝺ intelligē
dū eſt niſi iſti famuli coopent᷑ ad exa-
ctionē. Nā tūc tenētur ad reſtōnem
ꝓut dcm̄ ē in. §. pcedēti. ꝓpt eandem
rōnē. ſ. dānificationis. ex de iniur.
c. fi. B

¶ Quid de eo q gerēdo negociū alie-
nū ſine illius mādato fenerat᷑ ad opꝰ
eius? R° ſm xb. Tenet᷑ ad reſtituendū
vſuras licꝫ ad eū nihil puenerit. Fuit
enī actoꝛ ⁊ miſter ꝯtus vſurarij. A
Id ī ſū. eo. ti. q. 64. vbi nōtur qꝺ dr̄
in. §. ſe. Et vtrūqꝫ ītellige ſm diſtīcti

onē de qua ſ. in. §. 2°. B

¶ Quid ꝺ illo q cū vellē mutuare gd
induxit me ut darē ſub vſuris? R° ſm
xb. Tenet᷑ ſicut ⁊ ille q in pcedenti. §.
dictus ē. qa īdebite impediuit vtilita-
tē ꝓximi ⁊ ei dānū adduxit.

¶ Quid ꝺ notarijs q ſup vſur ſciēter
ꝯficiūt inſtrā? R° ſcd̄m Hoſti. piuri
ſūt. qa qn̄ creant᷑ ſolent iurare ꝙ talia
non faciēt. ſic ⁊ ꝑ ꝯn̄s ſūt īfames. nec
de cetero pn̄t teſtificari nec inſtrā cō-
ficere. ex de teſta. licꝫ ex qdā. §. ꝑ. ad fi
nē. A. Idē ī ſū. eo. ti. q. 45. B. Si tn̄
ob hoc recipiūt pecuniā nō tenent᷑ re-
ſtituere. qa recipiūt eā ꝓ ope ſuo qꝫuis
illicito. de quo vide ſ. reſtō ꝑ. §. pt
A. Et ibi ꝺ h latius ī addit. Ubi eti
pōt patē ꝙ tenet᷑ nōrij ad reſtōnē q
recipiūt ab accipiēte mutuū cū ille nō
turpit᷑ dederit. ⁊ ſilr qn̄ ex eoꝝ cautel᷑
ſeu īſtrumentī ſecuta foꝛet exactō q al᷑
nō fuiſſet ſecuta. ut ſ. reſtō 3°. §. ꝑ. Et
idē foꝛet ī teſtibꝫ ꝓpt eandē rōnē. B

¶ Quid de platis q ſubſcribūt ⁊ ſigil
lant cedulas vſurarias? R° ſm Hoſti.
Si platꝰ nō legit tenoꝛē uel etiā ſi legit
⁊ vſura nō apparebat. qa foꝛte ibi poſi
ta ē maioꝛ quantitas q ſit mutuata. ⁊
ipe platus nō diligēter ꝯſiderat. fatue
facit ſꝫ tn̄ ſm ꝟitatē n̄ ꝯſentit. Si vō le
git ⁊ ꝟitatē pcipit pticeps ē pcti ⁊ nō
cōmodi vſuraꝝ. Nā ſubſcriptio ī mlt
appbationē īducit. ex ꝺ ſen. ⁊ re iudi.
cū inter vos. Idē Goff. A. Id etiam
ī ſū. eo. ti. q. 46. Et h caſu idē vr̄ dicē
dū ꝺ iſtis platis q ad reſtōnē qꝺ ⁊ ꝺ
nōrijs ī pcedēti. §. dcm̄ ē ꝓpt eandē
rationem. B

¶ Quid de vxoꝛe ⁊ familia vſurarij?
R°. Dic ut ſ. reſtō 5°. §. 2°. A. Melius
de h ſ. reſtō ꝑ. §. 13°. ī additiōe. B

Uſura vi°s. ꝺ reſtōe
vſuraꝝ. et
ꝑ ꝗrit᷑. Utꝝ ſi nō fuerit inten-
tio creditoris aliq̄d recipe ſ poſtea de-
bitor aliq̄d dat. teneat᷑ creditor ad re-
ſtitutionē? R° ſm xv. Si ꝓbabilit᷑ cre
dit ꝙ ex dilectiōe ſola g̃tis ei dederit. n̄
tenet᷑. Si vō credit uel ꝓbabilit᷑ eſtīat
ꝙ propt᷑ mutuū acceptū uel vlt̄ꝰ reti-
nendū dederit, tenet᷑. A. s. inquātuꝫ
ē factus locupletior de ꝯſūptis bona fi
de. ff. de peti. here. l. vtꝝ. In bona aūt
fide nō ē qui credit uel ꝓbabilit᷑ dubi
tat ꝙ nō ꝓpter merā dilectiōeꝫ. ſ ꝓpt᷑
ꝑ̄dcās cās ei dederit ſm eundē xv. ⁊ ī
ſū. li°. z°. ti. 7. q. 8. B
Pone ꝙ debitor nō g̃tis vſuras ſol-
uit poſtea ad manꝰ hꝰmōi debitorꝫ ve
nerūt aliq̄ de bonis creditoris. nunq̄d
pōt de eis ſatiſfacē ſibi ꝓ vſura quaꝫ ei
ſoluit. A. xv. tenet ꝙ ſic. ut ī dcā. q.
8. B. De h̄ cāu dic ut s̄. belluꝫ ꝑ. §.
4°. A. ꝯiūcta addic̄. B.

Quid ſi creditor gratis q̄dē mutu-
aſſet. ſ tn̄ inducit᷑ ad mutuandū q̄a hꝫ
ſpē recipe vltra ſortē, nō ex dilectiōe ſ
ꝓpter mutuū. nūq̄d tenet᷑? R° ſm xv.
Sic. q̄a ſola ſpes facit vſurariū ut dcm̄
ē s̄. vſura ꝑ. §. z°. et 3°. A. Dic clariꝰ
ꝙ ſi ſpes cōmodi fuit ꝑ̄ncipalis cā mu
tui vſura comittitur. Secꝰ ſi ſcd̄aria.
ut s̄. vſura ꝑ. §. ꝑ. ⁊ ibi latius ī additi
one. Et licꝫ vſurariꝰ mental᷑ teneatur
ad reſtōneꝫ. ex̄ eo. ꝯſuluit. n̄ tn̄ ſic tene
tur ſymōiacꝰ ſolū mētalis. ex̄ ꝺ ſymo.
c. ſi. Et ē rō. q̄a ī ſymōia ē turpitudo
vtriuſq̄ ꝑtis: ⁊ ex ſolo iure hūano pe-
cunia ſymoniace accepta reſtituēda ē
non illi q̄ turpit᷑ dedit ſ eccl̄ie. Un̄ nec
Heliſeus gieçi ꝑ̄cepit reſtituē pecuniā
quā accepit a Naamā. Et iō papa ī h̄
cāu pōt ſtatuē qꝺ vult. Poſſet etiam
diſpēſare ꝙ nō ſolū ī mētali ſymonia
ſ etiā in expſſa ꝑ pactū poſſet retineri
qꝺ eēt ſymoniace acq̄ſitū. Sꝫ ī vſura n̄
ē turpitudo dantꝫ. ⁊ iō iure dīno ⁊ nā
li eq̄tate faciēda ē reſtitutio. Nec etiā
poſſet ī h̄ caſu papa diſpēſare. ſm xv.
ut in ſū. eo. ti. q. 9. Et qꝺ dictū ē ī vſu
ra obtinet ꝓpter eandē rōneꝫ etiā ī ac-
q̄ſito ꝑ ſymoniā q̄n ſolū ex ꝑte recipi
entis adeſt turpitudo. ex̄ de ſymo. c.
dilectus ꝑ. B

Qualit᷑ vſurariꝰ ꝯpellit᷑ reſtituere?
R° ſm Ray. Si ē publicꝰ ꝯpellitur ꝑ
diuerſas penas iurꝫ q̄s hēs s̄. vſura 4°.
ꝑ totū. Itē oīs vſurariꝰ pōt cogi ad re-
ſtituendū ꝑ excoīcatiōeꝫ. ex̄ eo. q̄m̄ nō
ſolū. Itē 3° mō ꝯpellit᷑. q̄a ſi vſurarius
repetat ab aliq̄ vſuras repellit᷑ ꝑ excе-
ptionē donec ⁊ ip̄e reſtituerit vſuras
ul᷑ feceīt poſſe ſuū. ex̄ eo. q̄a fruſtra. Et
eiſdē mōis ꝯpellūtur hēdes. ex̄ eo. tua
⁊. c. michael. A. Et ibi ꝑꝫ ꝙ h̄ obtinꝫ
etiā q̄ ad diſpōneꝫ dcī. c. q̄a fruſtra. s.
ut repellat᷑ a reſtōne vſuraꝝ ut dictū
ē. ꝓpter vſuras extortas ab eo cuiꝰ eſt
heres. B. Con. Hoſti. ⁊ Goff. A. Iꝺ
in ſū. eo. ti. q. 47. Et ibi additur ſm
eoſdē. ꝙ h̄ ꝯpulſio fiet oī appellatiōe
remota. Sꝫ forte hoc pōt intelligi q̄ ad
notorios vſurarios. cū in notoriis nō
req̄rat᷑ ordo iurꝫ. z. q. i. manifeſta. B

Quid ſi q̄s repetat vſuras ⁊ excipi
atur ꝯ̄ eū ꝙ ip̄e nō reſtituit vſuras q̄s
extorſit. ⁊ ille r̄ndet ſe eē ꝑatuꝫ reſtitu
ere ſi ſit qui petat. quō ꝓcedet iudex
eccl̄iaſticus? R° ſm Goff. Faciet ꝑ̄co-
niçari ꝙ q̄cūq̄ ſoluit tali vſuras veni-
at ⁊ oñdat ⁊ ſatiſfaciet ei. ⁊ ſi nō veni
at aliq̄s ꝓcedet ꝑ̄or petitio. ſi veniant
⁊ ꝓbēt fiet eis reſtō. Nec ſufficit ī hoc
caſu dari pig̊ra ul᷑ cautiones. ex̄ ꝺ ſen.
⁊ re iu. cū aliq̄bꝫ. ff. de pigno. ac. l. ꝙ ſi

nõ ſoluẽ. Et ĩtellige niſi mag̃ cã forſã
intueniat. ut dic. Hoſti. 7 Inno. ſup. c.
qa fruſtra. ex̃ eo. A . Id in ſũ. eo. ti.
q. 49. B . Q; ſi is a q̊ accepat vſuras
nõ ſit ſupſtes. nec eius hẽs. mãdabit
iudex paupib; erogari. ex̃ eo. cũ tu. Et
p⁹q̃; hoc factũ fuerit petitio ꝓcedet. al'
nõ. Et idẽ dicendũ ſi viuat ꝟ neſcitur
vbi ſit. uel ſi ſcit' 7 ad eũ mitti nõ põt.
tũc ſilr det' paupib;. ex̃ de iudeis. cum
ſit. niſi ſperet' de ipius aduẽtu. tũc. n.
pecunia ꝯſig̃bit' 7 deponetur. A . De
h' lati⁹ dictũ ẽ s̃. reſtõ. 6°. in pn°. in ad-
ditõe. v. q̊ ad ſecũdũ. cũ ſequẽtib;. B
Et ꝓcedet poꝛ petitio. Et h' ſũt ĩtelligẽ
ta ꝟm Hoſti. de vſuratio notoꝛio. A
Id ĩ ſũ. eo. ti. q. 50. Et dicet' notoꝛi⁹
ſi de hoc ĩ iudicio fuerit ꝯuictus. ut s̃.
vſura 4°. in pncipio. B
Quõ coget' reſtituẽ clicus ſi fuerit
foꝛte vſurati⁹ uel hẽs vſurarij? R° ꝟm
Ray. Si nõ vult ſatiſfacere ꝺ; ſuſpẽdi
ab officio. A . 7 bñficio. ut. c. pterea
ex̃ eo. B . 7 ſi nõ emendet' ꝺ; deponi.
ex̃ eo. ptea. diſ. 47. eps. 7. c. ſi qs cli-
coꝝ. 7 p⁹ea ſi ẽ ĩcoꝛꝛigibil'. cogẽd⁹ ẽ p
potentiã laicalẽ. ex̃ de iudi. cũ non ab
hoĩe. A Et ibi p; q̃ p⁹ depoſitiõe; p⁹
ꝺ; puniri excoĩcatiõe mĩoꝛi. p⁹ modu;
anathate. exĩde tradi ptãti ſclari. B
diſ. 17. nõ licuit. Nec ꝺ; reſtituere ꝺ re
bus eccłie. A . niſi q̃tenus de pecunia
illa expẽdideĩt ĩ vtilitatẽ eccłie ꝟm eũ.
Ray. 7 . uſ. eo. ti. q. 51. B . ꝟ de ſuis ſi
h;. ꝟ ſi nõ h;. tũc ꝟm xb. de fructib; q̊s
ltĩme pcipit põt ſe liberare. Facit ex̃ de
fideiuſ. c. 2. A . Id in dcã. q. 51. B
Quid ſi debitoꝛ iurauit ſoluẽ vſu-
ras? R° ꝟm Ray. põt denũciare eccłie
mõitione pmiſſa ut ꝯpellat illũ ad re-
laxandũ iuramentũ. uel ſi vult ſoluat
ut ſatiſfaciat deo de iuramento. 7 p⁹ea
poterit repetẽ. ex̃ de iur̃ iurł. ex admi-
niſtratiõis. 7. c. debitoꝛes. Q; ſi iurauit
nõ repetẽ. dico q̃ nõ repetet directẽ ꝓpt
iuramẽtu;. ꝟ ĩdirectẽ bñ repetet. s. denũ
ciando eccłie crimẽ illi⁹ ut ſic ad ſatiſ-
faciendũ cõpellat eũ. Si võ iurauit q̃
nõ denũciaret. nõ tenet iuramẽtũ cu;
ſit illicitũ. utpote ꝯ̃ pximi ſalutẽ. Vñ
h' nõ obſtãte põt denũciare. ex̃ eo. tuaſ
7 de iureiurł. queãdmodũ. A . Et ibi
p; q̃ h' veꝝ ẽ inq̃;tũ ĩtendat' ad ſalute;
ꝓximi. Si võ pncipalit' qs intẽdẽt ad
reſtõnem vſuraꝝ ſibi faciendã. nõ vr̃
excuſari a piurio. qa ſiue p actiõe; ſiue
p denũciationẽ ĩ effectu repetitõ eſt. 7
effect⁹ attẽdi ꝺ; poti⁹ q̃; võba ul' circui-
tus. C. mandati. l. ab anaſtaſio. B
Con. Goff. 7 Hoſti. addẽs q̃ ſi etiã iu-
rauit debitoꝛ nõ repetẽ nec recipe vſu
ras. nihilominus ꝺ; cogi ad reſtõne; 7
erit pecunia paupib; erogãda. A . qa
h' cãu hẽt' ac ſi pncipales n ĩuenirẽt. iõ
ſuccedũt paupes. ex̃ eo. cũ tu. 7 ne vſu
rari⁹ cõmodũ ex ſua fraude repoꝛtet ex̃
eo. tuas. Et id etiã q ꝺ ĩ h'. §. nõ. ĩ ſũ. eo.
ti. q. 53. Predcĩs etiã con. glo. in. c. p-
mo. 7. c. debitoꝛes. ex̃ de iure iurł. B
Quid ſi ꝺ duob; hẽdib; vſurarij alt'
fact⁹ ẽ nõ ſoluẽdo? R° ꝟm Hoſti. Tũc
ali⁹ tenet' ĩ ſolidũ. s. vſq; ad q̃ntitatẽ q̃
de hẽditate ad eũ puenit. Nã oẽs res
hẽditarie obligate ſũt. ex̃ eo. cũ tua. §.
fi. A . Hoſti. nõ vr̃ h' firmit' tenẽ. ſed
dic q̃ opĩo h' ĩ ꝯſpectu multoꝝ fauoꝛa
bilis ẽ q̃;tũ ad aĩas ac ſat' eq̃ 7 ab oĩb;
approbata. iõ nõ audeo ꝯ̃dicẽ. Cõſide-
rata tñ ſubtilitate iurł aliud vr̃. niſi q̊
ad hẽde; q nõ feciſſet ĩuẽtariũ. ul' niſi
q̆ ad hẽdẽ 7 quẽcũq; aliũ reſpectu reꝝ
ex vſura ſeu ex pecũia fenebꝛi acqſita
rũ q̃ ad eos titulo lucratiuo puenerũt
ut teneãt' ad reſtõne; ſi vſurari⁹ ſiue
ei⁹ hẽditas efficit' nõ ſoluẽdo. ut ĩ ſũ.
eo. ti. q. 54. S; glo. ĩ. c. tua nos. ſentit

id̄ qd̄ dr̄ ī iſto. §. quā glo. multi doc.
canoniſte ſequūt̄. ut nōt ibi. d. An. de
bu. Sꝫ ut ipē dīc h̄ n̄ vr̄ verꝝ ꝙ oīa bo-
na hēditaria ſint obligata ꝓ reſtōne
vſuraꝝ. de quo latiꝰ dcm̄ ē s̄. vſura p̄.
§. 13.° ī addid. Nn̄ cū obligatō hēdita-
ria diuidat̄ int̄ hēdes ꝓ hēditariis por
tōibꝰ niſi ſup rebꝰ obligad. C. d̄ ac. hē.
l. ꝓ hēditariis. n̄ vr̄ rōnabile ꝙ vnus
hēs portet pōdꝰ altīꝰ ſup rebꝰ n̄ obli-
gad. ut ⁊ ſentit dn̄s An. de bu. lꝫ multi
videāt̄ ſimpl̄r tenē ꝙ ſi vnꝰ hēdū effi
ciat̄ n̄ ſoluēdo alt̄ ad reſtōnē vſuraꝝ
ī ſolidū teneat̄. qꝛ dcm̄ pōt v̄ificari ut
tactū ē q̄ad bōa ex vſura acqſita. ne ex
dolo altīꝰ qs ꝯſeq̄t̄ cōmodū cū iactura
ttīj. ff. d̄ eo ꝑ quē fac. erit. l. fi. ⁊ poſi-
tū ē ī dcō. §. 13.° ī additiōe. B

Pone ꝙ vſuratiꝰ emit equū ul' p̄diū
de pecūia vſuraria ⁊ donat hꝰmodi altī
pꝰea efficit̄ n̄ ſoluēdo. q̄rit̄ vtꝝ debitor
q ſoluit vſuras poſſit petē rē illā a poſ-
ſeſſore ⁊ ille teneat̄ reſtituē? R° ſcd̄m
Ray. ⁊ ille pōt petē ⁊ iſte tenet̄ reſtitu
ere. ex eo. cū tu. Succedit. n. h. res loco
p̄cij ſicut ecōuerſo p̄ciū loco rei. ff. de
peti. hē. l. ſi rē. Et h̄ verꝝ ē ſm xb. qn̄ ta
lē rē hūit ex lucratiua cā. Secꝰ ſi emiſ
ſet ul' alia cā n̄ lucratiua ⁊ bōa fide ha-
buiſſet. Cū h̄ con. Goff. ⁊ Hoſti. Et ad
dit Goff. ꝙ ſi res illa ex cā lucratiua ꝓ
ueniat pꝰea ad aliū ex ſilī cā. ⁊ iſte vlti-
mꝰ fuit ille q potuit petē vſuras. libatꝰ
eſt ille cui res p̄ data fuit ut ꝯeū agi n̄
poſſit. ff. de ac. ⁊ ob. l. oēs debitores.
Idē Hoſti. A. Idē ī ſū. eo. ti. q. 55. Et
de hoc latiꝰ s̄. vſura p̄. §. 13.° ī addid. ut
tactū ē s̄. ī. §. p̄cedenti. B

Quid de regibꝰ ⁊ p̄ncipibꝰ q cū poſ
ſint n̄ ꝯpellūt ad reſtituendū vſuras?
R° ſm xb. Dico ꝙ tenēt̄ etiā ſi nihil ad
eos ꝑuenit. A. Id̄ ī ſū. eo. ti. q. 58. Et
de h̄ latiꝰ s̄. reſtō 7.° §. xi.° B

Utrꝝ vſuratiꝰ teneat̄ reſtituē qcqd
de pecunia vſuraria lucratꝰ ſit? R° ſm
Ray. Si vſuratiꝰ ex pecūia vſuraria ne
gociatꝰ ſit ⁊ lucratꝰ ul' emit īde p̄diū ⁊
fructꝰ ꝑcepit n̄ tenet̄ h̄ reſtituē. Con.
Ul. ⁊ Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. 78. eo ꝙ tale lu
crū n̄ ē fructꝰ pecūie ſ; hūane īduſtrie
⁊ poſſeſſio ēpta d̄ tali pecūia ē res emē
tis ⁊ nō eiꝰ a q̄ accepta fuit vſura licꝫ ei
ſit obligata. A. d̄ h̄ dcm̄ ē s̄. vſura p̄. §
13.° ī additione. B. Sꝫ ſm ꝙ pōit xb. ſi
hūit d̄ vſura t̄rā ul' pecus. tūc qcqd de
fructibꝰ illiꝰ ꝑcepit tenet̄ reſtituē. qa
ex re altīꝰ hūit. A. Predcis ⁊ his q̄ di-
cūt̄ ī ſe. §. Con. Ul. ⁊ Tho. ut ī ſū. eo.
ti. q. 55. vbi ſm xb. addit̄. Id̄ etiā cre-
do d̄ lucꝰ hīto de re furtiua ul' rapta ſi
ex eo p̄dia uel redditꝰ emāt̄. Et con. p̄
dcīs Tho. ⁊ Ul. ut ibi. Et de ſup̄dcis
fructibꝰ ⁊ inteē latiꝰ s̄. reſtō p̄. §. 4.°
in additiōibꝰ. B

Utrꝝ vſuratiꝰ teneat̄ debitori ad dā
na. R° ſm Ray. Tenet̄ ad oīa dāna q̄
ille ꝑpt̄ ſolutiōē vſure paſſꝰ ē. ut ſi do
mū ſuā ꝑpt̄ h̄ vilius vēdidit. ⁊ ſi aliā
ꝯduxit. aut ſi ꝑpt̄ h̄ ab alio ſub vſura
queſiuit.

Cui reſtituēda ſit vſura? R° ſm Ho
ſti. Gnālit̄ reddi dꝫ ei a q̄ qs extorſit
ul' eiꝰ hēdi. ⁊ ſi n̄ īueniāt̄ ē paupibꝰ ero
gāda. ex eo. cū tu. Q; ſi abſens ē eo ꝙ
vſuratiꝰ trāſtulit ſe ad aliū locū. tenet̄
ei mittē ſuis ꝓpriis ſūptibꝰ. Q; ſi ille q
hēbat recipe ab vſurario ul' hēs eius
trāſtulit ſe alio. tūc mittet ei ſūptibꝰ
illiꝰ cui mittit. niſi expēſe excederent
totā ſūmā. tūc. n. dꝫ. paupibꝰ erogari
z. q. 6. antioꝝ. ex de iudeis. cū ſit. niſi
ꝙ ſi d̄ ꝓxīo eiꝰ aduētꝰ ſpat̄. tūc fiet. ut
dcm̄ ē s̄. §. 5.° C. de vſuri. acceptā. A
Id̄ ī ſū. eo. ti. q. 68. Et de hoc latiꝰ s̄.
reſtō 6.° ī pn.° cū additiōe. B. De mā
iſta pl̄a p̄nt colligi s̄ reſtō ꝑ totū. Quō

ed iudei ↄpellūť reſtituē ſ̄. vſura p̊. §. ſ̄i.

Uſus clauiū p

q̊ ad excoīcationes papales. i.
q̄ꝝ abſolō ſedi aplīce reſeruať. qꝝ noti-
cia ī p̄dcō cāu ↄfeſſoꝛibꝫ valde ē nccīa.
de qbꝫ ſ̄. abſolutio p̊. §. 2°. aliqd tactū
ė. ſꝫ hic clarius ⁊ plenius ē dicendū.

¶ Prima g̊ ponitʼ ī decretꝫ. 17. q. 4. ſi qs
ſuadēte. vbi Inno. dic. Si qs ſuadente
diabolo hꝰ ſacrilegij vitiū īcurrerit ꝙ ī
clicū ul' ī monachū violētas manꝰ īiece
rit. anathꝫ vīculo ſubiaceat. ⁊ nullꝰ epi
ſcopoꝝ illū p̄ſumat abſoluē. niſi moꝛtis
vrgēte piculo. donec aplīco ↄſpectui p̄-
ſentetʼ ⁊ eiꝰ mādatū ſuſcipiat. h̄ ille.

¶ Ad cuiꝰ ītelligentiā p̊ ſciendū ē ꝙ clī
cus appellatʼ etiā q hūerit p̊mā tonſurā3
tm̄. ex̄ de eta. ⁊ q̊. cū cōtīgat. Et de tali
etiā ītelligitʼ h̄. ut pōt colligi ex nōtis p
d. Pe. de Ancho. ī. c. p̊. de cle. ↄiu. li° 6°.
Nōtur etiā ī ſū. li° 3°. ti. 33. q. 89. Id ītel-
ligitʼ de q̊libet religioſo ⁊ cōuerſo religi
onis. ex̄ eo. nō dubiū. Et ſilʼr de monia-
libꝫ ⁊ eaꝝ ↄuerſis. ex̄ eo. de mōialibꝫ. Et
d3 ītelligi de ↄuerſis q renūciauerūt ꝓ-
prijs. nō aūt de retinētibꝫ ꝓp̊a. ut nōtur
in ſū. eo. ti. q. 34. ubi etiā dr̄ ſ̄m Hoſti.
idē ītelligendū de ↄuerſis ſclariū ecclia-
rū q̄n tradiderūt ſe ⁊ ſua dn̄o obſeq̄o.
Id etiā dic glo. ī. c. nō dubiū. Id q̊q3 ī-
telligitʼ de nouicio religiōis. ex̄ eo. religi
oſo. §. p̊. li° 6°. Id etiā vr̄ de hēmitꝫ. Nā
hēmite etiā ꝓp̊u3 habētes gaudēt p̄uile
gio clicali ſ̄m glo. ī. c. qa vere. 16. q. 1. Et
tertiꝰ frēs ⁊ ſoꝛoꝛes tertij oꝛdīs ſcī Frā-
ciſci. ut nōt Bar. ī. l. ſp. §. p̊. ff. de iur ī
mu. ſ̄m frē3 Io. de capiſtrano ī ſuo defē
ſoꝛio allegās etiā ⁊ plures alios nōbiles
doc. v3. Archidyaconū. Paulū de elea-
zarijs. ⁊ Io. de lignano ī cle. cū ex eo. de
ſen. exco. ⁊ Genzilinum. ⁊ dn̄m Io. de
Imola. ⁊ dn̄m Anto. de bu. ī. c. turſus

ex̄ q cle. ul' vo. ubi dic idꝫ de mlīere īclu
ſa. xi. q. i. ꝫ pſona. Et ꝫ frībꝫ ⁊ ſoꝛoꝛibꝫ
tertij oꝛdīs dic verꝰ eē qꝫ dic Genzilinꝰ
ↄ̄ Federici ↄſiliū ⁊ ↄ̄ xb. Allegat etiā no
tata p Bar. ī. l. i. ff. de pe. ⁊ in dcā. l. ſp.
Id etiā dn̄s Anto. ī. c. nullꝰ. ex̄ de foꝛo
ↄpe. dic ꝙ gnālitʼ oēs pſone q̄ regularitʼ
viuūt ſūt eccliaſtice pſone. l3 nō faciāt
ꝓfeſſiōem. ⁊ gaudēt p̊uilegio clicali. ut
nōt glo. ⁊ tex. ī. c. ī dēnitatibꝫ. ad fi. ⁊ ꝫ
elec. li° 6°. ⁊ nōt. 12. q. vltꝫ. c. fi. ⁊ ꝫ ma. ⁊
obe. c. dilecta. ī glo. Pe. qꝫ facit dic ī p̄e
ꝓiſꝫ ieſuatꝫ ⁊ maribꝫ ⁊ mlīeribꝫ. Itē 2°
ſciēdū ꝙ n̄ ſolū dr̄ ille manꝰ īijcē q pcu
tit aliquē de p̄dcīs pſonis. ſꝫ etiā q eam
claudit. ul' aliqd ī illā ꝓijcit ul' mlʼꝫ ſili-
bus mōis offēdit. ut ſ̄. excoīcatio. 2°. §.
9°. cū ſe. ⁊ ī dircōꝛia iurꝫ. li° 3°. ti. 2. §. 24°.
cū ſe. Itē 3° ſciēdū ꝙ n̄ ſolū q facit aliqd
p̄dcōꝝ incurrit dcā3 ſnīa3. ſꝫ etiā q fieri
mādat ul' ſuo noīe factū ratificat. ex̄ eo.
cū qs. li° 6°. Itē ī his dās ↄſiliū auxiliu3
ul' fauoꝛē. ex̄ eo. nup. E ītelligitʼ de ↄſi-
lio etiā ſi alitʼ eēt facturꝰ. qa nihilominꝰ
ↄſulēs pticipat ī crimīe. ⁊ iō īcurrit ſen
tētia3. ⁊ nōt ī dircōꝛia li° 3°. ti. 2. §. 126°.
⁊ nōt. d. Anto. de bu. ī dcō. c. nup. l3 ibi
glo. videatʼ ſentire ↄ̄riū. Itē p̄dcis ↄſen
tiēs. Et nō ītelligitʼ de nudo ↄſenſu qui
obligat ſolū ad pctm̄. dcō. c. cū qs. ſꝫ de
ↄſenſu coopatiuo. ut nōt glo. ex̄ eo. quā
te. Itē q nō obuiat. ex̄ eo. quāte. Et l3
ibi glo. alitʼ videatʼ ſentire. tn̄ ibidē dic
d. Anto. de bu. ꝙ coīs opio ē ꝙ īcidat ī
canonē patiēs v̊berari clicū ⁊ doloſe nō
ꝓhibēs ſiue hēat verbantē ī ptāte ſiue
nō. Et idē nōtʼ ſ̄m Hoſti. ī ſū. eo. ti. q.
34. ſꝫ qd de ↄuerſis. Itē ſnīa3 īcurrit q di
ctā īiuriā facit etiā cū volūtate offenſi.
qa canō ītroductꝰ ē nō ſolū ī fauoꝛē oꝛ-
dinati ſꝫ etiā oꝛdīs clicalis. ex̄ eo. ↄtigit
p̊. Itē ſnīa3 īcurrit clicus uel ſilis pſona
irato aīo pcutiēs ſeip̄m. qa facit īiuria3

oꝛdini clericali ſiue religiōi. Itē qa ſicut
nō licet offendē aliū. ita nec ſemetipſuꝫ
23. q. 5. ſi nō licet. ubi h̄ tenet Archi. ⁊
nōt̄ ī directoꝛia, lib° 3°. ti. 2. §. 120. Iteꝫ
4° ſciendū ē ꝙ ī aliqbꝫ caſibꝫ ex dcā iie-
ctione manuū ꝑſtita excoīcatio nō irro
gat̄. ut s. excoīcatio 2°. §. p̊. ⁊ q̄ſi p to.
Itē 5° ſciēdū ꝙ ab ea pōt abſoluē legat⁹
aplic⁹. ⁊ qn̄qꝫ etiā epi ⁊ alij ꝑlati. ut s.
abſolutio 2°. et 3°. p totū. In decretalibꝫ
ſūt alie. q̄ꝝ ꝓma ē ī. c. qrēti. d offi. dele.
vꝫ qn̄ qs fuiſſꝫ excoīcat⁹ a delegato pape
nā īfra ānū pōt ab ipo abſolui. p⁹ v̊o n̄ h̄
a papa. Et ītelligit̄ p⁹ ānuꝫ a diffinitiua
ſnīa. Aū̄. n. eā etiā p⁹ annū pōt delega-
tus adſoluē. ut ibi nōt glo. Secūda ē ꝯ
falſificātes lr̄as aplicas. d q̄ s. excoīcatō
3. Tertia ē ɔtra īcēdiarios ꝑſertī locoꝛū
ſacroꝝ. de qbꝫ s. excoīcatio 4°. Et d alijs
s. abſolutō p̊. §. 2°. v̊. ſecund⁹. Quarta ē
ɔtra effractoꝛes eccl̄iaꝝ ul' ſiliuꝫ locoꝝ.
de qbꝫ s. excoīcatio 4°. Quīta ē ex̄ eo. c.
ſignificauit. de q̄ dcm̄ ē s. abſol'o p̊. §.
2°. v̊. 3⁹. cū additiōe. In 6° ſūt ⁊ alie. q̄ruꝫ
ꝓma ē ꝯ īſecutoꝛes cardinaliū cū oībꝫ ī
delicto pticipātibꝫ. ut ſi ſoci⁹ fuerit faci
ētis. aut fieri mādauerit. vl' factū ratū ha
buerit. aut ɔſiliū dederit ul' fauoꝛē. aut
p⁹ea receptauerit uel defenſauerit ſciēt
eundē. Oēs. n. ꝑdci īcurrūt excoīcatio-
nē. a q̄ nō pn̄t abſolui niſi a papa ꝑterq̄
ī moꝛt dūtaxat articulo ɔſtituti. ex̄ eo.
felic. li° 6°. ubi etiā multe alie pene irro
gant̄ ⁊ g̃ues ꝯ eoſdē. Secūda ē ɔtra eli-
gētes ſeu aſſumētes aliq̊s ad regimē ci-
uitat Rome nō obſeruata foꝛma. c. fun
damēta. de elec. li° 6°. Et ſil'r ɔtra ɔſenti
ētes electiōi. noīationi. ſeu aſſūptiōi de
ipis facte ad ꝑdicta. ⁊ ꝯ obediētes dict
officialibꝫ. ⁊ ɔtra ī his dātes ɔſiliū auxi
liū uel fauoꝛē publice ul' occulte. Nec ꝑ
dcī pn̄t abſolui ab alio q̄ a papa ꝑterq̄
ī moꝛtis articl'o. dcō. c. fūdamenta. §. q̄

ſi ſec⁹. ⁊. §. ɔtēptoꝛes. Et h̄ coīt̄ ſemper
accidit qn̄ Roma ad obiaꝫ nō ē aplice ſe
dis. Tertia ē ī. c. qcūq̄. ex̄ eo. de q̄ s. ex-
coīcatio p̊. §. 2°. v̊. 21⁹. Quarta eſt in. c.
exijt q ſemiāt. §. itaq̄. de v̊boꝝ ſigl. vꝫ ꝯ
gloſantes declaratiōeꝫ Nicolai tertij ſup
regula fratꝝ mīoꝝ alit̄ q̄ ſit ibi detmīa
tū. Itē ɔtra doctoꝛes ſeu lectoꝛes q qn̄
docēt ī publico ex certa ſcīa vitiant ītel-
lectū dcē declaratiōis. Itē ɔtra faciētes
comētū ſcriptas ſeu libellū. ul' q ex certa
ſcīa uel delibatiōe detmināt ī ſcolis ſeu
ꝑdicāt ɔtra regulā ⁊ ſtatuꝫ fratꝝ mīoꝛū
uel ɔtra detmīata ſeu aliqd de detmīad
ī dcā declaratiōe. Oēs. n. ꝑdcī īcurrunt
papalē excoīcatiōeꝫ. qbuſcūq̄ ꝓuilegijs
nō obſtātibꝫ. ut ibi. Et de hac excoīcati
one dr̄ ī ſū. ī additōibꝫ ſup titulo d ſen.
exco. ⁊ ī dircōꝛia li° 3°. ti. 2. §. 210. cū ſe.
Vn̄ nō ē viſile ꝙ ſit reuocata qd aliq vi-
dent̄ aſſerē. al' ī ꝑdcīs locis nō fuiſſet de
ea facta mētio ꝑſertī ī directoꝛia q̄ ē no
uiſſima. Et cum dcā aſſertio ſit ɔtra ius
cōe. nō oꝫ ei fides adhiberi niſi de ea ha-
beat̄ īdubitata declaratio. ex̄ de fi. īſtru.
c. paſtoꝛal'. Sūt ⁊ alie ī cle. Pꝛīa ē ɔtra
īqſitoꝛes hētice ꝑuitat. uel alit̄ ɔtra hē
ticos hn̄tes officiū q odij. gr̄e. ul' amor.
lucri. aut cōmodi tpalis obtētu ɔtra iu-
ſticiā ⁊ ɔſcīaꝫ ſuā omiſerīt ɔtra quenq̄
ꝓcedē ubi ꝓcedēdum fuerit ſup hētica
ꝑuitate. ac obtētu eodē ꝑuitatē ipaꝫ uel
īpedimentū officij ſui alicui īponendo.
cū ſup h̄ ꝑſūpſerīt q̊ q̊ mō vexare. Naꝫ
ꝑter alias penas ꝓ q̄litate crimīs īponē-
das eiſdē. eps aut ſupioꝛ ſuſpēſionis ab
officio p triēniuꝫ. alij v̊o excoīcationis
ſnīaꝫ ipo facto īcurrūt. a q̄ nō pn̄t abſol
ui niſi a papa ꝑterq̄ ī moꝛtis articl'o. ⁊
tunc ſatiſfactiōe ꝑmiſſa. nullo ī hac pte
ꝓuilegio ſuffragāte. ut ī cle. mltoꝝ. ad fi.
de hētic. Secūda ē ɔtra religioſos q cli-
cis aut laic nō hīta prochial' p̄ſbyti licē

tia ſpāli p̄ſūpſerīt miſtrare ſacramentū
vnctiōis extreme. ul' eucbatiſtie. ul' mrī
mōia ſolēnīçare. i. ſolēnit' bn̄dicere ſm
glo. ut ī cle. de p̄ui. religioſi. de q̊ s̈. abſo
lutio p̊. §. z°. v̂. z⁹ ē de religioſis. cū ad-
ditiōe. Tertia ē ɔtra religioſos q excōi-
catos a canone p̄terq̄ȝ ī caib⁊ a iure exp̄ſ
ſis uel p p̄uilegia ſedis aplice ɔceſſis eiſ-
dē. ul' a ſentētijs p ſtatuta ꝓuīcialia uel
ſynodalia ꝓmulgatis. ſeu ut v̂bis vta-
mur eoꝝ. a pena ⁊ culpa abſoluē queq̄ȝ
p̄ſūpſerint. dcā cle. religioſi. Et h̄ noīe
ſnīe ɔp̄hēdit' oīs eccl'iaſtica cēſura. Nec
obtīet iſta excoīcatio ſi religioſus abſol
ueret a ſnīa iudicīl. ut nōt' ī glo. dcē cle.
religioſi. Et iđ nōt' ī directoꝛia li° 3°. ti. z
§. z3z°. etiā ſi ſnīa iudicialit' eſſet lata a
papa. Itē ī dirc̄oꝛia eo. ti. §. z34°. dr̄ q̄ ſi
religioſus abſoluit a pctō ꝓpt qđ īcur-
rit qs excoīcatōeȝ excoīcatū a canone ul'
a ſtatuto ſynodali uel ꝓuīciali. nō auteȝ
ab excoīcatiōe ſm xđ. nō īcurrit excoīca
tiōeȝ. cū aliud ſit abſoluē a pctō ⁊ aliud
penā ſeu vīculū excoīcatiōis relaxare.
Nā frequēt' plures remanētes ī moꝛta-
li pctō ꝓpt qđ erāt excoīcati abſoluūt'
ex cā. ex̄ de teſtib⁊. veniēs. z°. in fi. Sic ⁊
excoīcat⁹ ⁊ irregularīl ab excoīcatōe ab-
ſoluit' ī irregl'aritate remanēdo. ex̄ đ ſē.
exco. cū illoꝝ. ī p̄n°. Pꝛeterea ſi h̄ ītelligēt
de pctō ꝓpt qđ erat excoīcat⁹ ſicut dic
de abſolōne a ſentētijs. ita dicēt a pctō.
ex̄ de deci. ad audientiā. Et qa ꝓbabilit'
pōt religioſus factā excoīcatiōeȝ p ſtatu
ta īg̊rate. qa ī fcō ɔſiſtūt. ⁊ maxīe cū tal'
nō teneat' ire ad ɔcilia epālia uel archi-
epālia. iō excuſat' ſm xđ. qa īg̊rabat ſa-
crilegū uel ſodomitā uel furē ī alia dio-
ceſi excoīcatū. Tales. n. ſnīe poti⁹ in fcō
ɔſiſtūt. ⁊ iō ꝓbabilit' maxīe ab exēpcl
īg̊rari p̄nt. ex̄ đ ɔſti. l3. li° 6°. ⁊ đ cle. exco.
mi. aplice. Sȝ ſnīam canōis nō licet tali
īg̊rare. Et l3 excoīcatiōeȝ nō īcurrat q̄ui

ter tn̄ peccat. ꝓ eo q̄ peccatoꝛē decipit ⁊
ſeip̄m. h̄ ibi. Quarta ē ī cle. i. de penis.
vbi dr̄. Si qs ſuadēte diabolo ī h̄ ſacrile
gij gen⁹ ꝓrupit q̄ queūis pōtificē īiurio
ſe uel temere pcuſſerit aut cepit ſeu bā-
niuerit. ul' h̄ mādauerit fieri. aut fcā ab
alijs rata hūerit. ul' ſoci⁹ ī his fuerit faci
ētis. aut ɔſiliū ī his dederit. aut fauoꝛē.
ſeu ſciēter defēſauerit eūdē ī ill' caſib⁊ de
p̄dcis ī qb⁊ excoīcatiōeȝ p iā edictos ca
nones nō ſubiret. ſit h⁹mōi nr̄e ɔſtitu-
tiōis auctoꝛitate nō obſtāte q̄cūq̄ȝ ɔſue
tudīe quā reputam⁹ approbāte ſacro cō
cilio poti⁹ coꝛruptelā anathēatis mucro
ne pcuſſus. a q̄ neq̄at niſi p ſūmū pōtifi
cē p̄terq̄ȝ ī articl'o moꝛtl abſolui. Quīta
ē ɔ̄ religioſos ⁊ cl'icos ſcl'ares q īducunt
aliq̊s ad vouēdū. iurandū. ſeu ꝓmittē-
dū. ut ſepulturā eligāt apud eoꝝ eccl'ias
ul' ut iā electā vlti⁹ n̄ īmutēt. Nā excōi-
catiōeȝ īcurrūt. a q̄ ab alio q̄ȝ a ſede apli-
ca p̄terq̄ȝ ī moꝛtl articl'o n̄ p̄nt abſolui.
ut ī cle. cupiētes. ad fi. de p̄eis. de q̊ etiā
s̈. ſepult'a z°. ī p̄n°. Sexta ē ī cle. g̃uis. de
ſen. exco. de q̈ s̈. abſol'o p̊. §. z°. v̂. 5⁹ de
his. Septīa ē ɔ̄ frēs mīoꝛes q tpe in tdcī
recipiūt ad dīna officia frēs uel ſoꝛoꝛes
de ttio oꝛdine btī Frācīſci. etiā ſi ſup h̄
hi uel iſti p̄uilegijſ q buſcūq̄ȝ mūiti exti
terīt. Nā īcurrūt excoīcatōeȝ. a q̄ p aliū
q̄ȝ p papā ul' ſatiſſactiōe p̄miſſa p locoꝝ
epos qui auctoꝛitate aplica in hac parte
ipo iure fungūt' nō p̄nt abſolui. ut ī cle.
cum ex eo. de ſen. exco. Et ſic in coꝛpoꝛe
iurl videnť eſſe. 17. vna in decretis. 5. in
decretalib⁊. 4. ī ſexto. 7. 7. in cle. Sūt
⁊ alie ī extuagantib⁊. Pꝛīa eſt illa Boni-
facij octaui q īcipit. Deteſtāte. ɔ̄ excu-
terātes. demēbꝛātes. ſeu decoquētes de
fūctoꝝ coꝛpa ꝓ ip̄is ɔſeruandis ſeu de-
poꝛtādis ad ptes alias. Nā excoīcatōeȝ
īcurrūt. a q̄ abſolui n̄ p̄nt ab aliq̊ q̄ȝ a pa
pa p̄terq̄ȝ ī moꝛtl articulo. Et coꝛpus ſic

tractatū eccřiaſtica puat̃ ſepultᷓa ĩ odiuꝫ
Bagētiū.ut ibi. De q̃ etiā excoĩcatōe dr̃
ĩ dı̄tcōꝛia.li°.3°.ti.4.§.zz.ꝛ aliqd s̃. ab-
ſolutō p̃.§.z°.v̇.itē qcūqꝫ. Secūda ē alia
ſilr̃ Bōifacij octaui q̃ ĩcipit. Excoĩcam⁹
ꝯ oēs c⁹cūqꝫ ꝯditiōis exiſtāt q aliqđ pa
ctū fecerı̄t.uel aliqđ puū uł magnū ꝓmi
ſerı̄t. ꝓmiſſionē receperı̄t.aut ex pacto
ſeu ꝓmiſſiōe occulta uł māifeſta ſub ōb
gnālibꝫ uł ſpēalibꝫ expſſis uł ñ expſſis
aliqd receperint de q̃cūqꝫ re ac vtilitate ꝑ
aliq̃ iuſticia ſeu gr̃a ꝑ ſedē apřicā obti-
nēda.ꝛ ꝯ ꝓmittētes dātes ꝛ accipiētes
ꝛ ꝯ ſciētes aliquē de p̄dcı̄s niſi ĩfra tres
dies retulerint pape uel alti ꝑ quē papa
poſſit ſcire.ꝛ ꝯ vtentes lr̃is ſeu gr̃ijs ſic
obtēđ. Oēs. n. excoĩcatiōeꝫ ĩcurrūt.a q̃
ab alio q̃ꝫ a papa abſolui ñ pñt niſi ĩ mō
tis articulo.ꝛ qcqd ē receptū paupibuſ
eroget̃. Nec gr̃a valꝫ ſic obtēta.ut nōt̃ ĩ
dı̄tcōꝛia eo.ti.§.z3°.cū ſe. Tertia ē Ni
colai q̃rti.q̃ ĩcipit. Oliꝫ cām. ꝯ deferētes
ꝓhibita ad ꝑtes ĩfideliū.de q̃ ſilr̃ cū mul
tis alijs ad idē tēdētibꝫ s̃. ſaracen⁹.§.p̊
Quarta ē ꝯ religioſos c⁹cūqꝫ oꝛdı̄s mē-
dicantiuꝫ q abſqꝫ ſedis apřice lnı̄a ſpāli
trāſeūt ad quēcūqꝫ oꝛdı̄eꝫ mōachoꝝ uel
conōicoꝝ reglãriū ſeu oꝛdinū ñ mēdicā
tiū. oꝛdı̄e cartuſiēſiuꝫ dūtaxat excepto.
Nā ingreſſus nō valꝫ.ꝛ tā ĩgrediētes q̃ꝫ
recipiētes excoĩcationeꝫ ĩcurrūt.a q̃ ab
alio q̃ꝫ a papa abſolui ñ pñt niſi ĩ moꝛtiſ
articřo.ut ĩ extua. Martini q̃nti.q̃ incipit
Viā ābitioſe.fcō āno p̊ ſui pōtificat⁹.5°
loco ſūt aliq̃ ꝯ ſymoniacos ꝯdite tam a
Martīo q̃nto q̃ꝫ ab Eugenio q̃rto de q-
bus s̃.ſymōia 7°.§.fi.ĩ additiōe. Sexta
ē ſm aliq̊s ꝯ eūtes ad tr̃ā ſcāꝫ etiā cā de
uotiōis ſeu ex voto ſine lnı̄a ſedis apři-
ce.ꝛ abſolutio reſeruat̃ pape uł ſūmo pe
nitentiario q etiā pōt lnı̄aꝫ ꝯcedē ꝛ ab-
ſořoneꝫ ꝯmittere.ut pꝫ ĩ ꝑuilegio ſūmi
pniarij. Septı̄a ē ſm eoſdē ꝯ laicos reci

piētes ĩ curia romana lr̃as apřicas niſi ꝑ
man⁹ pape uł bullatoꝝ uel alioꝝ qbꝫ ē
ꝯmiſſū.ꝛ abſolutō reſuat̃ pape.ut pꝫ ĩ
foꝛmulario cācellarie ſeu regiſtro. In ꝓ-
ceſſu q̊qꝫ ānali curie ꝯtinēt̃ ꝛ alie. Pr̃ia ē
ꝯ oēs hēticos ꝛ eoꝝ fautoꝛes receptato
tes ac defenſoꝛes. Secūda ē ꝯ oēs ꝛ ſin-
gulos c⁹cūqꝫ ſtat⁹ gđ⁹ p̄eminētie aut cō
ditōis exiſtāt. q ꝑfidis hētici arma.eq̊ſ
ferrū.plūbū.lignamı̄a.ſal.oleū.vinū.
victualia.ꝛ alie q̄cūqꝫ ad vſū hoı̄uꝫ ꝑti-
nētia.aut q̄uis alia p̄ſidia publice uł oc-
culte ſubmiſtrāt.ac ꝑ ſe uł ꝑ ſubditos af
ferri faciūt uł ꝑmittūt.cū qbꝫ ipi hētici
xp̄i fideles quōlibꝫ ĩpugnare ſeu offēdē
pñt. Et ꝯ adherētes hēticoꝝ.ac ꝯſentiē
tes.ꝛ p̄ſtātes eiſdē ĩ p̄miſſis q̊cūqꝫ mō
ꝛ q̃litcūqꝫ auxiliū ꝯſiliū uł fauoꝛē. Ter-
tia ē ꝯ falſarios bullaꝝ ſeu lr̃aꝝ apřicaꝝ
ꝛ ſupplicationū gr̃aꝝ ſeu iuſticiā ꝯtinē-
tiū ꝑ ſūmū pōtificē uł vicecācellarium
ſeu gerētes vices aut officiū vicecācella
rij ſcē romane eccřie de mādato eiuſdeꝫ
ſūmi pōtifici ſeu vicecācellarij.aut gerē
tes officiū p̄dcm̄ ſignātes ſupplicatiōes
eaſdē. Quarta ē ꝯ oēs illos q eq̊s.arma
ferrū.lignamı̄a.ꝛ alia ꝓhibita deferūt
ſaracenis qbꝫ xp̄ianos ĩpugnāt. Quı̄ta
ē ꝯ ĩpediētes ſeu ĩuadētes victualia ſeu
alia ad vſū romane curie nccı̄a adducē-
tes.uł ne ad curiā ipaꝫ adducāt̃ ĩpediē
tes.ꝛ q talia faciūt uł defēdūt c⁹cūqꝫ fu
erı̄t oꝛdı̄s p̄eminētie ꝛ ſtat⁹. Sexta ē ꝯ
oēs illos ad apřcā ſedē veniētes ꝛ rece-
dētes ab eadē.necnō ꝛ illos q iuriſdcōnē
oꝛdı̄ariā uł delegatā aliquā ñ hñtes ĩ ea
dē curia remanētes ꝓp̄a auctoꝛitate ca-
piūt ſpoliāt ꝛ detinent.aut ex ꝓpoſito
v̂bare mutilare uł ĩtficē p̄ſumūt.ꝛ q fi
eri faciūt ſeu mādāt. Septı̄a ē ꝯtra oēs
illos qui ĩ terris ſuis noua pedagia im-
ponunt. Foꝛte hoc intelligendum eſt
quādo fit ſine iuſta cauſa uel legitima

auctoritate vꝫ ſedis aplice īpatorū ſeu
regū.ex̄ ꝺ v.ſig.ſup qbuſdā.§.p̊.Octa
ua ē ꝯ oēs illos q p ſe uł paliū ſeu alias
q̄ſcunqꝫ pſonas eccłiaſticas uł ſcłares
ad romanā curiā ſup eaꝝ cāis ⁊ nego-
cijs recurrētes.illaqꝫ ī eadē curia ꝓſe-
quētes.aut ꝓcuratores.negocioꝝ ge-
ſtores.aduocatos.uł pmotores ipoꝝ
uł etiā auditores ſeu iudices ſup ꝺcis
cāis ſeu negocijs deputatos occaſione
cāꝝ ſeu negocioꝝ hꝰmōi.v̊berāt muti
lāt uł occidūt aut bōis ſpoliāt cꝰcūqꝫ
ſtatꝰ uł ꝯditiōis fuerīt. Nona ē ꝯ oēs
mutilantes vulnerātes ⁊ interficiētes
ſeu capiētes ⁊ detinētes ſeu depdātes
romipetas ⁊ pegrīos ad vrbē cā deuo-
tiōis ⁊ pegrinatiōis accedentes ⁊ ī ea
morātes ⁊ recedētes ab ipa. ⁊ ī his dā
tes ꝯſiliū auxiliū uł fauorē. Et ſubdit
ī ꝓceſſu. Eorūqꝫ bōa ꝯfiſcamꝰ. Decia
ē ꝯ oēs illos q p ſe uł p alium ſeu alios
direcē uel īdirecē ſub q̊cūqꝫ titulo uł co
lore occupāt detinēt uł hoſtilit diſcur
rūt ſeu īuadūt aut occupate uł detinē
uł diſcurrē pſumūt ī totū uł ī ptē.aut
q occupabūt detinebūt ⁊ hoſtilit diſ-
currēt ſeu īuadēt almam vrbē regna
Sicilie. ⁊ Trinatie īſulas. Sardinie.
Corſice.trā citra faꝝ.p̄rimoniū bti Pe
tri ī Tuſcia.ducatum ſpoletanū.Mar-
chie ancōitane.maſſe trebarie.Romā
diole.Cāpanie atqꝫ Maritime ꝓuīcias
⁊ trās ſpāł ꝯmiſſiōis.ciuitateſqꝫ eccłie
Bononiēſeꝫ.Ferrariēſeꝫ.beneuētanā
puſinā.auinionen̄.ciuitatē caſtelle.
Tudertinā ⁊ alias ciuitates ⁊ trās. ⁊
alia loca uł iura ad romanā eccłiaꝫ ſpe
ctantia ⁊ ptinētia. ⁊ adherētes ⁊ fau-
tores ⁊ defēſores eoꝝ.ſeu ī his dantes
eiſdē ꝯſiliū auxiliū uł fauorē.n̄ obſtā
tibꝫ qbuſcunqꝫ ꝓuilegijs cuicūqꝫ ſub
q̄cūqꝫ forma v̊boꝝ ꝯceſſis ꝙ excoīcari
n̄ poſſit.ſeu ꝙ de ipo excoīcatio n̄ itel-

ligat. nec n̄ ꝯſuetudībꝫ ⁊ obſeruātijs
ſcriptꝭ ⁊ nō ſcriptꝭ.ac alijs ꝯrijs qbuſ-
cūqꝫ. Oēs p̄dcī caſꝰ ꝯtinēt ī ꝓceſſu Eu
genij q̄rti fcō āno 7° ſui pōtificatꝰ.q ī
cipit. Excoīcamꝰ. Et ibi ſubdit. De q-
bus qdē ſentētijs nullꝰ p aliū q̄ꝫ p ro-
manū pōtificē.niſi dūtaxat ī mortꝭ ar-
ticło ꝯſtitutꝰ poſſit abſolui.nec etꝭ tūc
niſi ꝺ ſtādo eccłie ſcē mādatꝭ ſatiſfacti
one uł ſufficiēti cautiōe pſtatis. Illos
aūt cꝰcūqꝫ fuerīt p̄eminētie.dignitatꝭ
ordīs.ꝯditiōis.aut ſtatꝰ.etiā ſi pōtifi
cali uł alia q̄uis dignitate p̄ditos.q ꝯ
tenorem pn̄tiū talibꝫ uł eoꝝ alicui ſeu
aliqbꝫ abſołonis bn̄ficiuꝫ īpēdē de fcō
p̄ſūpſerīt.excoīcatiōis ⁊ anathꝭ ſnīa
īnodamꝰ. eiſqꝫ p̄dicatiōis.lectiōis.ad
mīſtratiōis ſacroꝝ. ⁊ audiēdi ꝯfeſſio-
nes officia interdicimꝰ.h ibi. Vndecia ē
q̄ nōt ſm Hoſti.ī ſū.libꝰ 3°.ti.33.q.34.
circa mediū.vbi dr̄.Hodie p̄ceptū eſt
ꝙ ī lr̄is dn̄i pape nec ī mag̊ nec ī puo
audeat qs manū apponē etiā lr̄aꝫ vni-
cā uel pūctū vnicū corrigēdo. exceptꝭ
officialibꝫ qbꝫ h ꝯmiſſū ē. Alioqn ma
nū apponēs ex canōe lato īcurrit ipo fa
cto ſnīaꝫ excoīcatiōis īcurrit.q̄ nō pōt
p aliquē citra ſedē aplicā relaxāi. Duo
decīa ē ꝯ pirratas q ſiłr n̄ pn̄t abſolui
niſi p papā ſm aliq̄s. Vn̄ ⁊ ī.c.excōi-
catiōi.ex̄ ꝺ rap.nōt.d.An.de bu.ſm
Io.an.ꝙ pirrate ſeł ī āno excoīcāt ex
ore pape. Deciatertia ſm aliq̄s ē ꝯ oēs
ſciſmaticos q ſiłr ſūt excoīcati p ꝓceſ-
ſū curie. ⁊ abſołō reſuat pape. Alie ſūt
ex ꝓuilegijs.vn̄ ſic a fidedignis pcepi
īgrediētes mōaſteria mōialiū ordīs p
dicatoꝝ p̄tq̄ꝫ ī cāibꝫ nccitatꝭ ī eoꝝ ꝯſti
tutōibꝫ declaratꝭ.ut ꝓ medēdo uł ad-
mīſtrādo ſacrā īfirmis.ſeu ꝓ reparan
dis edificijs.ſine lnīa pape uł mḡri or
dinis p̄dicatoꝝ.excoīcatōeꝫ īcurrūt.a
q̄ abſolui n pn̄t niſi p papā uel p dcm̄

mḡtꝫ.ulꝰ ꝑ illū cui ↄmiſſū fuerit ab ali‑
q̊ eoꝝ ut pꝫ ī bulla oꝛdīs p̄dicatoꝝ. Itē
īgrediētes mōaſteria ſcē Clare. niſi in
caſibꝰ ī eaꝝ ↄſtitutiōibꝰ ↄceſſis. ſine li
cētia pape ulꝰ ei ꝯcui a papa fuerit ↄmiſ
ſū. excoīcatōeꝫ īcurrūt. ut pꝫ ex bulla
Gregoꝛij noni. q̄ īcipit. ⁊ ſi oīuꝫ. Et ho
die eiꝰ abſoluꝰo pape reſuatꝰ. ut pꝫ ex bul
la Eugenij q̄rti cuiꝰ copiā ego vidi. ſūt
⁊ alie excoīcatiōes iurꝭ. i. q̄ ipō iure ir‑
rogātꝰ. q̄ꝝ abſolutio pape n̄ reſuatꝰ. ⁊ a
qbꝰ epī pn̄t abſoluē. de qbꝰ s̄. excoīca‑
tio p̊. §. z°. et ꝫ°. Et ſūt aliq̄ ī qbuſdam
ex̄uagātibꝰ. q̄ꝝ p̊ma ē Bn̄dicti vndeci
mi. q̄ īcipit. Quia nō nulli. ꝺ q̄ s̄. papa
§. fi. Secūda ē ī ex̄ua. Ioh̄. zz. q̄ īcipit
Scā romana. ↄ̄ īuenientes nouū oꝛdīeꝫ
ſeu religiōeꝫ. ſeu hītuꝫ noue religiōis
aſſumētes ſine ſpāli lnīa ſedis ap̄lice.
⁊ ↄ̄ ep̄os ⁊ q̊ſcūqꝫ p̄latos eis ī hoc fauē
tes. ut pꝫ ibi. Tertia ē ↄ̄ abſoluētes ſi‑
ne auctoꝛitate ab aliq̄ excoīcatiōe lata
ex ꝓceſſu curie. etiā ſi fuerit pōtifices.
ut s̄. §. z°. v̊ſu. oēs p̄dcī. Mlte etiā alie
excoīcatiōes ponūtꝰ ī directoꝛia late ī
ↄcilio Byturicēſi. p̄ſerti ī li° ꝫ°. ti. z. §.
zzꝫ. cū mulꝭ ſe. Dcē aūt excoīcatiōes
p̄fati ↄcilij n̄ obtinēt niſi ī regno Frā‑
cie. ut nōtꝰ ibidē eo. ti. §. zz4°. Iō ipās
h̄ ponē n̄ curo. Itē ꝺ caībꝰ ep̄alibꝰ s̄. cō
feſſoꝛ p̊. i p̊ncipio. cū additiōibꝰ.

Uſus clauiuꝫ

z°. q̊ ad abſolutionis foꝛmā ⁊
ſpālē ⁊ cōeꝫ. q̊ ad ſpāleꝫ. i. ſup excoīca
tiōe maioꝛi ſciēdū ꝙ qnqꝫ reqrūtꝰ. Pri
mū ē ꝙ abſoluēs ptāteꝫ abſoluēdi ha‑
beat oꝛdinariā ſiue delegatā. alr̄ abſo‑
lutio nulla ē. ex̄ de pe. ⁊ re. oīs. īmo ſe‑
pe ipē abſoluēs remanet ligatꝰ cū ſin‑
gularitꝰ abſoluto. ut ī cle. religioſi. de
p̊uilegꝭ. ⁊ latiꝰ. ī. patebit. Secūdū ē ut
ſi qs excoīcatꝰ ē ꝓ notoꝛia offenſa ī ꝓ‑
ximū nō abſoluatꝰ niſi pꝰ ſatiffecerit ſi
pōt. ex̄ ꝺ v̊bo. ſigꝭ. ex pte. p̊. ⁊ nōtꝰ ī ſū.
li° ꝫ°. ti. ꝫꝫ. q. ioꝫ. ubi etiā dr̄ ꝙ ſi offenſa
notoꝛia ſit ↄ̄ deū tm̄ ↄmiſſa. abſolui po
teſt ⁊ dꝫ excoīcatꝰ etiā an̄qꝫ ſatiſſactio
pnīe adīpleta fuerit. alioqn pleruͥqꝫ ni
mis diu ſtaret excoīcatꝰ. Secꝰ ī offenſa
ↄ̄ hoīeꝫ. Et h̄ p̄ſerti obtīet qn̄ ī aliq̊ iu
re ex p̊mitꝰ ꝙ qs n̄ abſoluatꝰ niſi ſatiſſa
ctiōe p̄miſſa. ut ex ſup̄dcīs patē pōt
mulꝭ caſibꝰ. ⁊ ī dcā. q. ioꝫ. ſubditꝰ: Pa
pa tn̄ p̄dcā ī abſolutiōe nō ſeruat. qa
īcēdiarios ⁊ alios excoīcatos remittit
abſolutos nlla p̄miſſa ſatiſſactiōe. mā
dat tn̄ ꝙ niſi ſatiſſecerit ī eādē rerru‑
dātur ſnīaꝫ. ⁊ iō facit hoc papa ꝓpt di
ſtātiā. ⁊ qa piculū ē ī moꝛa. Dr̄ aūt ī‑
iuria notoꝛia ſiue māifeſta q ꝺ idē ē q̊
ad hoc. ut ī dcō. c. ex pte. ꝺ v̊bo ſigꝭ. qn̄
offenſa nō fuerit ꝑ ↄfeſſiōeꝫ ulꝰ legitiāꝫ
ꝓbatiōeꝫ ſeu rei euidētiā q̄ nlla poſſit
ꝛ giuerſatiōe celari. ex̄ ꝺ v̊bo. ſigꝭ. cū olī
Q ſi excoīcatꝰ n̄ pōt ſatiſſacē ī totū ulꝰ
ī ptē dꝫ abſolui. recepta ab eo p̊us ido
nea cautiōe. ꝙ ſi ad piguioꝛē foꝛtunā
deuenerit ſatiſſaciat. ex̄ ꝺ ſolu. Odoar
dus. ubi dic glo. ꝙ cautio idonea dr̄ ꝑ
pig̊ra ulꝰ fideiuſſoꝛes. qꝺ ſi n̄ pōt fieri
dꝫ p̄ſtare quā pōt. s. iuratoꝛiā. Et ideꝫ
etiā īpoꝛtat cū dr̄ ſufficiēs cautio. ut ī
dcō. c. ex pte. ⁊ ibi glo. Et ī dcō. c. pꝫ ꝙ
ſilr̄ cautiōe p̄ſtita abſolui dꝫ excoīcatꝰ
qn̄ ē offenſa dubia. ulꝰ qn̄ qs excoīcatꝰ
ē ꝓ ↄtumacia. Et lꝫ qs ſine dcā ſatiſſa
ctiōe ulꝰ cautiōe abſolui n̄ debeat. ſi tn̄
fuerit abſolutꝰ abſolutō tenꝫ. h̄ peccat
eū abſoluēs ſine iuſta cāſm glo. Ray.
⁊ ī ſū. li° ꝫ°. ti. ꝫꝫ. q. iiz. ⁊ s̄. abſolutō 4°.
qꝺ pōt ītelligi veꝝ niſi ī aliq̊ iurꝰ pticu
lari aliud ſit ex p̄ſſū. ſicut pꝫ ī excoīcaꝭ
ex ꝓceſſu curie. ꝺ q̊ s̄. c. ꝓxīo. §. 6°. ſilr̄
etiā ī aliq̊ cāu impotēs ſatiſſacē nō dꝫ
nec pōt abſolui an̄ ſatiſſactionē pterqꝫ

ĩ mortis articulo. ut in cle. volẽtes. de
heret. nec valet remiſſio. Tertiũ eſt ꝙ
excoĩcatus dꝫ iurare ſtare mãdatis il-
lius q vult 7 põt eũ abſoluere. ut ex̃ d
ſen. exco. ex tenore. Et ſic iurabit ſta-
re mãdatis ſacrm̃ ꝑſtãtis. Et idẽ ĩpor
tat ſi iuret ſtare mãdatis eccľie ſiue iu
dicis ſiue ꝙ parebit iuri. qd nõtur in
ſũ. ĩ dcã. q. io3. ubi ſubiũgit. Recta tñ
forma iuramẽti ĩ ꝑius abſoluẽdi ẽ. ut
dic Laur. ꝙ ſtabit mãdat eccľie. Idẽ
dĩc glo. Ray. Sꝫ Goff. magꝭ approbat
ꝙ iuret ſtare mãdatis ꝑlati uel iudic
qd idẽ dĩc eſſe qd eccľie. hꝫ ille. Ex quo
oĩa ꝑdicta idẽ ĩportãt clari⁹ 7 tuti⁹ vr̃
ꝙ abſoluẽd⁹ iuret ſtare mãdatis illi⁹
q ip̃m pro tũc ẽ abſolutur⁹. q dicet ex
coĩcato. Iura ꝙ parebꝭ mãdatis meis.
dcõ. c. ex tenore. ubi hꝫ clare mõſtrat̃.
Et vr̃ iurãdũ ſup ſancta euãgelia dei
ſꝫm Inno. ĩ. c. 7 ſi xp̃s. de. iur. iuran.
ubi dĩc ꝙ nulla uľ modica dĩa ſit ſiue
iuret quis ſuper ſcã dei euangelia ſiue
ſup reliqas ſiue tm̃ dicat ꝓmitto ĩ fi-
de mea. Tñ ĩ his q̃ ĩ iure ꝑcipiũtur. ut
ẽ iuramentũ teſtis 7 calũnie ſꝑ iuran-
dũ ẽ ſup ſcã euangelia s̃. de iura. calũ.
c. uľt. 7. xi. q. i. teſtimoniũ. Et id dĩc
de oĩb⁹ aliis iuramẽtis q̃ a iure uel a iu
dice uel a ꝑtibus ex nccitate deferunt̃
uel ſi ꝑtes ꝑmiſerint iurare nulla for-
ma diſtĩcta. hꝫ ille. Et vr̃ ꝙ debeat iura
re tactis euãgeliis. niſi ab ep̃o q iurat
tm̃ ꝓpoſitis 7 nõ tactis euãgeliis. dcõ
c. fi. de iura. calũ. Et lꝫ Hoſti. dixerit
iuramentũ eẽ de ſubã ĩ tm̃ ꝙ ſine illo
nõ tenẽt abſolutio. tñ glo. ĩ. c. cũ deſi-
deres. ex̃ de ſen. exco. dĩc ꝙ abſolutio
tenet. lꝫ ñ debeat excoĩcat⁹ ſine iramẽ-
to abſolui. Et hꝫ tenẽt coĩter doc. ut pꝫ
ex ibi nõtis p dñm Anto. de bu. 7 nõt
ĩ dcã. q. io3. ĩ ſũ. 7 s̃. abſolutõ 5. Immo

etiã iuramentũ non dꝫ dari illi q ꝑſu-
mitur nõ ſeruare. ut colligit̃ ex rõne.
c. ex tenore. 7 ex ibi nõtis ꝑ glo. ex̃ de
ſen. ex co. Et hꝫ etiã tenet Ray. ut etiã
nõtur in ſũ. li° 3°. ti. 33. q. ii5. Vñ nec ſe-
mel pluris neqꝫ pueris añ pubertatis
annos ꝑſtandũ eſt. zz. q. 5. puuli. 7
c. honeſtũ. De maioribꝫ aũt pueris re
linquẽdũ ẽ arbitrio iudic vtꝝ ſint ta
les q iurare debeãt uel nõ. ut 7 nõt̃ in
ſũ. eo. ti. q. io4. Quartũ ẽ debit⁹ mod⁹
Vñ de ſen. exco. a nobis z°. dr̃. Abſo-
lutiõis forma ſeruetur. 7 fiat cũ pnĩali
p̂s. 7 tã orõne dñica q̃ꝫ alia ꝯſueta. Et
ĩtelligitur de p̊s. miſerere. uel cũ alio
pnĩali ſꝫm glo. Ray. ut 7 nõtur in dcã
q. io3. ubi etiã dr̃ ſꝫm Hoſti. 7 Ray. ꝙ
honeſtũ 7 ꝯſuetũ ac tutũ ẽ ꝙ fiat hoc
mõ. Et expoliabitur excoĩcat⁹ veſtibꝫ
7 ponat ſe añ ianuas eccľie ꝓſtratũ uľ
flexis genibꝫ corã illo q eũ abſoluẽ dꝫ
q abſoluẽs tenebit virgas uľ corrigias
ĩ mãibꝫ. 7 dicẽdo p̄s. miſerere mei de⁹
v̂berabit eũ ꝑcutiẽdo ſeľ in q̊libet ver
ſu uel magis uel minus uel leuius 7
acri⁹ ſꝫm q̃uãtitatẽ ꝯtumacie. Et p⁹ p̄s
dicat. gľia pr̃i zc. kirieľ. xp̄eľ. kirieľ. pr̄
nr̃. Et ne nos. Saluũ fac ſeruũ tuũ uľ
ancillã tuã uel ſeruos tuos uľ ancillas
tuas ſi plures ſũt. Nihil ꝓficiat ĩimic⁹
ĩ eo uľ ea uľ eis. Eſto eis uľ ei dñe tur.
for. a facie ĩimici. Dñe exa. 7 cla. Dñs
vobꝭ. 7 cũ. Orem⁹. Deus cui ꝓprium ẽ
miſereri ſꝑ 7 parcere ſuſcipe deꝑcatio
nẽ nr̃am. 7 hũc famulũ tuũ quẽ excõi
cationis cathena cõſtrĩgit. miſeratio
tue pietat abſoluat. ꝑ xp̄m dñm nr̃m.
Dicat p⁹ ea. Auctoritate dei oĩpotẽt ac
beatorum Petri 7 Pauli. 7 eccleſie ſã
cte ſue 7 noſtra abſoluimus te a tali
ſententia 7 reſtituimus communioni
7 ꝑticipatiõi eccleſie 7 oĩuꝫ fideliũ 7

ecclīaſticis ſacrīs. Idē dr̄ in directoria
li° 3°.ti.5.§.27°.niſi q̄ ibi ponit̄ q̄ pōt
dici dcā orō. de⁹ cui ꝑprīū ē. uel orō.
prā q̄s. de q̄. i. Itē pōt quis ſil' 7 ſel' ab
ſolui a plībꝫ excoīcatiōibꝫ ſm̄ Ray. ut
nōtur ī ſū. lib° 3°. ti. 33. q. 120. ubi dicit
q̄ abſoluēs ſi hꝫ ptātē dicē pōt. Abſol
uo te ab oībꝫ excoīcatiōibꝫ his q̄s ꝯfeſ
ſus es. 7 ab his q̄s nō hēs ī memoria ſi
q̄ forte ſūt. Et glo. Ray. ſup v̄bo ī me-
moria. dīc q̄ q ī petrat abſolutionē a
papa uel a legato. caute facit ſi ſe facit
abſolui ab oībꝫ excoīcatiōibꝫ 7 peccatꝫ
de qbus nō recolit. qa tūc ſi poſtea re-
colit de aliqbꝫ nō tenet̄ iterū abſolutō-
nē ī petrare. lꝫ de pctō teneat̄ ſi ſit mor
tale cōfiteri. Itē ut nōtur ī dcā. q. 103.
ī forma abſolutōis illius q ſolēnit̄ ana
thematiçat⁹ ē ab epō p̄dicta mlto for-
tius ſūt obſeruāda 7 plura alia. ut pꝫ.
xi. q. 3. cū aliqs. ubi dr̄ q̄ ſi excoīcat⁹
uel anathatiçatus pnīa duct⁹ veniam
poſtulet 7 emendatiōē ꝓmittat. epſ
q eū excoīcauit an̄ ianuas ecclīe veni-
re debet. 7. 12. p̄ſbyteri cū eo q eū hic
inde circūſtare debēt. Et ſi ille terre ꝓ-
ſtratus veniā poſtulet 7 de futurꝫ cau
telā ſpōdet. tūc epſ apprehēſa dextra in
ecclīā illū ītroducat 7 coīonē ei xp̄ia-
nā reddat. et. 7. p̄s pnīales decātet cū
iſtꝫ p̄cibꝫ. kiriel'. pr̄ nr̄. ſaluū fac ꝛc. orō
Pr̄a q̄ſumus dn̄e huic famulo tuo di-
gne penitētie fructū. ut ecclīe tue ſcē a
cui⁹ ītegritate deuiauerat peccādo ad-
miſſorꝝ ſuorꝝ veniā ꝯſequēdo reddat̄
īnoxius. p dn̄m nr̄m Ihm xp̄m filiū
tuū. Et ſm̄ Hoſti. ī dcā. q. 103. ē ſcien-
dū q̄ ī p̄cibꝫ ſeu orōnibꝫ p̄miſſis quas
facit ſacerdos an̄q̄ excoīcatū abſoluat
nō ītelligit̄ pticipare ei in orōne ꝯtra
iura etiā ſi ip̄e excoīcatus rn̄deat. qa
nō fiūt hꝫ in fauorē carnalē uel tpalem
excoīcati. ſꝫ potius ppt̄ ſalutē aīe ut re
concilietur ecclīe. Vn̄ talis ſacerdos in
hꝫ nō peccat. ex̄ eo. cū volūtate. et. 23.
q. 4. q peccat. Predcā aūt ſolēnitas n̄
requirit̄ ī abſolutiōe a mīori excoīca-
tione. ex̄ eo. nup. In maiori aūt lꝫ ſine
cā omitti non debeat. tn̄ 7 ſi omittat̄
abſolutō valet. Vn̄ glo. ī dcō. c. cū ali
qs. dīc q̄ cū qs poſſit ſimplici v̄bo ex-
coīcari. ex̄ d' eo. q re. or. fut. c. p̄. ſic 7 ſim
plici v̄bo pōt abſolui. ex̄ d' re. iudꝫ. oīs
res. Et ad hꝫ etiā facit qđ dr̄ ī ſū. li° 3°. ti.
33. q. 112. ſm̄ glo. Ray. videlꝫ q̄ ſi qs ab
ſoluat etiā ī penitentē 7 igrantē 7 ab-
ſentē lꝫ nō debuerit facē tn̄ abſolutio
valet. Et in dcā. q. 103. dr̄ etiā ſm̄ Ho-
ſti. q̄ nō oīa ſup̄dcā ſūt de ſuba. īmo
debn̄ eē 7 ad inſtructiōē ſimpliciū ſa
cerdotū hꝫ ſcripta ſūt. ubi etiā dr̄ ſm̄
glo. Ray. q̄ ſi mādat papa uel legat⁹
aliquē abſolui in forma ecclīe etiā illa
omiſſa tenet abſolutio. Nec. n. ſic mā-
dat̄ abſolutio ſub ꝯditiōe ut ſic demū
hēat ptātem abſoluendi ſi ſeruauerit
formā. ſꝫ duo mandantur. s. q̄ abſol-
uat. 7 q̄ formā ecclīe ſeruet. Et q̄uis
iuramētū omittat ſiue ſciēt̄ ſiue igno-
ranter tenet abſol'o dummodo dicat.
Abſoluo te ab iſta excoīcatiōe uel eq-
pollentia v̄ba ſine qbꝫ nō dat̄ abſolu-
tio niſi a papa qui ſalutando pōt excō
municatū abſoluē. ſicut 7 p̄nceps ſola
volūtate pōt manumittere. C. d' ma-
numiſ. cū apud. hꝫ ille. Licꝫ papa poſſꝫ
p̄dicto mō abſoluē. tn̄ nō p̄ſumit̄ ſic
uel ſilr̄ abſoluere niſi clare aliqd oſtē
datur. ut in cle. ſi. de ſen. exco. Itē qđ
dicit glo. Ray. de omiſſione iuramēti
idē etiā ītelligitur de omiſſione aliorꝝ
ut clarius pꝫ in ſū. eo. ti. q. 112. d' q̄ ſ.
dcm̄ ē. Omiſſio igitur dcē ſolēnitatꝫ
regularit̄ nō vitiat abſolutionē. lꝫ nō

debeat omitti ſine cā. Ex cā aūt ſic. pu
ta ſi qs eēt excoīcat⁹ ſecrete. Nā p di-
ctā ſolennitatē nō dꝫ pctm̄ ſecretū de-
duci ī publicū ꝯ id qđ ꝑcipitur ī. c. oīſ
ex̄ de pe. ⁊ re. Itē qn̄ ꝑlatus viderit di-
ctā ſolēnitatē nō ſeruare expedire ad
ꝓximi ſalutē. Vn̄ ſm Tho. ⁊ Al. ⁊ in
ſū. eo. ti. q. iiꝫ. etiā inuitus ab excoīca-
tione pōt abſolui. ⁊ qn̄qꝫ manēte ꝯtu-
macia pōt aliqs diſcrete excoīcationeꝫ
iuſte latā remittē ſi viderit ſaluti eius
expedire ī cuius medicinā excoīcatio
lata ē. Itē iuſta cā pōt eē īfirmitas. tū
qa multa ex ꝑdictis ſeruari nō poſſent
tū etiā qa ſaluti īfirmi poſſet qn̄qꝫ ma
gis expedire dcām ſolēnitatē nō ſerua
ri. tunc. n. nō deberet ſeruari niſi ī ali-
quo caſu ꝑticulari ius aliud exꝓmat.
ſicut pꝫ in ꝓceſſu curie. de quo ſ̄. Quī-
tū eſt ꝙ abſoluto fiāt mādata iuſta ⁊
rōnabilia. al' poſſet appellare. ar. ex̄ de
pac. c. fi. ⁊ de app. ut debitus. ⁊ nōtur ī
ccā. q. ioꝫ. Precipue aūt īiungendū ē
excoīcato a canone ut de cetero nō fa-
ciat illud ꝓpt qđ fuit excoīcatiōe liga-
tus. i. ꝯ illū canonē niſi in cāib⁊ a iure
ꝯceſſis. ex̄ eo. ex tenore. Et ſi qs fuit
ꝓpt ſpāle īpedimentū abſolutus īiun
getur ei ꝙ illo ceſſante ſine negligētia
ſe repn̄tet ei a q̊ fuerit abſoluēd⁹ man
datū eius ſup his ꝓ qb⁊ excoīcat⁹ fue-
rit hūilit' recepturus ⁊ ſatiſfactur⁹ ꝓ-
ut iuſticia ſuadebit. ex̄ ꝯ ſen. exco. eos
li° 6°. ⁊ nōtur ī ſū. li° 3°. ti. 33. q. 15. Iteꝫ
defūctus in excoīcatiōe ſi ī eo apparue
rīt ſigna pn̄īe poterit etiā poſt morteꝫ
abſolui ab eo uel de eius auctoritate a
q̊ fuerat in vita abſoluend⁹. ex̄ eo. c. a
nob. 2°. Et ſi de facto fuerit ī cimiterio
ſepult⁹ nō exhumabitur. ſ ſi alibi ſit
ſepultus exhūabit' ⁊ p⁹ea abſoluet'. ut
dic glo. ī dcō. c. a nob. ⁊ demū ī cimi-
terio ſepeliet'. Poterūt etiā oſſa ⁊ cor-
p⁹ ſi ſūt ſup terrā. ul' ſepulchꝝ ſi ſint ī
ſepulchro v̊berari. ſicut fit circa viuos
⁊ abſoluet' cum orōnib⁊ ſicut viuens.
dcō. c. a nob. ad fi. ⁊ nōtur ī ſū. eo. ti.
q. 121. Quo v̊o ad formā abſolutionis
cōem videlꝫ q̄lit' ſacerdos dꝫ abſoluē
cōit' ſibi ꝯfitētes. aduertendū ſm Al.
⁊ ī ſū. li° 3°. ti. 33. q. 89. ꝙ dꝫ dici ſub mō
īdicatiuo ꝓpt' ſacri certitudinē. Pre-
cedēs aūt deꝑcatio ē de bn̄ eē ⁊ nō de
eſſe ſacramēti. Vn̄ cōiter dr' ſic. dn̄s te
abſoluat. ⁊ ego te abſoluo a pctīs tuis
ī no. pa. ⁊. fi. ⁊ ſpi. ſan. Amē Tho. etiā
ꝯcordat. Dicit enī ꝙ de ſub̄a forme ē.
Ego te abſoluo. ſ ꝑmittitur orō. Mi-
ſereatur tui omp̄s de⁹ ⁊c. ne effectus
ſacri īpediatur ex ꝑte penitēd. Itē qa
ſacerdos nō ꝓp̄a auctoritate abſoluit
ſ q̄ſi miīſter. ꝯuenient' aliqd appōit qđ
ꝑtinet ad ꝑmā auctoritatē. ſ. dei. ut di
catur. Ego te abſoluo ī noīe pa. ⁊ fi. ⁊
ſpi. ſci. Amē. uel ꝑ v̊tutē paſſiōis xp̄i.
uel auctoritate dei. Quia tn̄ hͦ nō ē de-
termīatū ex v̊bis xp̄i ſicut ī baptiſmo
talis appoſitio relinqtur arbitrio ſacer
dotis. Itē ſm Tho. ⁊ ī ſū. eo. ti. q. 90.
īpoſitio manuū ſacerdot nō reqritur
ī ſacro pn̄īe. qa nō ordinat' ad ꝯſequē
dā aliquā grē excellentiā ſ magꝭ ad re
miſſionē pctōꝝ. Vn̄ magꝭ ī hͦ ſacro cō
petēt cruc ſignatō ī ſignū ꝙ ꝑ ſignuꝫ
cruc xp̄i remittūt' pctā. ⁊ tn̄ n̄ ē ꝯ ne-
ceſſitate ſacri. hͦ ille. Itē ſm Tho. ī q̄dā
qōne ꝯ q̊libꝫ. ⁊ ī ſū. li° 3°. ti. 34. q. 110. lau
dabilit' ī ꝯfeſſiōe a ſacerdote adiicit'.
Quicqd boni feceri ſit tibi ī remiſſiōeꝫ
pctōꝝ. qa op⁹ qđ fit ex īiūctiōe ſacer-
dotis dupliciť valet penitēti. videlꝫ ex
vi opis. ⁊ clauiuꝫ. ⁊ magis valet ad ex
piandū pctā q̄ſi ex ꝓp̄o motu idē op⁹
homo faceret. Et eadem rōne Ray. ⁊

Hoſti. dicūt ut ponit̃. eo. ti. q. 108. ꝙ caute ⁊ diſcrete ſacerdos poſt iniūctaꝫ pniām dicit penitēti ꝙ oīa bona q̄ fecerit ⁊ oīa mala que ſuſtinuerit. ei ꝓficiant ad ſalutē: ⁊ pro pniā hec oīa iniūgat. Oīa ḡ predicta ſunt de bene eē. ⁊ de ſubā eſt. Ego te abſoluo. non forma uel ordo v̂boꝝ. cū nulla ſcripta uel de certo ſit ſtatuta ſm̄ v̂boꝝ effectus. ut ex p̄dictis colligi poteſt. Itē ad h̄ v̂ba abſoluo te dꝫ addi illud ſup quo abſolutio determinat̃. videlꝫ ab hac excōicatione maiori uel mīori. ab vna. uł a pluribꝰ ſm̄ ptātem abſoluētis. ⁊ ſm̄ ꝙ ei ſm̄ deū viſū fuerit expedire. Sed tutius ē ī cōi abſolutione nō exp̄mere niſi de mīori. Nā incauta abſolutio a maiori excōīcatione poteſt aliqđ ꝑiculoſum inducere. ut in cle. religioſi. de ꝑuilegꝭ. Poſt abſolutionē ab excoīcatione poteſt abſoluens ſi ptātem hēat ⁊ ei videbit̃ expedire dicē. Et diſpēſo tecū ſup hac uł ſup his irreglaritatibꝰ ⁊c. ⁊ dicē. Iteꝝ abſoluo te ab hoc pctō uel his pctīs. ſeu ab oībꝰ peccatꝭ tuis. ſm̄ limites ſue ptātis ⁊ ſm̄ ꝙ neceſſitas reqſierit. Forma igit̃ abſolutiōis coīs pōt eſſe ita ſcripta uel eqpollens. Miſereatur tui oīpotens deus. ⁊ dimiſſis oībꝰ peccatꝭ tuis pducat te ad vitaꝫ eternā. amen. Indulgentiā ⁊ abſolutionē oīuꝫ pctōꝝ tuoꝝ tribuat tibi oīpotens ⁊ miſericors dn̄s. amen. Dn̄s noſter Ihesus xp̄s p ſuā piiſſimā miſericordiā ⁊ ſanctiſſimā paſſionem te abſoluat. ⁊ ego auctoritate ip̄ius qua fungor īquātuꝫ poſſū ⁊ debeo abſoluo te ab oī vinculo excoīcatiōis minorꝭ ſi teneris. ⁊ reſtituo te ſcīs ſacrīs eccleſie ſi indiges. Iteꝝ abſoluo te ab oībꝰ peccatis tuis cōfeſſis ⁊ oblitis. mortalibꝰ ⁊ venialibꝰ. ⁊ circūſtantiis eoꝝ quō cūqꝫ ⁊ qualitercūqꝫ offendiſti deū creatorē tuū. aīam tuā. ⁊ ꝓximū tuū. Oīa bona q̄ feciſti ⁊ facies ⁊ aduerſa q̄ ſuſtinuiſti ⁊ ſuſtinebis ſint tibi in pniāꝫ ⁊ remiſſionē pctōꝝ tuoꝝ ⁊ ī augmētuꝫ gratie diuine. ī noīe patris ⁊ filii ⁊ ſpiritus ſancti. Amen.

Uxor. Utrꝝ vir poſſit irritare vota vxoris. hēs s̄. votū 3°. §. p̊. p totū. Utruꝫ vxor poſſit facere elyam ſine lnīa viri s̄. elya 2°. §. 3°.

¶ Utrꝝ vxor ī 2° mr̄imonio poſſit de rebꝰ coībꝰ ꝓuidere filiis ex p̊ mr̄imonio. R° ſm̄ xv. Si filii p̄dicti nō habēt aliquā actionē ꝯ mr̄em. nō poteſt illa ꝯtra ꝓhibitionē mariti aliquid eis dare. Sed ſi hn̄t actionē cōtra matrē. ut qa obligata eſt eos alere cū ſint īpuberes. uel quia ambo ꝯiuges poſſidēt bona illoꝝ. uel ex alia iuſta cā. maritꝰ qdem tenet̃ eos alere. qa mr̄ cū ſuis oneribus ad maritū trāſiuit ſm̄ aliquoꝝ ꝯſuetudinē. Sed tn̄ quia maritus hꝫ adminiſtratiōeꝫ. vxor ꝯ illiꝰ ꝓhibitōnē nō dꝫ eos alē niſi ī extrema nccītate. Pōt tn̄ ꝓcurare ꝙ maritꝰ ad h̄ p iudicē ꝯpellat̃. A. Io ī ſū. li° 2°. ti. 8. q. 29. ubi ⁊ addit̃ ſm̄ eū. xv. Si aūt filii nullā hn̄t actionē ꝯ mr̄em. non tenet̃ maritꝰ. nec illa dꝫ ꝯ ꝓhibitionē eiꝰ aliquid eis dare. Formare tn̄ pōt ī dubio ſibi largā ꝯſciam. hec ibi. Et h̄ de rebꝰ coībꝰ ubi ē ꝯſuetudo ꝙ maritꝰ hēat illoꝝ admīſtrationē ⁊ nō vxor. ubi v̂o nō ē talis cōſuetudo. poſſet vxor ſicut ⁊ maritus. cū ī re cōi qlibet habeat ius eqle. ff. ꝓ ſocio. p to. De rebꝰ v̂o mariti claꝝ ē ꝙ nō pōt dare ꝯ eius volūtatē niſi ī nccītate extrema. alit̃ ꝯmitteret furtū. ut s̄. furtū. ī p̊ncipio. B

¶ Quid ſi vxor hn̄s viꝝ ꝓdigū celat

aliqd de reb9 coib9 cū viro? R°ſm xv.
Si bona fide h faciat ut ſibi 7 viro lo-
co 7 tpe puideat q eas male ɔſumeret
nō peccat nec tenet obedire viro ſi phi
beat. aut ſibi tradi petat. cū in tradē
do iuuaret eū ad peccatū. A. Id ī ſū.
eo. ti. q. 30. B

Utrū vxor teneat ſeq virū q̄cūq3 iue
rit. R° ſm xv. Uir tūc tenet vxorē ſeq
qn̄ ex nccīa cauſa abeſt. ſ vxor tenet
ſeq virū ex q̄cūq3 cā recedat. s. domici
liū trāſferēs. niſi vellet eā trahē ad pec
catū. ex de diuor. q̄ ſūt. Sec9 tn̄ ſi eſſet
vagabūdus. 34. q. z. ſi qs nccītate. Id
het. 7 Hoſti. Et addit Hoſti. q in vo
to vltramarino vxor pōt ſeq vir͛ ul͛ re
manere ſi voluerit. ſicut etiā in omni
itinē volūtarīo cū ppoſito reuertēdi. S3
ubi trāſfert domiciliū pciſe tenet eum
ſeq. i3. q. z. vnaq̄q3. Et facit ad h̄ s̄. vo
tū 3°. §. plt. 7 ſe. A. Id ī ſū. li° z°. ti. z.
q. 5i. Et addit ſm Hoſti. q ſi aliq̄ mu
lier h pacto uel ɔditiōe uel mō der͛ ali-
cui ī vxorē q ſp inſil͛ debeāt morari 7
ī certo loco forte ī domo amicoꝝ ipius
mlieris. pactū ſeruādū ē. In traditiōe
eni3 rei ſue pōt qlibet qd vult pactum
apponē. nec ē ɔ legē īmo poti9 ſm legē
qa ſil͛ morari debēt. i4. q. z. ſi qs nccīta
te. Et ſic dico pactū ſeruandū. niſi ali-
q̄ nccītas ſupueniat q̄ īpediēte nō poſ
ſet marit9 cōmode remanē. puta ppt
inimicicias capitales. īfirmitatē aeris
ul͛ aliud ſil͛e qd arbitrio iudicī ɔmitto
tūc. n. vxor ſeq͛ vir͛ ne adulteriū cō-
mittat͛. qa tūc pactū ɔ legē īcipet eſſe
at. i3. q. z. vnaq̄q3. Itē aduertendū q
glo. ī dcō. c. vnaq̄q3. dic q vxor nō te
net͛ ſeq vir͛ vagabūdū niſi ſciēs eū ta
lē eē cū cū eo ɔxerit. qa tūc tenet͛. Qd
ītelligēdū ē qn̄ vagat͛ ex aliq̄ honeſta
cā 7 nō al͛. ut ſentit glo. ī dcō. c. ſi quis
nccītate. qa cū vagās peccaret nō eſſet
ei ī pctō ɔſentiendū. zz. q. z. faciat.
Et bn̄ facit. ff. d opi. li. l. qd niſi. vbi p3
q libt9 nō tenet͛ ſeq patronū vagabū-
dū ad pſtādū ei opas. B. Utrū liceat
viro occidere adulterā. habet͛ s̄. īpedi
mentū 8°. §. p̊. 7 fi. 7 s̄. lex. §. 6°. v̊. 4°.

Utrū magis peccet occidens vxorē q3
matrē. R° ſm Pe. ī 4°. Simplicit͛ mai9
peccatū ē occidē mrē3 q3 vxorē. qa ma
gis repugnat nat͛e. ſ tn̄ ſq ad aliqd ma-
ior pena īponit͛ occidenti vxorē. eo q
maior ē pnītas ad ei9 occiſionē. Id nō-
tur. 33. q. z. admonere. A. ī glo. ſup
v̊bo. exiſtimes. Et idē nōt͛ ī ſū. lib° 4°.
ti. 9. q. io. B. Quid ſi vir q petit vxo
rē ē ſuſpect9 q velit eā occidē. vide s̄.
mrimoniū 9°. §. z°. 7 fi. De redditiōe
debiti q̄re s̄. debitū ɔiugale. Itē de mrī
monio q̄re s̄. mrimoniū. cū adiūcō.
Itē d īpedimēto mrimonii q̄re s̄. īpe-
dimētū. cū ſuis additiōib9.

Xpus
xpian9. De fi
de xpiana vi-
de s̄. fides. Quō xpian9 ſe
debeat hr̄e erga iudeos s̄.
iude9 p̊. §. z°. Et quō erga ſaracenos
s̄. ſaracen9. Q xp̄s idē q de v̊gine na-
tus 7 p nob paſſ9 ē ī ſacro eucbariſtie
ɔtinet͛ s̄. eucbariſtia. p̊. §. 5°. An noīe
xp̄i poſſit fieri baptiſm9. s̄. baptiſm9
p̊. §. z°.

Ypocriſis
vtrū
ſit
pctm̄ mortale. R° ſm Tho.
ſcda ſcde. q. cxi. Si ypocri-
ta dicetur ille cuius intentio fertur ad
duo. s. q non curet ſanctitatē habere
ſed ſolum ſanctus apparere. ſicut ɔſue
uit accipi in ſcriptura ſacra. ſic manife
ſtu3 eſt q peccatū mortale ē. Null9. n.
tōlit͛ puat͛ ſcītate niſi p pctm̄ mortale